

Astrid Kviseth, Michael A. James, og Merete Moe Henriksen

Arkeologisk undersøkelse av gravrøyser og gravanlegg, Gyllan, Melhus kommune, Trøndelag

**NTNU Vitenskapsmuseet
arkeologisk rapport 2021-15**

NTNU Vitenskapsmuseet arkeologisk rapport 2021:15

Astrid Kviseth, Michael A. James, og Merete Moe Henriksen

**Arkeologisk undersøkelse av gravrøyser og gravanlegg,
Gyllan, Melhus kommune, Trøndelag**

NTNU Vitenskapsmuseet arkeologisk rapport

Dette er en elektronisk serie fra 2014. Serien er ikke periodisk, og antall nummer varierer per år. Rapportserien benyttes ved endelig rapportering fra prosjekter eller utredninger, der det også forutsettes en mer grundig faglig bearbeidelse.

Tidligere utgivelser: <http://www.ntnu.no/vitenskapsmuseet/publikasjoner>

Referanse

Kviseth, A., James, M.A., og Henriksen, M. 2021: NTNU Vitenskapsmuseet arkeologisk rapport 2021:15. Arkeologisk undersøkelse av gravrøyser og gravanlegg, Gyllan, Melhus kommune, Trøndelag

Trondheim, september 2021

Utgiver

NTNU Vitenskapsmuseet
Institutt for arkeologi og kulturhistorie
7491 Trondheim
e-post: postmottak@museum.ntnu.no

Ansvarlig signatur

Bernt Rundberget (instituttleder)

Kvalitetssikret av

Ellen Grav Ellingsen (serieredaktør)

Publiseringstype

Digitalt dokument (pdf)

Forsidefoto

Røysene etter begynnende undersøkelse av røys B, med utsikt over Gaula og Gauldalen, Da63646_133.

Foto: Magnar Mojaren Gran, NTNU Vitenskapsmuseet

www.ntnu.no/vitenskapsmuseet

ISBN 978-82-8322-286-9

ISSN 2387-3965

Sammendrag

Kviseth, A., James, M.A., og Henriksen, M.M. 2021: NTNU Vitenskapsmuseet arkeologisk rapport 2021:15. Arkeologisk undersøkelse av gravrøyser og gravanlegg, Gyllan, Melhus kommune, Trøndelag.

I 2018 og 2019 gjennomførte NTNU Vitenskapsmuseet en arkeologisk undersøkelse på Gyllan i Melhus kommune, i sammenheng med utbygging av ny E6 på parsellen Gyllan-Røskaft. Utgangspunktet for lokaliteten var to romertidsdaterte gravrøyser, som gjennom undersøkelsen viste seg å være siste fase i en om lag tusen år lang gravtradisjon på stedet. Med utgangspunkt i det arkeologiske materialet ble aktiviteten på lokaliteten inndelt i tre faser, hvorav de to siste utgjør selve bruken som gravanlegg.

Fase I strakk seg fra om lag 1700-1400 f.Kr., og bestod av dyrkningslag, stolpehull, staurhull, og kokegroper. Fase II utgjøres av perioden fra 750-350 f.Kr., hvor det anlegges et gravfelt med variert utforming, i form av sirkulære steinlegninger, påførte lag, og mindre markerte gravmarkeringer. Flere kokegroper ble også påvist mellom gravene. Blant kontekster tilknyttet denne fasen ble det blant annet funnet en grønnstein med båtistning. Fase III, fra 50 f.Kr. til 300 e.Kr., utgjør siste aktivitetsfase for gravanlegget på Gyllan. Fasen innledes med anleggelsen av gravkontekster som reflekterer den foregående fasens gravskikk på stedet. I området som senere dekkes av røys A, er dette i form av runde steinlegninger, hvor én av dem markerer en endring i visuelt uttrykk, i form av å være bygget opp av grønnsteinsheller. I området som senere dekkes av røys B tyder to graver på at tradisjonen med små graver uten tydelig gravmarkering, fortsatt var gjeldende i denne delen av feltet. I løpet av de første par århundrene av romertid ble det så reist to monumentale gravrøyser som dekket over det eldre gravanlegget. Begge røyser ble tilsynelatende reist for å huse dobbeltbegravelser, men med ulik utforming. Beinmaterialet fra graven i røys A lå innkapslet i et lag plassert over en oval form av større steiner, mens graven i røys B ble utgjort av en bronsekjele satt ned i et helledekket område. Mens byggingen av røys A markerte slutten på sørlige del av feltets bruk som gravanlegg, fortsatte bruken av røys B, hvor fire sekundærgraver ble satt inn blant elvesteinene i årene som fulgte. Da den siste graven ble satt inn mot slutten av romertid, avslutter det den påviste bruken av gravanlegget, som hadde sin begynnelse opp mot 1100 år tidligere.

Nøkkelord: Gravrøys – Gravfelt – Steinlegning – Steinsirkel – Bergkunst – Bronsekjele – Bronsealder – Eldre jernalder – Førromersk jernalder – Romertid

Astrid Kviseth, Michael A. James, og Merete Moe Henriksen, NTNU Vitenskapsmuseet, Institutt for arkeologi og kulturhistorie, NO-7491 Trondheim

Summary

Kviseth, A., James, M.A., and Henriksen, M.M. 2021: NTNU Vitenskapsmuseet arkeologisk rapport 2021:15. Arkeologisk undersøkelse av gravrøyser og gravanlegg, Gyllan, Melhus kommune, Trøndelag

In 2018 and 2019, the NTNU University Museum carried out an archaeological excavation at Gyllan in Melhus municipality, due to the construction of the new E6 highway through the area. The site was made up by two Roman Age burial cairns, which turned out to be the final phase of a thousand-year long mortuary tradition at the site. Based on the archaeological remains, the site's usage was divided into three main phases, of which the latest two constituted the use as a mortuary site.

Phase I covered the period between 1700 and 1400 BC, and was made up by a cultivation layer, postholes, stake holes, and cooking pits. Phase II spans 750-350 BC, where over time a grave site developed, in the form of stone circles, layers, and smaller grave markers. Several cooking pits were also identified in-between the graves. A greenstone with a boat carving was found among the features associated with this phase. Phase III, from 50 BC to 300 AD, makes up the final phase of activity at the mortuary site at Gyllan. At the transition to the Roman Iron Age, several graves are added to the site, reflecting the Pre-Roman burial customs at the site. In the area later covered by cairn A, this includes stone circles, of which one displays a change of visual expression compared to the older graves, as it was constructed of slabs of greenstone. In the area later covered by cairn B, two graves imply that the tradition of smaller graves without clear grave markers, was still made use of in this part of the site. During the first couple of hundred years of the Roman Iron Age, two monumental cairns were constructed, which covered the older grave site. Both of the cairns were supposedly built for a double burial each, with different material expressions. The skeletal remains from the grave in cairn A were part of a layer deposited on top of an oval shape of large stones, while the grave in cairn B was made up by a bronze cauldron incorporated into an area covered with slabs. While the construction of cairn A marked the end of burials in the southern part of the site, four secondary burials were incorporated into cairn B. As the final grave was added towards the end of the Roman Iron Age, it ended the identified usage of the mortuary site, beginning approximately 1100 years prior.

Key words: Burial cairn – Grave site – Mortuary site – Stone circle – Rock art – Bronze cauldron – Bronze Age – Early Iron Age – Pre-Roman Iron Age – Roman Iron Age

Astrid Kviseth, Michael A. James, and Merete Moe Henriksen, NTNU University Museum, Department of Archaeology and Cultural History, NO-7491 Trondheim

Arkivreferanser

Arkeologisk undersøkelse av gravrøyser og gravanlegg, Gyllan, Melhus kommune, Trøndelag

Intrasnr	2018_48
AskeladdenID	18201
Saksnummer (ePhorte)	2017/8061
Aksesjonsnummer	2018/48
Tilvekstnr	T28160-62
Fotonr	Da63601
	Da63646-55
Kartskapnr	11789-11790

Fylke	Trøndelag
Kommune	Melhus
Gårdsnavn	Gylland
Gårdsnummer	225/8, 226/16
Lokalitet	Gyllan
Kulturminnetype	Gravrøyser
Datering	Bronsealder; Eldre jernalder

Innhold

Sammendrag.....	3
Summary.....	4
Arkivreferanser.....	5
1. Bakgrunn for undersøkelsen.....	16
1.1 Områdebeskrivelse	17
1.2 Kulturhistorisk bakgrunn og tidligere registreringer.....	19
2. Undersøkelsens rammer	21
2.1 Tid og deltagere	21
2.2 Problemstillinger.....	24
2.3 Metode.....	25
2.3.1 Bestemmelse av gravkontekster.....	26
2.3.2 Gravbegrepet.....	27
2.4 Dokumentasjon.....	28
2.5 Formidling	29
3. Gjennomføring av utgravningsprosjektet	31
3.1 Beskrivelse av undersøkte felt	32
4. Fase I: 1700-1400 f.Kr.....	34
4.1 Dyrkningslag (ID 303489, ID 303534, og ID 305985)	36
4.2 Stolpehull og staurhull i og under dyrkningslag.....	41
4.3 Kokegroper i dyrkningslag.....	45
4.4 Dateringer fase I	49
4.5 Oppsummering fase I.....	49
5. Fase II: 750-350 f.Kr.....	51
5.1 Del av gravfelt under røys B.....	51
5.1.1 Grav ID 306298	52
5.1.2 Dyrkningslag ID 303489, ID 303534, og ID 305985.....	55
5.1.3 Hellelag ID 302437, med tilhørende graver	56
5.1.4 Kantkjede ID 303082.....	66
5.1.5 Koksteinslag ID 302007	70
5.1.6 Elvesteinslag ID 302280	74
5.1.7 Bergkunst	75

5.1.8 Steinansamling ID 302257	77
5.1.9 Lag av fragmentert svartskifer ID 301798	78
5.1.10 Sotholdig lag ID 301760	80
5.2 Del av gravfelt under røys A.....	81
5.2.1 Grav ID 306258	83
5.2.2 Grav ID 303736	85
5.2.3 Steinlegning ID 304951	86
5.2.4 Steinlegning ID 304932	88
5.2.5 Kokegroper.....	91
5.3 Dateringer fase II.....	94
5.4 Oppsummering fase II	95
6. Aktivitet mellom fase II og III.....	97
7. Fase III: 50 f.Kr.-400 e. Kr	98
7.1 Området under røys B.....	98
7.2 Området under røys A.....	101
7.2.1 Grav ID 306254	101
7.2.2 Grav ID 306250	104
7.3 Røys A.....	113
7.3.1 Grav ID 306252	114
7.3.2 Røyskonstruksjon.....	121
7.4 Røys B.....	126
7.4.1 Helle ID 301633, med kullag ID 301595.....	127
7.4.2 Røyskonstruksjon.....	130
7.4.3 Graver anlagt ved bygging av røys B.....	136
7.4.3.1 Grav ID 301361.....	136
7.4.3.1 Grav ID 301117 med tilhørende bronsekjele.....	138
7.4.4 Sekundærgraver.....	144
7.4.4.1 Grav ID 301096.....	144
7.4.4.2 Grav ID 300660.....	145
7.4.4.3 Grav ID 301432.....	147
7.4.4.4 Grav ID 300554.....	148
7.5 Dateringer fase III.....	149
7.6 Oppsummering fase III	150

8. Kontekster uten identifisert fase	152
8.1 Steinsamling ID 303614.....	152
8.2 Hellekontekst ID 305884.....	156
9. Funnmateriale	160
9.1 Gjenstandsfunn	160
9.2 Dateringer	162
9.3 Naturvitenskapelige prøver og analyser	166
9.3.1 Makrofossilanalyser	166
9.3.2 Jordmikromorfologiske analyser.....	169
9.3.3 Osteologisk analyse.....	171
9.3.3 Øvrige naturvitenskapelige prøver	174
10. Resultat	175
11. Litteratur	177
Vedlegg	179

Figurliste

Figur 1: Oversiktsbilde av Gyllan, Gaula, og Gauldalen	17
Figur 2. Kart over lokalitetens plassering.....	18
Figur 3: Oversikt over registrerte kulturminner i området rundt Gyllan.	20
Figur 4: Røys A renses frem ved feltoppstart i 2019.....	25
Figur 5: Prosjektleder intervjues av NRK.....	30
Figur 6: Studenter på ekskursjon	30
Figur 7: Administrasjonen på museet på besøk.....	30
Figur 8: Røysene på Gyllan forut for avdekking, omkranset av bebyggelse.	32
Figur 9: Røysene på Gyllan i 2018, forut for undersøkelse.....	33
Figur 10: Utsikt utover Gyllan, Gaula, og Gauldalen.....	33
Figur 11: Anleggsspor i fase I	34
Figur 12: Anleggsspor tilknyttet fase I	35
Figur 13: Oversiktsbilde av dyrkningslag under røys B.	36
Figur 14: Dyrkningslag ID 305985 under røys A.....	37
Figur 15: Dyrkningslag ID 303489 under røys B.....	37
Figur 16: Dyrkningslag ID 303489 i prøvesjakt ID 301055, under røys B.....	37
Figur 17: Uttakssted for analyserte mikromorfologiprøver under røys A og B	40
Figur 18: Stolpehull og staurhull på 40 cm dybde, i undergrunnen, under røys B	41
Figur 19: Stolpehull og staurhull i undergrunnen, ved 40 cm dybde.....	42
Figur 20: Stolpehull og staurhull ved om lag 30 cm dybde.....	42
Figur 21: Stolpehull og staurhull ved om lag 30 cm dybde.....	43
Figur 22: Eksempel på stolpehull. Det var tydelig forskjell på fyllmasse og lys undergrunn	43
Figur 23: Stolpehull og staurhull under røys A, ved 15-20 cm dybde.....	44
Figur 24: Kokegroper ved om lag 10-20 cm dybde i dyrkningslag	45
Figur 25: Kokegrop ID 303832.....	46
Figur 26: Kokegrop ID 303851.....	46
Figur 27: Kokegrop ID 303872.....	47
Figur 28: Kokegrop ID 304027.....	47
Figur 29: Kokegrop ID 305898.....	48
Figur 30: Dateringer fase I.....	49
Figur 31: Området under røys B avdekkes, og stolpehull og staurhull kommer til syne.....	50
Figur 32: Tydelig forskjell mellom lys undergrunn og mørkere dyrkningslag.....	50
Figur 33: Oversikt over hovedkontekster i fase II, med tilhørende graver	51
Figur 34: Grav ID 306298	53
Figur 35: Plassering av ID 306298	53
Figur 36: Oversiktsfoto av ID 306298 og området rundt	54
Figur 37: Hellelag ID 303437, med tilhørende gravkontekster.....	56
Figur 38: Hellelag ID 302437, avgrenset av kantkjede.....	57
Figur 39: Oversiktsfoto av ID 302437	57
Figur 40: Planfoto av området hvor de beinholdige massene i ID 303399 lå.....	58
Figur 41: Underveis i undersøkelse av ID 302730, med skubbekvernen delvis synlig.....	59
Figur 42: Underliggeren til skubbekvern ID 302757 ses in situ.....	59

Figur 43: Underliggeren til skubbekvern ID 302757 ses in situ.....	59
Figur 44: Underligger til skubbekvern ID 302757, med tydelig skubbespor.....	59
Figur 45: Heidi undersøker ID 302696, mens lag ID 302437 fjernes	60
Figur 46: Plassering av ID 303189 i ID 302772	62
Figur 47: ID 303189, med helle som dekket over en del av beinkonsentrasjonen.....	62
Figur 48: ID 303189, etter at helle er fjernet	62
Figur 49: Grav ID 302213	63
Figur 50: Oversiktsfoto av ID 302213, med området rundt.....	63
Figur 51: Område med brente bein, tolket som grav ID 302707	64
Figur 52: Kantkjeden avgrenser hellelag ID 302437	66
Figur 53: Kantkjede ID 303082, forut for fjerning av øverste lag stein.....	67
Figur 54: Oversiktsfoto av ID 303082, som omkranser hellelag ID 302437	67
Figur 55: Deler av kantkjeden hadde flere steiner i bredden	68
Figur 56: En grønnsteinshelle er delvis kilt inn under kantkjeden.....	68
Figur 57: Flere av hellene i kantkjeden hadde betydelig størrelse	68
Figur 58: Deler av kantkjeden hadde flere heller i høyden.....	68
Figur 59: Kantkjede ID 303082 er tydelig.....	68
Figur 60: Fundamentheller i kantkjeden.....	69
Figur 61: Den største av fundamenthellene, med en lengde på 154 cm.....	69
Figur 62: Noen av hellene hadde større høyde	69
Figur 63: I østre ende var det flere små heller, i stedet for større fundamentheller	69
Figur 64: Fundamentheller under kantkjede ID 303082.....	69
Figur 65: Koksteinslag ID 302007, sett i sammenheng med ID 302437 og ID 303082	70
Figur 66: Konsentrasjon av skjørbrent stein, nord i laget.....	71
Figur 67: Konsentrasjon av skjørbrent stein nord i laget.....	71
Figur 68: Enda en konsentrasjon av skjørbrent stein nord i området under røys B.....	71
Figur 69: Grav ID 301734, i koksteinslag ID 302007	72
Figur 70: Grav ID 302183, i koksteinslag ID 302007	73
Figur 71: ID 302007 med tilknyttede graver	73
Figur 72: ID 302280, med underliggende kontekster	74
Figur 73: Oversiktsfoto av ID 302280, med omkringliggende kontekster	75
Figur 74: Grønnstein med båtristning, in situ	75
Figur 75: Ristningssteinen i området omkranset av lag ID 302437	76
Figur 76: Ristningssteinen kan ses rett over målestokken, ved ID 302772	77
Figur 77: ID 302257	77
Figur 77: Oversiktsfoto av fragmentert svartskiferlag ID 301798.....	78
Figur 78: ID 301798, med underliggende kontekster	79
Figur 79: ID 301760, med underliggende kontekster	79
Figur 80: Planfoto av ID 301760.....	80
Figur 81: Oversiktsfoto av ID 301760.....	80
Figur 82: Område under røys A, i fase II	81
Figur 83 Oversiktsfoto av graver fra fase II, under røys A	82
Figur 84: Grav ID 306258	84
Figur 85: Grav ID 306258 etter at deler av ID 305249 er fjernet	84
Figur 86: Grav ID 303736	85

Figur 87: Profil av det sentrale kammeret	86
Figur 88: Undersøkelse av ID 303736	66
Figur 89: Strukturen fremstod i utgangspunktet som en ujevn konstruksjon.....	87
Figur 90: ID 304951 etter fjerning av løstliggende heller	88
Figur 91: ID 304932	89
Figur 92: Ett lag med heller er fjernet fra ID 304932	90
Figur 93: Alle heller er fjernet, og området er tydelig sotholdig	90
Figur 94: Grønnstein med kvartsåre, fra ID 304932	90
Figur 95: ID 305591, med dekkheller ID 305474 synlig midt i strukturen	91
Figur 96: Elvestein ble synlig i strukturen da heller ble fjernet fra sentrum	91
Figur 97: Heller og elvestein er fjernet fra ID 305591	91
Figur 98: Profilmfoto av ID 305591	91
Figur 99: Planfoto av ID 305547.....	92
Figur 100: Planfoto av ID 305547.....	92
Figur 101: Planfoto av ID 305862.....	93
Figur 102: Profilmfoto av kokegrop ID 305862	93
Figur 103: Dateringer fase II.....	94
Figur 104: Undersøkelse av grav ID 303736	96
Figur 105: Undersøkelse av lag ID 302905, i grav ID 306298.....	96
Figur 106: Planfoto av ID 301927.....	97
Figur 107: Det kullholdige laget er fjernet, og de omkransende steinene står igjen	97
Figur 108: Graver datert til fase III, under selve røysa.....	98
Figur 109: Planfoto ID 301554	99
Figur 110: Planfoto av ID 301439, som ID 301554 var en del av	99
Figur 111: Planfoto etter at fyllmassen i ID 301659 er fjernet	100
Figur 112: Gravkontekster under røys A, i fase III.....	101
Figur 113: ID 306254, med steinlegning ID 304951 til høyre	102
Figur 114: Enkelte heller er fjernet fra sentrum av ID 305981, og ID 305381 er eksponert	103
Figur 115: Etter at øverste lag med heller var fjernet	103
Figur 116: ID 306250, mens graven ennå er til dels dekket av steinsetting ID 304181.....	104
Figur 117: Grav ID 306250, med grønnsteinsheller markert	105
Figur 118: ID 306250 ferdig rensed frem.....	106
Figur 119: Planfoto av steinpakning ID 305444	107
Figur 120: Krøllnål kan skimtes under elvesteinen sentralt i bildet.....	107
Figur 121: Funn av jernholdig gjenstand, som viste seg å inneholde jernringer	107
Figur 122: Planfoto etter at lag ID 305171 og steinpakning ID 305444 var fjernet	108
Figur 123: Steinsirkel ID 30305632 er eksponert, etter at grønnsteinsheller er fjernet	108
Figur 124: Planfoto av ID 305632.....	109
Figur 125: T28160:5	111
Figur 126: T28160:6	111
Figur 127: T28160:7	111
Figur 128: Gravfelt under røys A, med graver tilhørende fase II og III	112
Figur 129: Underveis i undersøkelse av graver under røys A	112
Figur 130: Oversikt over graver under og i røys A	113
Figur 131: Planfoto av ID 302360, beliggende over ID 304163	114

Figur 132: ID 304163 blir bedre synlig etter hvert som ID 302360 fjernes.....	115
Figur 133: Pilspiss T28160:5 in situ	115
Figur 134: Steinsirkel ID 304181, overlappende grønnsteinssirkel ID 306250	116
Figur 135: ID 304181 er synlig som en kjede av større steiner sentralt i området.....	116
Figur 136: Pilspiss T28160:1 fra ID 302360.....	118
Figur 137: Fragment av kam T28160:2 fra ID 302360.....	118
Figur 138: Oversiktsfoto av steinkjede ID 304181, omkranset av øvrige kontekster	119
Figur 139: Steinkjede ID 304181 ses sentralt i røysa, omkransende ID 304163 og ID302360	120
Figur 140: Hovedkontekster røys A.....	121
Figur 141: Plassering av grav ID 306252, over eldre romertidsgraver.....	122
Figur 142: Røys A bestod hovedsakelig av elvestein, men også noe svartskifer	123
Figur 143 Røys sett mot sør	123
Figur 144: Oversiktsfoto av røys A forut for steinfjerning	124
Figur 145: Modell som viser høydenivåer på røysa	125
Figur 146: Gravkontekster i røys B, påvist på varierende dybde	126
Figur 147: Utstrekning av kullag ID 301595, med underliggende helle ID 301633	127
Figur 148: ID 301633	128
Figur 149: Helle ID 301633 dekket av ID 301620.....	128
Figur 150: Kullaget er fjernet fra helle ID 301633.....	128
Figur 151: Hellen har en betydelig størrelse.....	128
Figur 152: Oversiktsfoto etter at kullag ID 301595 er fjernet.....	129
Figur 153: Hovedkontekster røys B.....	130
Figur 154: Røys B ferdig renset frem	132
Figur 155: Røys B sett mot vest.	132
Figur 156: Oversiktsfoto etter at røys B er renset frem.....	133
Figur 157: Modell som viser høydenivåer på røys B.....	134
Figur 158: Spredning av innmålte løsfunn av bein i røys B.....	135
Figur 159: Skaftthulløks T28161: 22.....	135
Figur 160: Helle som utgjør grav ID 301361, omgitt av elvestein og noe svartskifer	136
Figur 161: Oversiktsfoto av ID 301117.....	138
Figur 162: Oversiktsfoto av ID 301117, med plassering i røysa.....	139
Figur 163: ID 301117 med avmerket plassering for bronsekjelen.....	140
Figur 164: Grav ID 301117 etter at heller er fjernet, og bronsekjelen er eksponert.....	140
Figur 165: Oversiktsfoto med kjelen synlig.....	141
Figur 166: Bronsekjele etter at overliggende helle er fjernet.....	141
Figur 167: Kjelen står inn mot helle, over heller.....	141
Figur 168: Bronsekjelen graves frem	141
Figur 169: Kjelen klar for uttak i preparat.....	141
Figur 170: Østlandskjele satt ned i ID 301117	142
Figur 171: Planfoto av ID 301096.....	144
Figur 172: Planfoto av ID 300660.....	145
Figur 173: Planfoto av ID 300660 etter fjerning av topphelle	145
Figur 174: Planfoto av bunnhelle i ID 300660, etter fjerning av bein og jernfragmenter	145
Figur 175: Større biter fra beslag T28161:20	145
Figur 176: Siltmasser fjernes fra hellen, og biter av brent bein dukker opp	147

Figur 177: Helle etter at beinholdig masse er fjernet.....	147
Figur 178: Planfoto ID 300584	148
Figur 179: Dateringer fase III.....	149
Figur 180: Arkeologer og konservatorer samlet rundt bronsekjelen	151
Figur 181: Fremrensing av hvit kvartsstein rundt grønnsteinssirkel ID 306250	151
Figur 182: ID 303614, med omkringliggende undersøkelses-sjakt, rett utenfor kantkjeden	152
Figur 182: Stein har kommet til syne i og under dyrkningslag ID 303489	152
Figur 183: ID 303614 sett fra siden	153
Figur 184: Planfoto ID 303614	153
Figur 185: Fjerning av øverste lag med stein, og siltmasser mellom steinene	153
Figur 186: Underveis i fjerningen av stein fra ID 302614.....	154
Figur 187: Elvestein i bunnen av konstruksjonen	154
Figur 188: Kontekst ID 303614 er fjernet.....	155
Figur 189: ID 303787 er snittet	155
Figur 190: Steinsamling ID 303614 ses sammen med kantkjede ID 303082	155
Figur 191: Plassering av ID 305884, under øvrige strukturer under røys A.....	156
Figur 192: Lag ID 305930 ligger over området dels omkranset av heller	157
Figur 193: Østlige heller er gravd frem, og det er gravd en liten sjakt gjennom massene	157
Figur 194: ID 305884, med dyrkningslag ID 305985 mellom hellene	157
Figur 195: D 305884 etter fjerning av dyrkningslag ID 305985, og gulbrun silt gjenstår	158
Figur 196: ID 305884 etter fjerning av dyrkningslag ID 305985, og gulbrun silt gjenstår	158
Figur 197: Massene innenfor hellene gravd ned til undergrunnen	159
Figur 198: Plassering av ID 305884 under røys A.....	159
Figur 199: T28160:1	160
Figur 200: T28160:5	160
Figur 201: T28161:1	161
Figur 202: Bjørneklør funnet i og utenfor kjele T28160:1	161
Figur 203: T28161:20.	161
Figur 204: Motiv på T28162:1	162
Figur 205: T28162:6	162
Figur 206: Oversikt over 14C-prøver fra området under røysene	164
Figur 207: Oversikt over 14C-prøver i området under røys B, tilknyttet fase II	164
Figur 208: Oversikt over 14C-prøver i området under røys B, tilknyttet fase II	165
Figur 209: Oversikt over 14C-prøver i røys B	165
Figur 210: Oversikt over 14C-prøver tilknyttet anlegg fra fase II og III.....	166
Figur 211: Oversikt over for analyserte makroprøver i og under røysene	167
Figur 212: Oversikt over uttakssted for analyserte mikromorfologiprøver.....	169

Tabelliste

Tabell 1: Periodeinndeling	16
Tabell 2: Oversikt over feltstab i 2018	22
Tabell 3: Oversikt over maskinførere i 2018	22
Tabell 4: Oversikt over feltstab i 2019	23
Tabell 5: Oversikt over maskinførere i 2019	24
Tabell 6: Dateringer av bunnen av dyrkningslag	38
Tabell 7: Oversikt over dateringer fra toppen av dyrkningslag	38
Tabell 8: Kontekst-ID for stolpehull og staurhull på 40 cm dybde	41
Tabell 9: Kontekst-ID for stolpehull og staurhull på 30 cm dybde	42
Tabell 10: Kontekst-ID for stolpehull og staurhull på 15-20 cm dybde	44
Tabell 11: Datering av kokegrop ID 303832	46
Tabell 12: Datering av kokegrop ID 304027	47
Tabell 13: Datering av kokegrop ID 305898	48
Tabell 14: Oversikt over kontekster tilknyttet grav ID 306298	52
Tabell 15: Datering av ID 306298	55
Tabell 16: Beinmateriale som ble detaljert undersøkt	55
Tabell 17: Datering av ID 303399	58
Tabell 18: Datering av ID 302730	59
Tabell 19: Datering av ID 302696	60
Tabell 20: Beinmateriale som ble detaljert undersøkt	61
Tabell 21: Datering av ID 303189	61
Tabell 22: Dateringer av ID 302213	63
Tabell 23: Datering av ID 302707	64
Tabell 24: Datering av bein i kantkjede ID 303082	66
Tabell 25: Datering av ID 301735	71
Tabell 26: Datering av ID 302183	73
Tabell 27: Datering av ID 306277	83
Tabell 28: Datering av ID 303736	86
Tabell 29: Datering av ID 304951	88
Tabell 30: Datering av ID 304932	90
Tabell 31: Datering av ID 305591	92
Tabell 32: Datering av ID 305547	92
Tabell 33: Datering av ID 301927	97
Tabell 34: Datering ID 301554	99
Tabell 35: Datering av ID 301659	100
Tabell 36: Datering ID 306254	102
Tabell 37: Datering av ID 30625	109
Tabell 38: Beinmateriale som ble detaljert undersøkt	110
Tabell 39: Datering av grav ID 306252	115
Tabell 40: Beinmateriale som ble detaljert undersøkt	117

Tabell 41: Datering av ID 301595.....	127
Tabell 42: Datering av ID 301361.....	136
Tabell 43: Datering av beinmateriale i bronsekjele ID 301150.....	142
Tabell 44: Oversikt over det detaljert analyserte beinmaterialet i ID 301150	143
Tabell 45: Datering av ID 301096.....	144
Tabell 46: Datering av ID 300660.....	146
Tabell 47: Datering av ID 301432.....	147
Tabell 48: Datering av ID 300584.....	148
Tabell 49: Innhold i analyserte makrofossilprøver	168
Tabell 50: Analyserte kontekster og analysegrad	172
Tabell 51: Forbrenningsgradtabell.....	172
Tabell 52: Alderskategorier	173
Tabell 53: Oversikt over osteologisk analyse	173

1. Bakgrunn for undersøkelsen

Bakgrunnen for undersøkelsen var anleggelsen av ny fylkesvei, i forbindelse med utbygging av E6 langs parsellen Gyllan-Røskaft, i Melhus kommune. Tiltaket kom i konflikt med flere automatisk fredete kulturminner, hvorav denne rapporten tar for seg to gravrøysen beliggende på Bjørnheim/Rena (gnr. 225/8 og 225/16), tilhørende gården Gylland (gnr. 225/1). Lokaliteten har Askeladden-ID 18201.

Røysene har vært kjent i lang tid, og er muligens de samme som ble omtalt som «Kiæmpe-Haue» av Gerhard Schøning på 1700-tallet (Schøning 1910, s. 227). I forbindelse med forundersøkelser i 2015, utført av daværende Sør-Trøndelag fylkeskommune, ble gravminnene registrert på nytt (Hårstad, 2015). Forut for dette hadde de vært omtalt som gravhauger med diameter på 15 og 20 meter. Nyregistreringen konkluderte med at gravminnene var feilavmerket i Askeladden, og de ble da omregistrert til steinblandede jordhauger på 7 meter (røys B) og 13,5 meter (røys A) i diameter. Dispensasjon ble så gitt etter kulturminnelovens §8.4, med vilkår om at NTNU Vitenskapsmuseet utførte en arkeologisk undersøkelse av gravminnene forut for tiltak tilknyttet veiutbyggingen.

Prosjekteringen av undersøkelsen ble gjort med utgangspunkt i nyregistreringen fra 2015 (jf. Henriksen og Sauvage, 2017), og undersøkelsen ble igangsatt i slutten av mai 2018. Under avdekkingen ble det tydelig at gravminnene var større enn det som hadde framkommet under fylkeskommunens registrering, og at det var snakk om røysen konstruert utelukkende av stein. Det økte omfanget av undersøkelsen tilsa at en tilleggsbevilgning var nødvendig, og den resterende delen av feltarbeidet i 2018 ble brukt til avtorving og rensing av røysene, for å få et sikrere grunnlag for videre planlegging. Hoveddelen av undersøkelsen skulle så utføres i feltsesongen 2019. Undersøkelsen av røysene følger arkeologiske undersøkelser på lokalitetene Foss Lian (Askeladden-ID 216035) og Foss Søndre (Askeladden-ID 216031), om lag 1,5-2 km nord for lokaliteten, som utgjør de to andre delprosjektene i parsellen Gyllan-Røskaft.

Tabell 1: Periodeinndeling. Illustrasjon: NTNU Vitenskapsmuseet

Periode	Underperiode	Årstall
Yngre steinalder		4000-1700 f.Kr.
Bronsealder		
	<i>Eldre bronsealder</i>	1700-1100 f.Kr.
	<i>Yngre bronsealder</i>	1100-500 f.Kr.
Eldre jernalder		
	<i>Førromersk jernalder</i>	500 f.Kr. - 0
	<i>Romertid</i>	0 - 400 e.Kr.
	<i>Folkevandringstid</i>	400-575 e.Kr.
Yngre jernalder		
	<i>Merovingertid</i>	575-800 e.Kr.
	<i>Vikingtid</i>	800-1030 e.Kr.
Middelalder		1030-1537 e.Kr.

1.1 Områdebeskrivelse

Lokaliteten lå på Gyllan, sør i Melhus kommune. Området er del av dalføret Gauldalen, med elva Gaula som et sentralt landskapselement. Elva har gjennom tusenvis av år bidratt til å forme landskapet, noe som vil ha påvirket livsvilkårene i dalen. Dalsidene i denne delen av Gauldalen består av tydelige elveterrasser, med Hovinterrassene vest for elven, og Fossterrassene i øst, noe nord for lokaliteten. Dalbunnen er bred, og utgjøres av store jordbruksarealer. Denne delen av Gauldalen har historisk sett vært rasutsatt, med flere leirras kjent fra arkeologiske og skriftlige kilder. Rasene vil ha endret landskapets karakter, med endringer i elveløpet som en spesielt tydelig konsekvens. Betydelige ras av denne typen er kjent fra både bronsealder og middelalder (Solberg, 2018).

Selve lokaliteten lå ved kanten av en liten terrasse, med utsikt over elva og dalen. Grunnfjellet ligger oppe i dagen langs denne kanten. Røysene lå om lag 71 meter over havet, omtrent 100 meter i luftlinje fra dagens elveløp. Mellom elva og lokaliteten går dagens E6. Lokaliteten ligger like ved Rokkmakarvegen, i et lite boligfelt bestående av to eneboliger og flere mindre bygninger tilknyttet disse. Rokkmakarvegen er i dag en asfaltert vei beliggende over det som skal ha vært en ferdselsvei kjent fra historisk tid, som videre hadde funksjon som fylkesvei frem til 1924. På andre siden av veien er en gresseng brukt som beitemark, hvor det har blitt registrert kokegroper datert til vikingtid (Askeladden-ID 216032). Eldre flyfoto viser at også området rundt røysene tidligere har blitt utgjort av tilsvarende beitemark. Terrassen lokaliteten befinner seg på ligger opp mot en bratt østlig åskam som utgjøres av Furuhaugen og Vollaberga. Også her er det kjent eldre ferdselsveier, og disse må tas med i betraktningen hva angår orienteringen av røysene.

På tross av moderne utbygging var røysene i stor grad uforstyrret. Planering og bergsprengning har likevel endret terrenget noe. Røysene utgjorde i så måte to øyer av bevarte aktivitetsspor, omgitt av moderne bebyggelse. Det må anses som sannsynlig at aktivitetsområdet vil ha strukket seg utover de to røysene, og at dagens undersøkelsesområde dermed utgjør en liten del av det fortidige landskapet.

Figur 1: Oversiktsbilde av Gyllan, Gaula, og Gauldalen. Da63646_255. Foto: Magnar M. Gran, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 2: Kart over lokalitetens plassering. Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

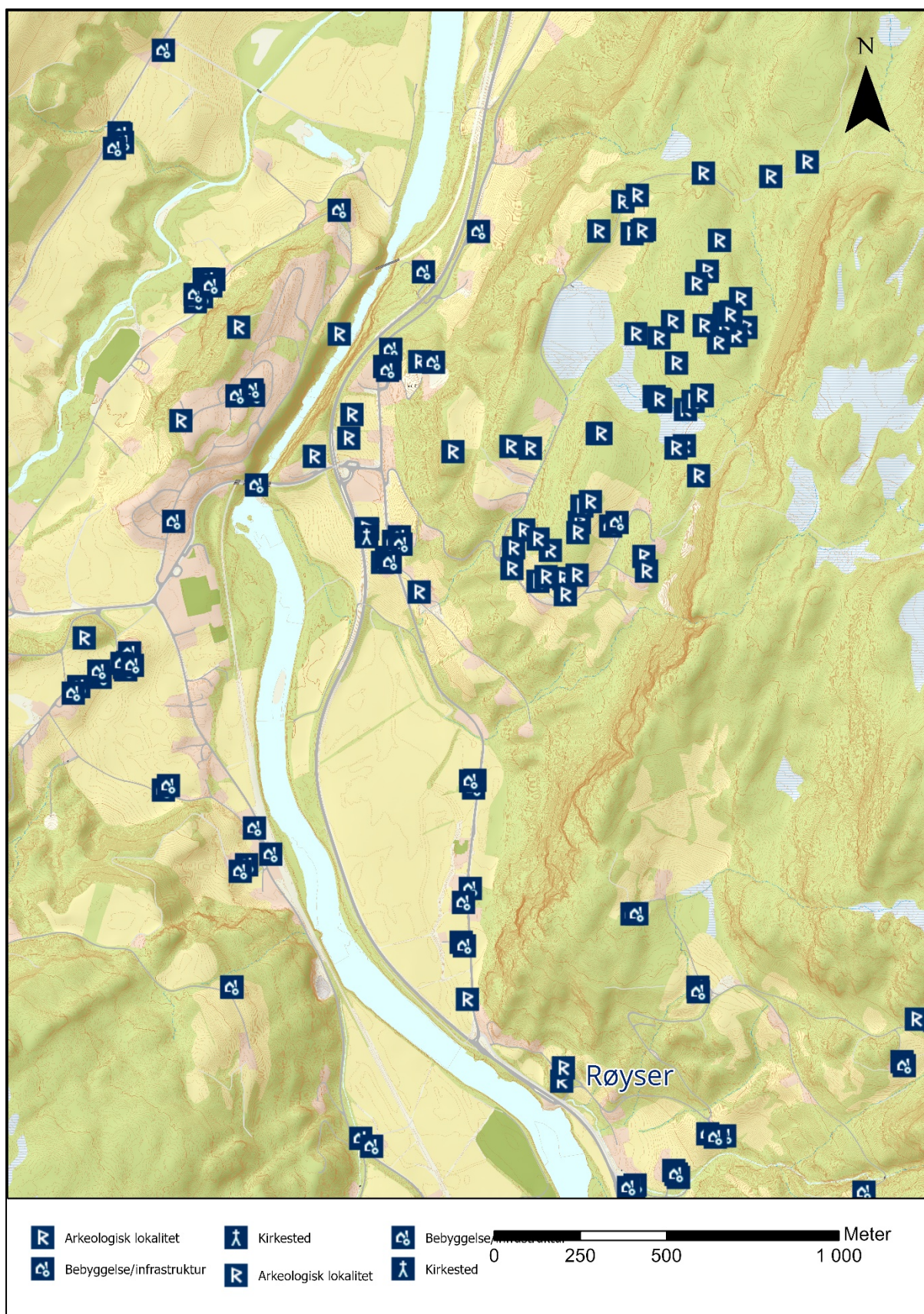
1.2 Kulturhistorisk bakgrunn og tidligere registreringer

Gyllan ligger i et rikt kulturlandskap med en rekke kjente arkeologiske lokaliteter og kulturminner. Hoveddelen av de kjente kulturhistoriske lokalitetene i dette området er registrert nordover rundt Foss, om lag halvannen kilometer nordvest for røysene, og videre nordover langs Gaula. Disse lokalitetene vitner om et rikt og mangfoldig kulturhistorisk landskap som strekker seg fra bronsealder opp til moderne tid.

Området nord for Gyllan, rundt Fossterrassene, fremstår fra det kjente arkeologiske materialet som et sentralt bosetnings- og aktivitetsområde i bronsealder og jernalder. Dette er tydelig gjennom en rekke kjente lokaliteter av variert karakter, og inkluderer flere gravminner, helleristningsfelt, og flere lokaliteter med aktivitets- og bosetningsspor (se figur 3). Dette inkluderer blant annet fem synlige gravfelt på Fossterrassene, i tillegg til «Fossgraven» (Askeladden-ID 47806), som ble utgjort av en rikt utstyrt kvinne- og mannsgrav i haug, datert til romertid. Det er i dag kjent nærmere femti helleristningslokaliteter i området rundt Foss, innen en radius på én kilometer (Brevik og Henriksen, 2019). Motivene inkluderer skålgroper, båt-, heste-, og viltfigurer.

Synet på området som et sentralt aktivitetsområde i bronse- og jernalder ble videre forsterket gjennom resultatene fra NTNU Vitenskapsmuseets øvrige undersøkelser i 2017-2018, i forbindelse med utbyggingen av E6. Undersøkelsen på Sandbrauta (Askeladden-ID 180286) belyste et område med høy aktivitet i bronsealder, som inkluderte fem gravminner og et ildsted for bronsestøping. Videre ble det også påvist spredte aktivitetsspor fra neolitikum og eldre jernalder (Bryn og Henriksen, 2021). Undersøkelsene på Foss Lian (Askeladden-ID 216035) og Foss Søndre (Askeladden-ID 216031) vitner om en fortsatt høy aktivitet i området fra folkevandringstid og fremover. På Foss Lian ble det i 2018 blant annet undersøkt et grophus datert til vikingtid, og en etterfølgende gårdsbosetning med jordbruk og produksjonsspor, datert til middelalder (Fretheim og Henriksen, 2021). På Foss Søndre ble det i 2018 undersøkt et større aktivitetsområde, hvor det blant annet ble påvist tre graver, hvorav to var fra vikingtid og én fra middelalder. I tillegg ble det undersøkt et smieområde fra folkevandringstid, og øvrige bosetnings- og aktivitetsspor som spente fra førromersk jernalder til middelalder (Ofteidal og Henriksen, 2021).

Det er også påvist aktivitet rundt lokaliteten på Gyllan, dog med lavere konsentrasjon enn i området rundt Foss. Ved fylkeskommunens nyregistrering i 2015 ble det åpnet en sjakt om lag 20 meter nord-nordøst for lokaliteten. Det ble påvist tre kokegroper og to nedgravninger, hvorav den ene kokegropen ble datert til vikingtid (Hårstad, 2015). Det er gjort flere funn av skafthulløkser i området, hvor én (T4212) ble funnet i myr på en høyereliggende terrasse, om lag 600 meter fra lokaliteten, mens de to øvrige ble funnet i elva like nedenfor lokaliteten. I området for øvrig er det først og fremst registrert nyere tids kulturminner, i form av gårdsbebyggelse. Basert på området ellers, og konsentrasjonen av kulturhistoriske lokaliteter, må det likevel ses som sannsynlig at ytterligere lokaliteter finnes i det omkringliggende landskapet til røysene.

Figur 3: Oversikt over registrerte kulturminner i området rundt Gyllan. Området rundt Foss, nord for Gyllan, peker seg spesielt ut med en betydelig konsentrasjon. Kart: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

2. Undersøkelsens rammer

Undersøkelsen tok utgangspunkt i daværende Sør-Trøndelag fylkeskommunes nyregistrering av gravminnene i 2015. Forut for dette var gravminnene oppført med en diameter på 15 og 20 meter, men ved registreringen ble størrelsen nedjustert til en diameter på 13,5 meter for røys A, og 7 meter for røys B. Begge gravminnene ble beskrevet som steinblandede jordhauger skadet av anleggelse av både adkomstvei og gårdsplass (Hårstad 2015:6). Prosjekteringen av undersøkelsen ble gjort på bakgrunn av disse opplysningene.

Avtorving ble igangsatt i mai 2018, og det ble klart at det nordligste gravminnet (røys B), med en antatt diameter på 7 meter, var betydelig større enn antatt, med en diameter på om lag 15 meter. Det ble videre klart at det ikke dreide seg om en steinblandet jordhaug, men en røys utelukkende bygget opp av stein. Avdekkingen av røys A, sør for denne, viste at dette gravminnet var av samme karakter, med en diameter på om lag 16 meter. Ingen av røysene fremstod som vesentlig skadet etter avdekking, selv om gårdsplass og garasje kan ha fjernet deler av ytterkanten av røysene.

Da det tidlig ble klart at det nordligste gravminnet hadde et annet omfang enn antatt, ble begge røysene avtorvet og rensert frem sommeren 2018, for å få et sikrere grunnlag for videre planlegging. Det ble også satt i gang begynnende undersøkelser på røys B, som ga dateringer for sekundærgrav i toppen, og dyrkningslag under røysa. Seks uker feltarbeid ble gjennomført i 2018, mens resten av undersøkelsen ble satt på vent til 2019, i påvente av en tilleggsbevilgning som tok hensyn til det økte omfanget. Den resterende delen av undersøkelsen ble gjennomført fra mai til november 2019, med totalt 23 uker i felt.

2.1 Tid og deltagere

Feltarbeidet ble gjennomført i løpet av to gravesesonger, utgjort av seks uker i 2018, og 23 uker i 2019. Prosjektleder gjennom hele perioden var Merete Moe Henriksen. Leena Aulikki Airola var ansvarlig konservator for prosjektet. Feltledere gjennom prosjektet var Karen Ørbog Oftedal, Kristoffer R. Rantala, Astrid Kviseth, og Michael A. James. I løpet av de to feltsesongene var til sammen 22 arkeologer involvert i feltarbeidet. Totalt 661 dagsverk ble brukt i felt.

2018

Første runde av undersøkelsen ble utført mellom 22. mai og 6. juli 2018. I denne perioden var Karen Ø. Oftedal feltleder, mens Kristoffer R. Rantala var feltleder med ansvar for GIS. For fullstendig deltakerliste for 2018, se tabell 2. Totalt 127 dagsverk ble brukt i felt.

Tabell 2: Oversikt over feltstab i 2018

Stilling	Navn	Periode	Dagsverk
Feltleder	Karen Ø. Oftedal	28.05-06.07	30
Feltleder GIS	Kristoffer R. Rantala	28.05-06.07	*
Feltarkeolog	Kristina Grubisic	28.05-04.07	26
Feltarkeolog	Jostein K. Grønås	28.05-04.07	22
Feltarkeolog	Torstein B. Skaret	11.06-04.07	18
Feltarkeolog	Ivar Sjømæling	25.06-06.07	10
Feltarkeolog**	Emmanuel Ankrah	18.06-27.06	8
Feltarkeolog**	Portia Ama Dele Bansa	18.06-27.06	8
Feltarkeolog	Marianne Utne Nilsen	04.06-08.06	5

* Kristoffer R. Rantala var feltleder med ansvar for GIS for lokaliteten Foss Lian, i tillegg til Gyllan, og delte dermed tiden mellom disse to. Han hadde hovedbase på Foss Lian, men var innom Gyllan daglig for å bistå med GIS-relaterte og øvrige oppgaver.

** Studenter fra University of Ghana var på hospitering hos NTNU, og som en del av dette deltok de halvannen uke i felt, hvor de bidro til å rense frem røys B.

BN Entreprenør AS var ansvarlig for avtorvingen av røysene i 2018, og dette ble utført av maskinfører Jørgen Bergeng. Det ble brukt en Compact ABS gravemaskin på åtte tonn, og en beltegående dumper til å flytte massene vekk fra feltet. Dette arbeidet ble utført med totalt 5,5 dagsverk, i løpet av de fire første ukene av undersøkelsen. Flytting av stein vekk fra feltet ble utført av Ole Kåre Wollan, som var nærmeste nabo til røysene. Traktor og tilhenger ble satt ved røysene, slik at stein og jordmasse kunne plasseres der. Traktorskuffe og tilhenger ble så tømt ved behov. Denne ordningen gjorde at man i praksis hadde maskinell hjelp gjennom hele perioden.

Tabell 3: Oversikt over maskinførere i 2018

Maskintype	Navn	Periode	Dagsverk
Traktor og tilhenger	Ole Kåre Wollan	28.05-06.07	***
Gravemaskin og beltegående dumper	Jørgen Bergeng	28.05, 06.06, 07.06, 18.06-21.06	5,5

2019

Andre runde av undersøkelsen ble utført mellom 27. mai og 15. november 2019. Astrid Kviseth var feltleder, mens Michael A. James var feltleder II. Mot slutten av feltarbeidet gikk også Michael over i stilling som feltleder I, en rolle han også hadde gjennom etterarbeidet. Flere arkeologer fra NTNU Vitenskapsmuseet deltok i prosjektet, men kjernestaben ble, foruten feltlederne, utgjort av Heidi Fløttum Westgaard, Kjell André Brevik, Frode Iversen, og Andreas Alsaker. For fullstendig deltakerliste for 2019, se tabell 4. Totalt 534 dagsverk ble brukt i felt.

Tabell 4: Oversikt over feltstab i 2019

Stilling	Navn	Periode	Dagsverk
Feltleder I	Astrid Kviseth	27.05-15.11	109
Feltleder II og I	Michael A. James	27.05-15.11	106
Feltarkeolog	Heidi Fløttum Westgaard	27.05-15.11	98
Feltarkeolog	Kjell André Brevik	27.05-15.11	81
Feltarkeolog	Frode Iversen	27.05-19.07	37
Feltarkeolog	Andreas Alsaker	30.09-15.11	32
Prosjektleder/Feltarkeolog	Merete Moe Henriksen	27.05-15.11	17
Konservator/Feltarkeolog	Thora Nyborg	12.06-28.06 09.09-10.09	15
Feltarkeolog	Torkel Johansen	24.06-28.06 09.09-10.09	14
Feltarkeolog	Ellen Grav Ellingsen	11.06-21.06	8
Feltarkeolog	Lisa Mariann Strand	27.05-14.06	8
Feltarkeolog	Heidi Mjelva Breivik	01.07-05.07	5
Feltarkeolog	Jenny Kalseth	19.08-22.08	4

BN Entreprenør AS stilte med maskiner og mannskap til flytting av stein med kranbil, og til avdekking av grunnen under røysene. Førstnevnte gikk ut på å løfte ut store steiner fra sentrum av røys A, og dette ble utført 2. oktober, i løpet av drøye fem timer. Arbeidet ble utført av Asle Wangen, som stilte med kranbil med løftearm på 17 meter, og maks løftevekt på fem tonn. Arbeidet med avdekking av lag og undergrunn under røysene ble utført i løpet av ni dager, spredt utover fra slutten av september og ut prosjektet. Det ble brukt en maskin av typen Takeuchi TB250, med en vekt på fem tonn, og skuffebredde på 115 cm. Maskinførere var Stig Morten Faaren, Hans Olav Sødal Strømmen, og Jørgen Bergeng. Totalt ble det brukt ti dagsverk med maskin fra BN Entreprenør AS. I likhet med 2018 ble stein og masser også i 2019 fraktet vekk fra røysene av Ole Kåre Wollan.

Tabell 5: Oversikt over maskinførere i 2019

Maskintype	Navn	Periode	Dagsverk
Traktor og tilhenger	Ole Kåre Wollan	27.05-15.11	***
Gravemaskin	Stig Morten Faaren	23.09, 24.09, 30.09, 07.10	4
Gravemaskin	Hans Olav Sødal Strømmen	31.10, 01.11, 13.11	3
Gravemaskin	Jørgen Bergeng	11.11, 12.11	2
Kranbil	Asle Wangen	02.10	1

*** Dagsverk for bruk av maskin av Ole Kåre Wollan, i både 2018 og 2019, ble gjort ut fra et estimat av tiden brukt til å frakte vekk stein og jordmasse med traktorskuffe og tilhenger. Traktor og tilhenger stod alltid tilgjengelig, og som nærmeste nabo var Wollan alltid til stede for å kjøre ved behov. Det var helt avgjørende for fremdriften, og muligheten til å forlenge 2019-sesongen, at vi hadde et slikt godt samarbeid, som sørget for at vi alltid hadde maskin tilgjengelig.

2.2 Problemstillinger

Gravrøysene på Gyllan lå i et svært rikt kulturmiljø i Melhus. Undersøkelsen på Gyllan var én av flere i forbindelse med utbygging av ny E6 gjennom kommunen, og flere av disse lokalitetene har bidratt til å bekrefte områdets sentrale plassering i jernalderen. På Foss Lian (Askeladden-ID 216035) ble det påvist et gårdstun fra vikingtid og tidlig middelalder, med spor etter grophus fra vikingtid og laftehus fra tidlig middelalder. Dateringer av flere av strukturene viser samtidighet med middelalderkirken som har ligget like ved tunet. På Foss Søndre (Askeladden-ID 216031) ble det funnet et område med aktivitet etter primærsmiing i folkevandringstid. Trolig har jernet kommet fra områder i nærheten av Foss. Funnet belyser noe av bakgrunnen for den rikdommen vi ser i området i eldre jernalder, og som først og fremst gjenspeiles i funnet fra gravhaugen (Askeladden-ID 47806) på samme gård, som ble undersøkt i 1934.

Denne haugen inneholdt to rikt utstyrte graver, tolket som én mannsgrav og én kvinnegrav (T16364). Mannsgraven inneholdt et sverd, en lanse og en spydspiss, kniv, skjold, ildslagsningsutstyr, og en fingerring av gull. Kvinnegraven inneholdt to bøylespenner, flere nåler av sølv, tekstilredskaper, en fingerring av sølvblandet gull, og to fingerringe av sølv. Gravene ble funnet i et 3,5 meter langt kammer. Graven på Foss kan, i likhet med gravene fra Ven og Gimsan i Melhus, henføres til en gruppe rike graver fra siste del av romertid i Trøndelag (Johansen 2003).

I likhet med den undersøkte romertidsgraven på Foss, lå også gravrøysene på Gyllan på et høyereliggende platå, om lag halvannen kilometer sør for det rike funnet på Foss. Mens Foss-graven var en gravhaug med bauta, var røysene på Gyllan bygget på en annen måte, ved at de utelukkende består av stein. Dateringen av den ene sekundærgraven i røys B, undersøkt i 2018, antydte også at en primærgrav i røysa kunne være fra eldre romertid. En undersøkelse av røysene ville dermed kunne belyse ikke bare gravskikk, men også områdets rolle og posisjon i eldre jernalder.

Funn av dyrkningslag under røys B, med dateringer til både eldre bronsealder og førromersk jernalder, ville videre kunne gi informasjon om områdets karakter samt vegetasjonshistorie forut for anleggelsen av røysene. På terrassene i dalsidene finner vi trolig spor etter den eldste jordbruksbebyggelsen i området. I løpet av de siste par årene har det også blitt påvist en rekke nye helleristningsfelt samt gravrøyser i dette landskapet. Vi har imidlertid lite kunnskap om den tidlige bosetningen på disse terrassene.

Følgende problemstillinger ville være aktuelle i forbindelse med en undersøkelse av røysene:

- Når ble røysene anlagt?
- Hva er det tidsmessige forholdet mellom de to røysene?
- Hvordan er røysene oppbygd, og kan det spores ulike faser i konstruksjonen av røysene?
- Hva sier bevarte graver og konstruksjonstrekk om gravskikken i romertid i området?
- Hvilke ritualer kan spores i bevarte konstruksjonstrekk samt nedlagt gravgods?
- Hva sier eventuelt bevart gravgods samt beinmateriale om den/de døde sosiale rolle og status?
- Hvilke typer aktiviteter pågikk på flaten forut for anleggelsen av røysene?

2.3 Metode

Avdekking av røysene foregikk ved hjelp av gravemaskin. Torv ble fjernet maskinelt, slik at det som gjennod var et tynnere jordlag over elvesteinene. Røysene ble så rensset frem manuelt, ved hjelp av graveskjeer, krafser, og koster. Undersøkelsen ble gjennomført stratigrafisk, og tok utgangspunkt i metoden «single context». Ulike kontekster ble undersøkt hver for seg, for så å bli satt i sammenheng med det øvrige materialet. Denne metoden ble valgt for å kunne se konstruksjonen av røysene som en prosess, og dermed identifisere mulige faser. For ikke å gå glipp av noe ble det bestemt at fjerning av stein og jordmasse skulle foregå utelukkende ved hjelp av håndmakt, heller enn maskinelt. Maskin ble kun tatt i bruk for å løfte ut de største steinene i sentrum av røys A, i tillegg til at det ble utført maskinell fplateavdekking under røysene. Valget om å gjøre så mye som mulig for hånd gjorde at man var i stand til å identifisere en rekke sekundære hendelser i og under røysene, i form av lag og sekundære begravelser. Metalldetektor og pinpointer ble også brukt aktivt, for å undersøke hvor en kunne forvente å gjøre metallholdige funn. Masser fra spesielt interessante kontekster, i hovedsak enkelte graver, ble enten vann- eller tørrsåldet, avhengig av konteksten.

Da røysene og underliggende graver var ferdig undersøkt og fjernet, ble den resterende undersøkelsen gjennomført som en maskinell fplateavdekking. Dette går ut på at man gradvis fjerner eventuelle lag med gravemaskin, slik at eventuelle strukturer er synlige som mørke avtegninger i lag og undergrunn. Etter hvert som området avdekkes går arkeologene over med krafser, for å rense opp området og markere strukturer som dukker opp. Avdekte anleggsspor (kokegroper, stolpehull, og andre nedgravninger) ble målt inn digitalt i plan, før et utvalg ble undersøkt ved utgravning, i form av snitting. Dette gjøres ved at den ene halvparten av strukturen blir gravd, og snittflaten dokumentert.

Figur 4: Røys A renses frem ved feltoppstart i 2019. Da63646_067. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

2.3.1 Bestemmelse av gravkontekster

Jernalderens gravskikk har en betydelig variasjon, med gravkontekster som spenner fra små beindeponeringer uten tydelig gravmarkering, til monumentale røyser og hauger som ruver i landskapet. Gravanleggene markerer ulike måter å markere døden på, noe som arkeologisk kan ses for eksempel i eventuelt nedlagt gravgods, eller hvorvidt det er tegn på en kremasjons- eller inhumasjonsbegravelse. Lokalteten på Gyllan inneholder flere ulike typer gravmarkeringer, med svært varierende grad av synlighet og tydelighet. En kort redegjørelse av kriterier for påviste gravkontekster i materialet vil dermed følge.

Røyser

Røys A inneholdt kun én grav, som utgjorde et tydelig konstruksjonselement i selve røysa. Konteksten hadde en betydelig konsentrasjon av bein, og også gjenstandsfunn. Tolkningen som grav var dermed hevet over tvil. Røys B hadde også en hovedgrav, i form av en bronsekjele fylt med i overkant av én kilo brente bein. Denne var dekket av et hellelagt område, og fremstod også som en tydelig gravmarkering. I motsetning til røys A hadde derimot røys B flere beindeponeringer mellom elvesteinene. Disse varierte mellom individuelle eller noen få beinfragmenter, til større konsentrasjoner av bein, hvor én av konsentrasjonene også inneholdt deler av et jernbeslag. I disse tilfellene ble mengden og konsentrasjonen avgjørende for hvorvidt noe ble tolket som en mulig gravkontekst, heller enn løsfunn av bein. For enkelte kontekster var sekundærgravtolkningen tilnærmet hevet over tvil, mens det for andre var noe var mer usikkert. Det ble satt visse kriterier for

å ha et konsekvent tolkningsgrunnlag for hele feltstaben, men det ligger likevel et visst subjektivt element til grunn for de ulike tolkningene. Mangel på tydelige markeringer og avgrensninger av kontekstene bidro også til dette. Med utgangspunkt i at det svært ofte kun er en brøkdel av brent beinmateriale som ender i graven, trenger ikke beinkonsentrasjonen være av betydelig størrelse for at det kan være snakk om en gravkontekst. Hvorvidt det var en sluttet kontekst, eller deponering av fragmenter, potensielt over flere steder i røysa, var likevel ikke nødvendigvis mulig å fastslå.

Anlegg under røysene

Under røys A ble det påvist flere steinsirkler, med varierende innhold av brente bein. Selve markeringene var i så måte svært tydelige, og tydet på gravkontekster på tross av lite beinmateriale i de fleste av dem. Det er kjent flere gravfelt hvor det er påvist tydelige anlegg uten bein (se for eksempel Wangen, 2009), og det antas at kontekstene under røys A bør ses i en slik sammenheng. Under røys B var det mindre tydelige markeringer, foruten den eldste graven, og i større grad små beinkonsentrasjoner satt ned mellom mer eller mindre knuste biter av svartskifer. I likhet med i røysa ble konsentrasjonen og mengden av bein utslagsgivende for hvorvidt noe ble tolket som en mulig grav. I mangel på tydelige markeringer var selve beinmaterialet, og konteksten for øvrig, det man hadde som utgangspunkt i tolkningen. Slik som for røysa ligger det dermed et element av subjektive vurderinger i materialet også her. Gjennom undersøkelsen og med mer kjennskap til feltets karakter og deponeringsmønster, ble det likevel enklere å skille mellom konsentrasjoner, om enn små, og løsfunn av bein som gikk igjen i hovedparten av lagene på lokaliteten.

2.3.2 Gravbegrepet

Med utgangspunkt i at brente bein i gravkontekster fra eldre jernalder sjelden tilsvare et helt individ, diskuteres det hvorvidt «grav» er det mest hensiktsmessige begrepet for en del av disse kontekstene. Det stilles spørsmålsteget ved om deponeringen av bein kun er en liten del av et rituell mangfold som har fulgt et individs død, og at å se på beinfunn som del av et «siste hvilested» er å tillegge vår tids ladede gravbegrep til fortidige praksiser rundt døden (se for eksempel Kaliff 1997:69). Av den grunn har man i enkelte tilfeller valgt å referere til funn av brent beinmateriale som «beindeponeringer» heller enn graver (jf. Röst 2016). Denne diskusjonen ligger utenfor omfanget til denne rapporten, og gravbegrepet blir brukt om beinholdige kontekster, og/eller steinlegninger, tolket som materielle levninger av rituelle praksiser tilknyttet døden. Ingen av gravkontekstene på lokaliteten inneholdt nok bein til å tilsvare et komplett individ, og det er dermed klart at prosesser har funnet sted forut for deponeringen på lokaliteten, som har resultert i at kun deler av individet har blitt innlemmet i gravanlegget. Diskusjonen rundt eldre jernalders gravfelt som et «siste hvilested», eller kun en del av en større helhet av ritualer tilknyttet slutten på det fysiske livet, er altså svært aktuell også for Gyllanmaterialet.

2.4 Dokumentasjon

Alle kontekster ble målt inn og tildelt unike ID-nummer basert på løpenummer. Til dette ble det brukt en Topcon Tesla målebok og mottaker Topcon HiPer V med CPOS. For hver kontekst som ble gravd ble det fylt ut kontekstskjema på iPad i programvaren Filemaker. Innmålingsdata og kontekstskjemaer ble videre behandlet i databaseverktøyet Intrasis 3.2.

Foto var et svært viktig dokumentasjonsverktøy, som gjorde det mulig å dokumentere bestanddeler og ulike faser av røysene på relativt kort tid. Det ble brukt kamera av typen Sony Alpha Ilce-6000. Kontekster ble fotografert i plan forut for undersøkelse. Unntaket er enkelte av de største kontekstene, som heller er avbildet på ortofoto. Ortofotoene ble fremskaffet ved hjelp av fotogrammetrier, som er fotomosaikker satt sammen av et hundretalls bilder, som hver tar for seg en liten del av røysa. Satt sammen gir disse oversiktsbilder med svært god oppløsning, i tillegg til grunnlag for 3D-modeller av røysene. Fotogrammetrier ble tatt når en møtte på nye lag eller konstruksjoner, eller andre ting som tilsa at fotodokumentasjon var nødvendig. Disse gjorde det mulig å dokumentere ulike nivå raskt og effektivt. Fotogrammetriene ble behandlet i Agisoft Metashape.

I tillegg til ortofotoene ble det også tatt andre oversiktsbilder, enten med fotostang eller drone. Fotostang gjorde det mulig å få oversikts- og arbeidsbilder på daglig basis, mens drone ble tilkalt når det var spesielle faser eller kontekster som skulle dokumenteres. Drone ble brukt både til dokumentasjonsfoto og i formidlingsøyemed, og det ble tatt foto og video som ikke bare dokumenterte selve gravanleggene, men også landskapet de lå i. Det ble også filmet underveis i undersøkelsen, spesielt knyttet til undersøkelse og uttak av funn. Disse filmklippene ble brukt i formidlingsvideoer i sosiale medier.

Det ble tatt syv fotogrammetrier av røys A, fjorten av røys B, og syv av ulike kontekster i røysene. Av disse ble fem fra røys A og fire fra røys B arkivert med grunnlagsfoto, og fikk Da-numrene Da63647-Da63655. De øvrige ble kun arkivert som ortofoto. Foruten fotogrammetrier med egne Da-numre ble 656 bilder konvertert til TIFF-format, og innlemmet i NTNU Vitenskapsmuseets fotobase. Disse har Da-nummer Da63646. Det ble også tatt bilder av bronsekjele T28161:1 etter tømming. Denne bildeserien fikk Da-nummer Da63601.

Et fåtall av kontekstene ble tegnet i felt. Dette gjaldt hovedsakelig profiler i en prøvesjakt gravd i 2018. Av tidshensyn ble stolpehull ikke tegnet, med mindre elementer i dem tilsa at tegning var nødvendig. Stort sett var stolpehullene grunne og fylt av ett lag, og det ble ansett som tilstrekkelig med profilfoto. Originaltegningene er arkivert i NTNU Vitenskapsmuseets kartskap med nummer 11789-90. En del kontekster ble tegnet som del av etterarbeidet, og dette ble gjort ved å tegne over ortofoto i Adobe Illustrator.

Feltarbeidets gang fra dag til dag, værforhold, og avgjørelser, ble hver dag dokumentert i feltdagbøker, som er arkivert i fysisk format i Topografisk arkiv.

2.5 Formidling

Det ble lagt mye vekt på at undersøkelsen skulle formidles bredt, og dette ble gjort både ved besøk i felt, omvisninger, artikler, TV-innslag, og tilstedeværelse på sosiale medier.

Lokaliteten lå litt bortgjemt oppe på en høyde, og området hadde ingen naturlig gjennomfartstrafikk. Dette gjorde at det i stor grad var besøkende med kjennskap til røysene som var innom, heller enn forbipasserende som tilfeldigvis hadde kommet over undersøkelsen. Flere av de besøkende var også gjester hos naboene til feltet, og benyttet da besøket til å få en innføring i hva vi holdt på med, og hva som ble funnet. Flere besøkende var innom flere ganger i løpet av prosjektet, og fikk da se hvordan undersøkelsen utviklet seg. Det var kun to besøkende i 2018, da tiden stort sett gikk til avtorving og fremrensing av røysene. I 2019 var 154 besøkende innom feltet, foruten organiserte omvisninger.

Vi hadde tre omvisninger i løpet av 2019-sesongen. Dette var 52 studenter og undervisere fra første års bachelorkull i arkeologi og kulturminneforvaltning, femten studenter og undervisere fra første års masterkull i arkeologi, og syv ansatte ved administrasjonen ved NTNU Vitenskapsmuseet. Dette utgjorde til sammen 74 personer, og lagt sammen med antallet enkeltbesøk hadde vi totalt 228 besøkende i 2019, og 230 totalt for hele prosjektet.

Det viktigste formidlingstiltaket var Facebook-gruppen «Gylland-posten», som ble opprettet ved oppstart av prosjektet. I løpet av undersøkelsen oppnådde denne mer enn fem hundre følgere, som fikk oppdateringer om prosessen med å undersøke røysene, og funnene som ble gjort. Det ble regelmessig postet innlegg i form av bilder, tekst, og videoer. Mange lokale fulgte denne gruppen, og ga uttrykk for at de satte pris på å kunne følge prosjektet på denne måten. Mange av de besøkende var også godt informerte om prosjektet da de kom innom på besøk, og Gylland-posten ble trukket frem som grunnen. Gruppen fortsatte inn i etterarbeidet, og her var tanken å vise frem det arbeidet som gjøres i etterkant av prosjekter, i tillegg til å dele resultater som kom fram av tolkninger og analyser. Det var gledelig å se at følgertallet fortsatte å stige også i denne fasen, da selve utgravningen var over.

Funnet av bronsekjelen førte til mye oppmerksomhet, og nyheten spredte seg også raskt internasjonalt. Grunnlaget ble lagt ved samarbeid mellom feltstab, prosjektleder, formidlingsansvarlig, og kommunikasjonsavdelingen ved museet. Som utgangspunkt for mediedekningen ble det utarbeidet informasjonsartikler på norsk og engelsk, på henholdsvis Gemini.no og Norwegian SciTech News, som formidler forskningsnytt fra NTNU og Sintef, i tillegg til på Norark.no. Norark er universitetsmuseenes felles blogg for arkeologiske undersøkelser. Ved å forberede slike informasjonspakker var det lett for både norske og utenlandske medier å videreformidle nyheten om funnet, og gjengi korrekt informasjon. NRK ble valgt som mediekanal for offentliggjøring av funnet, og det ble gjort samme dag som museet selv delte nyheten. Det ble utarbeidet en nettartikkel, og et innslag på NRK Midtnytt, vist 26. august.

Etter offentliggjøringen spredte nyheten seg på sosiale medier, og ble også plukket opp av ulike blogger og nettsider. Foruten engelskspråklige sider ble bronsekjelen omtalt på blant annet nederlandske, russiske, og portugisiske nettsider. Blant aktørene med størst rekkevidde finner vi blant

annet Archaeology Magazine¹, Forbes², Phys.org³, og Viking Magazine⁴. I tillegg ble funnet også publisert på norske nettsider, slik som forskning.no og dets engelskspråklige ekvivalent sciencenorway.no. Som en del av formidlingen ble det produsert flere videoer, og disse fikk også gode seertall. Den norskspråklige videoen på Vitenskapsmuseets Facebook-side, som ble brukt til å offentliggjøre funnet, oppnådde tjue tusen visninger. Den engelske versjonen, publisert på Norwegian SciTech News, har fem tusen visninger.

Figur 5: Prosjektleder intervjues av NRK. Da63646_224. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 6: Studenter på ekskursjon. Da63646_322. Foto: Michael A. James, NTNU Vitenskapsmuseet.

Figur 7: Administrasjonen på museet på besøk. Da63646_261. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

¹ Saken ble omtalt på nettside, Twitter og Facebook. Med to millioner følgere på Facebook gir kanalen bred dekning.

² Dekning i form av artikkel, som per april 2020 har 38 000 visninger.

³ Artikkelen fra Norwegian SciTech News ble delt på Phys.org, og har der over to tusen delinger

⁴ Magasin utgitt av Sons of Norway, og distribuert til 50 000 norskamerikanske husstander i USA

3. Gjennomføring av utgravningsprosjektet

Feltarbeidet ble gjennomført i løpet av to feltsesonger. De aktuelle periodene var 22. mai til 6. juli 2018, og 27. mai til 15. november 2019. Dette tilsvarte totalt 139 dager i felt. Opprinnelig var det budsjettet med at undersøkelsen skulle gjennomføres i løpet av seks uker i 2018. Da det tidlig ble klart at man ved kontrollregistreringen i 2015 hadde undervurdert omfanget av gravanleggene, ble det bestemt å fullføre de seks ukene i 2018, for så å ta opp igjen undersøkelsen i 2019, når budsjett var justert tilsvarende. Det ble da avsatt ti uker for å fullføre undersøkelsen. Etter hvert som undersøkelsen skred frem ble det tydelig at røysene var mer komplekse enn man hadde tatt høyde for, med flere graver både i og under røysene. Det foregikk en kontinuerlig evaluering av tidsbruk opp mot resultater, hvor det ble konkludert med at røysenes særtrekk og tidsdybde gjorde det vanskelig å prioritere noe på bekostning av noe annet. Det ble dermed gjennomført flere forlengelser av prosjektet, slik at undersøkelsen i 2019 totalt utgjorde 23 uker. Ved prosjektets slutt hadde det blitt gjennomført en totalgraving av lokaliteten, med undersøkelse av røysene og gravene under, og maskinell flateavdekking av dyrkningslag.

Et halvt år med feltarbeid gir ulike værutfordringer, som i varierende grad får følger for gjennomføringen av feltarbeidet. Gjennom hele sesongen skapte solskinn utfordringer for både undersøkelse og dokumentasjon. De silt- og sandholdige massene i røysene tørket raskt opp i varmt vær, noe som gjorde at lagskiller kunne være tilnærmet umulige å se. Lag som fremstod som ulike én dag, kunne se ut som grå støv den neste. Dette ble bedret noe ved å vanne feltet med vannslange. Røysene var også omringet av trær og telefonstolper, og dette gjorde at skygger ble et problem når fotogrammetrier og oversiktsbilder skulle tas. Med to røyser som skulle undersøkes hadde vi lenge mulighet til å flytte arbeid over på én av røysene, mens vi ventet på bedre fotoforhold på den andre. Så langt det lot seg gjøre ble foto planlagt til tidspunkt på dagen hvor det ikke var skygger på røysene, eller lagt til en dag med overskyet vær. I så måte ble det enklere mot slutten av prosjektet, da solen stod opp senere på dagen, slik at man hadde et par timer tidlig på dagen til å gjennomføre fotografering.

I likhet med tørke ga også regn utfordringer med å undersøke lag, da massene fløt sammen og ble vanskelige å skille fra hverandre. I disse situasjonene tilpasset man arbeidet i den grad det var mulig, for eksempel ved å vente med gravkontekster, og heller undersøke noe med mindre nyanserte lag. Jevnt over la likevel ikke regnet noen betydelige hindringer for fremgangen av arbeidet. Gjennom høsten gikk vi fra blad- og frøslipp fra de omkringliggende trærne, som vi forsøkte å bøte på ved å dekke til feltet før fotogrammetri, til minusgrader og snø. Snøen ga ikke noen særlig utfordringer da det stort sett snødde på nettene, og feltet ble tildekket hver ettermiddag, men frosten ga større logistiske utfordringer. De siste ukene lå temperaturen på rundt -10 °C, noe som gjorde at bakken begynte å fryse umiddelbart etter at isolasjonsmatter ble fjernet. Kontekster måtte da være dels tildekket mens de ble undersøkt, slik at kun den undersøkte delen lå åpen. Før flateavdekkingen under røys A måtte hele området tines opp med varmekabler og isolasjonsmatter. På tross av kulden gikk arbeidet ellers tilnærmet som normalt. Stort sett klarte man gjennom hele sesongen å jobbe rundt de utfordringene været ga, slik at det ikke fikk noen konsekvenser for fremgangen av prosjektet.

3.1 Beskrivelse av undersøkte felt

Ved oppstart ble lokaliteten utgjort av to gravrøyser, omkranset av bebyggelse i form av to eneboliger, stabbur, garasje, og verkstedbygg. De to røysene var atskilt av en grusvei, og avstanden mellom dem var på fem meter. Røysene ble navngitt «Røys A» og «Røys B», hvor røys A var den sørligste røysa, mens røys B var den nordligste. Av disse var røys A den største i utstrekning, med en lengde på 16,5 meter, og bredde på 14 meter. Røys B hadde en lengde på 13,5 meter, og en bredde på 13 meter. Røysene lå på kanten av en høyde, med utsikt over Gauldalen og elven Gaula.

På tross av den moderne bebyggelsen, i tillegg til at fylkesveien frem til 1924 gikk rett ved røysene, var de lite preget av moderne forstyrrelser. Helt i nordre ende av røys B var det satt ned en lyktestolpe, mens det i røys A var en telefonstolpe i vestre del av røysa, med tilhørende anker satt ned like ved. Disse elementene har likevel ikke gjort noen skade på kontekster verken i eller under røysene. Verkstedbygget øst for røys A kan potensielt ha fjernet noe av den østligste graven under røysa. I tillegg kan anleggelsen av grusveien mellom røysene ha endret det som trolig har vært et mer sammenhengende gravfelt under røysene, heller enn to atskilte områder slik det fremstod i dag. Det har stått flere trær på røysene, men røtter og fjerning av stubber har tilsynelatende ikke hatt noen påvirkning på innholdet i røysene. Da området rundt røysene var planert ut noe i vest, og asfaltert i øst, ble det ikke undersøkt noe utenfor arealet dekket av selve røysene. Det må likevel anses som sannsynlig at lokaliteten har strukket seg utenfor det nå undersøkte området, og at undersøkelsen dermed ikke representerer det fulle bildet av aktivitet på stedet, men heller et utvalg.

Materialet vil bli presentert i tre ulike faser, hvor hver fase presenteres i hvert sitt kapittel. I de to første fasene har det trolig ikke vært noe skille mellom de to områdene som senere ble dekket av røyser. Resultatene legges dermed frem som et samlet aktivitetsområde, først preget av dyrkning og bosetningsspor, og deretter et utviklende gravfelt. Det er først i fase III, i romertid, at det undersøkte området kan sies å bli delt inn i to enheter, i form av to røyser. Disse må likevel ses i sammenheng med hverandre, både fysisk og tidsmessig.

Figur 8: Røysene på Gyllan forut for avdekking, omkranset av bebyggelse. Da63646_008.

Foto: Magnar M. Gran, NTNU Vitenskapsmuseet

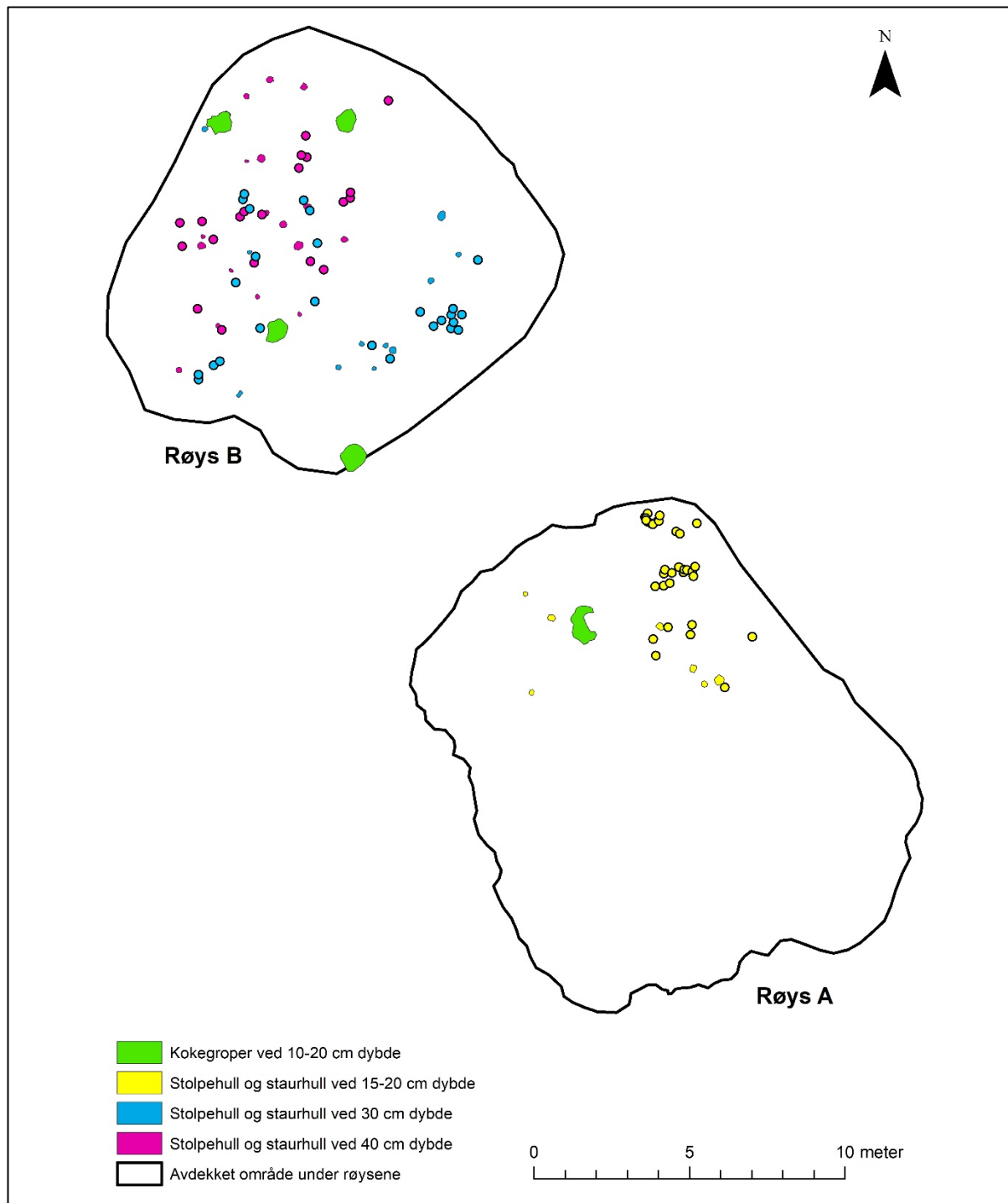
Figur 9: Røysene på Gyllan i 2018, forut for undersøkelse. Da63646_001. Foto: Karen Ø. Oftedal, NTNU Vitenskapsmuseet

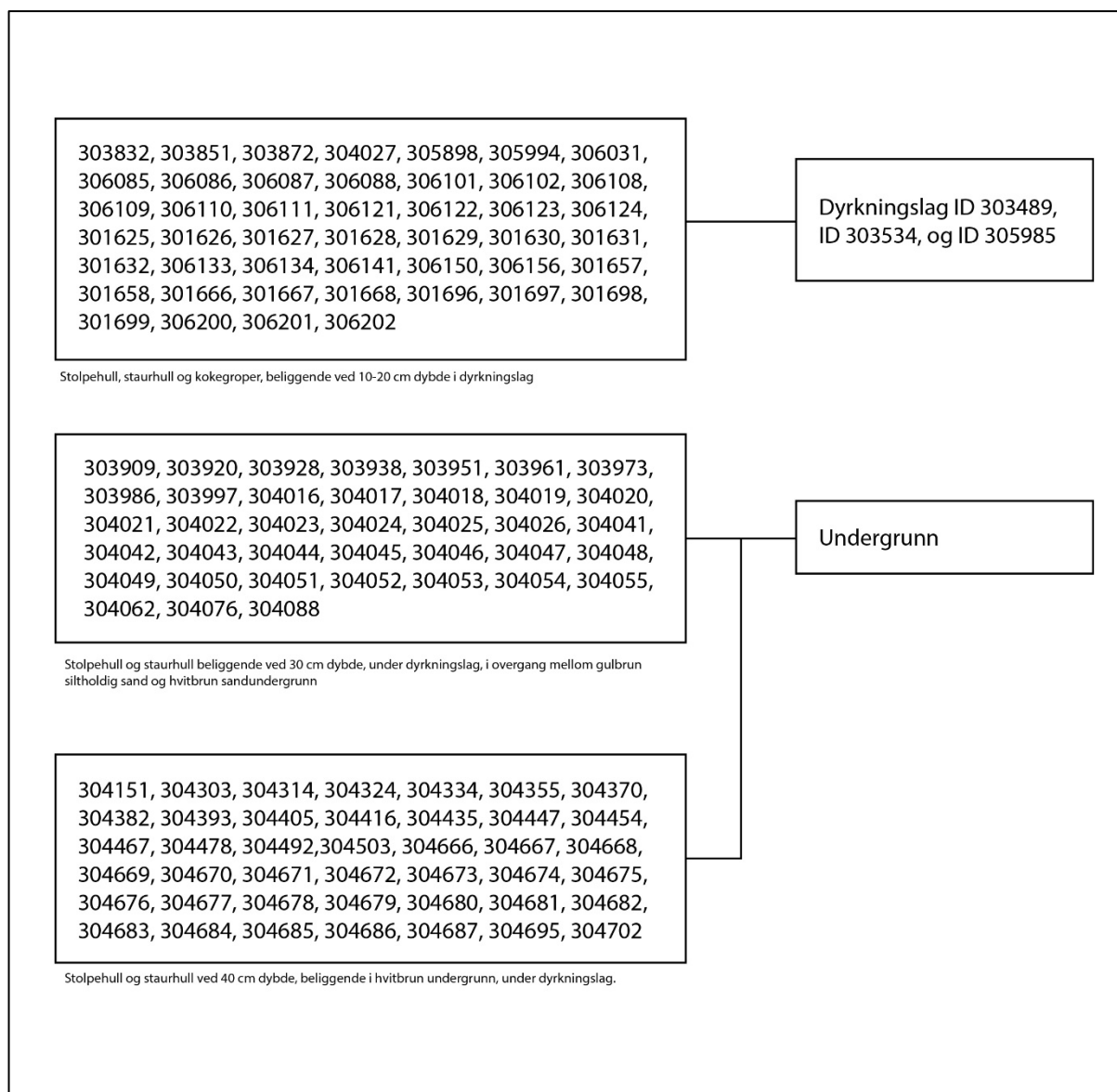
Figur 10: Utsikt utover Gyllan, Gaula, og Gauldalen. Da63646_007. Foto: Magnar M. Gran, NTNU Vitenskapsmuseet

4. Fase I: 1700-1400 f.Kr.

Områdets første bruksfase plasseres i eldre bronsealder, og er dermed en forløper til stedets senere bruk som gravanlegg. Denne fasen har etterlatt arkeologiske spor i form av dyrkningslag, stolpehull, staurhull, og kokegroper.

Figur 11: Anleggsspor i fase I. Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 12: Anleggsspor tilknyttet fase I. Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

4.1 Dyrkningslag (ID 303489, ID 303534, og ID 305985)

Området under gravfelt og røyser var dekket av et kullspettet mørkebrunt siltholdig sandlag. Laget har blitt inndelt i tre ulike kontekster, men det er sannsynlig at det i utgangspunktet er snakk om et større sammenhengende lag, som i dag virket mer fragmentert. ID 305985 er delen som har ligget under røys A, mens ID 303489 og ID 303534 har vært dekket av røys B. For området under røys B ble det satt et skille mellom området på innsiden (ID 303534) og utsiden av kantkjeden (ID 303489), da det potensielt kunne være snakk om lengre dyrkningsaktivitet på utsiden av kantkjeden.

ID 305985 hadde en varierende tykkelse. I sørlig og sørøstlig ende lå laget tynt over berget, med en dybde på 10-15 cm. Også helt i nordlig ende var det relativt tynt, men dette kan muligens være forårsaket av moderne forstyrrelser som planering og byggevirkksomhet. På det tykkeste, sentralt til nord i området, var laget om lag 25-30 cm tykt. I dette området hadde deler av laget også en mer jevn bunn, med mindre uklar avgrensning grunnet utvasking. I ID 303489, utenfor kantkjeden under røys B, var laget mellom 20 og 25 cm tykt. Dybden på ID 303534, innenfor kantkjeden, varierte mellom 20 og 40 cm, hvor det dypeste området var nærmest utkanten av røysa, lengst unna kantkjeden. I dette området helte terrenget noe mot øst.

Deler av dyrkningslaget var ikke solid avgrenset i profil, men hadde heller en noe utvasket overgang til den gule sandholdige undergrunnen. Det ble påvist staurhull, stolpehull og kokegroper på ulik dybde gjennom og under laget.

Figur 13: Oversiktsbilde av dyrkningslag under røys B. Da63646_ 328. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 14: Dyrkningslag ID 305985 under røys A. Da63646_610. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 15: Dyrkningslag ID 303489 under røys B. Da63646_495. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 16: Dyrkningslag ID 303489 i prøvesjakt ID 301055, under røys B. Da63646_059. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Datering av dyrkningslag

Det ble datert to prøver fra bunnen av dyrkningslaget, utgjort av én prøve fra området under hver røys. Prøven (ID 306236) under røys A ble tatt i nordlig del av langsgående profilbenk, mens det under røys B ble tatt en prøve (ID 301019) i bunnen av dyrkningslaget i utkanten av røysa, i prøvesjakt ID 301055. Disse plasserte begynnelsen av dyrkningsaktiviteten til eldre bronsealder.

Tabell 6: Dateringer av bunnen av dyrkningslag

Prøvenr.	Kontekst	Lab ID	Datert materiale	Datert BP	Kalibrert alder 1 sigma	Kalibrert alder 2 sigma
306236	305985	TRa-14680	Trekull av bjørk (Betula)	3420 ± 15	1744-1693 BC	1761-1666 BC
301019	303489	Beta-500451	Trekull	3300 ± 30	-	1643-1504 BC

Toppen av dyrkningslaget ble datert på seks ulike steder – tre i området under røys A, og tre i området under røys B. Under røys A ble det tatt én prøve (ID 306235) i nordlig del av langsgående profilbenk, én prøve (ID 304926) under et område med større heller (ID 304873) nord i området under røysa, og én prøve (ID 305861) under en svartskiferhelle i ID 305632. Sistnevnte ID er del av et gravanlegg datert til romertid (se kap. 7.2.2), og denne dateringen av dyrkningslaget bør nok heller ses i sammenheng med graven heller enn den øvrige dyrkningsaktiviteten. Under røys B ble det datert én prøve (ID 301003) fra nord i området under røysa, én fra under et hestekoformet område med heller (ID 302437, se kap. 5.1.3), mens den siste (ID 302694) ble tatt i sentrum av området under røysa, som ikke var dekket av denne hestekoformen. Disse dateringene hører dermed inn under fase II.

Tabell 7: Oversikt over dateringer fra toppen av dyrkningslag

Prøvenr.	Kontekst	Lab ID	Datert materiale	Datert BP	Kalibrert alder 1 sigma	Kalibrert alder 2 sigma
301003	303489	Beta-500450	Trekull	2010 ± 30	-	92 BC-65 AD
302694	303534	TRa-14667	Trekull av or (Alnus)	2350 ± 15	408-397 BC	427-386 BC
303237	303534	TRa-14668	Trekull av or/bjørk/hassel (Alnus/Betula/ Corylus)	2330 ± 15	402-393 BC	406-386 BC
304926	305985	TRa-14675	Trekull av or (Alnus)	2350 ± 15	407-397 BC	410-393 BC
305861	305985	TRa-14672	Trekull av kirsebærslekt/asal (Prunus/Sorbus)	1965 ± 15	24-60 AD	4-72 AD
306235	305985	Tra-14679	Trekull av or (Alnus)	2310 ± 15	400-386 BC	404-377 BC

Jordsammensetning i dyrkningslag

Det ble tatt mikromorfologiprøver i profilbenker under de to røysene (se figur 17), og disse ga en oversikt over naturlige og kulturelle påvirkninger på dyrkningslaget. Følgende er et sammendrag fra rapporten utarbeidet av Dr. Richard I. Macphail ved University College London (se Macphail, 2020).

“An 8-thin section study of buried soils below a Bronze Age-Early Iron Age cairn (B) and a Roman Iron Age cairn (A) found that the cultivation soils have a major colluvial component thickening the soil profiles. The coarse silty very fine sandy soils were formed on a substrate with a probable alluvial soil-sediment origin, presumably dating to when the River Gaula was at a higher level. These upper river terrace (?) soils (paleosols) record alluvial (flood-induced) soil-sediment clay enrichment and subsequent iron staining due to base level fluctuations. The cultivated loamy fine sands, which truncated and disturbed the paleosol, were manured with small amounts of settlement waste – fine charcoal, very small amounts of fine burnt mineral material, and probable byre waste leading to humic iron phosphate stained fine soil and charred organic matter. This increased fertility, which in turn raised biological activity levels. Manuring at cairn B was never very intensive, although this included small amounts of phosphate stained organic charred matter. Here also, the uppermost biologically worked buried soil is characterised by an enigmatic concentration of metamorphic (fissile) rock fragments – mainly shale – and these may possibly be waste from stone working/stone use activities. A shale ‘splinter’ was also found under cairn A, where two phases of colluvial cultivation soil formation are recorded. The first phase is very similar to that found under cairn B. The second and increasingly manured second phase which records a possible ard plough mark at its base (M306223; 3: cultivation layer), is more humic, and includes more fine charcoal and higher numbers of probable phosphate-stained charcoal. Moreover, manuring seems to have developed higher amounts of fine soil (from fine loamy sands to loamy fine sands), some of which are broadly burrowed and can display mammilated, probable earthworm excrements, associated with this finer tilth. Essentially, the buried Roman Iron Age soil was rather more intensively manured through time and seemingly became more fertile.”

Det er altså påvist gjødsling av massene under røysene, i form av påføring av små mengder bosetningsavfall. Dette var fint kull, små mengder brent mineralsk materiale, og sannsynligvis fjøsavfall. Dette har ført til humøs jord med innhold av jernfosfat, og forkullet organisk materiale. Dette økte fruktbarheten, som igjen økte biologisk aktivitet. Området under røys B ble likevel ikke intensivt gjødslet. Området under røys A bar preg av å være mer intensivt gjødslet gjennom tid, og ble dermed også tilsynelatende mer fruktbart.

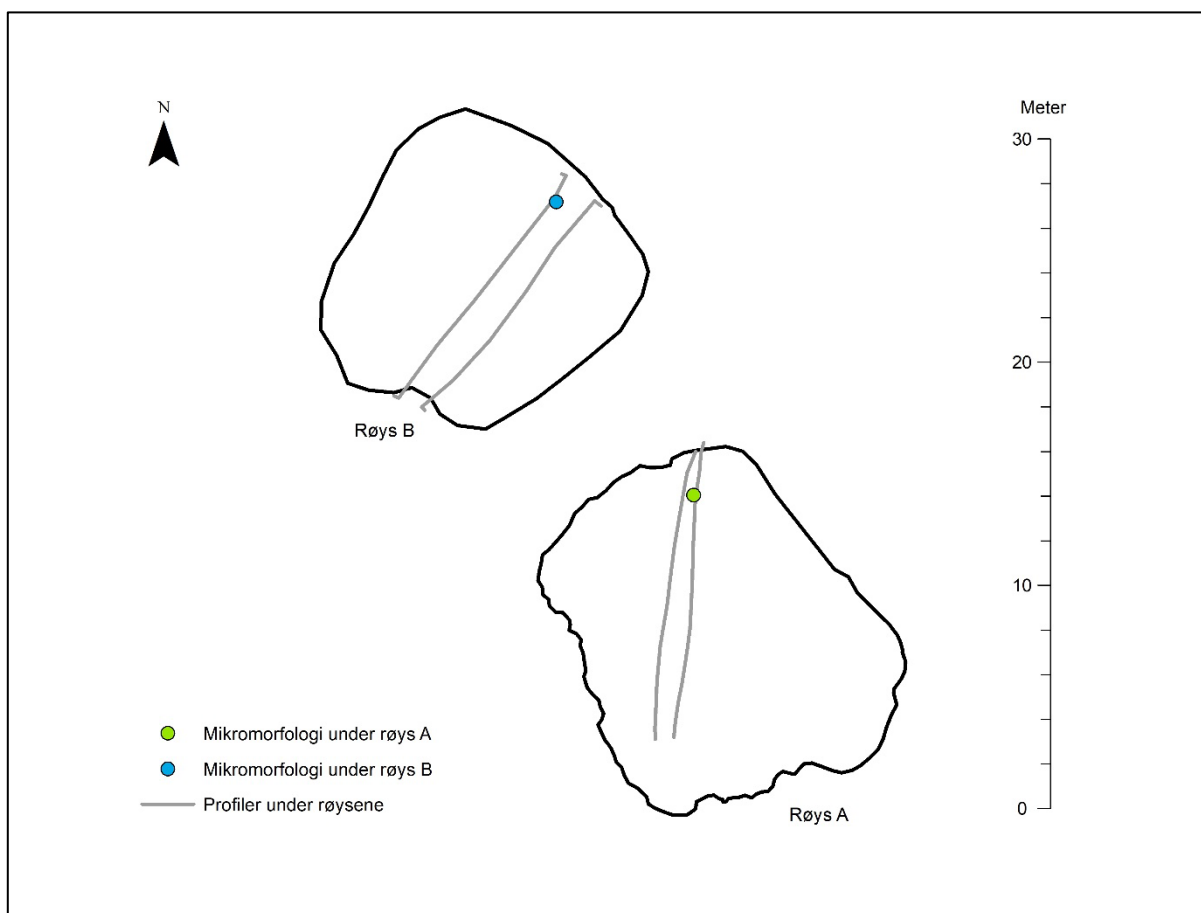
Tolkning av dyrkningslag

Dateringene fra bunnen av dyrkningslaget tyder på at det ble påbegynt bearbeiding av jorda i eldre bronsealder, i tiden rundt 1700 f.Kr. Dateringene er relativt sammenfallende under begge røysene, selv om dateringene under røys A er noe eldre. Slik det fremgår av de påfølgende sidene, så kunne det påvises både stolpehull, staurhull, og kokegroper i denne eldste fasen.

Flere dateringer fra toppen av dyrkningslaget antyder en stopp i dyrkningsaktivitet rundt 400 f.Kr. Dette gjelder området under begge røysene. Dateringer fra graver under røysene tilsier at det trolig er omtrent på denne tiden at gravfeltet begynner å ta form. Gravene datert på beinmateriale har dateringsrammer med store spenn, men sannsynlighetsovervekten ligger i den yngre delen av spekteret, innen de to hundre årene forut for 380-tallet f.Kr. Grav ID 304932 ble datert på kull, og satt til 407-386 f.Kr. Trolig har også de øvrige gravene blitt etablert i omtrent samme tidsrom, noe som gir en naturlig slutt for jorddyrking rundt 400 f.Kr., da stedet fikk en ny funksjon.

Under røys B er den yngste dateringen av dyrkningslaget 92 f.Kr.- 65 e.Kr. Denne prøven ble tatt i nordre ende av lokaliteten, i utkanten under røysa, utenfor kantkjeden. Kantkjeden virker å ha fungert som en ytre grense for denne delen av gravfeltet (se kap. 5.1.4), og området utenfor kantkjeden har i så måte stått åpent lengre, helt til røysa ble bygget over i romertid. Nyere avsatt kull på dette stedet er dermed ikke unaturlig.

Romertidsdateringen under røys A, satt til 4-72 e.Kr., kom fra under en svartskiferhelle, som utgjør deler av et rundt tilnærmet fundament for grav ID 306250. Bein i graven er datert til romertid, så dateringen av kull under strukturen samsvarer med perioden for anleggelsen av graven, og kan potensielt stamme fra aktiviteter tilknyttet denne.

Figur 17: Uttakssted for analyserte mikromorfologiprøver under røys A og B.
Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

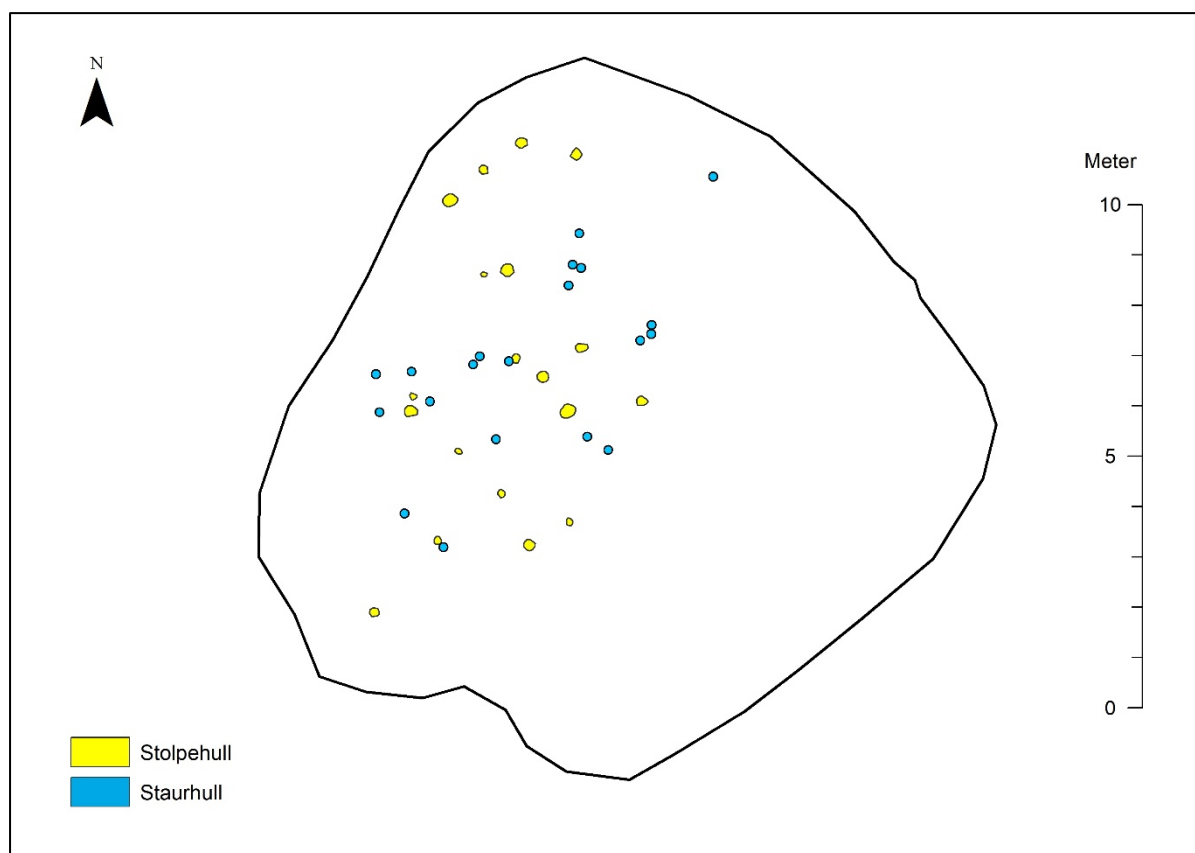
4.2 Stolpehull og staurhull i og under dyrkningslag

Det ble påvist flere stolpehull og staurhull på ulik dybde i og under de ulike delene av dyrkningslag ID 303489, ID 303534, og ID 305985. Ingen av disse kunne ses å utgjøre noen konstruksjon. Stolpehullene var i hovedsak runde eller ovale. Bredden varierte mellom 11 cm og 30 cm, mens lengden varierte mellom 12 cm og 30 cm. Dybden var fra 3 cm til 22 cm.

De dypest liggende strukturene ble påvist 40 cm under overflaten under røys B, beliggende i den lyse, hvitbrune undergrunnen.

Tabell 8: Kontekst-ID for stolpehull og staurhull på 40 cm dybde, i undergrunnen

304151, 304303, 304314, 304324, 304334, 304355, 304370, 304382, 304393, 304405, 304416, 304435, 304447, 304454, 304467, 304478, 304492, 304503, 304666, 304667, 304668, 304669, 304670, 304671, 304672, 304673, 304674, 304675, 304676, 304677, 304678, 304679, 304680, 304681, 304682, 304683, 304684, 304685, 304686, 304687, 304695, 304702

Figur 18: Stolpehull og staurhull på 40 cm dybde, i undergrunnen, under røys B.
Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 19: Stolpehull og staurhull i undergrunnen, ved 40 cm dybde. Da63646_420. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

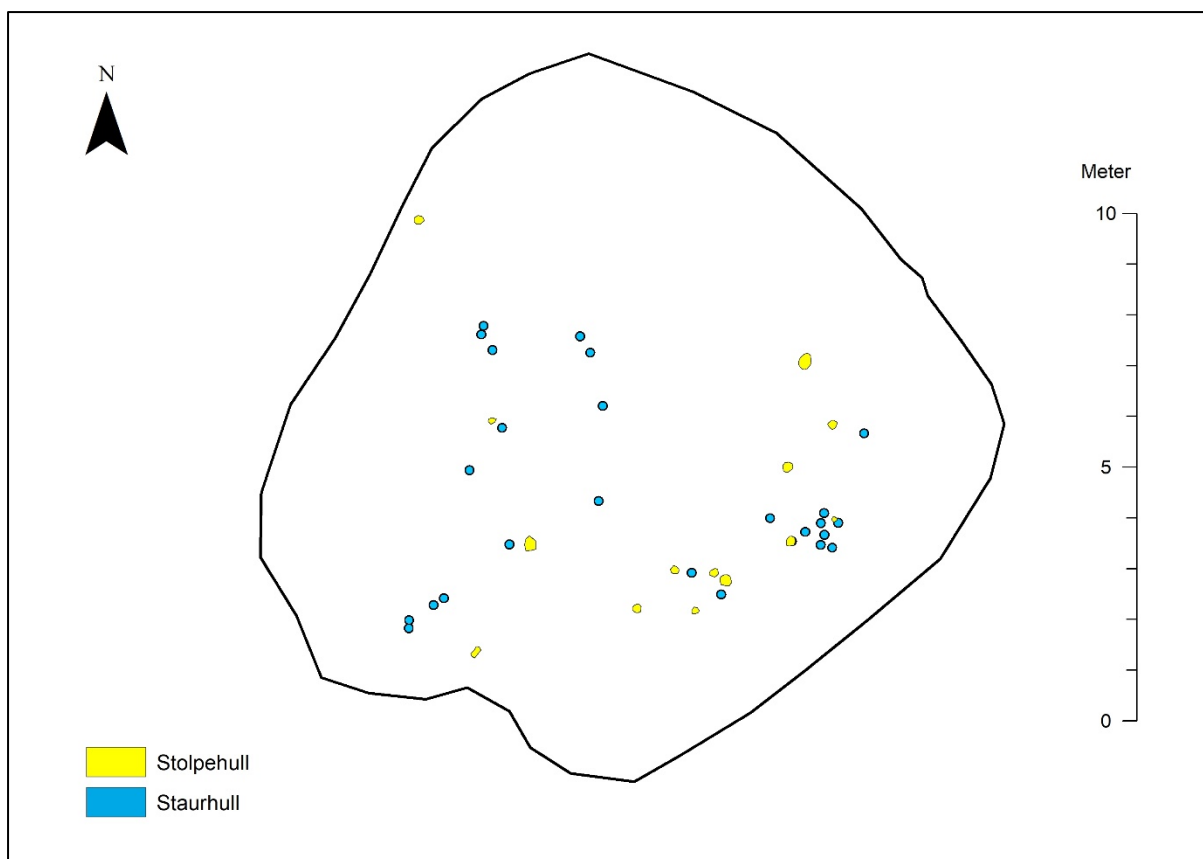
I overgangen mellom gulbrun siltholdig sand og hvitbrun sandundergrunn, på 30 cm dybde, under røys B, ble det påvist ytterligere stolpehull og staurhull. Det ble kun påvist strukturer i nordlige halvdel.

Tabell 9: Kontekst-ID for stolpehull og staurhull på 30 cm dybde, i overgang mellom gulbrun og hvitbrun undergrunn

303909, 303920, 303928, 303938, 303951, 303961, 303961, 303973, 303986, 303997, 304016, 304017, 304018, 304019, 304020, 304021, 304022, 304023, 304024, 304025, 304026, 304041, 304042, 304043, 304044, 304045, 304046, 304047, 304048, 304049, 304050, 304051, 304052, 304053, 304054, 304055, 304062, 304069, 304076, 304088

Figur 20: Stolpehull og staurhull ved om lag 30 cm dybde. Da63646_364. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 21: Stolpehull og staurhull ved om lag 30 cm dybde, under røys B, i overgang mellom gulbrun siltholdig sand og hvitbrun undergrunn. Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

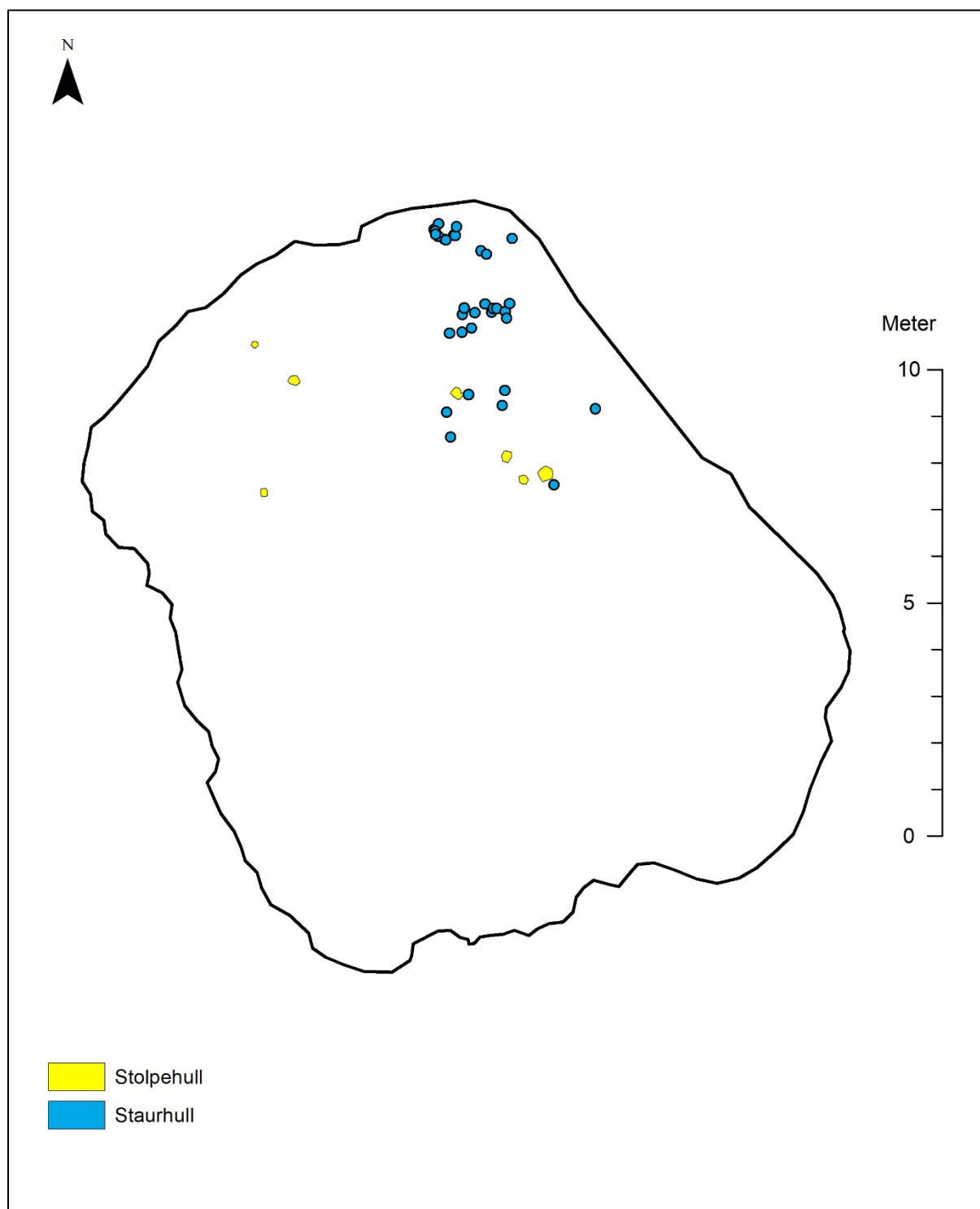

Figur 22: Eksempel på stolpehull. Det var tydelig forskjell på fyllmasse og lys undergrunn. Da63646_352 og Da63646_353. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

På 15 til 20 cm dybde var det staurhull og stolpehull, i tillegg til kokegroper (se kapittel 4.3), i området under røys A. Strukturene lå i gulbrun siltholdig sand, i nordre del av området. Det kunne ikke påvises noe system i anleggssporene.

Tabell 10: Kontekst-ID for stolpehull og staurhull på 15-20 cm dybde, i gulbrun siltholdig sand

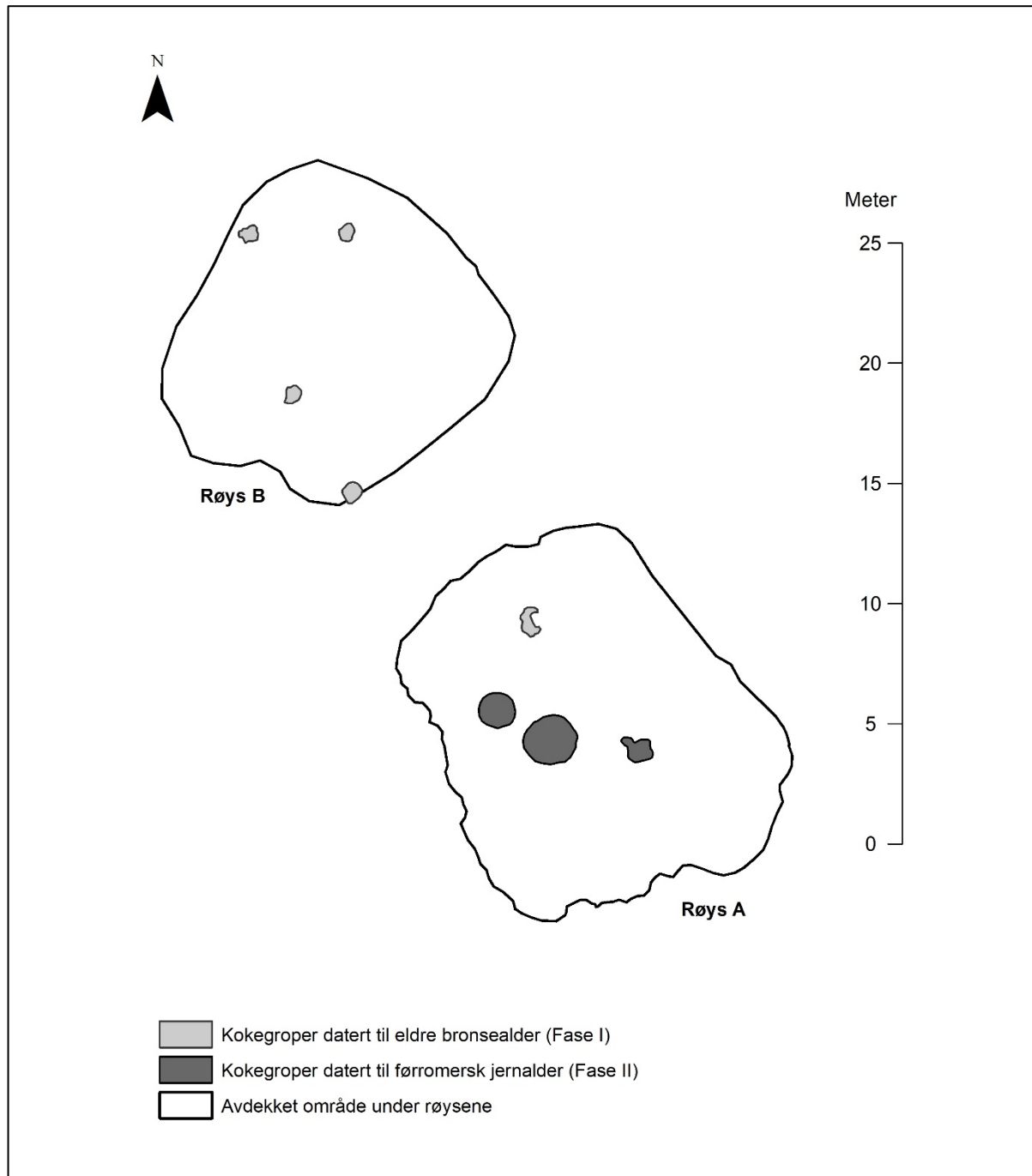
306031, 306085, 306086, 306087, 306088, 306101, 306102, 306108, 306109, 306110, 306111, 306121, 306122, 306123, 306124, 301625, 301626, 301627, 301628, 301629, 301630, 301631, 301632, 306133, 306134, 306141, 306150, 306156, 301657, 301658, 301666, 301667, 301668, 301696, 301697, 301698, 301699, 306200, 306201, 306202

Figur 23: Stolpehull og staurhull under røys A, ved 15-20 cm dybde. Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

4.3 Kokegroper i dyrkningslag

Det ble påvist fire kokegroper under hver av de to røysene, i dyrkningslag ID 303489, ID 303534, og ID 305985. Dateringene spente mellom eldre bronsealder og førromersk jernalder. Noen av kokegropene vil dermed gjøres rede for under fase II (se kap. 5.2.5), men nevnes også i det følgende, grunnet deres relasjon til dyrkningslaget.

Figur 24: Kokegroper ved om lag 10-20 cm dybde i dyrkningslag. Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Kokegrop ID 303832

Kokegropen hadde en ujevn rund form i plan, med en liten utstikker i sørvest. Bredden var 50 cm, mens lengden var 90 cm. Den bestod av sotholdig jord og kull, blandet tett med skjørbrent stein. Det var noen elvesteiner rundt utsiden av kokegropen. Profilen hadde en flat bunn, med ujevn venstre side, og buet høyre side. Kokegropen hadde en dybde på 6 cm.

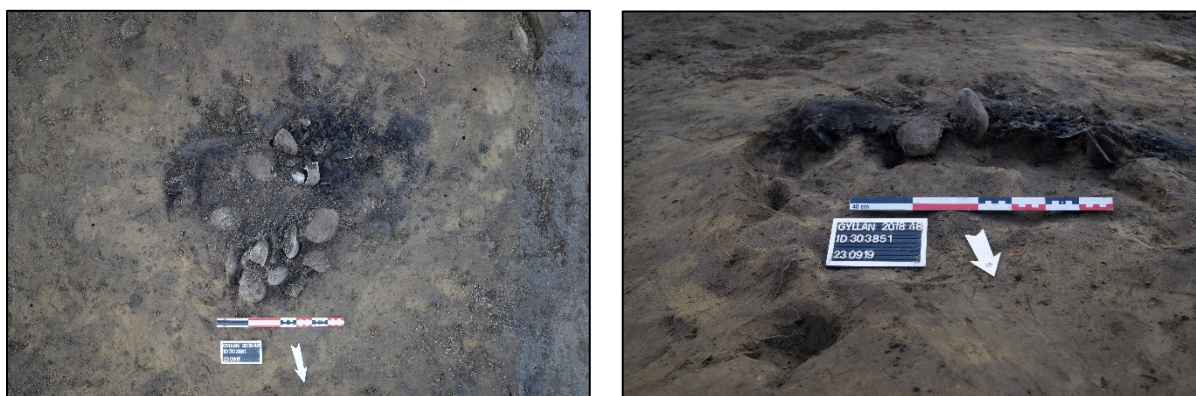
Figur 25: Kokegrop ID 303832. Da63646_338 og Da63&46_344. Foto: Heidi Westgaard, NTNU Vitenskapsmuseet

Tabell 11: Datering av kokegrop ID 303832

Prøvenr.	Kontekst	Lab ID	Datert materiale	Datert BP	Kalibrert alder 1 sigma	Kalibrert alder 2 sigma
303893	303832	TRa-14522	Trekull av vier/poppel (Salix/Populus)	3250 ± 20	1600-1465 BC	1610-1453 BC

Kokegrop ID 303851

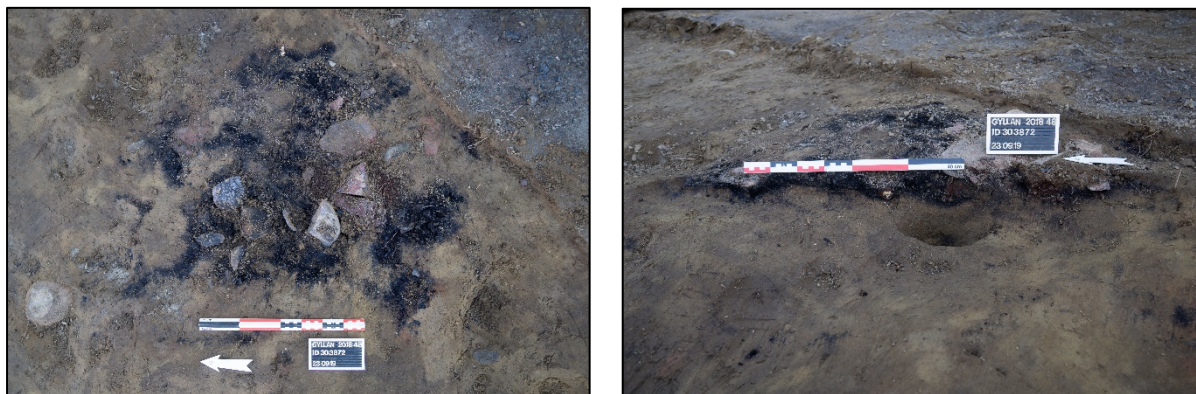
Kokegropen var relativt rund i plan. Den var 88 cm lang, og 72 cm bred. Kokegropen bestod av mørk brun og svart sotet sand, kullbiter, og skjørbrent stein. Profilen hadde ujevn bunn, og ujevne sider. Dybden var 8 cm.

Figur 26: Kokegrop ID 303851. Da63646_341 og Da63646_346. Foto: Michael A. James, NTNU Vitenskapsmuseet

Kokegrop ID 303872

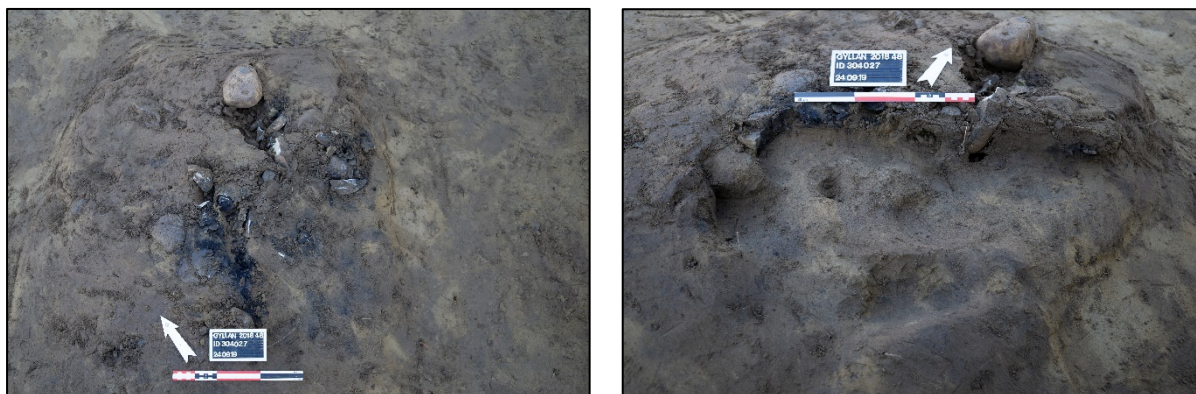
Kokegropen var ujevnt rund i plan, med en diameter på 80 cm. Fyllmaterialet bestod av svart sot- og kullholdig sand, med innslag av skjørbrent stein. Dybden var 8 cm. Profilen hadde flat bunn, med ujevne sider. Under kokegropen ble det påvist et mulig stolpehull. Like ved ytterkanten av kokegropen ble det funnet et krakelert avslag av flint (ID 303908) på samme nivå som kokegropen.

Figur 27: Kokegrop ID 303872. Da63646_343 og Da63646_347. Foto: Kjell A. Brevik, NTNU Vitenskapsmuseet

Kokegrop ID 304027

Kokegropen var ujevn i plan, noe som delvis skyldes at deler av konteksten var fjernet. Den var 78 cm lang, og 60 cm bred. Dybden var 6 cm. Kokegropen bestod av kull, skjørbrent stein, kvabb, og noe elvestein i utkanten av gropen. Profilen hadde ujevn bunn, med rett venstre side, og buet høyre side. Kokegropen var noe omrotet.

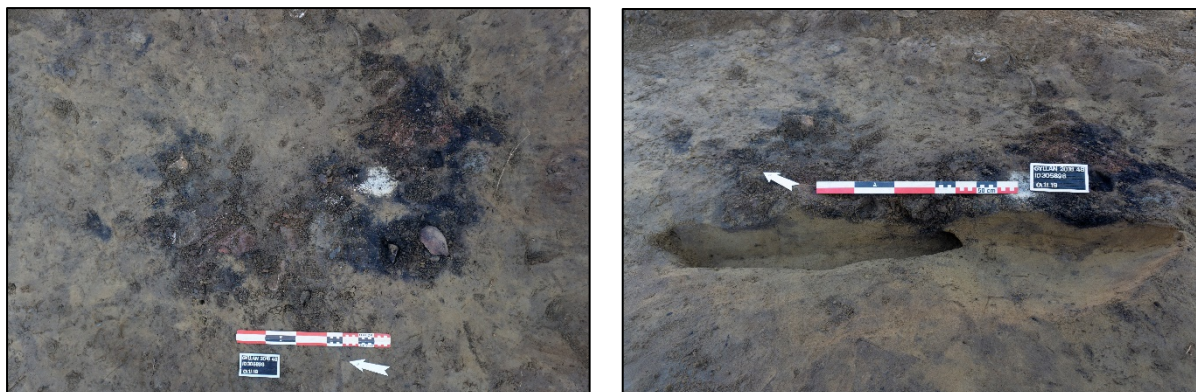
Figur 28: Kokegrop ID 304027. Da63646_354 og Da63646_357. Foto: Heidi Westgaard, NTNU Vitenskapsmuseet

Tabell 12: Datering av kokegrop ID 304027

Prøvenr.	Kontekst	Lab ID	Datert materiale	Datert BP	Kalibrert alder 1 sigma	Kalibrert alder 2 sigma
304083	304027	TRa-14670	Trekull av vier/poppel (Salix/Populus)	3210 ± 15	1499-1452 BC	1504-1439 BC

Kokegrop ID 305898

Kokegropen var tydelig forstyrret, og hadde dermed en ujevn tilnærmet hestekoform i plan. Opprinnelig diameter på kokegropen ble antatt å være 101 cm, med dybde på om lag 6 cm. Fyllmassen bestod av sotholdig jord, skjørbrent stein, og kullbiter. Det forekom også innslag av rødlig silt i fyllmassen som trolig var mineralutfelling fra dyrkningslaget. Øverst i kokegropen var en helle som bar preg av å være varmepåvirket. Profilen hadde ujevn bunn, og ujevne sider. Kokegropen lå under grav ID 306250.

Figur 29: Kokegrop ID 305898. Da63646_563 og Da63646_565. Foto: Heidi Westgaard, NTNU

Tabell 13: Datering av kokegrop ID 305898

Prøvenr.	Kontekst	Lab ID	Datert materiale	Datert BP	Kalibrert alder 1 sigma	Kalibrert alder 2 sigma
305925	305898	TRa- 14677	Trekull av vier/poppel (Salix/Populus)	3330 ± 15	1642-1566 BC	1665-1535 BC

Tolkning av kokegroper i fase I

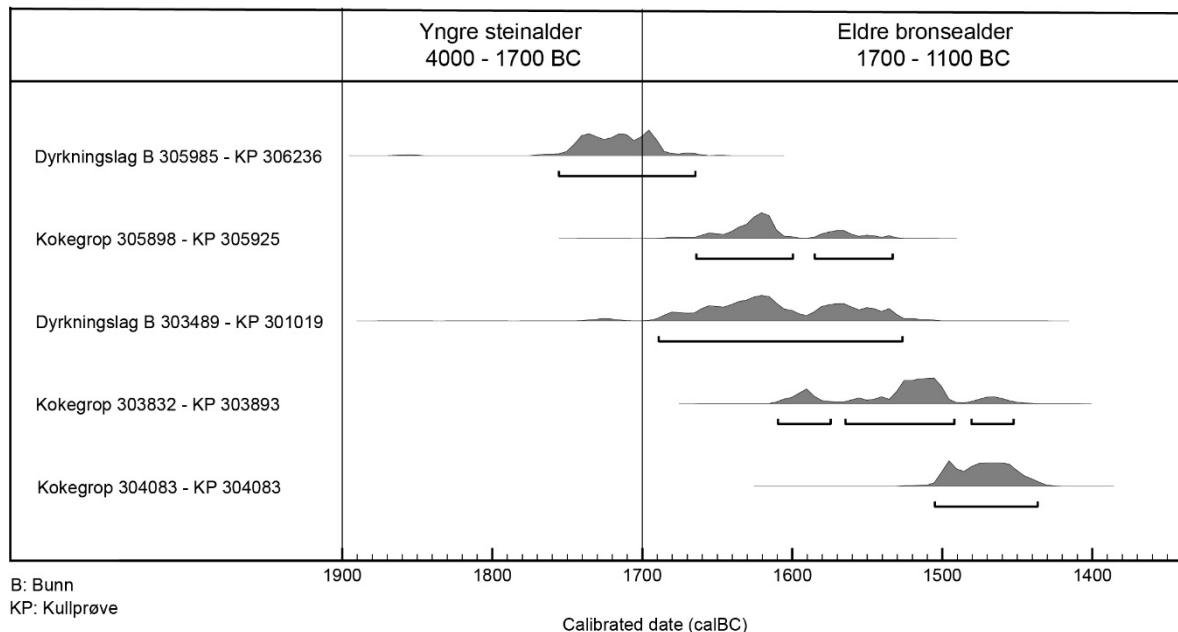
De overnevnte kokegroperne kan alle dateres til eldre bronsealder, og perioden mellom 1600-1400 f.Kr. Kokegroperne var i stor grad forstyrret, og det var kun bunnene som gjenstod. Dette tyder på at de har blitt forstyrret av senere tids aktivitet på stedet, og da trolig spesielt dyrkning av jorden. Kokegroperne lå mellom 10 og 20 cm under toppen av dyrkningslaget, noe som passer godt med at det er betydelig yngre dateringer i toppen av laget. Man har altså fortsatt med dyrkning av området i tiden etter at kokegroperne ble anlagt.

Øvrige kokegroper

ID 305547, ID 305591 og ID 305862 dateres til førromersk jernalder, og blir dermed behandlet som del av fase II, i kapittel 5.2.5.

4.4 Dateringer fase I (1700-1400 f.Kr)

OxCal v4.4.2 Bronk Ramsey (2020); r5 IntCal13 atmospheric curve (Reimer et al 2013)

Figur 30: Dateringer fase I

Dateringene for fase I spenner over om lag 300 år, fra overgangen mellom yngre steinalder og eldre bronsealder, til omtrent midten av eldre bronsealder. Dateringene er gjort med trekull fra dyrkningslag og kokegroper.

4.5 Oppsummering fase I (1700-1400 f.Kr.)

Fase I utgjør den første aktivitetsperioden på stedet, som har gitt utslag i det arkeologiske materialet i form av dyrkningslag, stolpehull, staurhull og kokegroper. Fasen er en forløper til bruken av stedet som gravanlegg, og det er et spenn på nærmere tusen år fra eldste datering av dyrkningslag og kokegroper, til den første graven anlegges i yngre bronsealder. Fase I har en varighet på om lag 300 år. Dyrkningslaget tyder på bearbeiding av jorden, og mikromorfologianalyser har vist at det ble tilført gjødsel for å bedre dyrkningsforholdene i området. I begynnelsen av denne fasen ble det også anlagt flere kokegroper på stedet, og flere staur- og stolpehull tyder på at det kan ha vært mulig bosetning i området i løpet av perioden. Det kunne ikke påvises noen konstruksjoner med utgangspunkt i staur- og stolpehull, men med et begrenset undersøkt område er det sannsynlig at ytterligere anleggsspor kan ha eksistert i områdene rundt. Dateringer tyder på at bruken av området til jordbruk avsluttes rundt år 400 f.Kr. Det vil ha vært rundt dette tidspunktet at området gikk over i en ny fase som gravanlegg.

Figur 31: Området under røys B avdekkes, og stolpehull og staurhull kommer til syne. Da63646_350.
Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

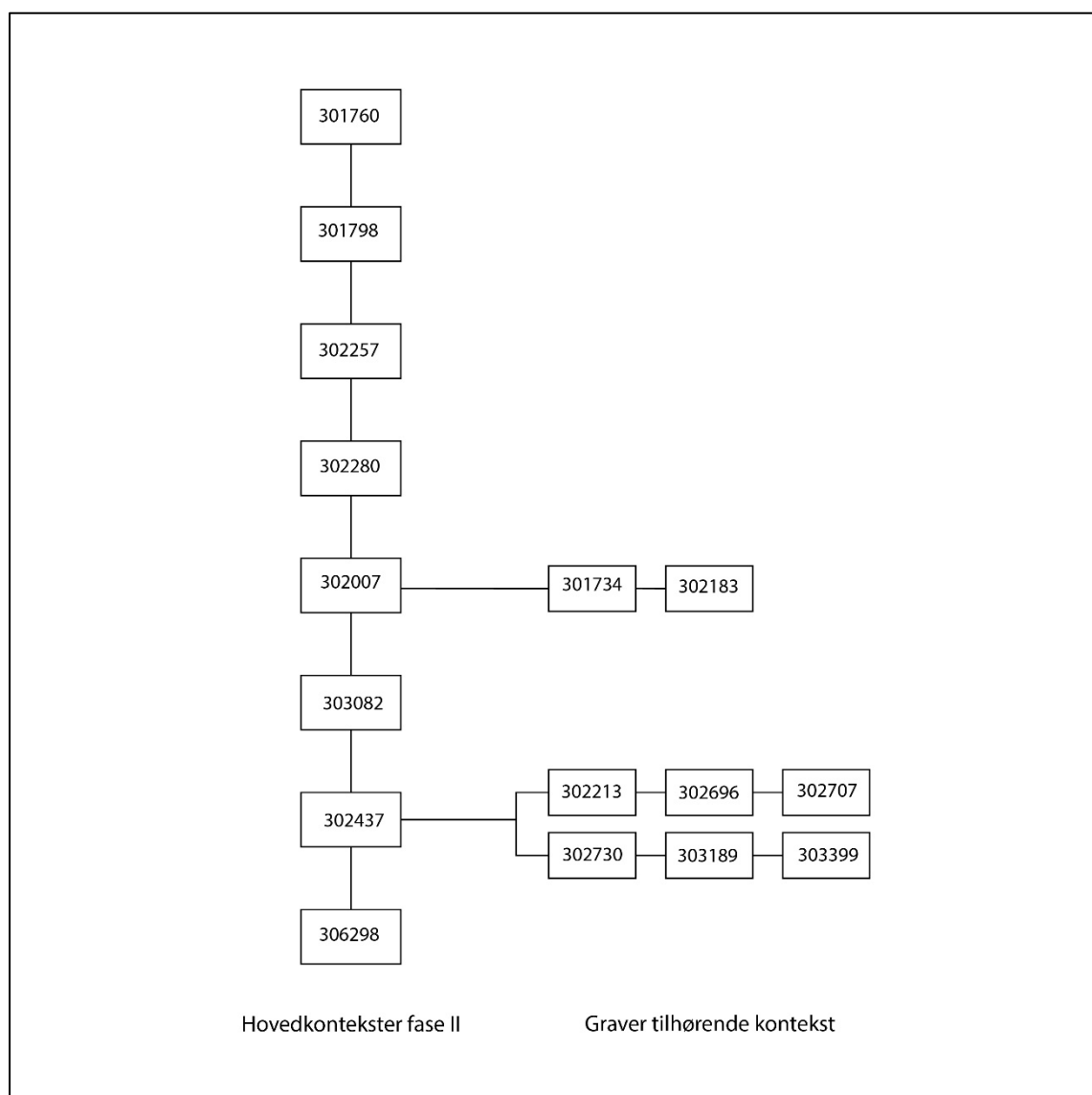

Figur 32: Det er tydelig forskjell mellom den lyse undergrunnen under røys B, og det mørkere dyrkningslaget, sett under røys A. Da63646_380. Foto: Martin Callanan, IHK NTNU

5. Fase II: 750-350 f.Kr.

Områdets andre aktivitetsfase starter opp i yngre bronsealder, og fortsetter videre inn i førromersk jernalder. I denne perioden virker stedet å gå fra å ha en mer bosetningsmessig karakter, til å bli tatt i bruk som gravfelt. Da det undersøkte området var lite, er det likevel ikke mulig å si noe om i hvilken grad denne bosetningsaktiviteten fortsatte i området rundt. Den første graven anlegges mellom 771 og 540 f.Kr., og deretter bygges en rekke graver frem mot år 350 f.Kr., hvorav hovedvekten trolig skjer mot slutten av perioden. Gravene under de to røysene virker å være anlagt tilnærmet samtidig, men gravmarkeringene varierer betydelig gjennom gravfeltet.

5.1 Del av gravfelt under røys B

Figur 33: Oversikt over hovedkontekster i fase II, med tilhørende graver. Ytterligere kontekster finnes i kontekstliste.
Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

5.1.1 Grav ID 306298

Utstrekning: 4,5 x 3 meter
Tydelig gravmarkering: Ja
Osteologisk materiale: 278 gram
T-nummer: T28160:7, :34

Den tidligste graven på feltet lå i området senere dekket av røys B. Anlegget lå i søndre del av dette området, hvor terrenget var relativt flatt, før det gradvis helte nedover mot nordøst. Sør for graven helte terrenget bratt nedover, etter nyere tids planering. Graven lå i så måte på det høyeste punktet under røys B. Selve graven ble utgjort av en tilnærmet oval form av kantstilte steiner, inkorporert i en rektangulær steinlegning på om lag 4,5 x 3 meter. Den ovale formen avgrenset et kullholdig lag med et betydelig innslag brente bein.

Den rektangulære formen (ID 302772) bestod av en kombinasjon av jordfaste rullesteiner og svartskiferheller, hvor hellene avgrenset den rektangulære formen, mens elvestein av mindre størrelse var plassert mellom. Den vestlige halvdelen bestod av heller lagt direkte ned mot grunnen, noe som stod i kontrast til den østlige delen, som ble utgjort av kantstilte steiner. Den østlige delen ble skilt ut som en egen kontekst, inkorporert i den øvrige strukturen. Struktur ID 302772 lå direkte over dyrkningslag ID 303534.

Den ovale formen av kantstilte steiner (ID 302979) hadde lengste utstrekning langs nord-sør-aksen, med 310 cm lengde. Breddeutstrekningen gikk øst-vest, og var på det bredeste 210 cm. Bunnen i konteksten ble ugjort av stein, likt som i ID 302772 for øvrig. Den ovale steinsettingen avgrenset et kullholdig sandlag, med et betydelig innslag av brente bein. Blant det kullholdige laget var tre varmepåvirkede elvesteiner, hvor det under var en liten, men konsentrert, mengde brent fin lysebrun sand. Dybden på laget varierte mellom 3-8 cm. Laget ble tolket som bålørje deponert i graven.

Ytterligere en grav ble påvist i ID 302772, men denne hadde en senere datering, og tolkes som en senere grav satt ned i den eldre gravkonteksten. Denne kan finnes under kapittel 5.1.3.

Tabell 14: Oversikt over kontekster tilknyttet grav ID 306298

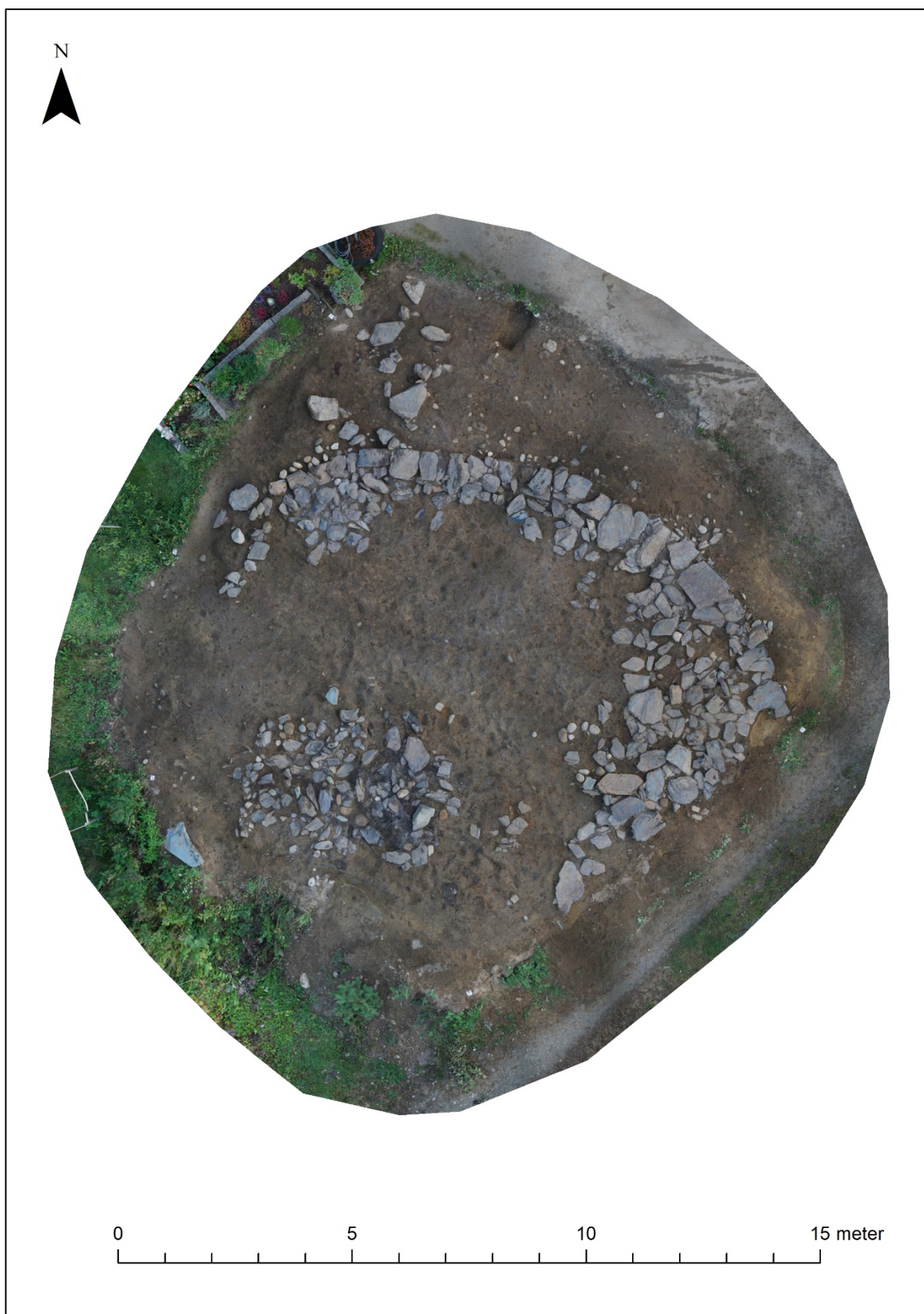
Intrasis-ID	Kontekst	ID over	ID under	Lengde i cm	Bredde i cm	Dybde i cm
302772	Rektangulær steinlegning	302979	303534	450	300	-
302905	Kull- og beinholdig lag	303189	302979	200	120	3-8
302979	Kantstilte steiner	302905	302772	310	210	-
303189	Sekundær beindeponering (se 5.1.3)	-	302905	110	90	5

Figur 34: Grav ID 306298. Den ovale formen med blåmørje ses til venstre. Da63646_240.
Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 35: Plassering av ID 306298. Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

*Figur 36: Oversiktsfoto av ID 306298 og området rundt. Kantkjede ID 303082 og deler av ID 303148 er også synlig.
Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet*

Datering av ID 306298

Brente bein fra ID 302905 ble datert til 771-540 f.Kr., noe som plasserer graven i overgangen mellom yngre bronsealder og jernalder.

Tabell 15: Datering av ID 306298

Prøvenr.	Kontekst	Lab ID	Datert materiale	Datert BP	Kalibrert alder 1 sigma	Kalibrert alder 2 sigma
306297	302905	TRa-14520	Brent bein	2495 ± 20	758-551 BC	771-540 BC

Osteologisk materiale i lag ID 302905, i grav ID 306298

Det ble samlet inn 278 gram brent bein fra det kull- og beinholdige laget (ID 302905). Materialet var hardt brent, og kraftig fragmentert. Graden av mekanisk nedbrytning var større enn i de øvrige analyserte kontekstene, noe som trolig skyldes senere tids bruk av stedet, i form av anleggelse av gravfelt og røys. Sju fragmenter ble tolket som sannsynlig animale, men med noe usikkerhet. Av humant materiale ble det påvist bein fra alle kroppsregioner. Samtlige fragmenter av humant materiale virker å komme fra samme individ, som trolig er en eldre voksen.

Tabell 16: Beinmateriale som ble detaljert undersøkt. Basert på tabell av Gustavsson og Storå (2020)

Kontekst	Art	Kranium	Ryggrad	Brystkaske	Nedre ekstremitet	Øvre ekstremitet	Hånd	Fot	Hånd/fot	Rørben	Ubestemt	Totalt
302905	Humant	25,7	0,3	0,1	4,9	0,7	0,8	0,4	0,5	66,3	107	206,7
	Animalt									0,3		0,3
	Animalt?									0,8		0,8
												207,8

5.1.2 Dyrkningslag ID 303489, ID 303534, og ID 305985

Dyrkningslaget i området har dateringer som spenner fra eldre bronsealder til førromersk jernalder. Dateringene fra toppen av laget antyder en stopp i dyrkningsaktivitet rundt 400 f.Kr., og bør trolig ses som bakre grense for anleggelsen av gravfeltet. Det har tilsynelatende foregått noe dyrkning på stedet for øvrig etter at grav ID 306298 ble anlagt, men denne bruken av området måtte trolig vike ved anleggelsen av de øvrige gravene. For beskrivelse av dyrkningslaget, se kapittel 4.1.

5.1.3 Hellelag ID 302437, med tilhørende graver

Tilhørende gravkontekster:

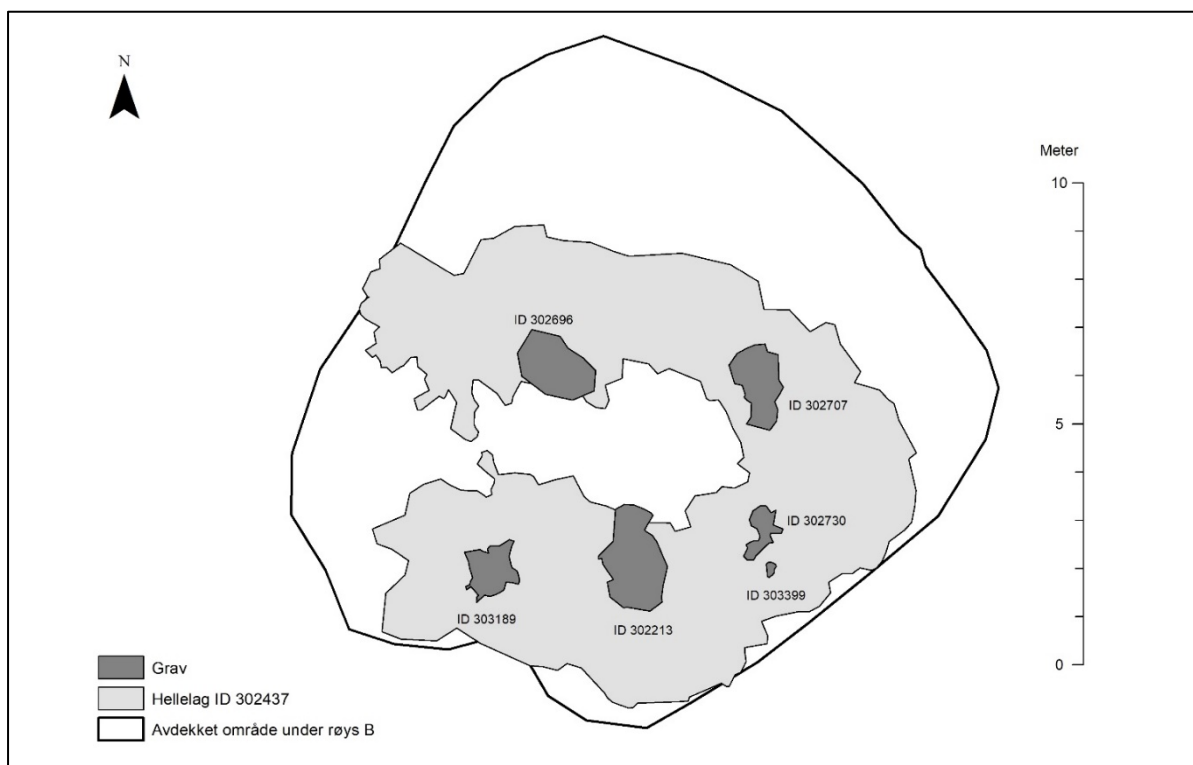
ID 302213 – ID 302696 – ID 302707 – ID 302730 – ID 303189 – ID 303399

Areal: 66,6 m²

Over ID 306298 og deler av dyrkningslag ID 303534 ble det påvist et lag bestående av hele og fragmenterte svartskiferheller i ulike størrelser. Laget dekket store deler av området under røys B, foruten området på utsiden av kantkjeden, og en del i sentrum av området. Laget hadde i så måte en tilnærmet hesteskoformet utstrekning. Sørøst i laget var et område på om lag 6 x 2 meter, hvor hellene var større enn i ID 302427 for øvrig, og stakk dypere ned i dyrkningslaget. Disse ble målt inn som ID 303148, men anses som del av hovedkonteksten.

I nord og øst lå hellelaget inn mot en kantkjede (se kap. 5.1.4) bygget opp av store svartskiferheller. Kantkjeden utgjorde en tydelig avgrensning på laget, da det utenfor denne ikke var konsentrerte områder med heller, slik det var innenfor, men enkeltliggende heller lengst nord i området.

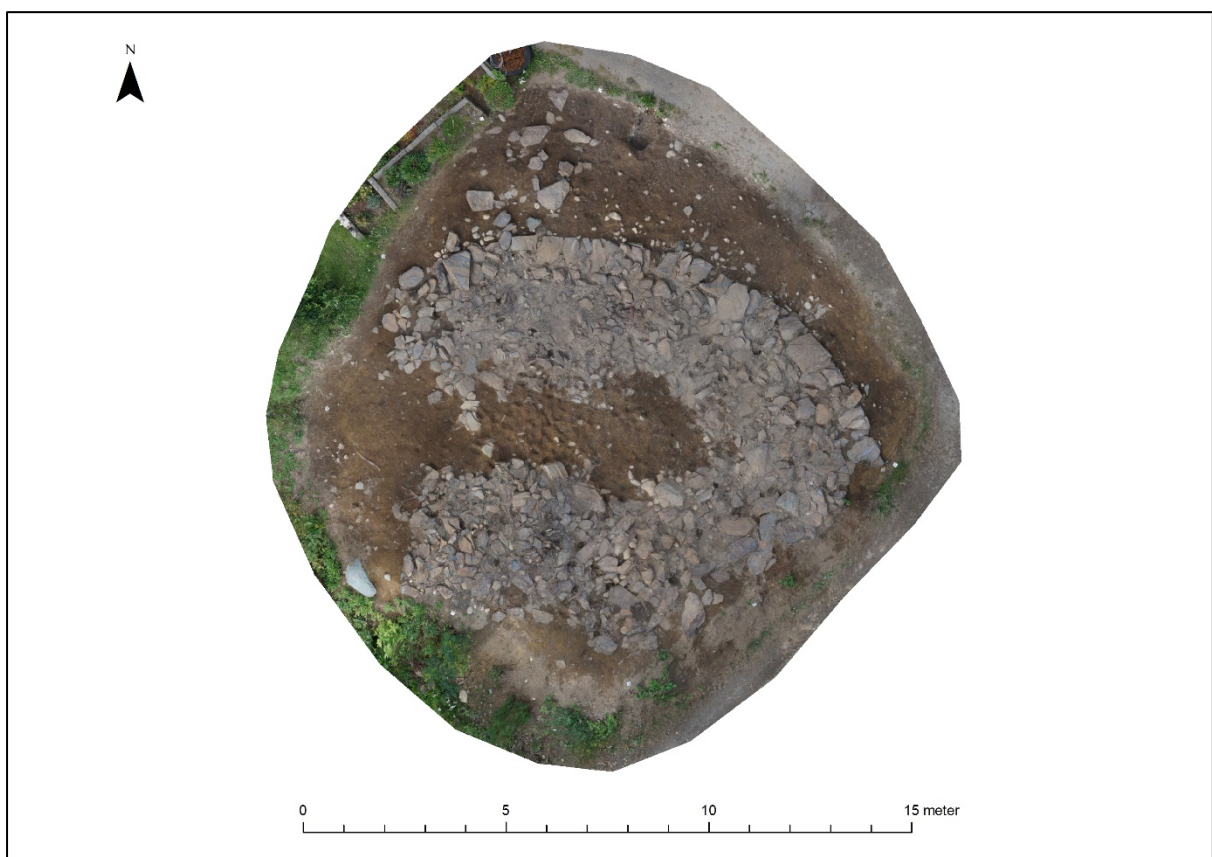
Det ble påvist seks mulige graver i forbindelse med hellelaget. Disse fremstod som små ansamlinger av brente bein, plassert mellom hele og knuste heller i laget. Noen få av disse begravelsene hadde enkle markeringer, men de fleste hadde tilsynelatende ikke annen markering enn at de var nedsatt i laget. De ulike gravene i laget presenteres i det følgende.

Figur 37: Hellelag ID 302437, med tilhørende gravkontekster. Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 38: Hellelag ID 302437, avgrenset av kantkjede. Da63646_226. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

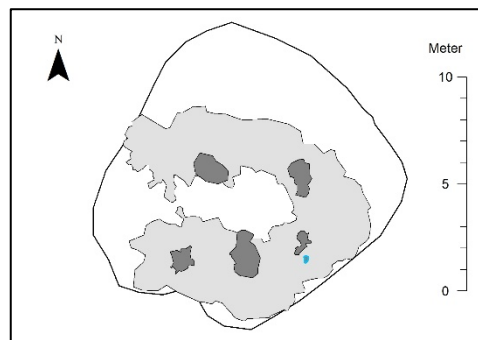

Figur 39: Oversiktsfoto av ID 302437. Konteksten omkranses av kantkjede ID 303082.
Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Grav ID 303399

Utstrekning: 20 x 20 cm
Tydelig gravmarkering: Nei
Osteologisk materiale: 36,9 gram
T-nummer: T28160:13, T28160:41

Strukturen ble utgjort av brunsvart sandholdig silt, beliggende innimellom heller i område ID 303148, i hellelag ID 302437. Det lå ytterligere heller under. Det var ikke noen tydelig avgrensning av graven, foruten forekomsten av brente bein, og den brunsvarte sandholdige silten, som skilte seg fra den lysebrune kullspettede kvabben. Området var om lag 20 cm x 20 cm stort.

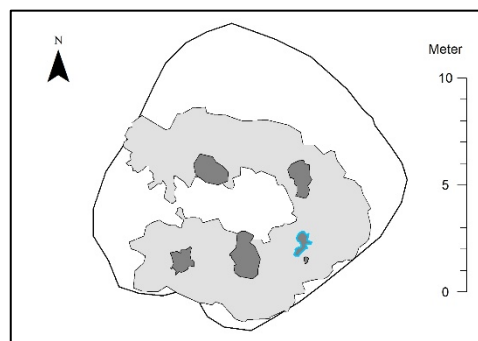
Figur 40: Planfoto av området hvor de beinholdige massene i ID 303399 lå. Dette lå oppå hellen på bildet. Da63646_287. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Tabell 17: Datering av ID 303399

Prøvenr.	Kontekst	Lab ID	Datert materiale	Datert BP	Kalibrert alder 1 sigma	Kalibrert alder 2 sigma
306274	303399	TRa-14698	Brent bein	2430 ± 30	726-413 BC	749-405 BC

Grav ID 302730

Utstrekning: 100 x 30-50 cm
Tydelig gravmarkering: Ja
Osteologisk materiale: 21,5 gram
T-nummer: T28160:2, :3, :40

Konteksten lå i hellelag ID 302437, under overgangen mellom koksteinslag ID 302007 og svartskiferlag ID 301798. Strukturen bestod av gråbrun sandholdig silt, med innslag av sot i øst og vest. Det var også noe svartskifer, elvestein, og biter av varmpåvirket stein, hvor sistnevnte trolig stammer fra ID

302007. Området var om lag 1 meter langt, og bredden varierte mellom 30 og 50 cm. Området inneholdt to konsentrasjoner av brente bein, hvorav den ene forholdt seg til underliggeren til en skubbekvern av grønnstein (T28160:2). En rund stein rett ved siden av, med mulige bruksmerker, kan potensielt være overliggeren. Det var beinholdige masser deponert over selve skubbekvernen, og plasseringen var tydelig, da det ikke var noen bein under steinen. Den andre konsentrasjonen lå oppå en helle. Det fantes bein i den øvrige konteksten også, men forekomsten var klart mest konsentrert på disse to stedene.

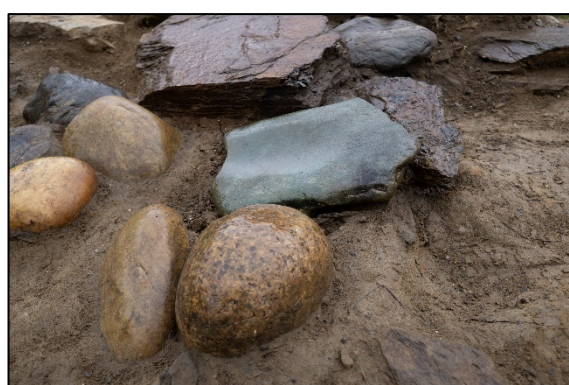
Figur 41: Underveis i undersøkelse av ID 302730, med skubbekvernen delvis synlig. Da63646_236. Foto: Heidi F. Westgaard, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 42: Underliggeren til skubbekvern ID 302757 ses in situ. Da63646_237. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 43: Underliggeren til skubbekvern ID 302757 ses in situ. Da63646_238. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

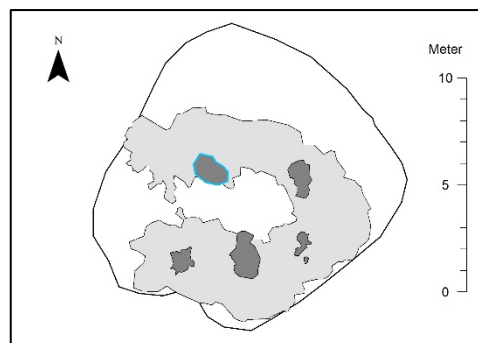
Figur 44: Underligger til skubbekvern ID 302757, med tydelig skubbespør. Da63646_239. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Tabell 18: Datering av ID 302730

Prøvenr.	Kontekst	Lab ID	Datert materiale	Datert BP	Kalibrert alder 1 sigma	Kalibrert alder 2 sigma
306272	302730	TRa-14696	Brent bein	2410 ± 30	515-408 BC	735-401 BC

Grav ID 302696

Utstrekning: 170 x 100 cm
Tydelig gravmarkering: Nei
Osteologisk materiale: 74,1 gram
T-nummer: T28160:11, :36

Konteksten ble utgjort av et område med brente bein sammenblandet med heller og fragmenter av svartskifer, og silt, hvor noe er sotholdig. Området hadde en noe ujevn form, med en størrelse på om lag 1,7 meter x 1 meter. Konteksten lå på samme sted som grav ID 302183, men noe dypere, atskilt av en helle. I motsetning til ID 302183 var ID 302606 mindre sotholdig, og hadde heller ikke skjørbrente steiner.

Tabell 19: Datering av ID 302696

Prøvenr.	Kontekst	Lab ID	Datert materiale	Datert BP	Kalibrert alder 1 sigma	Kalibrert alder 2 sigma
306270	302696	TRa-14694	Brent bein	2390 ± 30	489-404 BC	728-397 BC

Figur 45: Heidi (i lilla genser) undersøker ID 302696, mens lag ID 302437 fjernes. Da63646_228.
Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Osteologisk materiale i ID 302696

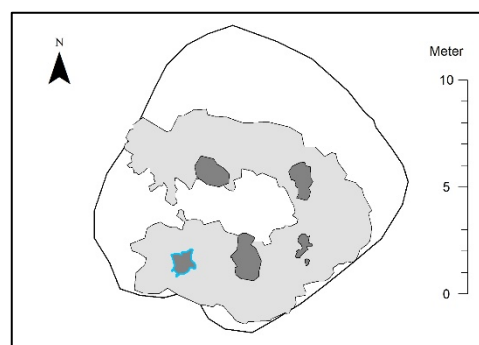
Konteksten inneholdt 311 fragmenter av brent bein, med en sammenlagt vekt på 74,1 gram. Samtlige kroppsregioner var representert. Beinmaterialet inneholdt tynne kraniefragmenter, og sammen med tå- eller fingerbein indikerer det et subadultt individ, over 14-16 år gammel. Størrelsen og den generelle robustheten til spesielt rørbein antyder at individet ikke var fullvoksen, noe som dermed gir en sannsynlig øvre aldersgrense til slutten av tenårene. Ingen kjønnsindikerende fragmenter fantes i materialet.

Tabell 20: Beinmateriale som ble detaljert undersøkt. Basert på tabell av Gustavsson og Storå (2020)

Kontekst	Art	Kranium	Ryggrad	Brystkasse	Nedre ekstremitet	Øvre ekstremitet	Hånd	Fot	Hånd/fot	Rørben	Ubestemt	Totalt
302696	Humant	4,6	-	0,8	-	-	0,8	0,3	0,6	42,5	24,5	74,1
												74,1

Grav ID 303189

Utstrekning: 110 x 90 cm
Tydelig gravmarkering: Nei
Osteologisk materiale: 47 gram
T-nummer: T28162:8, :35

Konteksten bestod av beinholdig masse, plassert i steinlegning ID 302772, dels i/dekket av ID 302437. Laget var 110 x 90 cm stort, med ujevn form. Det skilte seg ut fra det omkringliggende laget, bestående av lysebrun kullspettet kvabb, ved at det var mørkebrunt og inneholdt en konsentrasjon med brente bein. Det var også fragmenterte biter av svartskifer i laget. Den vestlige delen av laget lå delvis under en helle av svartskifer, lik de øvrige i ID 302772. Denne hellen var 53 x 27 x 7 cm stor. Laget var 5 cm tykt. ID 302905 og ID 303189 var plassert med noe avstand, og både datering og brenningsgrad av beinmaterialet tyder på at det er to ulike gravleggelser, hvor ID 303189 er satt inn i ID 302772 i ettertid.

Tabell 21: Datering av ID 303189

Prøvenr.	Kontekst	Lab ID	Datert materiale	Datert BP	Kalibrert alder 1 sigma	Kalibrert alder 2 sigma
306294	303189	TRa-14893	Brent bein	2390 ± 15	475-403 BC	511-402 BC

Figur 46: Plassering av ID 303189 i ID 302772. Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 47: ID 303189, med helle som dekket over en del av beinkonsentrasjonen. Da63646_265. Foto: Kjell A. Brevik, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 48: ID 303189, etter at helle er fjernet. Da63646_266. Foto: Kjell A. Brevik, NTNU Vitenskapsmuseet

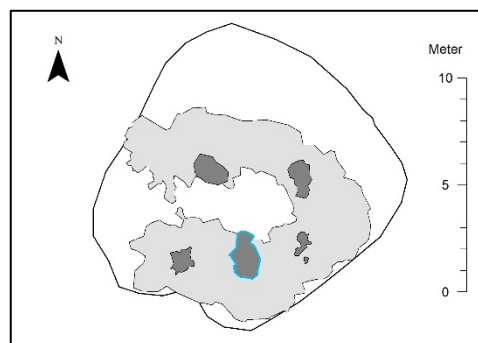
Osteologisk materiale i ID 303189

Materialet hadde høy forbrenningsgrad, og bestod nesten utelukkende av hvitbrente fragmenter. Enkelte bein hadde en mørkere farge, og dermed en annen forbrenningsgrad. Beinmaterialet tilhører et eldre voksent individ. De tafonomiske omstendighetene tyder på at beinmaterialet i ID 303189 og ID 302905 representerer to ulike kremasjoner, selv om det ikke finnes overlappende elementer i de to som definitivt kunne slå fast at det er snakk om to ulike individer. Dateringene tilsier likevel at det er snakk om to ulike gravleggelser, med opphold i tid mellom dem.

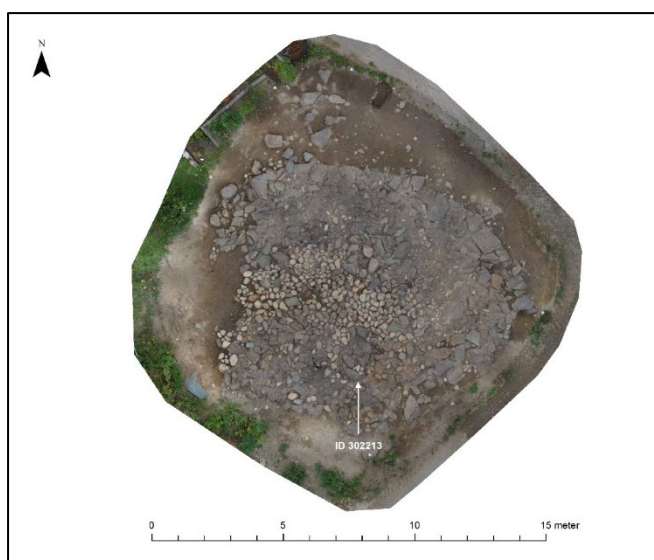
Grav ID 302213

Utstrekning: 200 x 105 cm
Tydelig gravmarkering: Ja
Osteologisk materiale: 230 gram
T-nummer: T28162:10, :37, :38

Konteksten bestod av en rektangulært formet samling av heller og blokker, med et åpent rom i midten. I det åpne rommet mellom hellene ble det funnet en betydelig mengde brente bein. Selve strukturen hadde en størrelse på 200 x 105 cm. Strukturen lå i en tilnærmet overgang mellom det hestekoformede hellelaget med ID 302437, og et lag med fragmenterte biter av svartskifer (ID 301798). Konteksten var altså satt ned blant hellene i ID 302437, men var delvis dekket av et 15 cm tykt lag av fragmentert svartskifer.

Figur 49: Grav ID 302213. Da63646_217.
Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 50: Oversiktsfoto av ID 302213, med området rundt.
Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Det ble påvist bein i hele strukturens utstrekning, men med noe variasjon nedover i strukturen. Foruten bein og fragmentert svartskifer var det også små partier med sotholdig jord i massene. Under disse massene var det lysere kvabb, og ved overgangen til disse lysere massene sluttet funnene. Under de lyse massene var heller tilhørende ID 302437.

Tabell 22: Dateringer av ID 302213

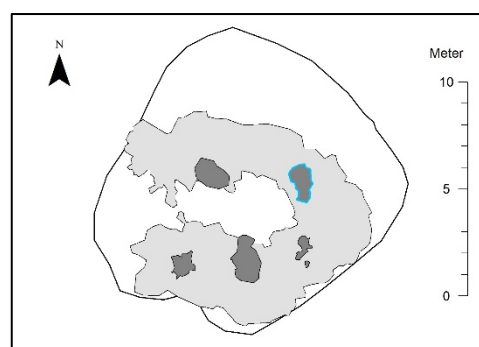
Prøvenr.	Kontekst	Lab ID	Datert materiale	Datert BP	Kalibrert alder 1 sigma	Kalibrert alder 2 sigma
306260	302213	TRa-14693	Brent bein	2350 ± 25	427-386 BC	507-381 BC
302244	302213	Beta-532171	Brent bein	2340 ± 30	-	507-366 BC

Osteologisk materiale i ID 302213

I konteksten ble det påvist beinfragmenter fra et voksent individ. Tolkningen ble gjort med utgangspunkt i et fragment av nesebeinet som hadde vokst sammen med frontalbeinet, i tillegg til at ett virvelfragment hadde tegn på aldersrelaterte forandringer. Det kan dermed potensielt være snakk om et eldre voksent individ, men dette kan ikke slås fast sikkert. Øvrig beinmateriale inkluderte flere ulike rørbein, og biter av kranium. Det var ingen animalske bein i konteksten.

Grav 302707

Utstrekning: 170 x 50-100 cm
Tydelig gravmarkering: Nei
Osteologisk materiale: 45,4 gram
T-nummer: T28162:12, :43

Konteksten ble utgjort av et ujevnt formet område med brente bein, med en utstrekning på om lag 1,7 meter lengde, og 0,5-1 meter bredde. Nord i strukturen var massene grå sandholdig silt, og sotholdig kvabb. Den største konsentrasjonen av bein ble påvist i dette området. Det var funn av bein også ellers i strukturen, men ikke like konsentrert som på dette stedet. Den øvrige strukturen bestod av mørkebrun og grålig sandholdig silt, mens det mot bunnen gikk over i lysebrun kvabb. Det var noe elvestein i strukturen, i tillegg til biter av svartskifer og skjørbrent stein. De to sistnevnte var trolig rester fra laget over. En litt mindre konsentrasjon av bein ble funnet inntil en stor helle.

Figur 51: Område med brente bein, tolket som grav ID 302707. Da63646_234. Foto: Heidi F. Westgaard, NTNU Vitenskapsmuseet

Deler av strukturen hadde en dybde på om lag 10 cm, og dette gjaldt hovedsakelig i sentrum og i retning kantskjeden. I vest var det en dybde på 5 cm. Området ble tolket som en grav basert på det brente beinmaterialet, som var konsentrert innenfor dette området. Massene var også mer grå og sotholdige enn områdene rundt.

Tabell 23: Datering av ID 302707

Prøvenr.	Kontekst	Lab ID	Datert materiale	Datert BP	Kalibrert alder 1 sigma	Kalibrert alder 2 sigma
306271	302707	TRa-14695	Brent bein	2335 ± 25	407-389 BC	476-366 BC

Tolkning av hellelag ID 302437

ID 302437 ble utgjort av et område av heller og knuste biter av svartskifer. I laget var det nedsatt flere graver, i form av beinkonsentrasjoner mellom hellene. Et fåtall av disse hadde ytterligere gravmarkering. Dette gjaldt ID 302730, som inkluderte en skubbekvern, og ID 302213, hvor de beinholdige massene var omkranset av en tydelig form av heller. Laget fremstod som sammenhengende, ved at knuste biter av stein fylte rommene mellom de øvrige hellene. Det er likevel ikke helt klart hvorvidt laget ville ha hatt denne hesteskoformede utstrekningen da gravene ble anlagt, eller om det heller var snakk om flere graver, kanskje med enkle steinmarkeringer, som har ligget ved siden av hverandre, men nå fremstår som et sammenhengende lag. Svartskiferen er en steintype som går i oppløsning svært lett, og de fragmenterte bitene kan i så måte være rester av heller som har blitt knust, enten ved at området ble stående åpent etter bruken som gravfelt, eller som et resultat av vekten fra elvesteinsrøysa som ble anlagt senere.

Spesielt i sørlige halvdel var det en del større heller, men i dette området hadde man heller ikke noen sikker avgrensning av det opprinnelige laget, da en grusvei skar gjennom området mellom de to røysene. Potensielt kan det ha vært ytterligere heller der. Gravene i ID 302437 ble anlagt på samme tid som flere av gravene under røys A (se kap. 5.2), men det kunne ikke under røys B påvises noen tilsvarende sirkulære gravmarkeringer som under røys A. Mindre og enklere steinlegninger, tilsvarende ID 302772, kan potensielt ha forekommet, men fremstår nå som del av det sammenhengende laget med ID 302437. Den hesteskoformede utstrekningen kan ha vært gjeldende også gjennom gravfeltets brukstid, men den fragmenterte naturen til hellene gjør det vanskelig å konkludere. Området i midten var likevel ikke dekket av svartskifer, men elvestein, og dette tilsier at i hvert fall dette området i midten ikke har vært dekket av svartskifer, men heller stått åpent.

Dateringene av gravene i ID 302437 hadde relativt store spenn, fra 700-tallet til om lag 350 f.Kr. Sannsynlighetsovervekten lå likevel i de yngste par århundrene av dateringene. Dateringer av dyrkningslaget under røys B tilsier bruk frem til om lag 400 f.Kr., og det virker trolig at hovedbruken av området som gravfelt tar til rundt denne perioden. Dette samsvarer også med dateringer fra gravene under røys A. I så måte bør en anta at gravene i ID 302437 ligger nærmere den yngste enden av dateringsrammen, heller enn den eldste.

5.1.4 Kantkjede ID 303082

Lengde: 12 meter

Bredde: 35-50 cm

T-nummer: T28162:22, :50

Lag ID 302437 ble delvis omkranset av en kantkjede bygget opp av svartskiferheller. Kantkjeden strakk seg i en buet form fra nordvestre til østre del av området, og fungerte på denne siden som en avgrensning for ID 302437. Noen heller ble påvist utenfor, men i all hovedsak var hellene på dette nivået innenfor selve kantkjeden. Lengden var om lag 12 meter, og bredden varierte mellom 35 og 100 cm. Hellene hadde varierende størrelse, hvor de største var i østre del av kantkjeden. I nordvest og nord var enkelte av hellene noe mindre, men kantkjeden ble der utgjort av flere heller lagt ved siden av og dels over hverandre. En betydelig andel av hellene hadde en tydelig rett kant på én av sidene, mens de øvrige sidene var mer ujevne. Hellene var da plassert med den rette siden utover, slik at den rette siden var synlig utenfor gravfeltet, mens den mer ujevne siden pekte innover, og dermed må sies å ha vært mer skjult. Endene på kantkjeden var i områder hvor terrenget helte, og det var vanskelig å se hvorvidt det hadde vært ytterligere heller der, som kan ha forsvunnet ved anleggelse av grusvei og begynnende bebyggelse. Det kan dermed ikke slås fast at dette har vært den fulle utstrekningen på kantkjeden.

Ved fjerning av hellene ble det tydelig at det langs deler av kantkjeden var flere lag med heller lagt oppå hverandre. Flere av disse var av betydelig størrelse, og trykket godt ned i dyrkningslaget, slik at kun den øverste hellen hadde vært synlig. Kantkjeden bar da preg av å være bygget opp som en tilnærmet murkonstruksjon, med flere heller lagt oppå hverandre, hvor skjøten mellom hellene gjerne var dekket av en annen helle. Mellom en del av hellene var det kvabb, som dermed kunne virke som potensielt å ha blitt brukt som en type stabiliseringsmasse mellom hellene. Fra øst til sørøst ble fundamenthellene mindre.

Det ble gjort funn av biter av brent bein mellom enkelte av hellene i kantkjeden. En grønnsteinshelle stod lent opp mot dette området på utsiden av kantkjeden. Det var flere grønnstein lent inn mot utsiden av kantkjeden, spredt bortover, og disse inkluderte både finere heller og mer grov grønnstein.

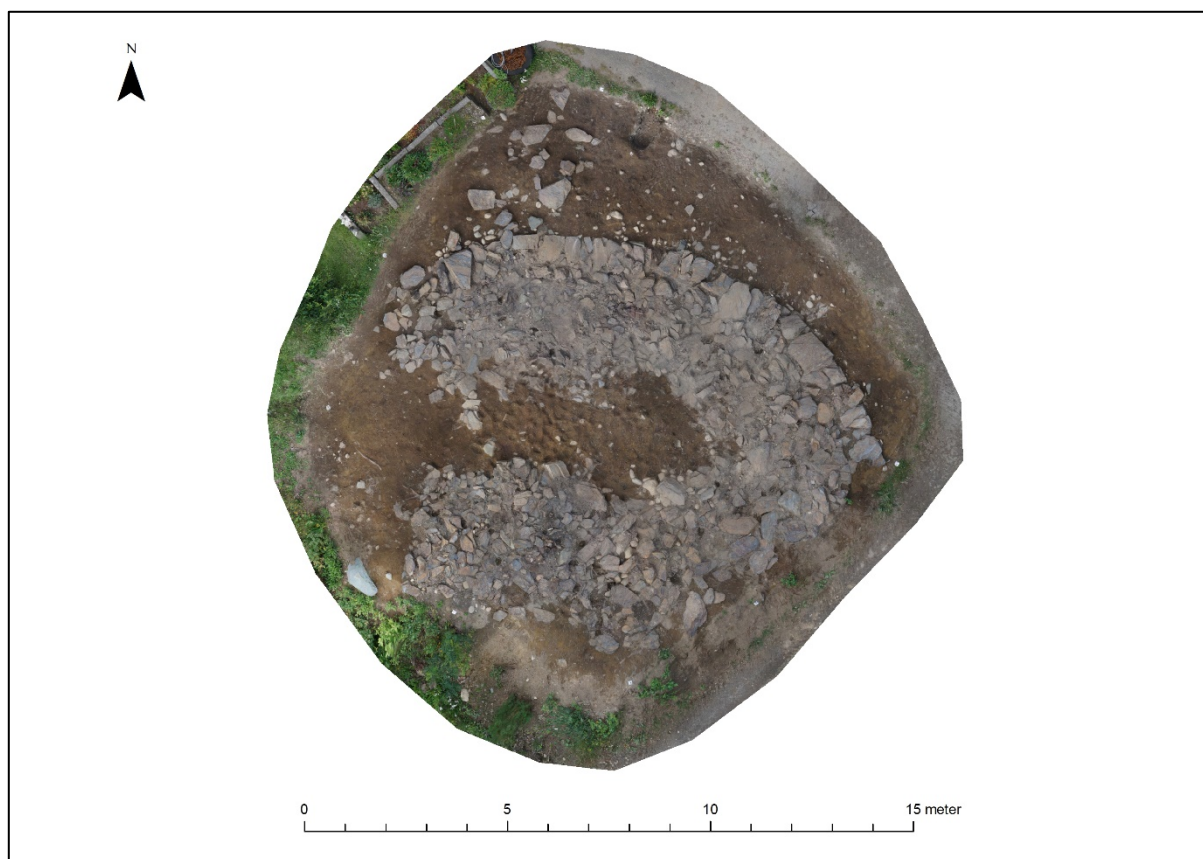
Figur 52: Kantkjeden avgrenser hellelag ID 302437. Da63646_227. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Tabell 24: Datering av bein i kantkjede ID 303082

Prøvenr.	Kontekst	Lab ID	Datert materiale	Datert BP	Kalibrert alder 1 sigma	Kalibrert alder 2 sigma
306273	303082	TRa-14697	Brent bein	2350 ± 30	453-383 BC	511-376 BC

Figur 53: Kantkjede ID 303082, forut for fjerning av øverste lag stein. Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 54: Oversiktsfoto av ID 303082, som omkranser hellelag ID 302437. Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 55: Deler av kantkjeden hadde flere steiner i bredden. Da63646_279.

Figur 56: En grønnsteinshelle er delvis kilt inn under kantkjeden. Da63646_278.

Figur 57: Flere av hellene i kantkjeden hadde betydelig størrelse. Da63646_276.

Figur 58: Deler av kantkjeden hadde flere heller i høyden. Da63646_280.

Figur 59: Kantkjede ID 303082 er tydelig. Da63646_195.

Alle foto denne side: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

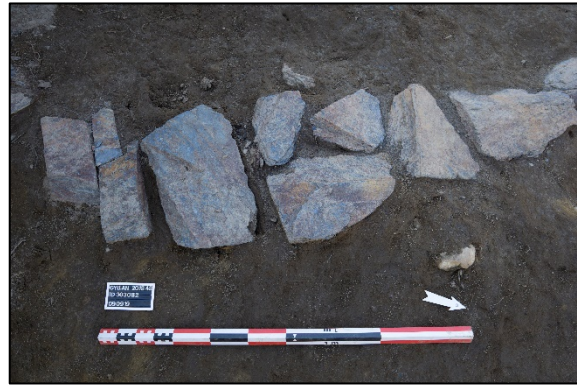
Figur 60: Fundamentheller i kantkjeden. Da63646_289

Figur 61: Den største av fundamenthellene, med en lengde på 154 cm. Da63646_290

Figur 62: Noen av hellene hadde større høyde, noe som gjorde flere heller unødvendig. Da63646_291.

Figur 63: I østre ende var det flere små heller, i stedet for større fundamentheller. DSC08486.

Figur 64: Fundamentheller under kantkjede ID 303082. Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet
Alle foto denne side: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

5.1.5 Koksteinslag ID 302007

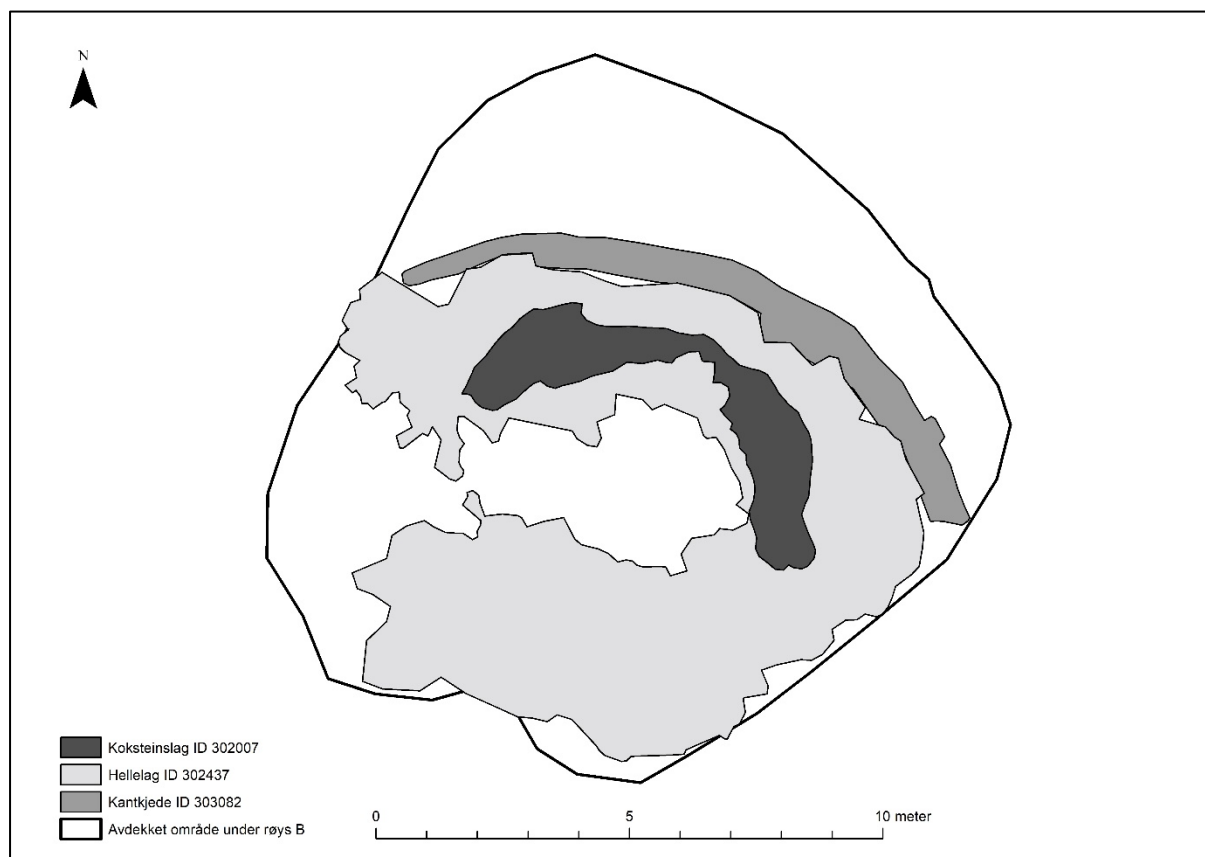
Tilhørende gravkontekster:

ID 301734 – ID 302183

Areal: 9,6 m²

Over deler av det hesteskoformede hellelaget ID 302437 var det påført skjørbrent stein. Dette laget, med ID 302007, lå som et belte rundt tomrommet i sentrum av hestekoene, innenfor kantkjeden. Området var om lag 9 meter langt, og bredden varierte mellom 40 og 150 cm. Laget var dels sammenblandet med det fragmenterte svartskiferlaget med ID 301798, og det var dermed vanskelig å avgjøre relasjonen dem imellom. Det kunne heller ikke påvises noen definitiv avgrensning på laget, da det tidvis også dukket opp noe skjørbrent stein i massene rundt. Laget er likevel avgrenset innenfor området som var dekket av ID 302437.

I nord var laget sammensatt av sot- og siltholdig sand, og små biter av skjørbrent stein. Det var lite kull i toppen, men noe mer nedover i laget. I dette området dukket det også opp to sekundærgraver (ID 301734 og ID 302183) på omtrent samme sted, men på ulik dybde. I nord var dybden på laget 10 cm. Det var hovedsakelig i denne delen av laget at det dukket opp mest bein. Flere konsentrasjoner av skjørbrent stein ble målt inn enkeltvis, men til slutt slått sammen under lag ID 302007. Lengre mot øst

Figur 65: Koksteinslag ID 302007, sett i sammenheng med ID 302437 og ID 303082. Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU

var det større biter av skjørbrent stein, og mindre sotholdig jord. Der var det større innslag av kvabb i massene. Det var noe bein også i dette området, men disse var små, og smuldret lettere opp enn de mer solide bitene i nord. Basert på den begrensede mengden kull og sot i laget som helhet, virker det sannsynlig at de varmepåvirkede steinene har blitt deponert, heller enn brent på stedet.

Figur 66: Konsentrasjon av skjørbrent stein, nord i laget. Da63646_178. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 67: Konsentrasjon av skjørbrent stein nord i laget, som vist i figur 66. Da63646_177 Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 68: Enda en konsentrasjon av skjørbrent stein nord i området under røys B. Da63646_190. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

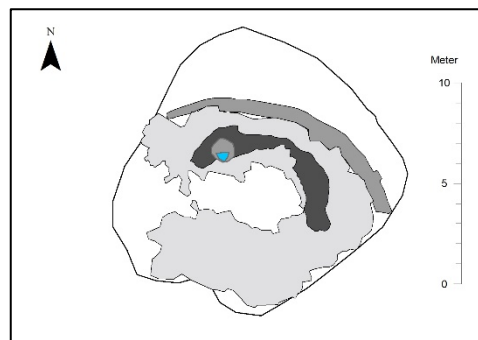
Datering av koksteinslag ID 302007

Dateringen for koksteinslaget er basert på dateringene til de to gravene som ble påvist i laget. Disse ble datert til førromersk jernalder, og henholdsvis 514-375 f.Kr. og 400-210 f.Kr. Se nærmere beskrivelse av disse i det følgende.

Grav ID 301734

Utstrekning: 68 x 41 cm
Tydelig gravmarkering: Nei
Osteologisk materiale: 43,5 gram
T-nummer: T28162:14, :45

Konteksten hadde ujevn form, med en lengde på om lag 68 cm, og en bredde på 41 cm. Strukturen bestod av kull- og sotholdig silt, brente bein, og skjørbrent stein. Konteksten hadde mer sotholdig jord og brente bein enn de omkringliggende massene, men mengden skjørbrent stein var betydelig i det øvrige laget. Majoriteten av de brente beina lå under skjørbrente steiner, men noe bein lå også spredt i laget.

Figur 69: Grav ID 301734, i koksteinslag ID 302007. Da63646_191. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

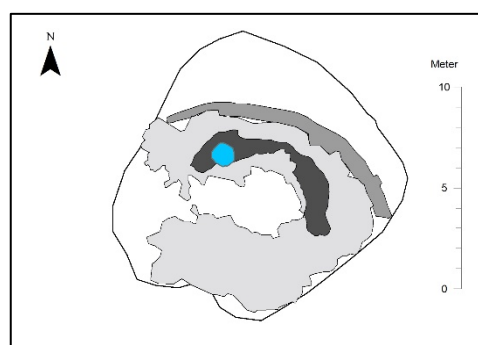
Tabell 25: Datering av ID 301735

Prøvenr.	Kontekst	Lab ID	Datert materiale	Datert BP	Kalibrert alder 1 sigma	Kalibrert alder 2 sigma
306268	301734	TRa-14691	Brent bein	2350 ± 30	471-384 BC	514-375 BC

Grav ID 302183

Utstrekning: 110 x 110 cm
Tydelig gravmarkering: Nei
Osteologisk materiale: 234,3 gram
T-nummer: T28162:9, :39

Konteksten ble utgjort av et noe ujevnt formet område på om lag 110 cm lengde og bredde. Det bestod av sotholdig masse iblandet brente bein og skjørbrent stein. Konteksten lå på omtrent samme sted, men noe

dypere, enn grav ID 301734. ID 302183 var mer konsentrert enn ID 301734, med betydelig mer bein og mer sotholdig masse. Under konteksten var heller tilhørende ID 302437.

Osteologisk materiale i ID 302183

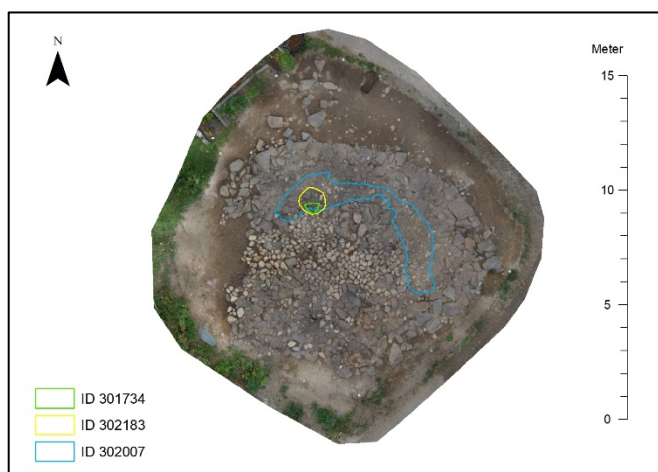
Beinmaterialet i ID 302183 var svært fragmentert, med rørbein som var hardt brente. Deler av beinmaterialet var forholdsvis sotfargede sammenlignet med andre kontekster. Et kraftigere rørbeinsfragment (trolig lårbein), samt noen andre rørbeinsfragmenter, antyder at individet har oppnådd fullvoksen kroppsstørrelse. Mange rørbeinsfragmenter har likevel tynnere cortex. Et fragment av overarmsbein antyder at det har vært en nylig sammenvoksing mellom epifyse og diafyse, noe som skjer ved 16-20 års alder. Et fragment med en sammenvokst distal leddoverflate av fibula gjør at alderen settes eldre enn 21 år. Trolig er individet altså en ung voksen. Kjønnssindikerende fragmenter ble ikke påvist i materialet.

Tabell 26: Datering av ID 302183

Prøvenr.	Kontekst	Lab ID	Datert materiale	Datert BP	Kalibrert alder 1 sigma	Kalibrert alder 2 sigma
301747	302183	Beta-532170	Brent bein	2270 ± 30	-	400-210 BC

Figur 70: Grav ID 302183, i koksteinslag ID 302007. Da63646_197. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

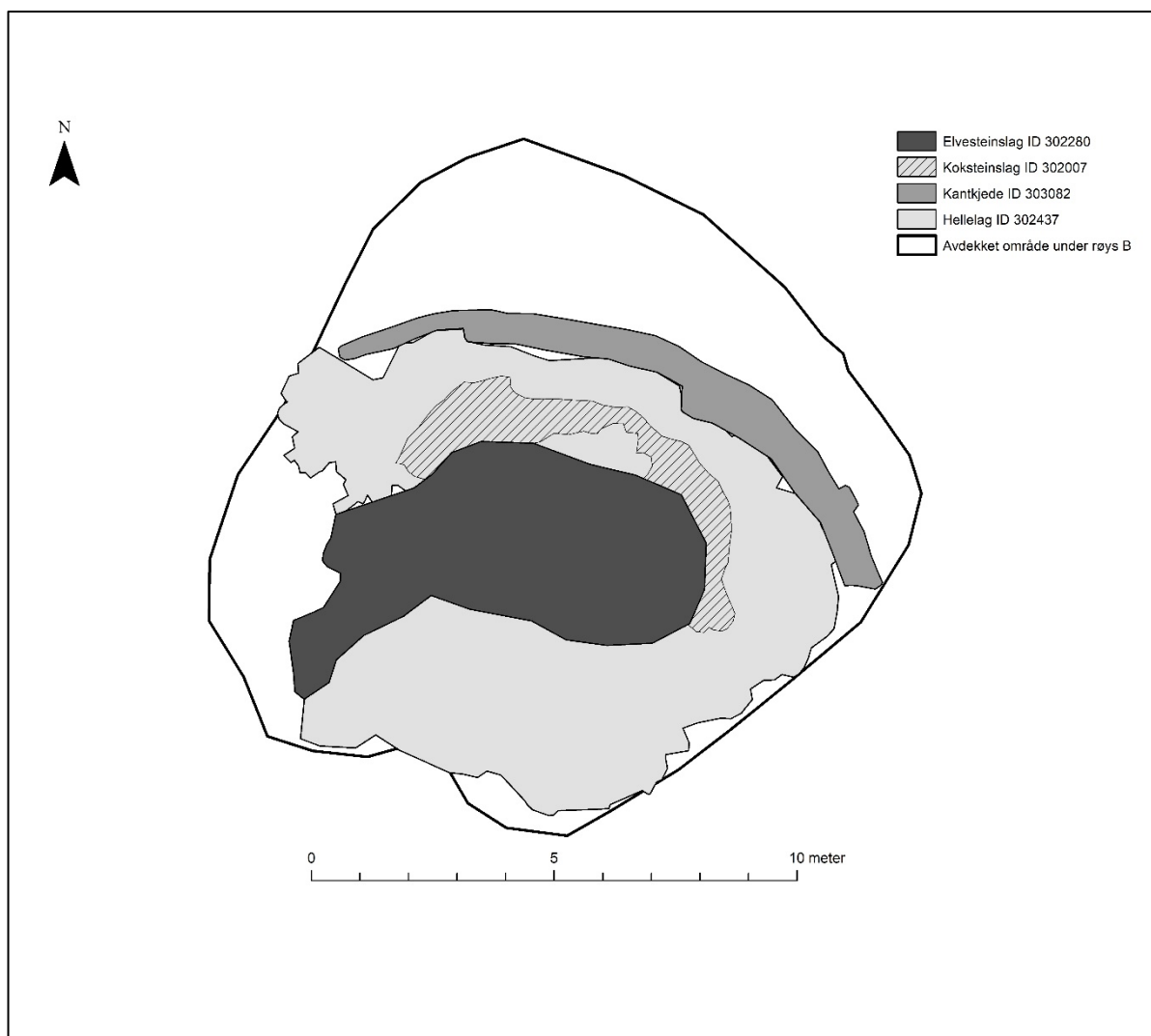

Figur 71: ID 302007 med tilknyttede graver. Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

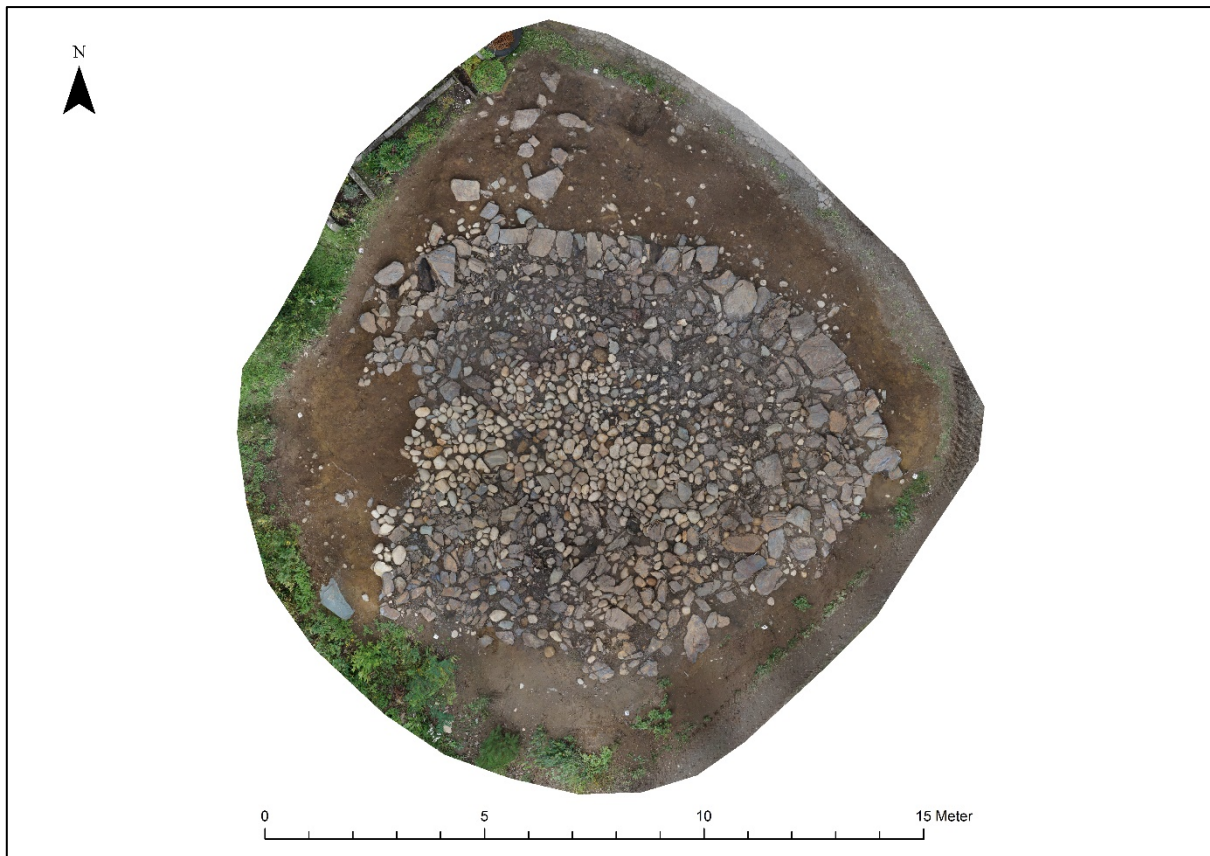
5.1.6 Elvesteinslag ID 302280

Areal: 25,5 m²

I det åpne rommet omkranset av hellelag ID 302437, var det lagt et lag av elvestein direkte på dyrkningslag ID 303534. Dette laget anses som en annen kontekst enn den øvrige elvesteinen i røysa (se ID 303563), da ID 302280 var dekket av et tydelig lag av fragmentert svartskifer (ID 301798) og siltmasser. Elvesteinene i denne konteksten var også gjennomgående noe større enn i røysa for øvrig. Området dekket av elvestein har en utstrekning på om lag 7,5 meter lengde, og 3,5 meter bredde. Det var varierende hvorvidt det var én eller flere elvestein i høyden. Det var ikke dateringsmuligheter i laget, men man har en tidligst mulig datering av laget basert på kull i dyrkningslaget under. Det ble datert til 427-386 f.Kr.

Figur 72: ID 302280, med underliggende kontekster. Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 73: Oversiktsfoto av ID 302280, med omkringliggende kontekster. ID 302280 utgjøres av elvestein omkranset av svartskiferheller. Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

5.1.7 Bergkunst

Dels lagt ned i dyrkningslag ID 303534, omkranset av elvestein i ID 302280, var en grønnstein med ristning (T28162:1). Steinen har en største lengde og bredde på 42 x 33 cm, og en tykkelse som varierte mellom 4 og 15 cm. Steinen var plassert med motivsiden opp, og selve motivet var utarbeidet på en relativt jevn flate på steinen, med en størrelse på 31 x 19 cm. Ristningen ble utgjort av en båtfigur med mannskapsstreker, i tillegg til ytterligere prikkhugginger som må ses i sammenheng med denne. Over båten var en liten skålgrop, og på den ene staven noe som potensielt kan se ut som et dyrehode. Nedenfor båten går en tynn linje av mindre huggespor. Båtfiguren er risset inn ovenfor en naturlig rød utfelling i steinen, med en buet form.

Figur 74: Grønnstein med båtristning, in situ. Da63646_229. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Lengden fra stavn til stavn er 19 cm, og høyden fra bunn av båt til topp av mannskapsstrek var 6-7 cm. Huggesporene som utgjør figuren er en kombinasjon av små og litt større huggemerker. Den lille skålgropen over båten er det største huggemerket, med en diameter på om lag 1 cm. Mannskapsstrekene har huggespor av noe ulik størrelse, men majoriteten ligger rundt 5 mm i diameter. Det er også innslag av mindre merker blant mannskapsstrekene, og det antas at disse markerer detaljer. Dette kan for eksempel ses på mannskapsstrekene lengst til venstre, som har en tilnærmet sirkulær form midt på. Selve båten har også huggespor med diameter rundt 5 mm, men også noen større. De minste huggesporene kan ses i toppen av høyre stavn, hvor tynne striper av huggemerker, hver på 1-2 mm størrelse, springer ut. Disse er noe mindre enn huggemerkene i den tynne linjen under båten, som er på om lag 2-3 mm i diameter.

Huggesporene har varierende dybde, hvor de største også er anlagt dypere enn de aller minste. Alle sporene er likevel tydelige som forsenkninger i steinen. På steinens ene bredside er det mulige huggespor, i form av lyse små sirkler, liknende dem som utgjør båtristningen. Disse har likevel ikke noen dybde, og går i så måte i ett med overflaten på steinen. Selve båtristningen bar preg av å være nyhugget. Selv de mindre huggesporene bar ikke preg av å være forvitret, og det virker sannsynlig at steinen ikke har ligget åpent for elementene over lang tid.

Tolkning av bergkunstens plassering

Ristningssteinen lå 40 cm nord for ID 302772, og ble innledningsvis sett i sammenheng med denne graven. Datering plasserte den tidligere enn de øvrige gravene på feltet, og dersom ristningssteinen ble plassert ned samtidig med denne, ville en antatt at steinen ville ha vist mer tegn på å ha vært eksponert for vær og vind i lengre tid. Ristningen fremstår som nyhugget, og det er dermed nærliggende å tenke at den har blitt tildekket raskt etter nedleggelsen. Steinen lå ved det som potensielt kan ses som «inngangen» til det åpne rommet omkranset av hellelag ID 302437, og kan potensielt knyttes til tildekkingen av dette området med elvestein (ID 302280). Basert på bevaringsgraden til ristningen virker nedleggelse i forbindelse med en slik tildekking mer trolig enn at den har ligget åpent over lengre tid.

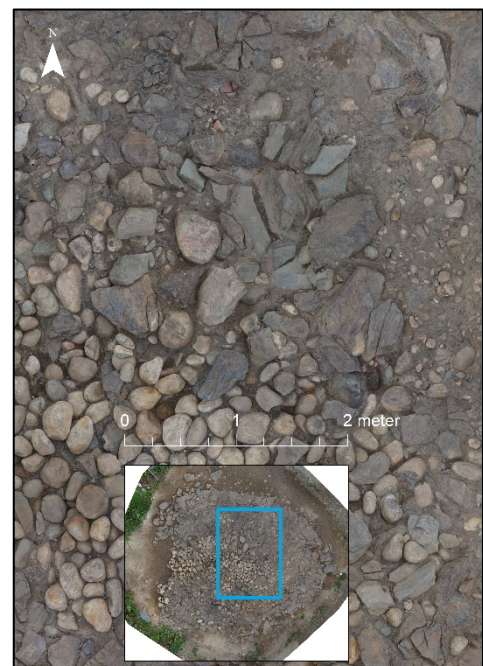
Figur 75: Ristningssteinen i området omkranset av lag ID 302437. Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 76: Ristningssteinen kan ses rett over målestokken, ved ID 302772. Kjølen av båten vender mot vest. Da63646_240.
Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

5.1.8 Steinansamling ID 302257

Dels over koksteinslag ID 302007 og elvesteinlag ID 302280, var et tilnærmet rundt område med store steinblokker og heller av grønnstein og svartskifer. Hellene utgjorde både ytterkant og sentrum av konteksten. Området hadde en diameter på om lag 2,5 meter. Mellom steinene var det brun siltholdig sand, med noe sot i sørøstre del. Det var sporadiske funn av brente bein, men ingen tydelige konsentrasjoner. Det meste av bein ble funnet mot bunnen i overgangen mot kokstein og elvestein, hvor fyllmassen ble lysere brun. Basert på mangelen av konsentrasjoner av bein, ble ikke konteksten tolket som en grav. Den skilte seg likevel ut fra massene rundt, som bestod av elvestein, kokstein og fragmentert svartskifer. Den tilnærmede runde formen hadde et visst likhetstrekk med noen av gravene under røys B, men disse var gjennomgående mer systematisk oppbygget, med mer ensartet bruk av steintyper, og en tydeligere rund form.

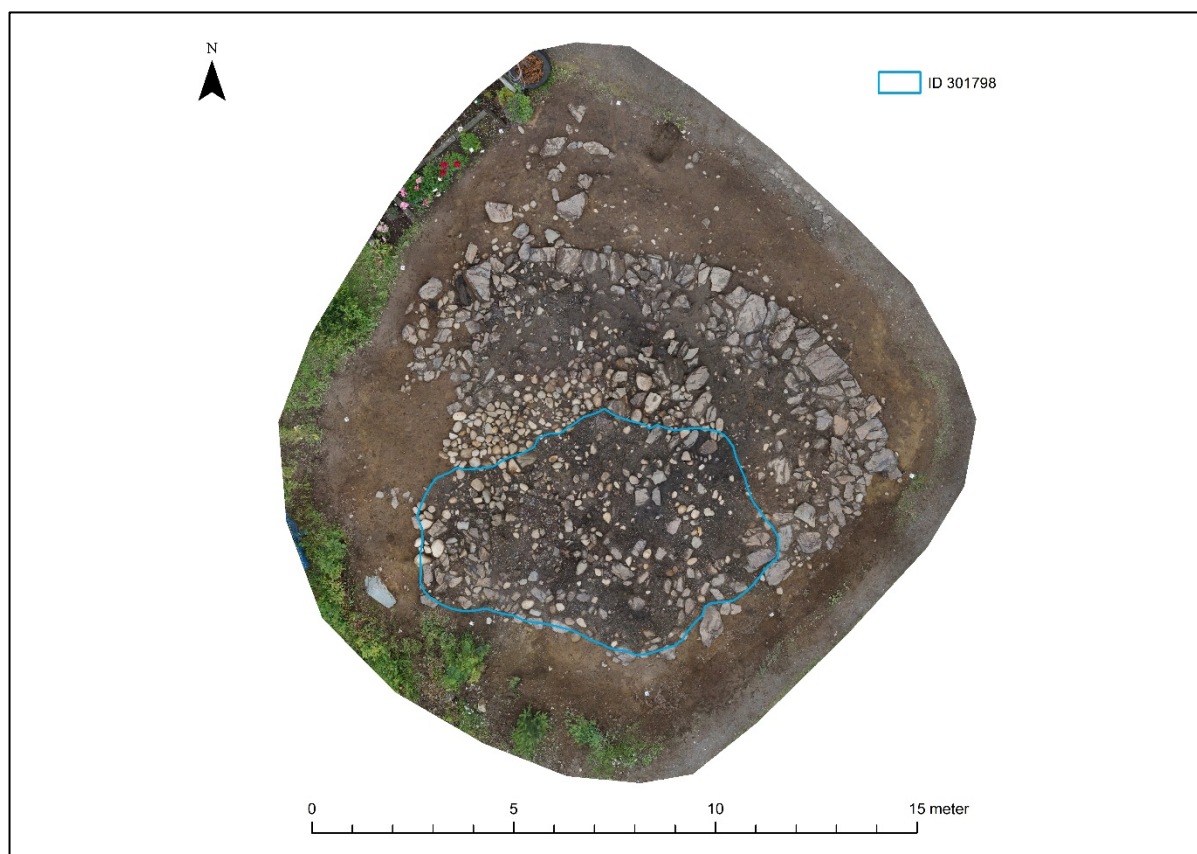
Figur 77: ID 302257. Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

5.1.9 Lag av fragmentert svartskifer ID 301798

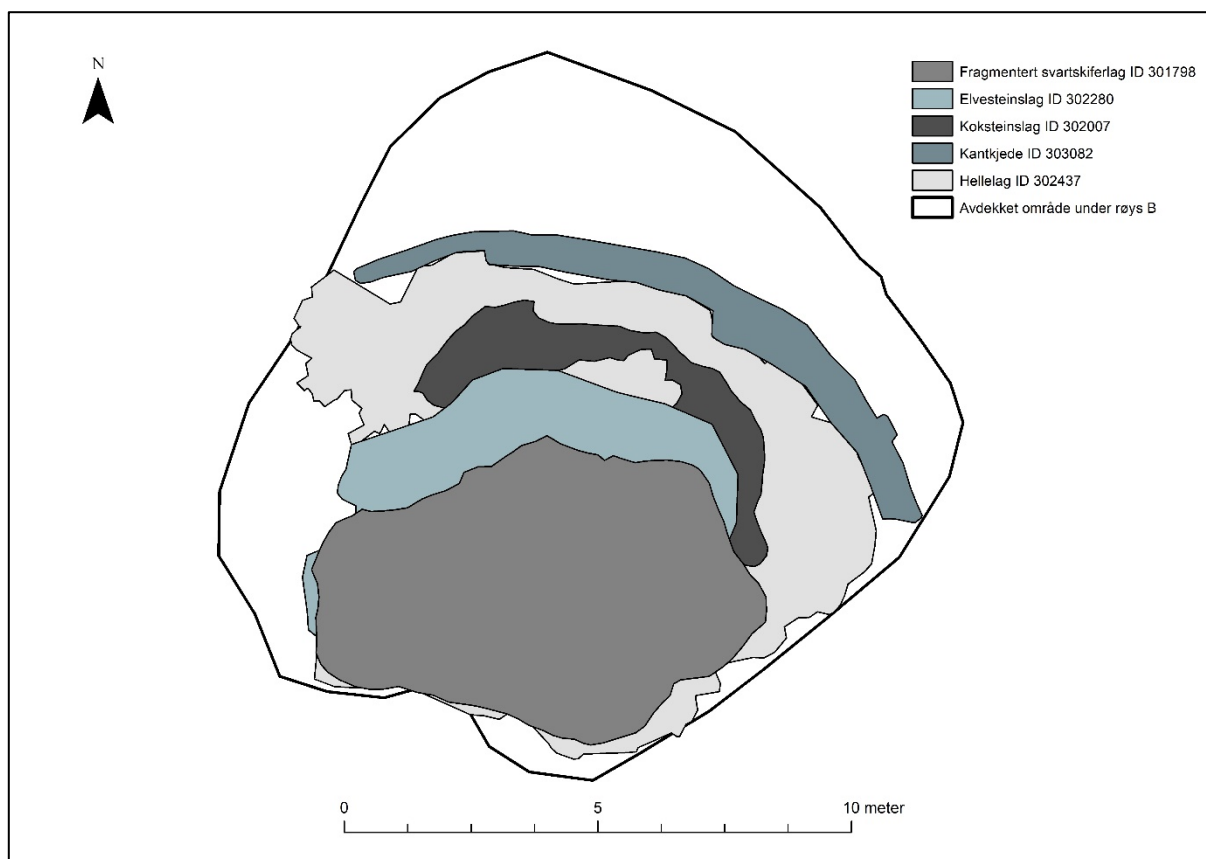
Areal: 37,5 m²

Laget hadde en ujevn form, og dekket et område på 37 m² i sør-sørøstlig del av feltet under røys B. Laget bestod hovedsakelig av oppsmuldrede svartskiferheller, hvor de fleste bitene var veldig små. Mørkebrun siltholdig sand, kvabb, og sotholdige masser var også iblandet den fragmenterte svartskiferen. I ytterkantene var laget mellom 3 og 10 cm tykt, mens det inn mot midten hadde en tykkelse opp mot 25 cm. Det var en del brente bein spredt gjennom laget, men ingen tydelige konsentrasjoner. Laget dekket dyrkningslag og ID 303148 i sørlig og sørøstlige utkant, og ID 302257 og ID 302280 mot sentrum. Laget lå også som et 15 cm tykt dekke over grav ID 302213. Det er noe uklart hvorvidt laget stammer fra svartskiferheller som har smuldret opp på stedet, eller om man har påført masser med mye iblandet fragmentert stein.

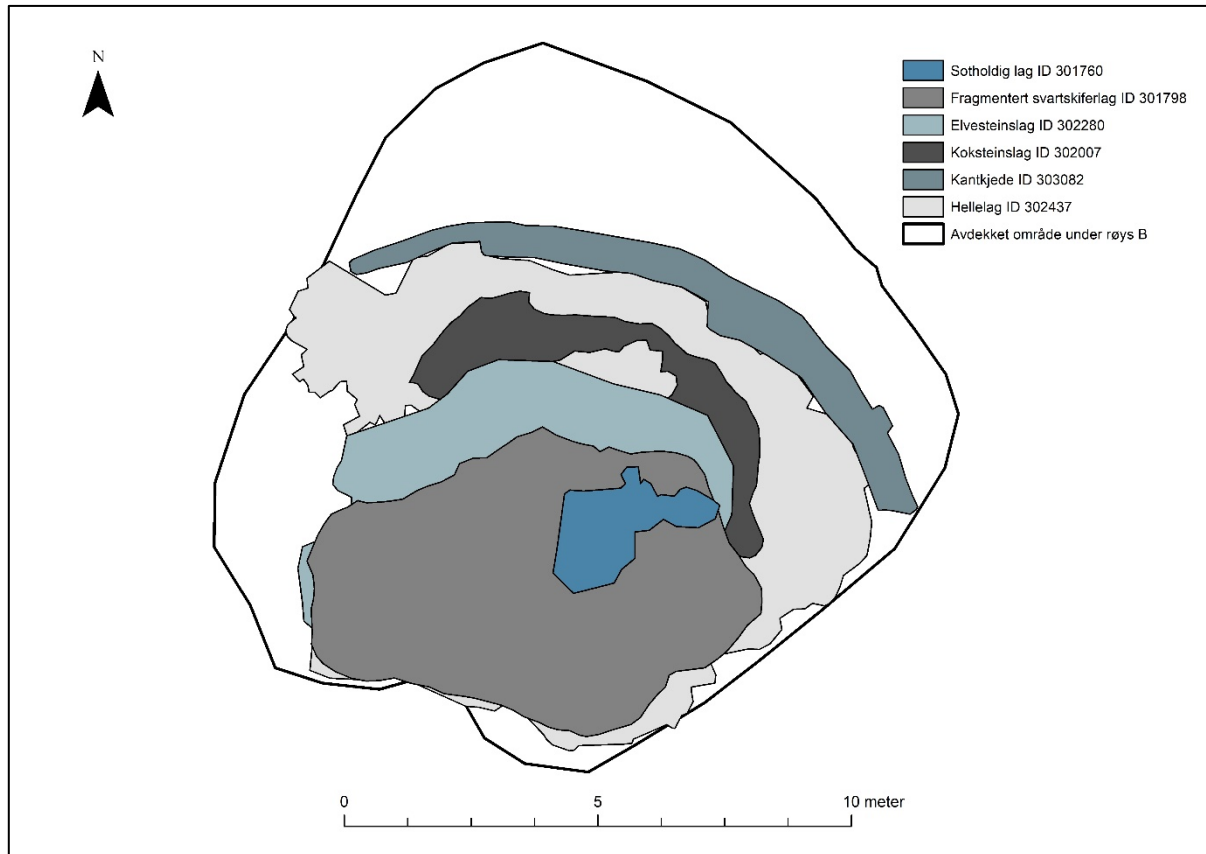
Det var ingen direkte dateringsmuligheter for laget, slik at man kun kan ta utgangspunkt i kontekster over og under, for en relativ datering. Laget dekket grav ID 302213, som ble datert til 507-381 f.Kr. Videre er laget yngre enn det overliggende kullaget med ID 301620, datert til 135-239 f.Kr. Svartskiferlaget må altså ligge mellom disse to ytterpunktene, og da trolig i det eldre spekteret av dateringsrammen.

Figur 77: Oversiktsfoto av fragmentert svartskiferlag ID 301798. Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 78: ID 301798, med underliggende kontekster. Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 79: ID 301760, med underliggende kontekster. Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

5.1.10 Sotholdig lag ID 301760

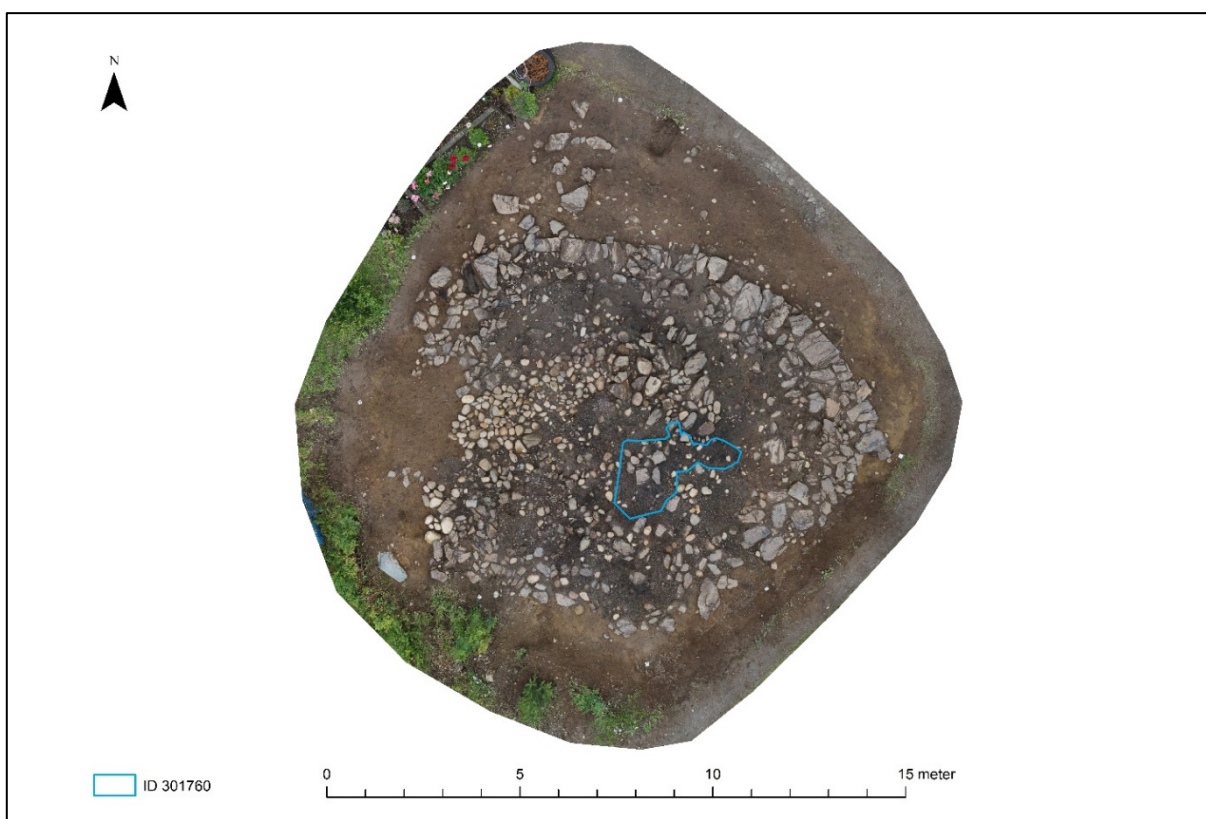
Areal: 3,9 m²

Laget hadde en ujevn form, med en størrelse på 220 x 200 cm. Laget lå over svartskiferlag ID 301798, og bestod av en blanding av sotholdig grov sand og fragmentert svartskifer, i tillegg til en betydelig mengde fragmenterte skjørbrrente elvesteiner. På tross av sot og skjørbrrent stein var det ikke kullbiter i laget. En liten mengde brente bein forekom i laget, men sammenlignet med omkringliggende ID 301798, var omfanget minimalt. Tykkelsen på laget varierte mellom 5 til 25 cm, hvor de tykkeste områdene dekket over fordypninger i det underliggende ID 301798. Laget ble dels dekket av helle ID 301633, med tilhørende kullag ID 301620. Den øvrige delen ble dekket av fragmentert skifer og elvestein.

Figur 80: Planfoto av ID 301760. Da63646_207.

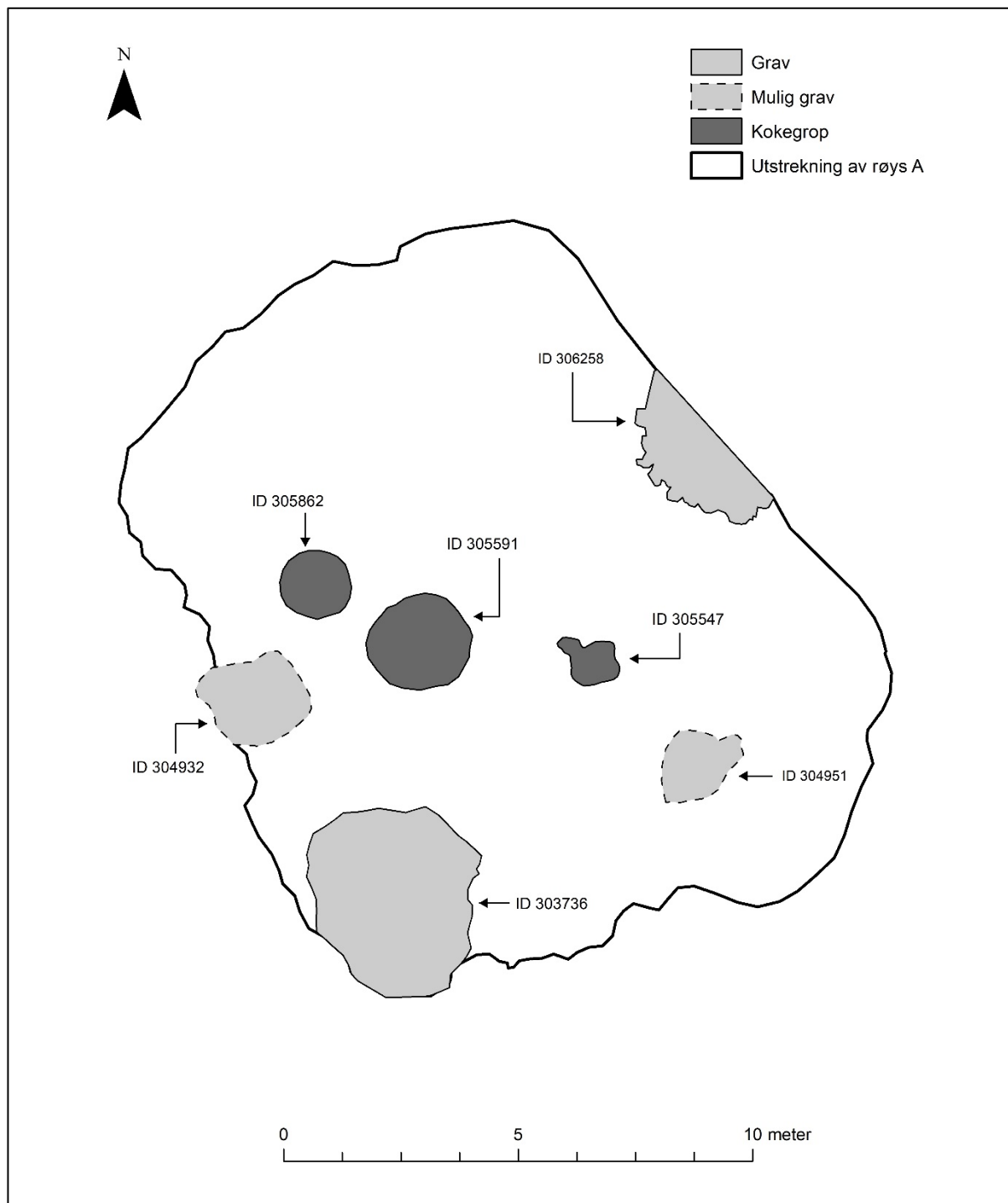
Foto: Kjell A. Brevik, NTNU Vitenskapsmuseet

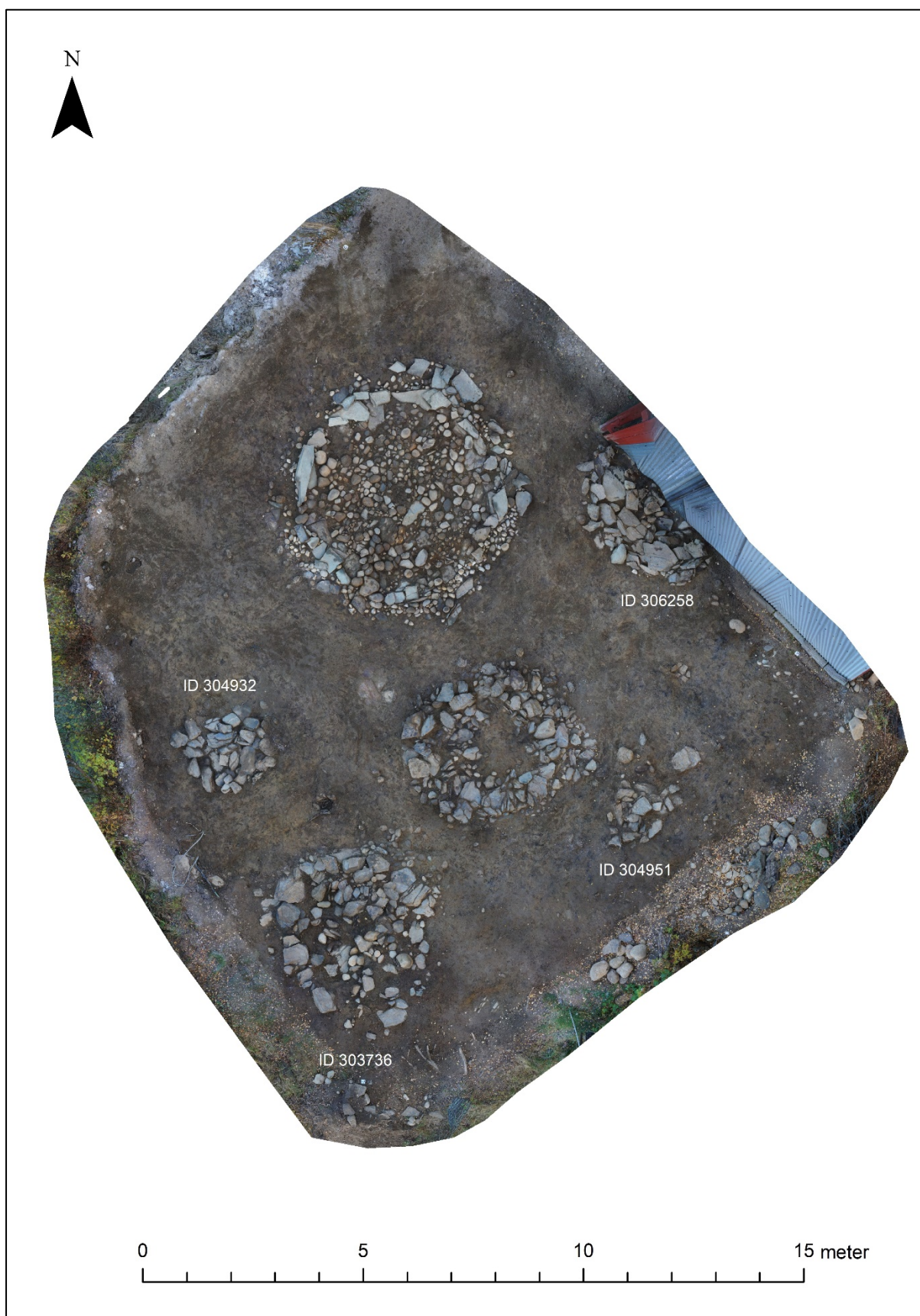
Figur 81: Oversiktsfoto av ID 301760. Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

5.2 Del av gravfeltet under røys A

Delen av gravfeltet som lå bevart under røys A, skilte seg i utførelse fra delen under røys B. Mens området under røys B var karakterisert av flere lag, og graver med enkle eller ingen markeringer innad i disse, var gravfeltet under røys A bestående av større og klart avgrensede graver med tydelige markeringer. På tross av sammenfall i tid var det tydelige ulikheter i oppbygning innad i gravfeltet.

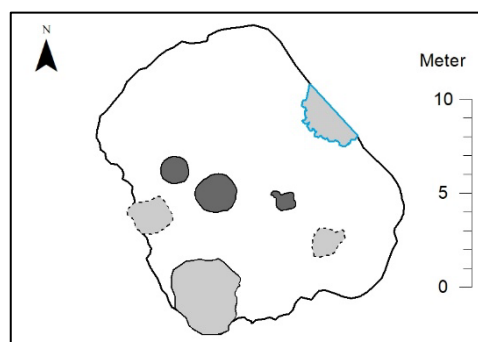
Figur 82: Område under røys A, i fase II. Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 83 Oversiktsfoto av graver fra fase II, under røys A. To romertidsgraver fra fase III er også synlig.
Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

5.2.1 Grav ID 306258

Utstrekning: 380 x 200 cm
Tydelig gravmarkering: Ja
Osteologisk materiale: 4 gram
T-nummer: T28162:47

Graven ble utgjort av en tilnærmet halvsirkel av heller, liggende inn mot verkstedbygget langs nordøstre side av området. Basert på plasseringen, og formen på anlegget, ble det ansett som trolig at konstruksjonen var kuttet på midten langs nordvest-sørøst-aksen. Steinlegningen hadde en diameter på om lag 3,8 meter, og bredde på 2 meter. Antatt original bredde kan trolig ha vært opp mot om lag 4 meter. Eier av verkstedbygget fortalte at det ikke var tegn til strukturen da bygningen ble reist, og basert på historiske bilder kan det se ut som området har vært planert i lengre tid.

Anlegget bestod av svartskiferheller i ulik størrelse (ID 305249), hvor mindre heller utgjorde ytterkanten av sirkelen, mens større heller lå sentrert mer mot midten av konteksten. To store grønnsteiner var også plassert blant steinene. Kantkjeden av heller hadde tydelige likhetstrekk i utforming med grav ID 306254 og grav ID 303736. Steinlegningen omkranset og delvis dekket et underliggende beinførende lag. Dette laget, med ID 305358, var avlangt med ujevne sider, med lengde på 223 cm, og bredde på 70 cm. Det bestod av en blanding av sotholdig siltholdig sand, kull, skjørbrønt stein, og brente beinfragmenter. Det ble også funnet om lag ti biter av rødbrønt leire. Laget virker å være intakt, på tross av at deler av steinkonstruksjonen ser ut til å mangle, da det var andre masser mellom laget og verkstedbygget.

Det er uklart hvorvidt kremasjonsprosessen har foregått på stedet. Innslag av sot, aske, brønt sand, og varmpåvirkede heller tydet på at stedet har vært utsatt for varme, mens den noe begrensede utstrekningen på det kull- og sotholdige laget, og den lille mengden brønte bein, gjør dette mindre sannsynlig.

Tabell 27: Datering av ID 306277

Prøvenr.	Kontekst	Lab ID	Datert materiale	Datert BP	Kalibrert alder 1 sigma	Kalibrert alder 2 sigma
306277	305358	TRa-14683	Brent bein	2440 ± 25	733-430 BC	751-409 BC

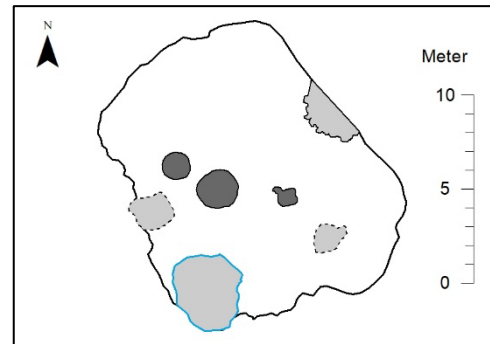
Figur 84: Grav ID 306258. Da63646_474. Foto: Heidi F. Westgaard, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 85: Grav ID 306258 etter at deler av ID 305249 er fjernet, og kullholdig lag ID 305358 er eksponert. Da63646_483. Foto: Heidi F. Westgaard, NTNU Vitenskapsmuseet

5.2.2 Grav ID 303736

Utstrekning: 400 x 360 cm
Tydelig gravmarkering: Ja
Osteologisk materiale: 1,8 gram
T-nummer: T28162:4, :42

Anlegget ble utgjort av en tilnærmet rund kjede av svartskiferheller, med indikasjoner på at det kan ha forekommet en indre brolegning av mindre heller. Kjeden bestod av heller av varierende størrelse, hvor flere hadde en lengde på 60-75 cm, med noe varierende bredde. Sørøstre del manglet dels disse større hellene, og bestod heller av stein av mindre størrelse. Anlegget som helhet hadde en størrelse på 4 x 3,6 meter. Steinlegningen var anlagt svært nær eller direkte på berggrunnen, med 0-10 cm dyrkningslag (ID 3035985) mellom. Langs den vestlige og sørlige enden lå hellene direkte på berget. Anlegget lå plassert lengst sør på feltet, og vil ha blitt anlagt med bred utsikt utover dalføret i sørlig og vestvendt retning.

Figur 86: Grav ID 303736. Da63646_383. Foto: Michael A. James, NTNU Vitenskapsmuseet

Innenfor den sirkulære ytterkanten inneholdt anlegget to mulige kammerkonstruksjoner hvorav den ene, plassert sentralt i steinlegningen, inneholdt en konsentrasjon av brente fragmenterte bein iblandet et lag av kull og knust svartskifer. Denne var bygd opp av tilsvarende heller som den ytre kanten av anlegget. Kammeret var noe forstyrret i sørlig ende. Den andre mulige kammerkonstruksjonen inneholdt ikke noe beinmateriale, men derimot en mindre jerngjenstand. Denne hadde form av en nål eller spiker (T28162:4).

Figur 87: Profil av det sentrale kammeret. Kullholdig masse ses under steinene, over dyrkningslag ID 305985. Da63646_492. Foto: Andreas Alsaker, NTNU Vitenskapsmuseet

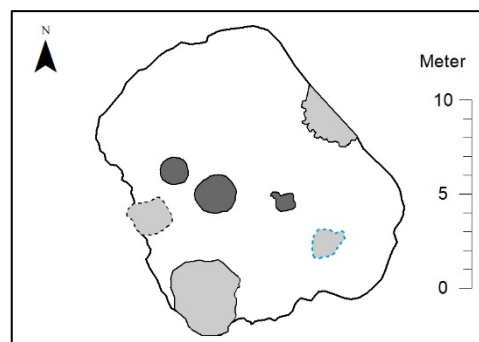
Figur 88: Undersøkelse av ID 303736. Det sentrale kammeret lå rett til høyre for funnposen, på nå eksponert berg. Da63646_470. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Tabell 28: Datering av ID 303736

Prøvenr.	Kontekst	Lab ID	Datert materiale	Datert BP	Kalibrert alder 1 sigma	Kalibrert alder 2 sigma
306241	303736	TRa-14682	Brent bein	2440 ± 30	730-428 BC	751-409 BC

5.2.3 Steinlegning ID 304951

Utstrekning: 170 x 150 cm
Tydelig markering: Ja
Osteologisk materiale: -
T-nummer: T28162:49

Anlegget bestod av en tilnærmet rund form av svartskiferheller, som omkranset et indre kammer. Selve strukturen hadde en størrelse på om lag 150 x 170 cm, mens kammeret hadde målene 53 x 35 cm, og en dybde på 20 cm. Langs kammeret var det satt skråstilte heller som avgrenset det indre åpne

rommet fra den omkringliggende steinlegningen. Hellene mot kammeret varierte noe i størrelse fra 46 x 28 x 8 cm til 60 x 30 x 12 cm.

Fyllmassen i kammeret bestod hovedsakelig av mørk brun kvabb som var lik dyrkningslaget rundt strukturen. Mot bunnen av kammeret, inntil en av de skråstilte hellene, var en klump med kull og sot, som inneholdt en svært begrenset mengde brente beinfragmenter, som ikke var solid nok til uttak.

Under strukturen var et 280 x 220 cm ujevnt rundt lag (ID 305310), som med innslag av rødbrunt kvabb, sotflekker, og skjørbrunt stein, bar tydelig preg av varmepåvirkning.

Tolkning av steinlegning ID 304951

Strukturen tolkes som en mulig grav, på tross av lite beinmateriale. Oppbygningen av selve anlegget, med det som likner på et indre rom eller kammer, kan tyde på at det er snakk om en gravmarkering. Beinmaterialet var likevel svært sparsomt, og bestod av kun få fragmenter iblandet sot- og kullholdig masse som kom frem mot bunnen av kammeret. Det tydelig varmepåvirkede laget (ID 305310) under strukturen ble vurdert som en mulig kremasjonsplass, hvor hoveddelen av innholdet kan ha blitt redeponert i annet mulig gravanlegg. Potensielt kan steinlegning ID 304951, også med utgangspunkt i den noe ulike oppbygningen fra de øvrige steinsirkene på feltet, utgjøre en mulig markering av kremasjonsstedet. En eventuell relasjon mellom laget og steinlegningen er likevel usikker.

Figur 89: Strukturen fremstod i utgangspunktet som en ujevn konstruksjon, på 215 x 165 cm. Ved anlegget lå også en helle som ble antatt å ha tilhørt steinlegningen. Da63646_467. Foto: Kjell A. Brevik, NTNU Vitenskapsmuseet

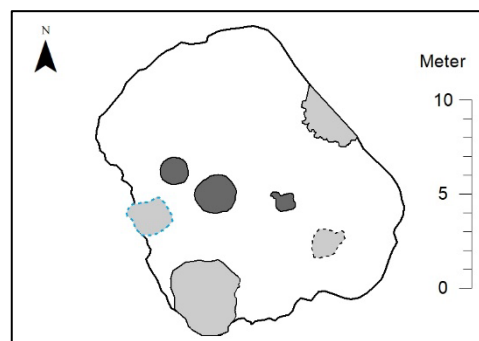
Figur 90: ID 304951 etter fjerning av løstliggende heller. ID 306254 ligger rett til venstre for anlegget. Da63646_472.
Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Tabell 29: Datering av ID 304951

Prøvenr.	Kontekst	Lab ID	Datert materiale	Datert BP	Kalibrert alder 1 sigma	Kalibrert alder 2 sigma
305309	304951	TRa-14671	Trekull av kirsebærslekt/asal (Prunus/Sorbus)	2425 ± 15	536-429 BC	728-410 BC

5.2.4 Steinlegning ID 304932

Utstrekning: 210 x 180 cm
Tydelig markering: Ja
Osteologisk materiale: 0,4 gram
T-nummer: T28162:16, :48

Anlegget bestod av et konsentrert område av heller, lagt dels oppå hverandre, slik at de lente inn mot midten fra nord og sør. Konteksten hadde en bredde på om lag 180 cm, og en lengde på 210 cm.

Lengst vest i konteksten var det flere heller, som ikke var like tett stablet sammen som de øvrige. Disse kan potensielt være uavhengige av konteksten, men heller del av de øvrige hellene som lå spredt rundt anlegget. Det var svart kullholdig masse under disse hellene.

På nordlige langside, lent innover sammen med hellene i anlegget, var en grønnstein på om lag 40 x 35 cm. Den var mye grovere enn den typen grønnstein som utgjorde deler av grav ID 306250. Steinen hadde en om lag 5 cm bred hvit kvartsåre som gikk rundt hele steinen. Plasseringen av denne i anlegget virket intensjonell.

Under de øverste hellene i anlegget var det en betydelig mengde lys brun siltholdig sand. Dette hadde ikke kullspetter, og var dermed noe ulikt dyrkningslaget som lå under det øvrige gravfeltet. Det lyse laget lå tidvis tykt, og dekket over ytterligere ett lag med heller. Svart sotholdig sand kom til syne etter hvert som den lyse sanden ble fjernet, og hellene ble synlige. Den sotholdige massen fortsatte også under hellene, og med alle hellene fjernet gjenstod et 2 cm tykt sot- og kullholdig lag. I dette dukket det opp ørsmå biter av brent bein, som var svært skjøre, og vanskelig kunne separeres fra den omkringliggende massen. Under kullaget bar grunnen preg av å være kullspettet, og hadde også flekker av rødbrent sand, noe som kan tyde på at området har vært utsatt for varme.

Figur 91: ID 304932. Da63646_460. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Tolkning av steinlegning ID 304932

I likhet med ID 304951 hadde ID 304932 få funn av bein, og et underlag preget av mulig varmepåvirkning. Anlegget tolkes som en mulig grav, hvor den konsentrerte oppbygningen, og

inkluderingen av en dekorativ grønnstein, må ses som tegn på at det her er snakk om en intensjonelt oppbygget struktur. Potensielt kan det eventuelt ses som en markering av stedet for en mulig brenningsprosess, slik det ble foreslått for ID 304951.

Figur 92: Ett lag med heller er fjernet fra ID 304932, og under lys sand var flere heller, omkranset av sotholdige masser. Da63646_465. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 93: Alle heller er fjernet, og området er tydelig sotholdig. Da63646_473. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 94: Grønnstein med kvartsåre, fra ID 304932. Steinen kan ses in situ til venstre i konteksten på figur 91. Da63646_461. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

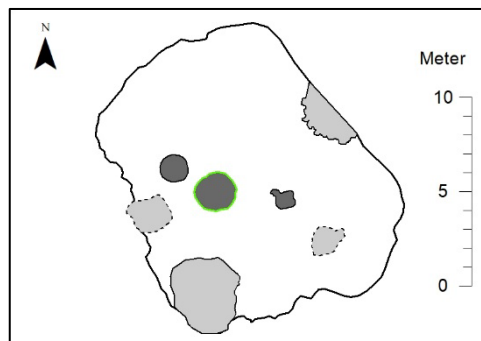
Tabell 30: Datering av ID 304932

Prøvenr.	Kontekst	Lab ID	Datert materiale	Datert BP	Kalibrert alder 1 sigma	Kalibrert alder 2 sigma
305248	304932	TRa-14681	Trekull av or/bjørk (Alnus/Betula)	2425 ± 15	536-429 BC	728-410 BC

5.2.5 Kokegroper

Kokegrop ID 305591

Kokegropen ble påvist i dyrkningslag ID 305985, sør for grav ID 306250, og delvis under grav ID 306254. Kokegropen var rund, med en diameter på 245 cm. Dybden var 17 cm. Profilen hadde buede sider, og avrundet bunn. Strukturen ble først tydelig gjennom et tilnærmet rundt område av dekkheller (ID 305474), med en størrelse på 110 x 90 cm. Hellene var tydelig varmpåvirkede, i form av å være rødbrunte og krakelerte. Det var til sammen fem heller lagt ned ved siden av hverandre, mens en sjettede helle lå direkte under de øvre hellene. Fire av disse hellene var av grønnstein, mens de to resterende var svartkifer. Under hellelaget var en mindre samling av elvestein, over selve fyllmaterialet til kokegropen. Dette bestod av sotholdig jord, skjørbrunt stein, og en større mengde kull. Et sjikt av rødbrunt sand avgrenset ytterkantene av kokegropen. Dekkhellene virker å ha blitt lagt ned mens kokegropen ennå var varm, men det ble ikke påvist tydelige tegn på varmpåvirkning på elvesteinene som lå mellom kokegropfyll og hellene i toppen.

Figur 95: ID 305591, med dekkheller ID 305474 synlig midt i strukturen. Da63646_530. Foto: Kjell A. Brevik, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 96: Elvestein ble synlig i strukturen da heller ble fjernet fra sentrum. Da63646_531. Foto: Kjell A. Brevik, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 97: Heller og elvestein er fjernet fra ID 305591. Da63646_537. Foto: Heidi F. Westgaard, NTNU

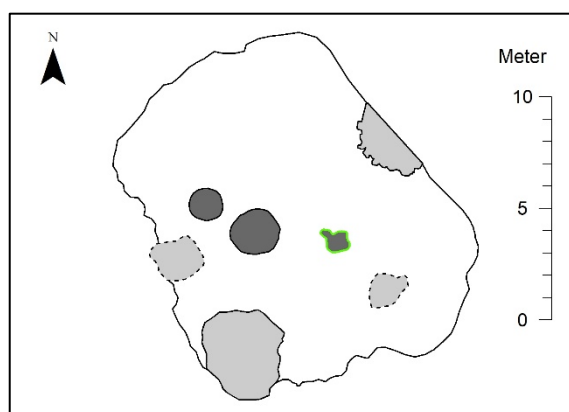
Figur 98: Profilfoto av ID 305591. Da63646_546. Foto Heidi F. Westgaard, NTNU Vitenskapsmuseet

Tabell 31: Datering av ID 305591

Prøvenr.	Kontekst	Lab ID	Datert materiale	Datert BP	Kalibrert alder 1 sigma	Kalibrert alder 2 sigma
305681	305591	TRa-14676	Trekull av alm (Ulmus)	2465 ± 15	748-538 BC	756-490 BC

Kokegrop ID 305547

Kokegropen ble påvist i dyrkningslag ID 305985, under grav ID 306254. Kokegropen var ujevnt rund i plan, med en utstikker i nordvestlig retning. Lengden var 150 cm, og bredden var 115 cm. Dybden var på om lag 10 cm. Fyllmassen bestod av rødbrent og mørkebrun siltholdig sand, samt konsentrasjoner av sot, kull, og skjørbrent stein i den sørlige delen av strukturen. Det var også innslag av brent leire. I profil var konteksten synlig som en om lag 75 cm lang sot- og kull-linse med ujevn bunn. Kokegropen kan potensielt ha blitt forstyrret ved anleggelsen av grav ID 306254.

Figur 99: Planfoto av ID 305547. Da63646_528.
Foto: Kjell A. Brevik, NTNU Vitenskapsmuseet

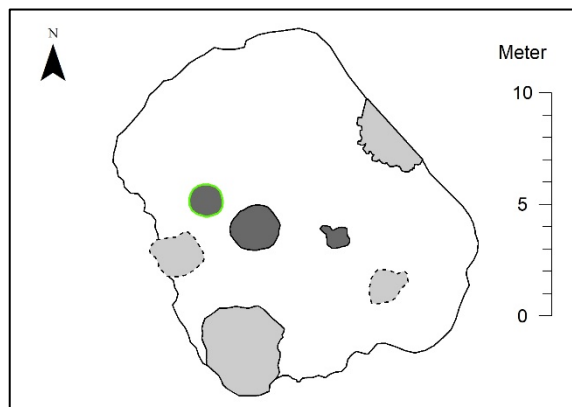
Figur 100: Planfoto av ID 305547. Da63646_533.
Foto: Kjell A. Brevik, NTNU Vitenskapsmuseet

Tabell 32: Datering av ID 305547

Prøvenr.	Kontekst	Lab ID	Datert materiale	Datert BP	Kalibrert alder 1 sigma	Kalibrert alder 2 sigma
305590	305547	TRa-14678	Trekull av bjørk (Betula)	2320 ± 15	401-390 BC	405-383 BC

Kokegrop ID 305862

Kokegropen ble påvist i dyrkningslag ID 305985, like nordvest for kokegrop ID 305591. Kokegropen hadde en rund form, med diameter på 152 cm. Dybden var 12 cm. Fyllmassen bestod av et øvre sjikt av elvestein og varmepåvirkede heller, med sotet kullholdig masse og skjørbrent stein under, med rødbrunt sand i kantene. Det virket som om de varmepåvirkede hellene hadde dekket kokegropene, men deler av hellelaget ble noe forstyrret under avdekkingen med maskin.

Det ble ikke foretatt ^{14}C -datering av kokegropen, men den ble påvist på samme nivå som kokegrop ID 305591, og anses dermed som også tilhørende i førromersk jernalder.

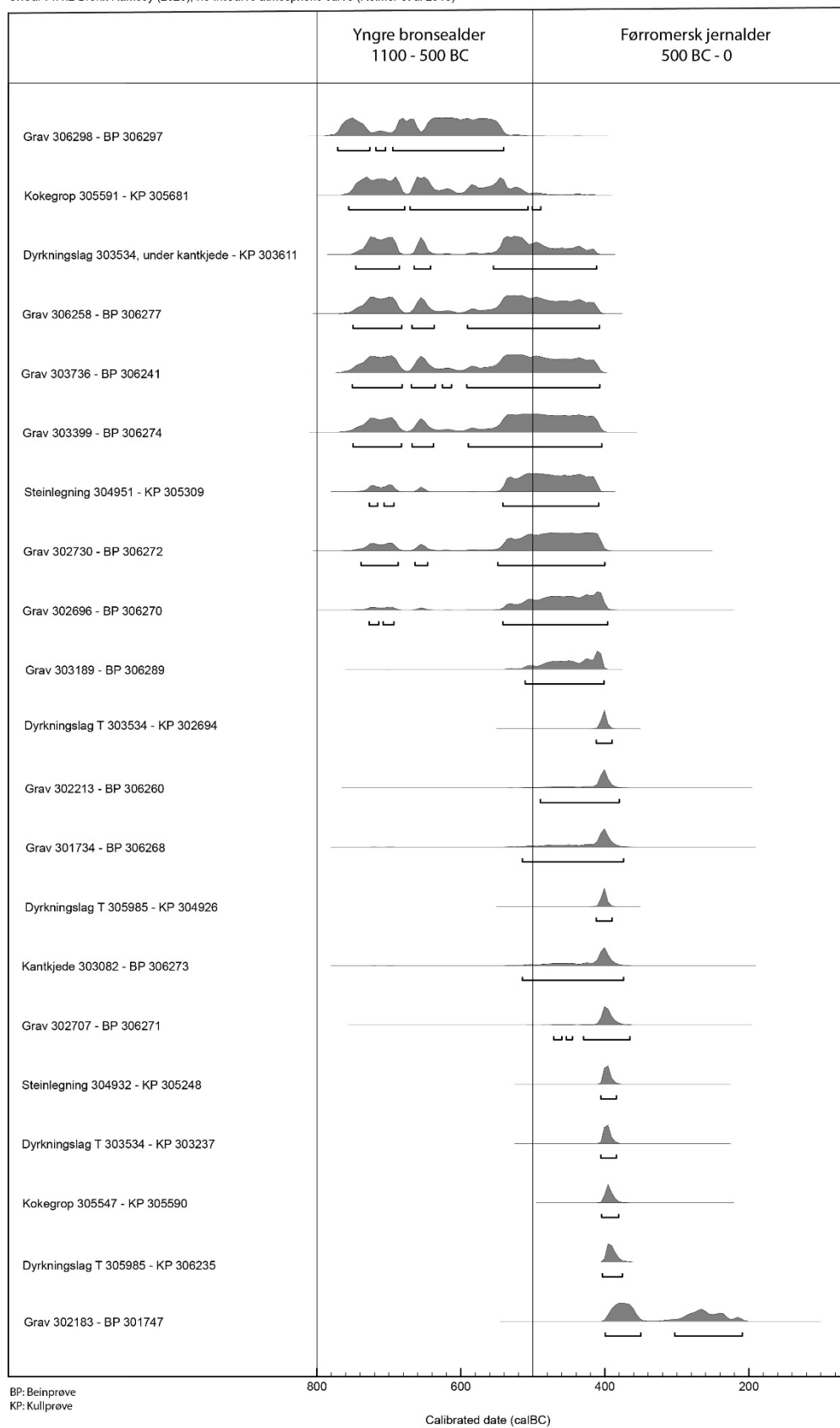
Figur 101: Planfoto av ID 305862. Da63646_559.
Foto: Heidi F. Westgaard, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 102: Profilfoto av kokegrop ID 305862. Da63646_560..
Foto: Heidi F. Westgaard, NTNU Vitenskapsmuseet

5.3 Dateringer fase II (750-350 f.Kr.)

OxCal v4.4.2 Bronk Ramsey (2020); r:5 IntCal13 atmospheric curve (Reimer et al 2013)

Figur 103: Dateringer fase II

Dateringene fra fase II spanner over en periode som strekker seg fra yngre bronsealder inn i førromersk jernalder. Grav ID 306298 og kokegrop ID 305591 har klare bronsealderdateringer, mens en rekke av de påfølgende dateringene har store spenn, som strekker seg inn i overgangen til førromersk jernalder. Sannsynlighetsovervekten for disse dateringene ligger i den yngre delen av dateringsspennet, og det er dermed trolig at den reelle alderen til kontekstene ligger i overgangen til, og begynnelsen av, førromersk jernalder. Dateringer gjort på trekull er betydelig mer presise enn den utført på osteologisk materiale, og trekulldateringene viser til at en betydelig del av aktiviteten i denne fasen fant sted rundt 400 f.Kr. Med utgangspunkt i at dateringer i toppen av dyrkningslag ID 303534 og ID 305985 også plasseres til rundt 400 f.Kr., anses det som sannsynlig at den mest intensive aktiviteten tilknyttet gravleggelser tok til i dette yngre sjiktet av dateringsrammen.

5.4 Oppsummering fase II (750-350 f.Kr.)

Fase II markerer begynnelsen på gravleggelser på Gyllan, og utgjør i så måte første fase av et gravanlegg som strekker seg videre inn i romertid. Første grav anlegges i yngre bronsealder, og rundt overgangen til førromersk jernalder følges denne av en rekke nye gravleggelser. Aktiviteten ser ut til å ha en topp rundt 400 f.Kr. Gravene vil etter hvert ha utgjort et gravfelt, som strakk seg utover området som i romertid ble dekket av monumentale gravrøyser. Muligheten må også holdes åpen for at ytterligere graver kan ha eksistert utenfor det undersøkte området, som nå er preget av moderne inngrep.

På tross av sammenfall i tid, ble det påvist betydelige forskjeller i oppbygning og markering av graver i områdene under røysene. Under røys B hadde den eldste graven, ID 306298, tydelig markering, mens de yngre gravene i stor grad bestod av konsentrasjoner av brente bein med ingen eller beskjeden gravmarkering, satt inn i større lag av enten fragmentert svartskifer eller skjørbrønt stein. En grav, ID 303189, ble også satt inn i det eldste gravanlegget på stedet. Det anlegges også en kantkjede som omkranser området med graver fra denne perioden. Under røys A ble det påvist flere graver fra perioden, med tydelige gravmerker i form av runde steinlegninger bygd opp av svartskiferheller. Med en lengde opp mot 4 meter hadde disse anleggene en helt annen karakter enn gravene under røys B, i nordre del av gravfeltet.

I tillegg til de ulike gravene ble det også påvist tre kokegrop i området under røys A, som sammenfalt med bruken av området som gravanlegg.

Figur 104: Undersøkelse av grav ID 303736. Da63646_468. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

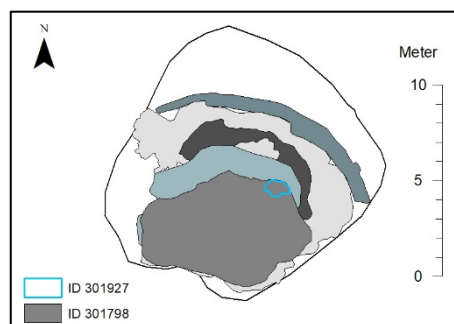
Figur 105: Undersøkelse av lag ID 302905, i grav ID 306298. Da63646_248. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

6. Aktivitet mellom fase II og III

Aktiviteten på Gyllan kan deles inn i tre hovedfaser. Dateringene av anleggsspor plasserer seg innenfor hver av disse fasene, med unntak av én. Grav ID 301927 har en datering som plasserer konteksten i perioden mellom fase II og III.

Grav ID 301927

Utstrekning: 120 x 110 cm
Tydelig gravmarkering: Nei
Osteologisk materiale: 9,2 gram
T-nummer: T28162:17, :46

Konteksten var anlagt over det fragmenterte svartskiferlaget med ID 301798. Konteksten hadde en ujevn form, på om lag 120 x 100 cm. Den bestod av et lag med sot- og kullholdig siltholdig sand, konsentrert til et område mellom en helle (50 x 35 cm), en avlang vannrullet stein (55 x 24 x 10 cm), og elvesteiner på kortsidene. Det meste av laget var tilknyttet området mellom steinene, med ID 302128, som hadde en størrelse på 30 x 60 cm. Dybden var 20-30 cm mellom disse steinene, og 5 cm utenfor. Laget skilte seg fra omkringliggende masse, i at det ikke inneholdt fragmentert svartskifer. Det var brente bein i overflaten inni den mulige steinstrukturen, og en del skjørbrent stein på overflaten øst for denne.

Nedover i laget var det lite stein i massene. Brente bein ble påvist gjennom hele laget, men mengden avtok etter hvert som en nådde dyrkningslag ID 303534.

Figur 106: Planfoto av ID 301927. Da63646_206.
Foto: Kjell A. Brevik, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 107: Det kullholdige laget er fjernet, og de omkransende steinene står igjen. Da63646_209.
Foto: Kjell A. Brevik, NTNU Vitenskapsmuseet

Tabell 33: Datering av ID 301927

Prøvenr.	Kontekst	Lab ID	Datert materiale	Datert BP	Kalibrert alder 1 sigma	Kalibrert alder 2 sigma
306269	301927	TRa-14692	Brent bein	2165 ± 25	351-172 BC	358-115 BC

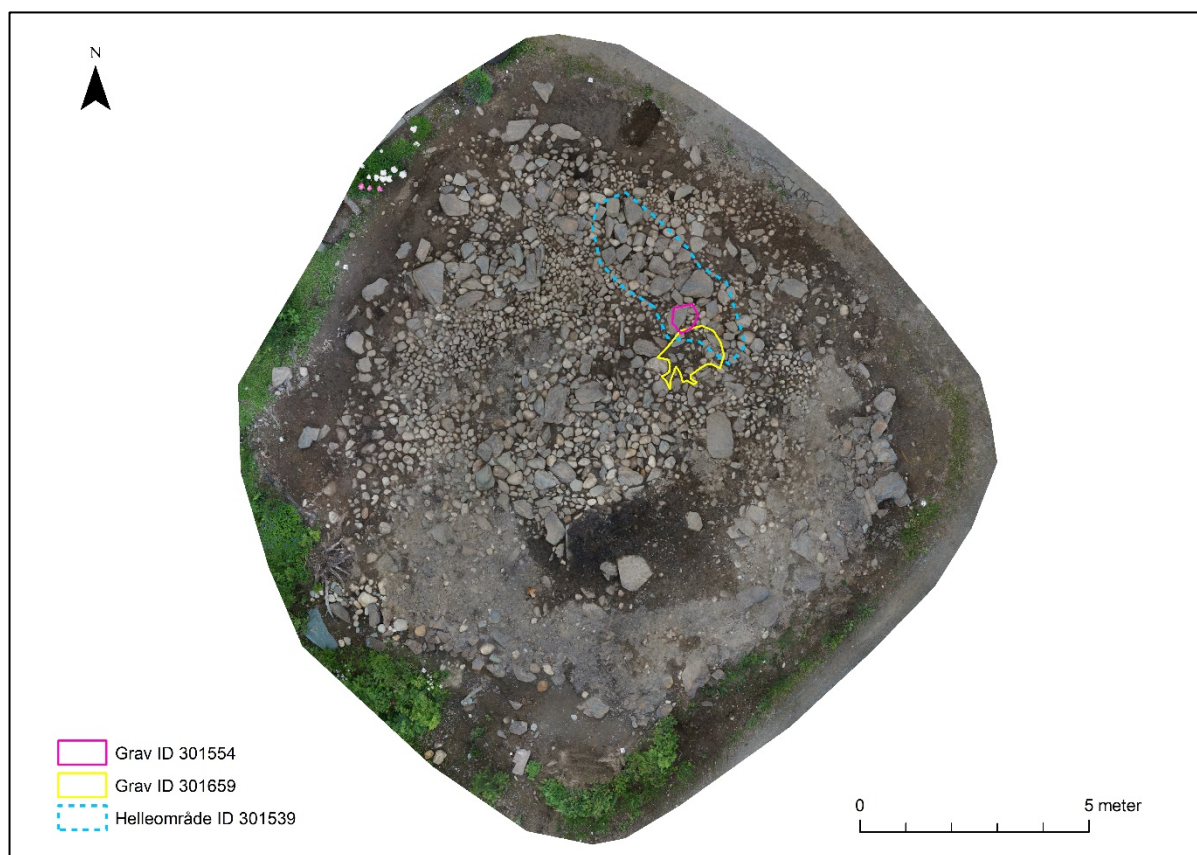
7. Fase III: 50 f.Kr. - 400 e.Kr.

Områdets tredje og siste aktivitetsfase innledes i overgangen mot romertid, i tiden rundt år 0. Dette skjer i form av at ytterligere et par graver settes ned i området som senere dekkes av røys B. Etter en tilsynelatende nedgang i bruk på nærmere tre hundre år, viser det arkeologiske materialet en tydelig oppblomstring i aktivitet i de første århundrene av romertid. Dette skjer i form av anleggelse av flere nye graver på feltet, som så blir dekket over av, eller inkorporert i, to monumentale gravrøys. Røysene dekker da over det eldre gravfeltet, og bevarer det for ettertiden. Anleggelsen av røys A markerer slutten på gravleggelser i sørlige del av gravanlegget, mens flere sekundærgraver settes inn i røys B, frem til siste grav plasseres mellom 252-390 e.Kr. Det har da blitt foretatt gravleggelser i dette området i opp mot 1100 år.

7.1 Området under røys B

Tilhørende gravkontekster:

ID 301554 – ID 301659

*Figur 108: Graver datert til fase III, under selve røysa. Gravene lå under helleområde ID 301539.
Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet*

Grav ID 301554

Utstrekning: 95 x 50 cm
Tydelig gravmarkering: Nei
Osteologisk materiale: 12,8 gram
T-nummer: T28161:27, :101

Blant elvestein nordøst i området under røys B, lå et avlangt formet område med heller og blokker, iblandet elvestein og sandholdig silt. Hellenes utgjorde ingen tydelig konstruksjon, men konsentrasjonen av heller gjorde at det skilte seg ut fra øvrig stein i området. Under én av disse hellene lå det brente bein blant små elvestein og sandholdig silt. Beina var konsentrert til området under hellen, og det kunne ikke påvises bein rundt hellen. Området under hellen hadde en utstrekning på om lag 95 x 50 cm.

Figur 109: Planfoto ID 301554. Da63646_166.
Foto: Heidi F. Westgaard, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 110: Planfoto av ID 301439, som ID 301554 var en del av. Da63646_163. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Tabell 34: Datering ID 301554

Prøvenr.	Kontekst	Lab ID	Datert materiale	Datert BP	Kalibrert alder 1 sigma	Kalibrert alder 2 sigma
306266	301554	TRa-14689	Brent bein	2000 ± 25	40 BC-25 AD	48 BC-57 AD

Grav ID 301659

Utstrekning: 130 x 110 cm
Tydelig gravmarkering: Nei
Osteologisk materiale: 28,7 gram
T-nummer: T28161:28, :102

Konteksten lå rett sørøst for ID 301554, også under helleområdet med ID 301539. Anlegget bestod av et lag med en blanding av mørkebrun siltholdig sand, noe kull, fragmentert svartskifer, noen mindre

elvesteiner, og biter av skjørbrent stein, omkranset av store steiner. Konteksten hadde en ujevn form, med lengde på 130 cm og bredde på 110 cm. Fyllet var 10-20 cm tykt.

Laget var avgrenset av store steiner og heller mot nord, sør, og vest. Rett øst for laget lå en stor helle som inngikk i kantkjede ID 303082. På 10-15 cm dybde i fyllet var en liggende helle (54 x 48 x 12 cm), som lå litt på skrå. Like øst for denne, på 15 cm dybde, avtok det mørkebrune sammenblandete laget med en overgang

til et brunt siltholdig sandlag med små elvesteiner, fragmenter av skjørbrent stein, samt små hellefragmenter som kan ha tilhørt en større helle. Helt fra toppen av laget og ned til den sentrale hellen, samt mellom hellene og de noe høyereliggende steinene som utgjorde avgrensningen, ble det funnet en betydelig mengde brente bein av ulik størrelse og bevaringsgrad. Da en kom ned til brun siltholdig sand øst for hellen, ble beinfunnene kun sporadiske. Beinmaterialet var klart mest konsentrert i området innenfor steinene.

Figur 111: Planfoto etter at fyllmassen i ID 301659 er fjernet. De omkransende steinene gjenstår. Da63646_193. Foto: Kjell A. Brevik, NTNU Vitenskapsmuseet

Tabell 35: Datering av ID 301659

Prøvenr.	Kontekst	Lab ID	Datert materiale	Datert BP	Kalibrert alder 1 sigma	Kalibrert alder 2 sigma
306267	301659	TRa-14690	Brent bein	2000 ± 30	40 BC-47AD	54 BC-70 AD

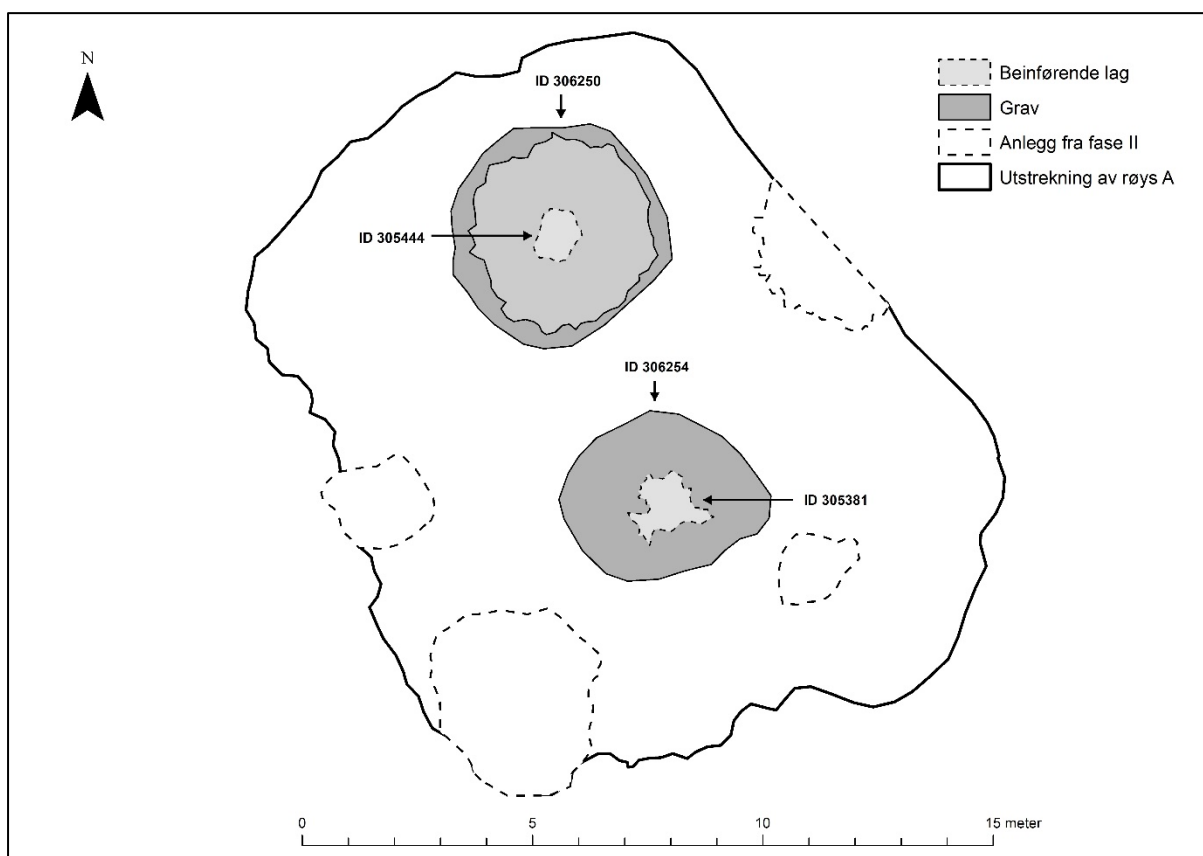
Tolkning av graver i området under røys B, i fase III

I denne fasen ble det påvist to graver i området under røysa som reises i romertid. Området under røysa har ved oppstarten av fase III trolig fremstått som et stein- og helledekket område, som potensielt kan ha vært dekket av noe vegetasjon. Inkorporeringen av de nye gravene gjør det likevel tydelig at man har hatt visshet om stedet, og det er naturlig å anta at anlegget fortsatt til en viss grad har vært synlig. Disse to gravene har blitt anlagt i det eksisterende gravfeltet, og på tross av at en nå befinner seg i overgangen til romertid, og at det har gått opp mot flere hundre år siden gravfeltets forrige aktivitetsperiode, anlegges det graver som faller innenfor den mer beskjedent utformede gravskikken som var gjennomgående på denne delen av feltet gjennom førromersk jernalder. De nye gravene under røys B følger altså den eldre tradisjonen med små graver uten tydelige gravmarkeringer, inkorporert mellom stein og heller.

7.2 Området under røys A

Tilhørende gravkontekster:

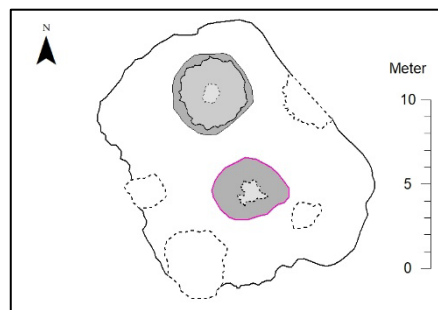
ID 306250 – ID 30306254

Figur 112: Gravkontekster under røys A, i fase III. Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

7.2.1 Grav ID 306254

Utstrekning: 460 x 360 cm
Tydelig gravmarkering: Ja
Osteologisk materiale: 31,6 gram
T-nummer: T28160:9, :10, :17

Graven lå under grav ID 306252, og ble synlig da den overliggende graven ble fjernet. Gravanlegget bestod av en steinlagt oval ring av heller (ID 304958), hovedsakelig av svartskifer, rundt et indre beinholdig lag (ID 305381). Steinlegningen hadde en utstrekning på 460 x 360 cm. Den var konstruert

med de største hellene ytterst, og hellene lå plassert enten én eller to i høyden. Mellom hellene var fyllmasse av mørk brun siltholdig sand, med små forekomster av skjørbrent stein, brente beinbiter, brent leire, og kullfragmenter. Konsentrasjonen av denne fyllmassen økte inn mot sentrum, til det indre laget.

Det indre beinførende laget (ID 305381) var plassert i det åpne rommet i sentrum av steinlegningen, med deler av det under de innerste hellene. Laget fremstod som noenlunde ujevnt rundt og flatt i plan. Største utstrekning av dette var 250 x 190 cm. Spottvis gjennom hele laget var forekomster av kull, askeflekker, sotholdig og rødbrunt kvabb, samt større mengder skjørbrent stein. Iblandet laget var porøse brente bein. Beinmaterialet var i såpass dårlig tilstand at en betydelig andel av det gikk i oppløsning under forsøk på å skille dem fra omkringliggende masse. Hovedparten av det innsamlede beinmaterialet ble dermed vannsåldet. De største bitene av bein ble funnet i askeflekkene. I sentrum av laget var det enkelte varmepåvirkede heller med konsentrasjoner av sotholdig jord og brente bein under. Sammensetningen av det beinførende indre laget ga inntrykk av at beinmaterialet har blitt strødd utover, heller enn konsentrert deponert.

Figur 113: ID 306254, med steinlegning ID 304951 til høyre. Da63646_471. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Tabell 36: Datering ID 306254

Prøvenr.	Kontekst	Lab ID	Datert materiale	Datert BP	Kalibrert alder 1 sigma	Kalibrert alder 2 sigma
306279	305381	TRa- 14684	Brent bein	1950 ± 25	20-80 AD	21 BC-235 AD

Figur 114: Enkelte heller er fjernet fra sentrum av ID 305981, og ID 305381 er eksponert. Rødbrent og sotholdig sand, i tillegg til fragmenter av brent bein, er synlig. Da63646_501. Foto: Heidi F. Westgaard, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 115: Etter at øverste lag med heller var fjernet, gjenstod større fundamenteller og lys elvestein. Da63646_517. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

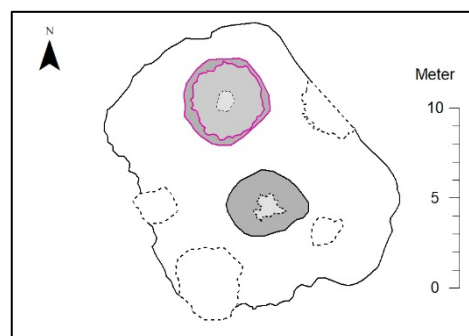
7.2.2 Grav ID 306250

Utstrekning: 470 x 470 cm

Tydelig gravmarkering: Ja

Osteologisk materiale: 557 gram

T-nummer: T28160:5, :6, :7, :8, :14, :15, :16, :18, :22

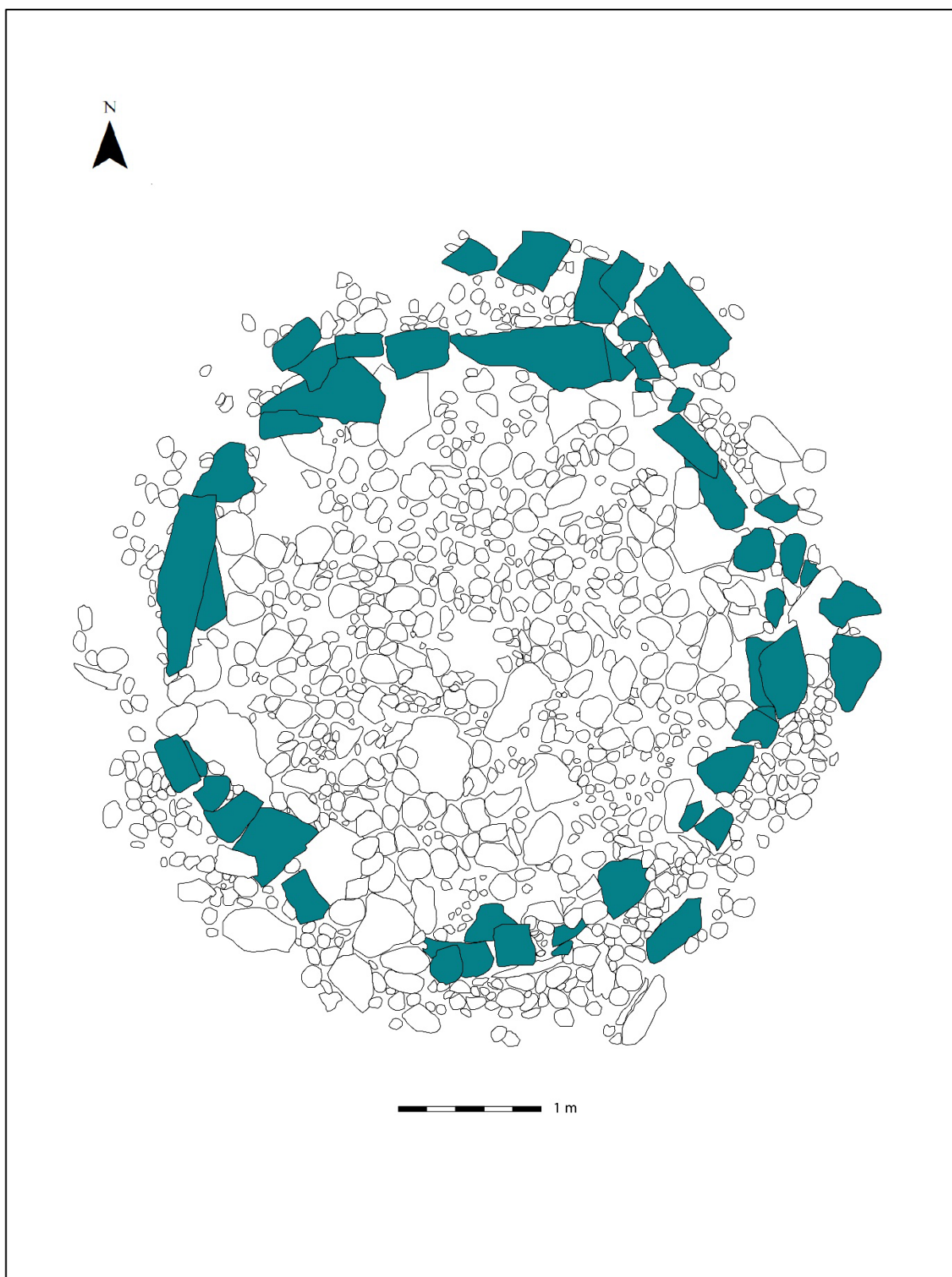

Anlegget bestod av en steinlagt ring av grønnsteinsheller, omgitt av et bånd av hvit kvarts. I sentrum av sirkelen var en konsentrasjon av en betydelig mengde brente bein, fragmenter av en kam av gevir, og to gjenstandsfunn av jern.

Steinlegningen (ID 304249) bestod av grønnsteinsheller, lagt i en tilnærmet perfekt sirkel. Ytre diameter var på 470 cm, mens indre diameter var på om lag 400 cm. Hellene hadde ulik størrelse, og det varierte hvorvidt hellene lå alene, eller om det var flere som dels overlappet hverandre. De to største hellene hadde en størrelse på 135 x 32 x 9 cm og 120 x 42 x 6 cm. Fargen på grønnsteinshellene var særlig fremtredende i regnvær, og stod i sterk kontrast til de jordfargede omgivelsene.

Figur 116: ID 306250, mens graven ennå er til dels dekket av steinsetting ID 304181, tilhørende grav ID 306252. Den grønne fargen skiller seg klart ut fra omgivelsene. Da63646_392. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 117: Grav ID 306250, med grønnsteinsheller markert. Illustrasjon: Michael A. James, NTNU Vitenskapsmuseet

Grønnsteinssirkelen ble omkranset av et bånd av kvartsstein, som strakte seg rundt sirkelen i ulikt omfang. Bredden på båndet varierte mellom 20-50 cm, og det ble utgjort av både vannrullet og delvis knust stein, begge i knyttnevestørrelse. Konsentrasjonen av hvit kvarts var størst fra østre til vestre side av steinsirkelen.

Figur 118: ID 306250 ferdig renset frem. Da63646_453. Foto: Roger Skjelbakken, NTNU Vitenskapsmuseet

Området innenfor grønnsteinssirkelen var om lag 400 cm i diameter, og bestod av et lag av lys brun kvabb iblandet elvestein (ID 305171). Blant disse massene var det også gjennomgående en jevn mengde vannrullet eller knust kvarts. Størrelsen på kvartsbitene var mindre enn dem som utgjorde kvartsbåndet på utsiden av grønnsteinssirkelen, og mindre konsentrert. Laget var avgrenset i ytterkant av steinlegningene med ID 303249 og ID 305692, og på innsiden mot ID 305444, som var området for selve deponeringen av beinmateriale.

I sentrum av lag ID 305171, og dermed også i sentrum av selve gravenlegget, var en rund steinpakning (ID 305444) med en betydelig mengde brente bein. Utstrekningen av steinpakningen var 110 x 96 cm, mens selve beindeponiet var på 40 x 32 cm. Steinpakningen var fundamentert på en solid grønnsteinshelle. Fyllmassen bestod av lys brun kvabb som ikke skilte seg markant ut fra fyllmassen i ID 305171 for øvrig, foruten gjennom forekomsten av bein og gjenstander. Beinmaterialet var på til sammen 539,7 gram, og bestod av fragmenter av ulik størrelse. Konsentrasjonen av bein, i kombinasjon med steinpakningen, skapte dermed en tydelig avgrensning mellom ID 305444 og ID 305171. Foruten beinmaterialet inneholdt steinpakningen en krøllnål (T28160:5), fragmenter av jernringer (T28160:6), i tillegg til fragmenter av en kam (T28160:7)

Figur 119: Planfoto av steinpakning ID 305444. Da63646_484 Foto: Michael A. James, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 120: Krøllnål kan skimtes under elvesteinen sentralt i bildet. Da63646_493. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 121: Funn av jernholdig gjenstand, som viste seg å inneholde jernringer. Da63646_511. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Under grønnsteinssirkelen var det anlagt en sirkel av svartskiferheller (ID 305632), i tilsvarende størrelse som grønnsteinssirkelen. Denne ble først synlig da grønnsteinshellene var fjernet. Denne har trolig fungert som et fundament for den øvre sirkelkonstruksjonen. Den nedre steinlegningen hadde en åpning i sørlig ende. Denne har trolig vært intensjonell, da det anses som sannsynlig at anlegget har blitt bygget som én hendelse, og at heller dermed ikke har blitt fjernet. Sirkelen av svartskifer var anlagt direkte på dyrkningslag ID 305985.

Figur 122: Planfoto etter at lag ID 305171 og steinpakning ID 305444 var fjernet. Da63646_542.
Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 123: Steinsirkel ID 30305632 er eksponert, etter at grønnsteinsheller er fjernet. Hvit kvarts omkranser hellene. Da63646_549. Foto: Astrid Kviseth, NTNU

Figur 124: Planfoto av ID 305632. Grønnsteinsheller og kvarts er fjernet, og kun svartskiferheller gjenstår. Da63646_553. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Tabell 37: Datering av ID 306250. ID 304931 utgjør første datering, utført underveis i feltarbeidet. ID 306300 og ID 306301 utgjør bein fra hvert av de to individene i graven. Dateringene viste seg å ha betydelig sammenfall i tid.

Prøvenr.	Kontekst	Lab ID	Datert materiale	Datert BP	Kalibrert alder 1 sigma	Kalibrert alder 2 sigma
304931	305444	TRa-14519	Brent bein	1910 ± 25	71-126 AD	24-208 AD
306301	305444	TRa-15719	Brent bein	1895 ± 15	122-203 AD	84-210 AD
306300	305444	TRa-15720	Brent bein	1900 ± 15	87-203 AD	81-209 AD

Osteologisk materiale fra ID 306250

Beinmaterialet kom fra beinførende lag i steinpakning ID 305444. Det ble totalt analysert 539,7 gram bein, hvorav alt var brent. Av disse ble 1428 enkeltfragmenter registrert og veid, med en samlet vekt på 371,4 gram. 168,3 gram ubestemmelige fragmenter ble kun veid. Materialet bestod i hovedsak av menneske, men det ble også påvist et mindre antall rørbeinsfragmenter av mellomstort pattedyr. Det ble identifisert fragmenter av bearbeidet gevir, som utgjør deler av en kam med punktsirkeldekor, i tillegg til annet uidentifiserbart bearbeidet materiale.

Det humane materialet var godt bevart, med et flertall fragmenter av ribbein, samt ryggvirvler og andre spongiøse deler. Flere kraniefragmenter var større med tydelig form. Det ble påvist to individer i graven. Den første ble identifisert som en ung til middels voksen, basert blant annet på kraniefragment og halsvirvel. Et fragment av dens axis på andre halsvirvel har en bredde på 9,1 mm, noe som indikerer at individet trolig var en mann. Blant kraniefragmentene fantes også et mindre antall av annen karakter. Disse var svært tynne, og kommer trolig fra et individ hvor alderen ikke kan bedømmes nærmere enn til et barn mellom 0-7 år.

Alle kroppsregioner var representert i materialet. Forbrenningsgrad 5 (halvt kalsinert) forekom kun i brukne deler, hvor det indre materialet er gråsvart. Det kan tyde på en rask, men varm, forbrenning, som ikke har trengt helt gjennom. Fragmentene med forbrenningsgrad 5 kan plasseres i nakken/bakhodet på individet. Om individet har ligget på rygg under kremasjonen vil oksygentilførselen være lavere rundt nakken enn rundt de delene som har hatt fri lufttilgang ovenfra.

Tabell 38: Beinmateriale som ble detaljert undersøkt. Basert på tabell av Gustavsson og Storå (2020)

Kontekst	Art	Gevir	Kranium	Ryggrad	Brystkaske	Nedre ekstremitet	Øvre ekstremitet	Hånd	Fot	Hånd/fot	Rørben	Ubestemt	Totalt
Grav 306250	Humant		109,2	7,4	5,4	15,7	13,4	0,6	1,3	3,7	162,6	48,5	367,8
	Hjortedyr	1,7											1,7
	Pattedyr, Dyr										1,9		1,9
	Ubestemt											168,3	168,3
	Totalt												539,7

Gjenstandsfunn i ID 306250

I steinpakningen sentralt i gravanlegget ble det foruten beinmaterialet gjort funn av to gjenstander i jern, og fragmenter av en kam.

Den første gjenstanden var en **krøllnål** i jern (T28160:5), som ble funnet nordvest i steinpakning ID 305444, på en helle delvis under en elvestein, dekket av kvabb. Nålen var om lag 9 cm lang, med oppkrøllet hode og bøy på stilken like under hodet. Nålen var noe korrodert, men hadde tydelig form. Parallell til denne nålen er funnet i kontekster datert til førromersk jernalder (se for eksempel Wangen 2009, s. 251 og 255), og er så langt vi har klart å finne, ikke påvist i andre kontekster fra romertid. Dette kan tyde på at nålen har hatt en viss alder da den ble lagt i graven.

Om lag 40 cm sør for krøllnålen, fortsatt innenfor steinpakning ID 305444, lå en rund jernholdig gjenstand på en helle. Etter konservering ble det klart at det var snakk om tilnærmede **ringer av jern** (T28160:6), med mindre biter tilsynelatende brukket av.

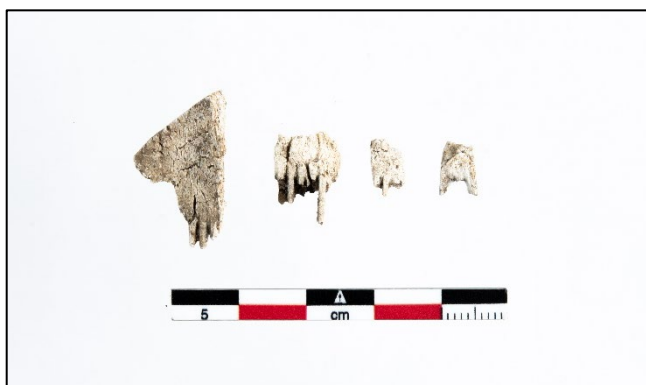
Blant beinmaterialet ble det også påvist biter av en **kam** (T28160:7), laget av gevir fra ubestemt hjortedyr. Kammen hadde punktsirkeldekor. Bitene ble funnet sammen med det brente beinmaterialet, og det virker trolig at disse har blitt med det innsamlede beinmaterialet fra likbålet, som ble deponert i grønnsteinssirkelen. Det ble til sammen påvist åtte biter av kammen.

Figur 125: T28160:5 Da63646_623.
Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 126: T28160:6. Da63646_624.
Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 127: T28160:7. Da63646_626.
Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Makrofossilanalyse fra ID 306250

Det ble foretatt makrofossilanalyse av den lysebrune kvabben i steinpakning ID 305444. Det ble påvist trekull som hovedsakelig var skarpkantet, men også noe som var lettere slitt. Det ble påvist én forkullet kjerne fra bygg, og klumper av forkullet amorf organisk materiale hvorav enkelte potensielt kan være fragmenter av forkullede korn. Det ble også påvist åtte forkullede frø fra bringebær, og ett halvt forkullet frø fra einebær. Det ble også påvist en type jordsopp som trives i luftig moldjord, gjerne i åkerjord. Frø fra korn og bær kan potensielt være rester av mageinnhold. Se Moltsen (2020) for mer detaljert beskrivelse.

Figur 128: Gravfelt under røys A, med graver tilhørende fase II og III. Da63646_454.
Foto: Roger Skjelbakken, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 129: Underveis i undersøkelse av graver under røys A. Da63646_475. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

7.3 Røys A

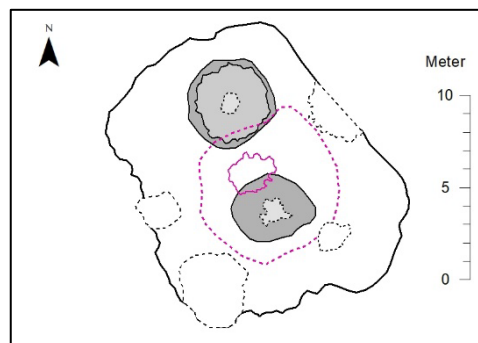
Røys A var etter alt å dømme trolig den første som ble reist av de to romertidsdaterte røysene på Gyllan. Røysa var også den største av de to, og dekket i sin helhet steinsirkene datert til førromersk jernalder og romertid. Røysa anses som bygget i én hendelse, for én spesifikk grav. Dette var ID 306252.

Figur 130: Oversikt over graver under og i røys A. Grav ID 306252, som legger grunnlaget for røysa, ses i rødt. Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

7.3.1 Grav ID 306252

Utstrekning: 800 x 750 cm
Tydelig gravmarkering: Ja
Osteologisk materiale: 535,9 gram
T-nummer: T28160:1, :2, :3, :13, :21

Grav ID 306252 bestod av tre ulike komponenter. Dette var et beinholdig lag (ID 302360) anlagt på en steinsatt konstruksjon (ID 304163), omgitt av en sirkulær kjede av større steiner (ID 304181). Disse var anlagt dels over tidligere graver på feltet.

ID 302360 ble utgjort av mørkebrun fet organisk siltholdig sand, spettet med kullfragmenter. Det inneholdt også en betydelig mengde skjørbrent stein. Laget hadde en ujevn oval form, med lengde på 260 cm og bredde på 210 cm. Laget var tilnærmet avgrenset av steinsetting ID 304163, som lå dels under og dels omkranset laget. Det ble påvist store mengder brente beinfragmenter gjennom hele laget, men spesielt fremtredende i vestre halvdel. Dybden på laget varierte noe, men var opp mot 30 cm på det tykkeste. En pilspiss var plassert i den nordre delen av laget, i øvre sjikt av laget. Det lå beinfragmenter tett inntil, over, under, og rundt pilspissen. Det ble også påvist biter av en kam av gevir blant beinmaterialet fra laget. ID 302360 ble delvis dekket av ID 302318, som foruten å være noe mørkere, og ha noe mindre brente bein, liknet på ID 302360.

Figur 131: Planfoto av ID 302360, beliggende over ID 304163. Da63646_281. Foto: Kjell A. Brevik, NTNU Vitenskapsmuseet

Laget lå deponert over en steinsatt konstruksjon (ID304163). Konstruksjonen bestod av en oval steinsetting av åtte større steiner, fundamentert på grønnsteinsheller. Lengden på konstruksjonen var om lag 260 cm, mens bredden var 220 cm. Steinene var av ulik type, hvor fire var av svartskifer, tre var av grønnstein, og én var granitt. Konteksten bestod også av en niende steinblokk (ID 304209), som skilte seg noe ut fra de øvrige steinene i konteksten. Mens de øvrige virket å være satt ned for å nærmest ramme inn gravmassen, var denne steinen plassert ned i selve laget. Steinen lå på et om lag 15 cm tykt underlag av lag ID 302360. Bunnen av steinen var sotet, og det ble påvist brente bein både under og inntil steinen. Denne steinen må altså ses som del av steinsetting ID 304163, men er plassert i selve laget, heller enn å omkranse det.

Figur 132: ID 304163 blir bedre synlig etter hvert som ID 302360 fjernes. Da63646_304. Foto: Kjell A. Brevik, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 133: Pilspiss T28160:5 in situ. Da63646_303. Foto: Kjell A. Brevik, NTNU Vitenskapsmuseet

Den ovale steinsettingen var videre omkranset av en rund kjede av større steiner (ID 304181). Selve graven i steinsetting ID 304163 var anlagt rett nordvest for sentrum i denne kjeden. Sirkelen hadde en lengde på om lag 8 meter, og en bredde på 7,5 meter, og steinene var av en slik størrelse og vektklasse at det er åpenbart at betydelig innsats har blitt lagt ned for å plassere dem. Et betydelig antall av dem måtte i undersøkelsen fjernes ved hjelp av kranbil. Det var stor variasjon i størrelse og bergart hos de ulike steinene. Felles var likevel at de aller fleste var de klart største steinene brukt i røysa.

Tabell 39: Datering av grav ID 306252

Prøvenr.	Kontekst	Lab ID	Datert materiale	Datert BP	Kalibrert alder 1 sigma	Kalibrert alder 2 sigma
306296	302360	TRa-14521	Brent bein	1895 ± 15	84-125 AD	67-133 AD

Figur 134: Steinsirkel ID 304181, overlappende grønnsteinssirkel ID 306250. Da63646_371.
Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 135: ID 304181 er synlig som en kjede av større steiner sentralt i området, omkranset av elvestein. Da63646_243.
Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Osteologisk materiale i grav ID 306252

Beinmaterialet kom fra beinførende lag ID 302360. Det ble totalt analysert 533,1 gram bein, hvorav alt var brent. Av disse ble 359,9 gram identifisert og registrert som 723 enkeltfragmenter. 173,2 gram ubestemmelige fragmenter ble kun veid. Materialet bestod i hovedsak av menneske, men det ble også påvist tre fragmenter av animalt rørbein, samt syv fragmenter av bearbeidet gevir fra ubestemt hjortedyr. Det ble påvist ett fragment av en kam med linjedekor.

Det humane beinmaterialet stammer fra to individer. Dette kan ses i tilstedeværelsen av to komplette sett med tinningbein, og ulik sutursammenvoksing i kraniefragmenter. Aldersbedømmingen er noe usikker, men det ene individet kan trolig plasseres innenfor «maturus» (40-60 år), mens det andre kun kan klassifiseres som voksen, over 20 år. Størrelsen på tinningbeina antyder at det kan være snakk om en mann og en kvinne, hvorav det yngste individet er en kvinne, og det eldste trolig er en mann.

Tabell 40: Beinmateriale som ble detaljert undersøkt. Basert på tabell av Gustavsson og Storå (2020)

Kontekst	Art	Gevir	Kranium	Ryggrad	Brystkasse	Nedre ekstremitet	Øvre ekstremitet	Hånd	Fot	Hånd/fot	Rørben	Ubestemt	Totalt
Grav 306252	Humant		120,3	5,3	3,8	44,9	3,1	0,3	0,4	1,4	164,6	14,4	358,5
	Hjortedyr	2											1
	Pattedyr, Dyr										0,4		0,4
	Ubestemt											173,2	173,2
	Totalt												533,1

Gjenstandsfunn i grav ID 306252

I lag ID 302360, sentralt i grav ID 306252, ble det foruten beinmaterialet gjort funn av en pilspiss, og ett fragment av en kam.

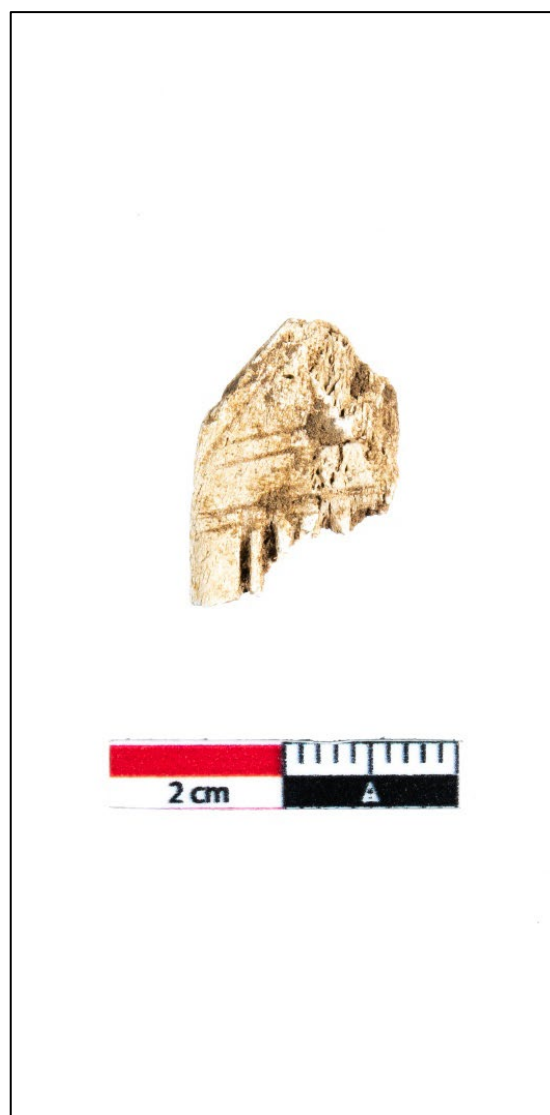
Den første gjenstanden var en **pilspiss** (T28160:1) som var lagt ned nord i laget. Pilspissen hadde en lengde på 16 cm, hvorav 11,7 cm utgjorde blad, 1 cm tangehals, og 3,3 cm var tangestift. Bredden på bladet var 1,9 cm. Pilspissen ble fra røntgen typologisk ansett å ha trekk som kunne tyde på yngre jernalder/middelalder (Oddmunn Farbredd, pers. komm.) Pilspissens plassering i gravkonteksten må derimot sies å være sikker, noe som plasserer pilspissen innenfor romertid, og dermed eldre jernalder.

Blant beinmaterialet ble det også påvist en bit av en **kam** (T28160:2), tilvirket av gevir. Fragmentet hadde en størrelse på 1,8 x 1,2 cm, og utgjør et endestykke på kammen. Kamfragmentet har synlige

rester av fem tenner. Hoveddelen av fragmentet utgjøres av kamskafte. Kammen har dekor i form av linjeornamentikk, som virker å ha gått i to doble linjer langs kamskafte.

Figur 136: Pilspiss T28160:1 fra ID 302360. Da63646_625.
Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

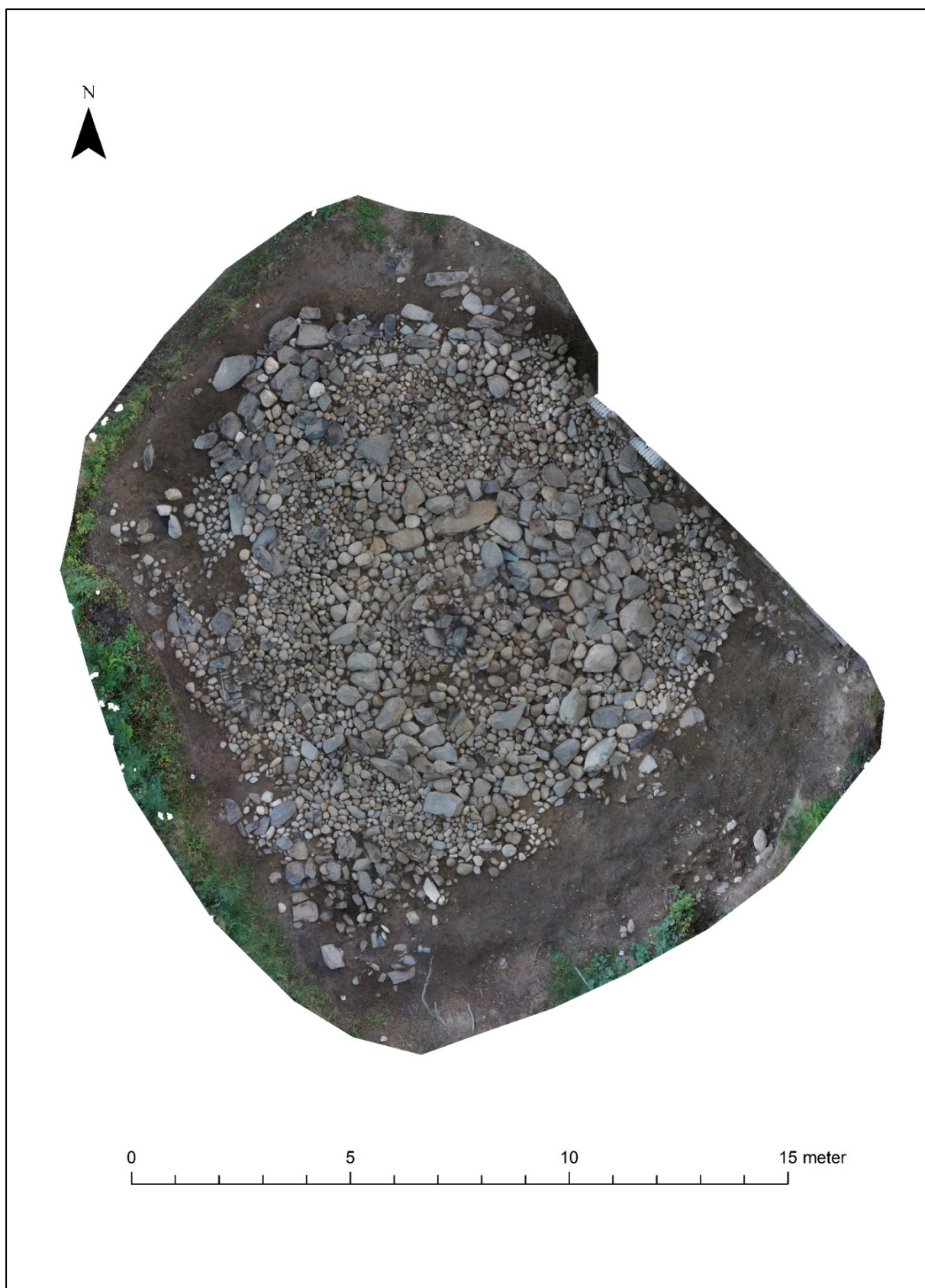
Figur 137: Fragment av kam T28160:2 fra ID 302360.
Da63646_627. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Makrofossilanalyse fra ID 306252

Det ble foretatt makrofossilanalyse av den kullspettede og beinholdige sandholdige silten i ID 302360. Prøven inneholdt en del trekull, der alle bitene var påfallende skarpkantede. Disse må dermed ha ligget beskyttet mot mekanisk slitasje siden brenningen. Prøven inneholdt dessuten en del små fragmenter av hvitbrente bein. Det ble ikke påvist tegn på gravgaver i den analyserte prøven. Se Moltsen (2020) for full redegjørelse.

Figur 138: Oversiktsfoto av steinkjede ID 304181, omkranset av øvrige kontekster.
Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

*Figur 139: Steinkjede ID 304181 ses sentralt i røysa, omkransende ID 304163 og ID302360.
Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet*

7.3.2 Røyskonstruksjon

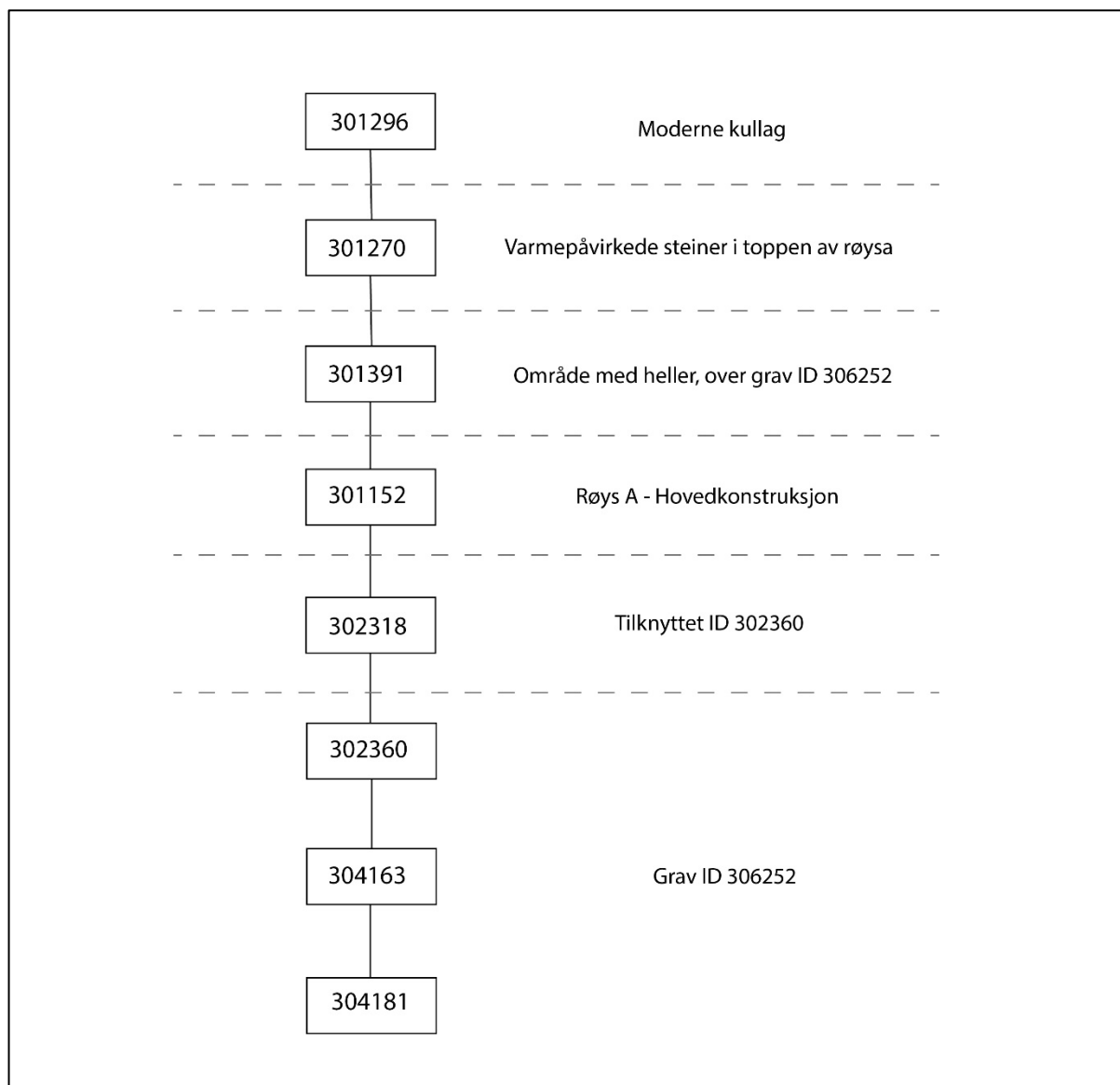
Lengde: 16,5 meter

Bredde: 14 meter

Omkrets: 53 meter

Høyde: 80 cm

Antall sekundærgraver: 0

Figur 140: Hovedkontekster røys A. Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

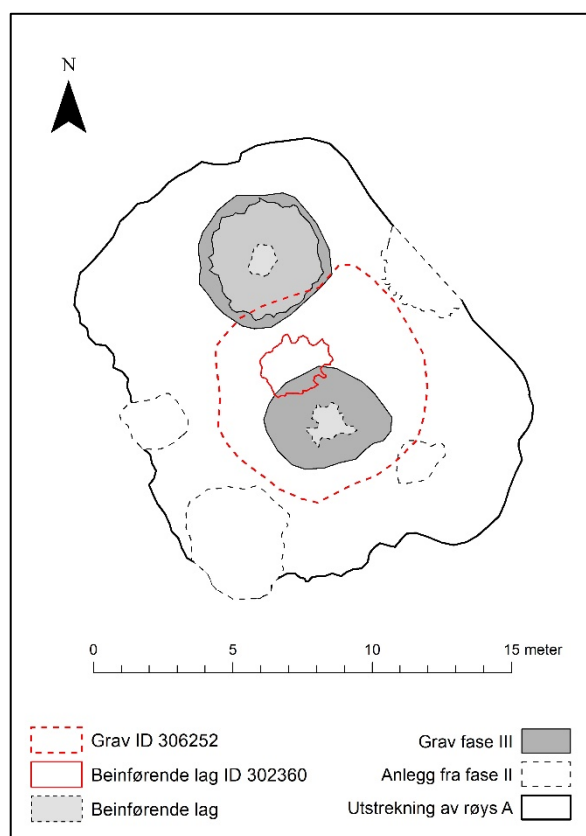
Oppbygning av røys A

Foruten å fungere som en yte kantsetting til den indre gravkonstruksjonen, utgjorde steinsirkel ID 304181 også et tilnærmet indre fundament for røyskonstruksjonen. De store steinene har bidratt med høyde til sentrum av røysa, der stigningspartiet i stor grad ble utledet av steinsettingen. Byggingen av røysa må ses som en del av anleggelsen av grav ID 306252.

Røys A var den største av de to røysene, med en lengde på 16,5 meter og en bredde på 14 meter. Røysa hadde en noe ujevn avlang form, med en mer avrundet form i sørlige halvdel. Røysa hadde en jevnt buet form i profil, foruten toppen som hadde et grunt søkk, fylt med et moderne kullholdig lag (ID 301296). Høyden fra topp til bunn sentralt i røysa var på om lag 80 cm. På tross av den relativt lave høyden til selve røyskonstruksjonen fremstod den likevel høyere, da en ved anleggelsen har utnyttet helningen i terrenget. Det var sterkest helning mot sørøst, sør, og vest. Sett fra disse himmelretningene, fra elva og dalen, vil altså røysa ha kunnet fremstå større enn den egentlig var. Dette ville også ha blitt hjulpet av plasseringen på kanten av en høyde.

Grav ID 306252 har lagt grunnlaget for røyskonstruksjonen. Over denne ble røysa anlagt, og som del av denne, rett over graven, var et område med heller (ID 301391) iblandet elvesteinene. Steinsirkel ID 304181, som omkranset graven i ID 302360, overlappet med de eldre romertidsgravene på denne delen av gravfeltet (se figur 141). Steinsirkelen lå delvis over grønnsteinssirkel ID 306250, og dekket helt over steinlegning ID 306254. Selve graven i steinsetting ID 304163 var med sin plassering litt nordvest for sentrum i steinsirkelen, plassert tilnærmet mellom disse to steinlegningene. Grav ID 306252 med tilhørende steinsirkel var de eneste påviste konstruksjonselementene i røysa.

Selve røysa var hovedsakelig bygget opp av elvestein, men med noe innslag av heller og blokker av svartskifer. Mot bunnen ble det påvist en del svartskifer i nord og vest, uten at disse kunne knyttes til noen konstruksjon. Elvesteinene i røysa hadde varierende størrelse, men i stor grad kunne de flyttes med håndmakt. Unntaket var steinene som kunne knyttes til steinsirkel ID 304181, som var betydelig større. Mengden stein varierte noe på området, med et tynnere dekke på sørlige halvdel av røysa. Der var det kun noen få elvestein i høyden, og tykkelsen fra topp til dyrkningslag var dermed mindre enn mot sentrum av røysa. Byggingen av røysa tolkes som én hendelse, knyttet til gravleggelsen i ID

Figur 141: Plassering av grav ID 306252, over eldre romertidsgraver. Steinsirkel ID 304181 ga høyde i sentrum av røysa. Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

306252. Røysa hadde et planareal på 180 m², og dekket hele det eldre gravfeltet på denne delen av lokaliteten.

Figur 142: Røys A bestod hovedsakelig av elvestein, men også noe svartskifer. Da63646_137.
Foto: Magnar M. Gran, NTNU Vitenskapsmuseet

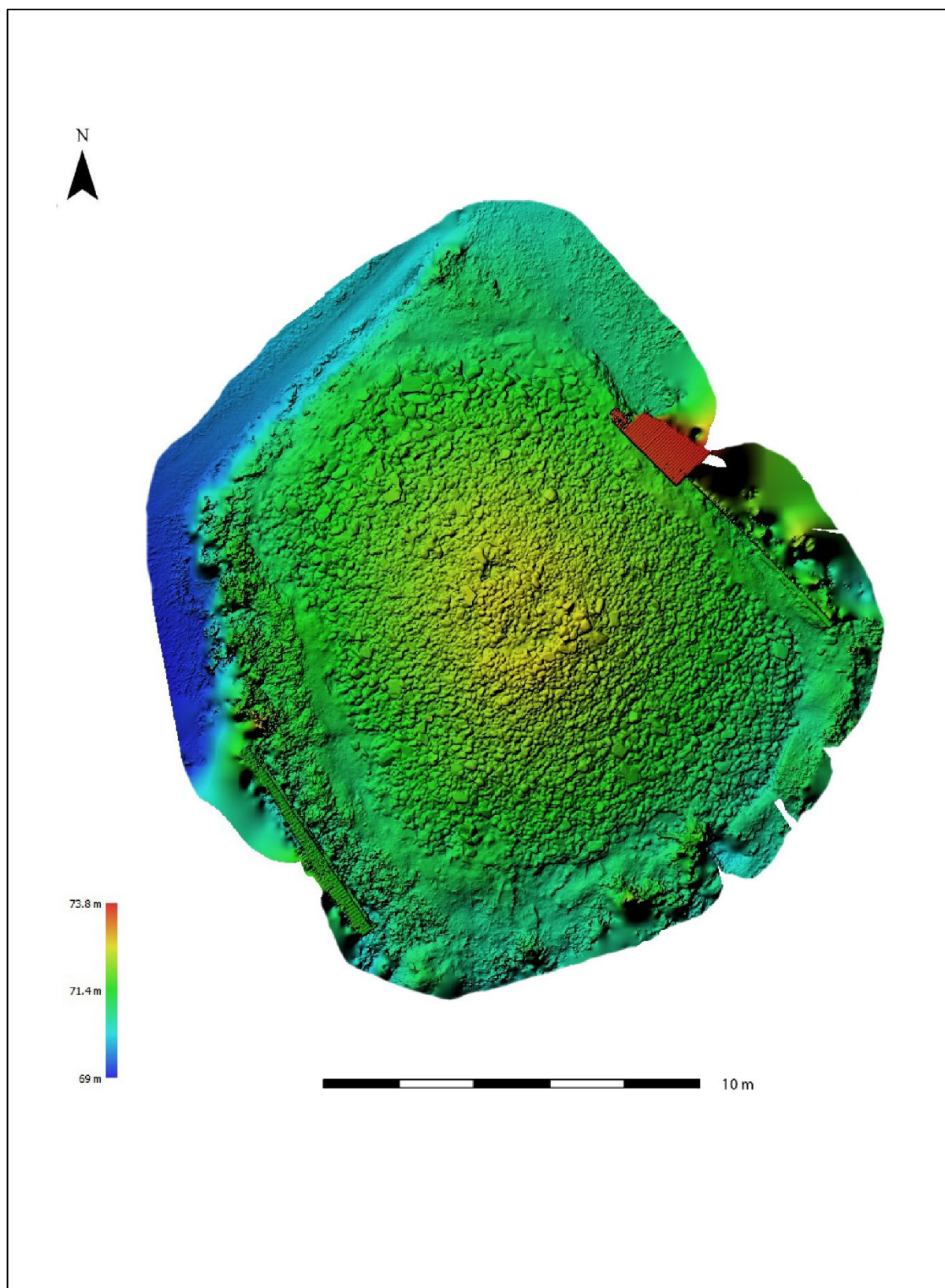
Figur 143 Røys sett mot sør. Da63646_134. Foto: Magnar M. Gran, NTNU Vitenskapsmuseet

Moderne kontekst i topp av røys A

I toppen av røysa, over et svakt søkk (ID 301270), lå et om lag 10 cm tykt kullholdig jordlag, iblandet varmepåvirket stein. Kullaget hadde en moderne datering (TRa-14674), og elvesteinene under bar preg av varmepåvirkning fra brenningsprosessen. De hadde en mer grålig farge enn omkringliggende stein, og noe bar også preg av å være delvis skjørbrent.

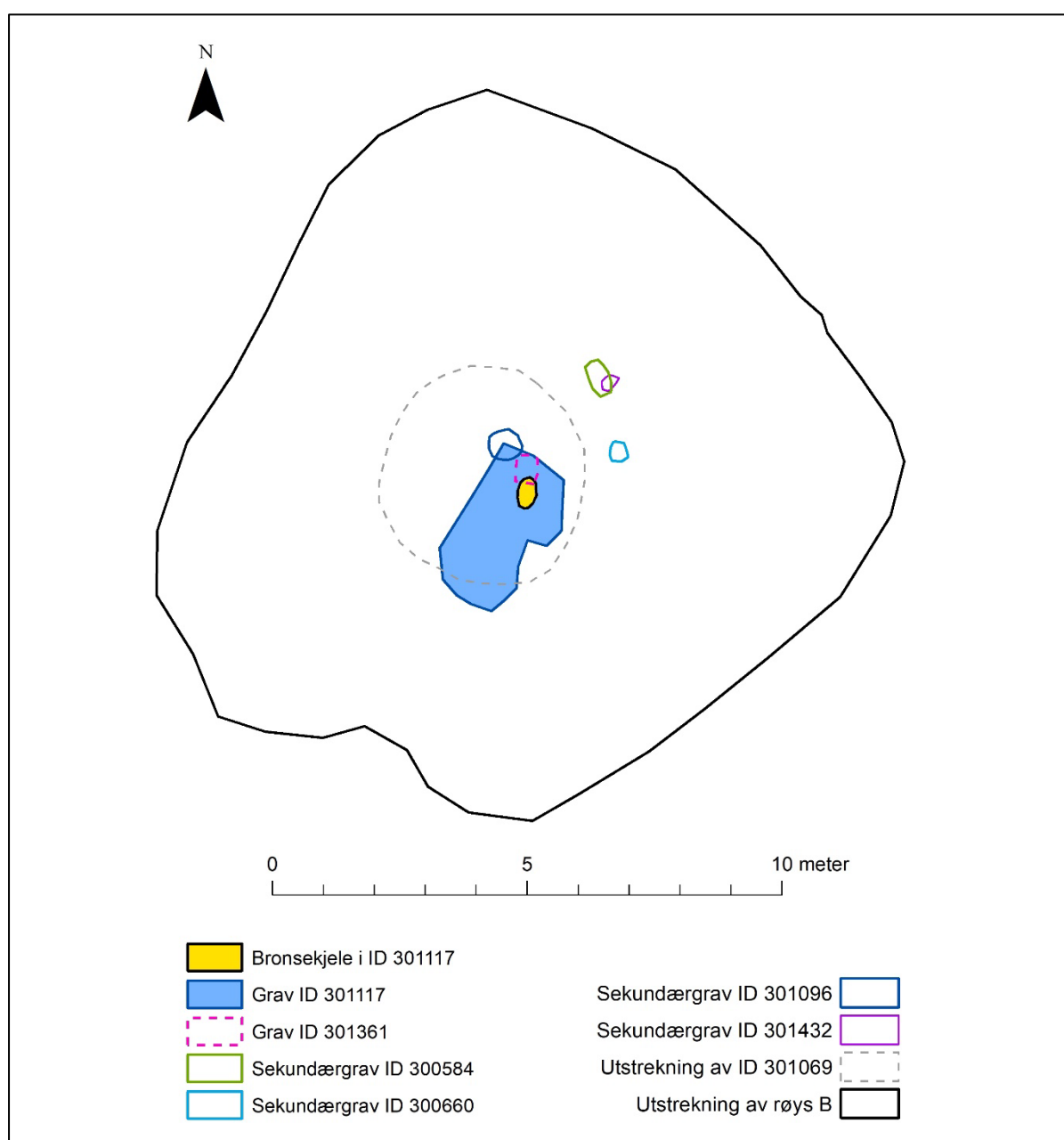
Figur 144: Oversiktsfoto av røys A forut for steinfjerning. Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 145: Modell som viser høydenivåer på røysa. Røysa har en relativt jevn form, med noe økende helning ned mot sørøst. Sentrum av røysa ligger høyest, og en kan se søkket i toppen. Den røde firkanten er del av taket på verkstedbygget. Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

7.4 Røys B

Røys B ble trolig reist etter røys A, men med relativt liten avstand i tid. Begge røysene dateres til de første århundrene av romertid. Røys B var noe mindre enn røys A, men var høyere grunnet plasseringen i en helning i terrenget. I likhet med røys A dekket også røys B over eldre graver. Røysa ble trolig bygget for å huse en romersk bronsekjøl, som fungerte som gravurne for to individer. Mens røys A ikke inneholdt andre graver enn den som utgjorde grunnlaget for røysbyggingen, fortsatte bruken av røys B som gravanlegg i tiden etter ferdigstilling av selve røyskonstruksjonen. Flere sekundærgraver ble satt inn mellom elvesteinene frem til gravanlegget gikk ut av bruk mot slutten av romertid.

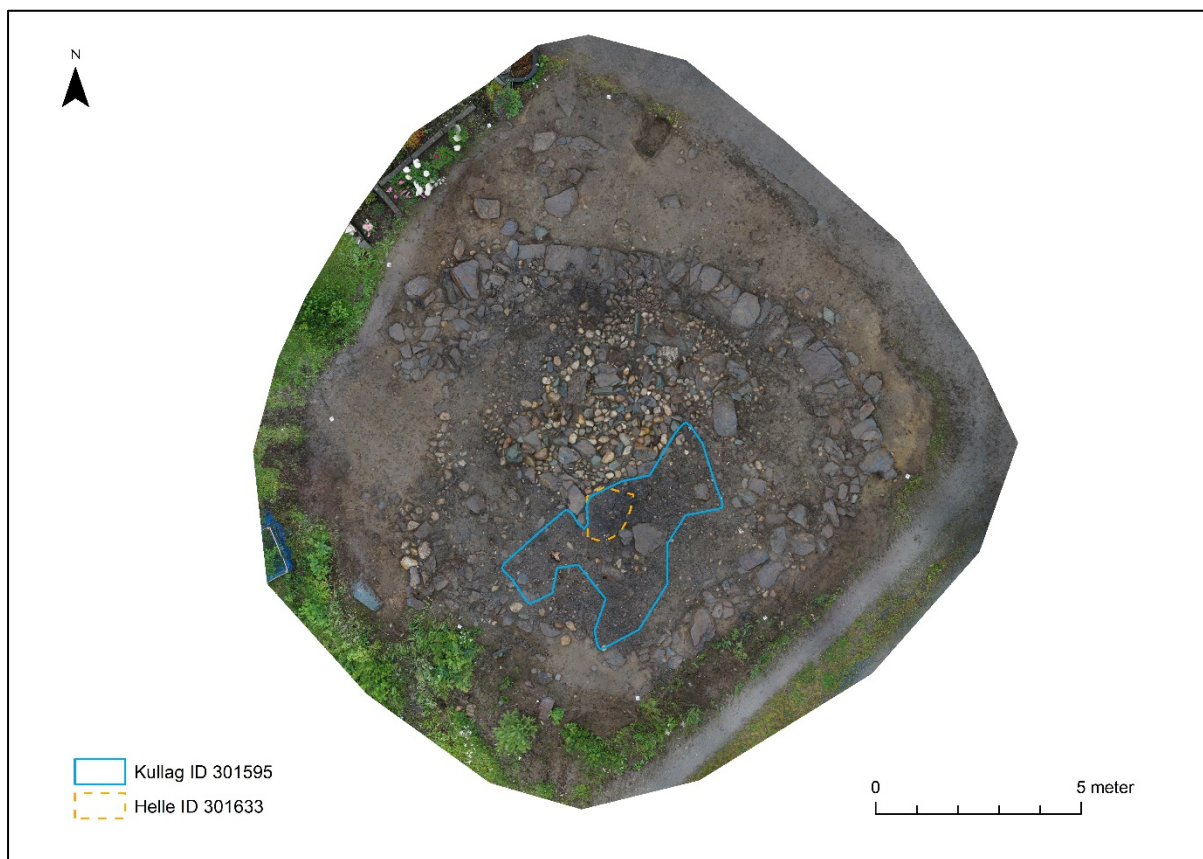

Figur 146: Gravkontekster i røys B, påvist på varierende dybde. Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

7.4.1 Helle ID 301633, med kullag ID 301595

Areal ID 301595: 11,4 m²

Under røysa, over det fragmenterte svartskiferlaget med ID 301798, dels lent inn mot svartskiferheller og elvestein, lå en helle med noe ujevn form, med lengde på 150 cm, og bredde på 110 cm. To av sidene var rette, mens de øvrige var noe mer ujevnt buet. Hellen bar ikke preg av å være varmpåvirket, men var dekket av et lag med siltholdig sand iblandet kull (ID 301595), som også strakte seg utenfor hellen, men da ikke med like konsentrert kullinnhold. De klart mest konsentrerte kullholdige massene, beliggende på hellen, ble målt inn med ID 301620, men må likevel anses som del av ID 301595. Foruten kull hadde laget også innslag av skjørbrent stein, og brente bein. Laget i sin helhet hadde ujevn form, med lengde på om lag 5 meter, og bredde på 2,8 meter. Konsentrasjonen på hellen var på om lag 1 x 1,5 meter.

Figur 147: Utstrekning av kullag ID 301595, med underliggende helle ID 301633. Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Tabell 41: Datering av ID 301595, fra kull over helle ID 301633

Prøvenr.	Kontekst	Lab ID	Datert materiale	Datert BP	Kalibrert alder 1 sigma	Kalibrert alder 2 sigma
301630	301595	TRa-14666	Trekull av or/bjørk (Alnus/Betula)	1815 ± 15	143-236 AD	135-239 AD

Figur 148: ID 301633. Da63646_179. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 149: Helle ID 301633 dekket av ID 301620, som utgjør den mest konsentrerte delen av kullag ID 301595. Da63646_180. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 150: Kullaget er fjernet fra helle ID 301633, og flere mindre svartskiferheller og -blokker har blitt synlige. Da63646_184. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 151: Hellen har en betydelig størrelse, og krevde flere personer for å flyttes. Da63646_183. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Makrofossilanalyse fra ID 301595

I prøven ID 301631, tatt fra kullholdige masser på helle ID 301633, ble det påvist store konsentrasjoner skarpkantet trekull, noe forkullet kvist, og et enkelt fragment med hvitbrent bein. Det skarpkantede kullet tyder på at laget ble tildekket hurtig etter brenningen. Se Moltsen (2020) for full redegjørelse.

Tolkning av ID 301633 og ID 301595

Plasseringen av hellen med tilhørende kullag tilsier at hellen må ha blitt plassert, og kullaget deponert, før røysa i sin helhet ble reist. Bevaringsgraden på kullaget, underbygget av resultatene fra makrofossilanalysen, tilsier at laget må ha blitt dekket til nærmest umiddelbart etter deponeringen. Laget var dekket av elvestein som knyttes til hovedkonstruksjonen av røysa, og det ses dermed som sannsynlig at deponeringen av dette laget på hellen har skjedd i sammenheng med konstruksjonen av selve røysa, og dermed trolig også begravelsen i bronsekjelen. Hellen bar ikke preg av å være varmepåvirket, og kullaget virket dermed deponert, heller enn brent på stedet. Et mindre konsentrert område av kull strakte seg også utover hellen, men det har stått trær på stedet tidligere, og det må

tas forbehold om at røtter kan ha dratt sot og kull utover, noe som potensielt kan forklare de mer utvaskede kullforekomstene utenfor hellen. Eventuelt kan det være snakk om intensjonell spredning. Hellen var av betydelig størrelse, og skilte seg tydelig ut fra øvrig stein på lokaliteten. Det krevdes flere personer for å løfte hellen. Funksjonen til hellen må sies å være usikker, men det er ikke tvil om at man har plassert ut en helle av betydelig størrelse, dekket den med et kullag, for så å umiddelbart dekke den til med elvestein. Potensielt kan dette ses i sammenheng med ritualer tilknyttet gravleggelsen.

Figur 152: Oversiktsfoto etter at kullag ID 301595 er fjernet, og helle ID 301633 er eksponert. Hellen lener inn mot et område med en del svartskiferheller iblandet elvesteinen. Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

7.4.2 Røyskonstruksjon

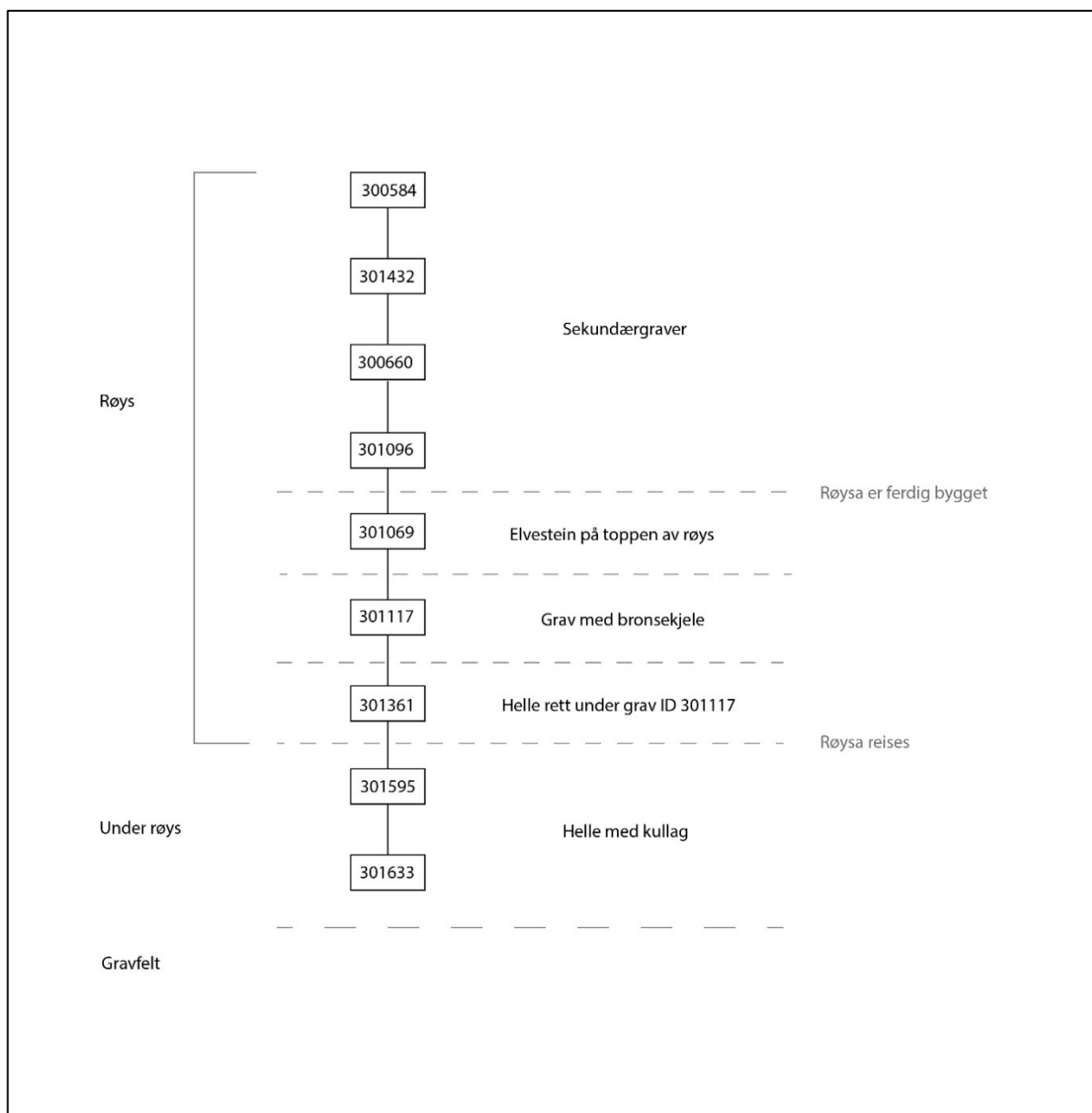
Lengde: 13,5 meter

Bredde: 13 meter

Omkrets: 44 meter

Høyde: 100 cm

Antall graver: 6

Figur 153: Hovedkontekster røys B. Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Oppbygning av røys B

Røys B var den minste av de to røysene, med en størrelse på 13,5 x 13 meter. Røysa hadde en tilnærmet firkantet form, med en mer avrundet form i sørvest, og avrundede hjørner ellers. Sett i profil hadde røysa en jevn buet form, med unntak av toppen som hadde en noe brattere helning, slik at den fremstod som en liten tilnærmet kalott (ID 301069) av elvestein på toppen av røysa. Terrenget under røysa hadde en gradvis helning fra vest mot øst, og dette bidro til det monumentale inntrykket av røysa fra øst. Sett fra denne retningen vil røysa ha fremstått som ruvende, med en tilsynelatende høyde på om lag to til tre meter. Etter at all stein var fjernet var det derimot klart at høyden fra det høyeste punktet på røysa, ned til dyrkningslaget, var på om lag 1 meter. Ved å nyttiggjøre seg av terrenget har en altså kunnet konstruere en imponerende utseende gravrøys, med et mindre behov for stein.

Selve røysa var hovedsakelig bygget opp av elvestein, men med noe innslag av heller og blokker av svartskifer. Disse lå i stor grad løst mellom øvrig elvestein, og utgjorde ingen tydelige konstruksjoner. Det eneste unntaket var et område med heller tilknyttet en gravleggelse i en bronsekjele (se ID 301117). De løse svartskiferhellene var spesielt fremtredende i nordre del av røysa, og fantes både i toppen av røysa og nedover gjennom selve røyskonstruksjonen. Det var likevel utvilsomt elvestein som utgjorde hoveddelen av røyskonstruksjonen. Elvesteinene hadde noe varierende størrelse, men samtlige kunne flyttes med håndmakt. Dette stod i kontrast til røys A, som hadde et større innslag av stor elvestein. Mengden stein varierte mellom de ulike delene av røys B, med mer stein i nordlige halvdel. Sørliche halvdel lå på relativt plant underlag, som også var det høyestliggende området, før terrenget helte ned mot nordvest, nord, og nordøst. I sør vil en mindre mengde stein ha vært nødvendig for å likevel skape et monumentalt utseende gravminne. Mens det i sør kun var noen få elvestein i høyden før en nådde kontekster under røysa, var mengden av både stein og siltholdig sand mellom dem, betydelig større i nordlige halvdel, og da spesielt i nordvest. Med en større helning i terrenget har man her måttet fylle på med mer stein og masser for å kompensere for helningen.

Det var store mengder silt- og sandholdige masser mellom elvesteinene i røysa. I toppen av røysa bar massene preg av nedrast toppjord og sand, som har sklidd ned mellom steinene i årenes løp, da røysene etter hvert ble dekket av vegetasjon. Lengre ned i røysa var det lysere siltholdige sandmasser som omkranset elvesteinene. Dette var spesielt fremtredende fra vestre til nordre side, hvor det var betydelig helning i terrenget. Den lyse siltholdige sanden virket påført, og kan potensielt ha blitt påført mellom steinene for å stabilisere røyskonstruksjonen i skråningen.

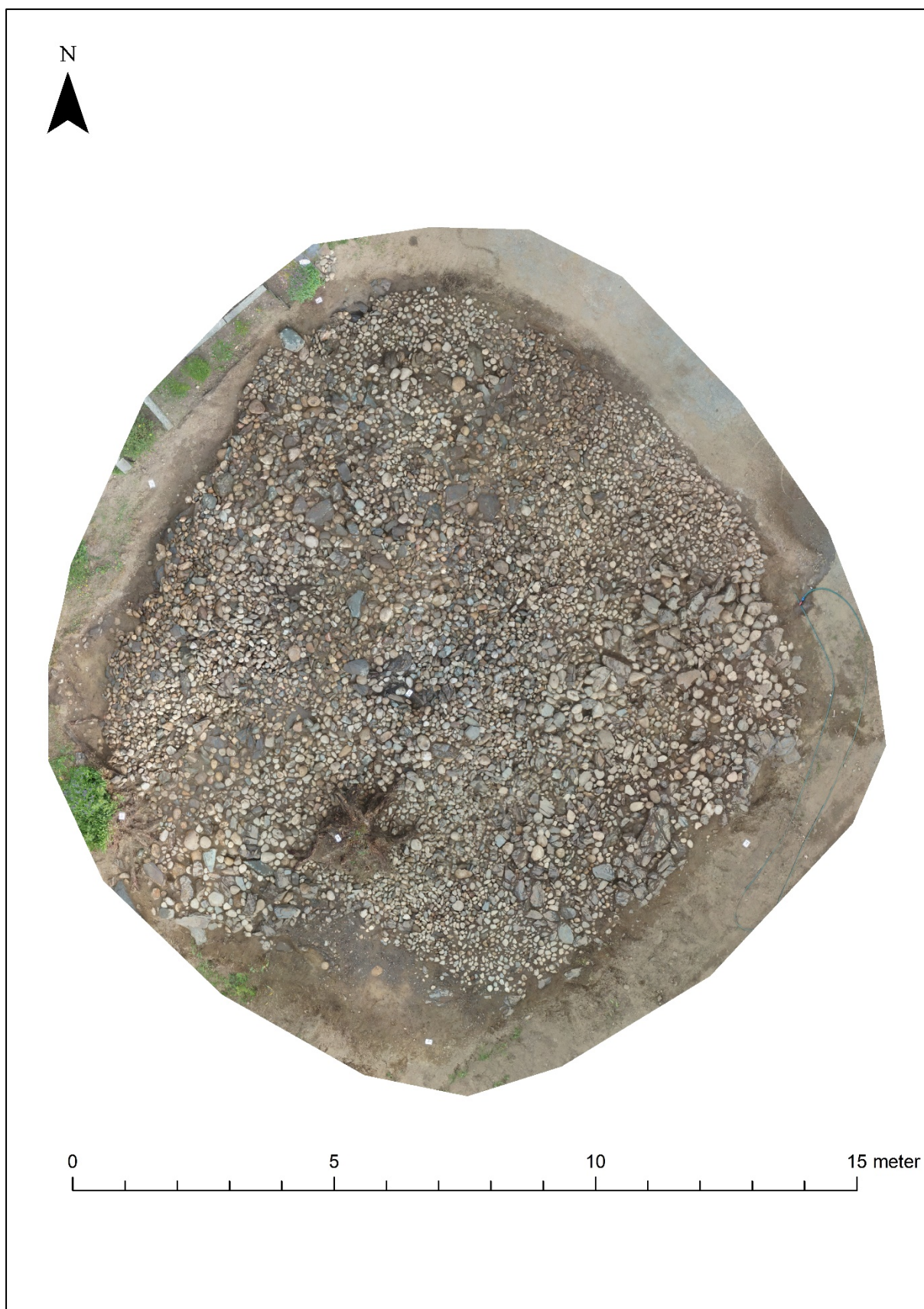
De relativt homogene massene mellom steinene, kombinert med mangel på ulike typer elvestein, tydelige lag, eller konstruksjoner, gjorde at det ikke kunne skilles ut ulike faser i selve elvesteinsrøysa, og den ble dermed tolket som én konstruksjonshendelse, hvor grav ID 301361 og ID 301117 har blitt satt inn underveis. Sekundærgravene har blitt satt inn etter at røysa var bygget.

Figur 154: Røys B ferdig rensset frem. Da63646_027. Foto: Kristoffer R. Rantala, NTNU Vitenskapsmuseet

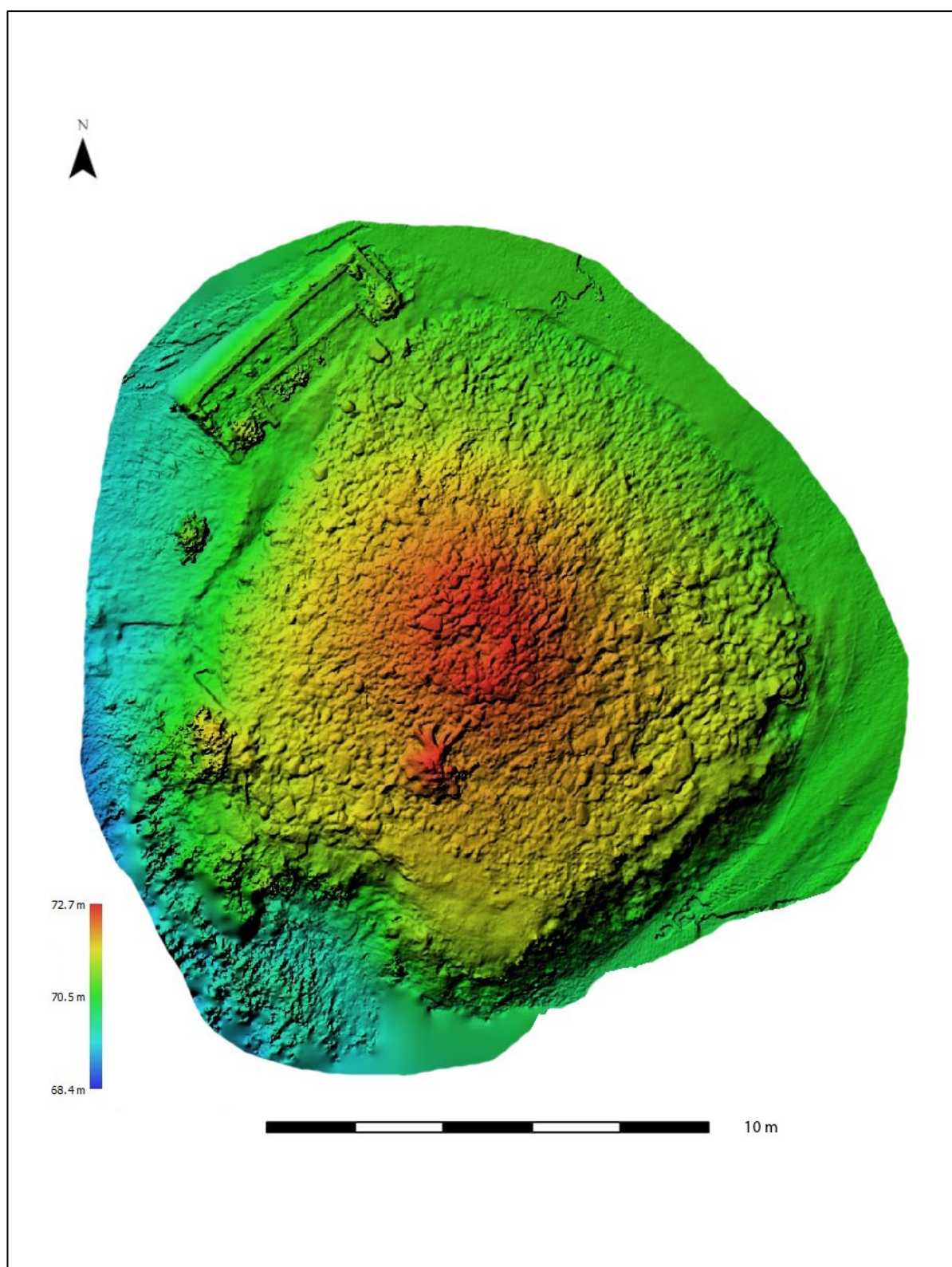

Figur 155: Røys B sett mot vest. Da63646_073. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 156: Oversiktsfoto etter at røys B er renset frem.

Foto: Kristoffer R. Rantala. Illustrasjon: Astrid Kviseth. NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 157: Modell som viser høydenivåer på røys B, rett etter avtorving. Røysa er tydelig høyest i sentrum, med et lite søkk i midten. Deretter går det en jevn helning rundt røysa. Sørlige del ligger høyere i terrenget, mens den lengste helningen er mot nord. Det andre røde feltet er en trestubbe. Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

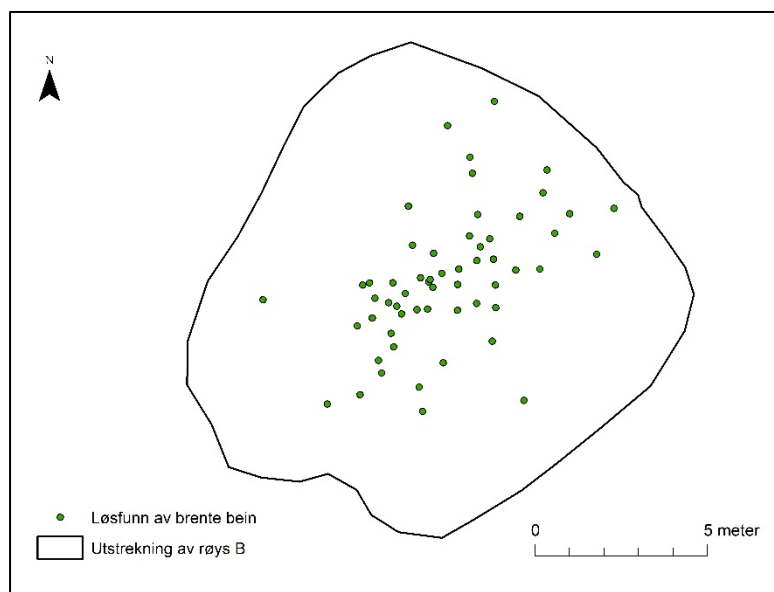
Funn i selve røyskonstruksjonen, utenfor gravkontekster

Gjenstandsfunn

Blant elvestein øst for sentrum i røysa, lå fremre halvpart av en **skaftthulløks** av grå bergart (T28161:22). Typebestemmelse var vanskelig da øksa ikke er komplett, men den kan potensielt tilsvare Rygh 28. Øksetypen plasseres i yngre steinalder. Øksa har brukket over skaftthullet, slik at nakkepartiet mangler. Den bevarte delen av skaftthullet tilsier at skaftthullet er plassert noe skjevt på øksa, med om lag 2 cm avstand mellom skaftthull og smalside på venstre side, og antatt avstand på om lag 3 cm på høyre side. Øksa har flat underside, mens overside og smalsider er noe avrundet. Øksa var preget av noe avskalling, og hadde tydelige knusningsspor på eggen. Den bevarte lengden er 14,8 cm.

Osteologisk materiale

Det ble gjort funn av en betydelig mengde spredte beinformn gjennom elvesteinsrøysa. Dette var bein som ikke kunne knyttes til noen kontekst eller grav, men kun elvesteinslaget for øvrig. Disse har blitt registrert som løsfunn. Denne spredningen av brente bein er tilstedeværende kun i røys B, mens beinmaterialet i røys A er tilknyttet sikre gravkontekster. Det er likevel usikkert i hvilken grad løsfunnene av bein i røys B eventuelt er intensjonelt spredt i røysa, eller et resultat av bevegelse ned gjennom elvesteinslaget, fra en opprinnelig kontekst. Det ble gjort en rekke beinformn i området rundt ID 301117, og tilhørende bronsekjele, men da en ikke kan garantere en sikker tilknytning, ble disse likevel kategorisert som løsfunn.

Figur 158: Spredning av innmålte løsfunn av bein i røys B. Funnene er gjort på ulik dybde. Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

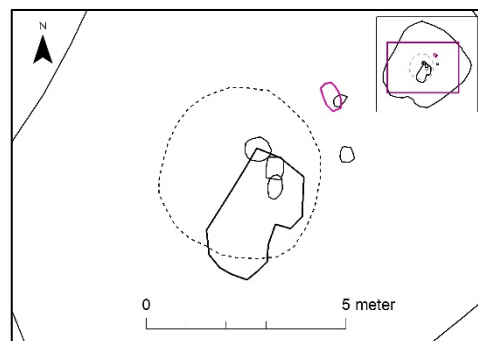

Figur 159: Skaftthulløks T28161: 22. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

7.4.3 Graver anlagt ved bygging av røys B

7.4.3.1 Grav ID 301361

Utstrekning: 55 x 43 cm
Tydelig gravmarkering: Nei
Osteologisk materiale: 135,3 gram
T-nummer: T28161:23, :98

Grav ID 301361 ble utgjort av en solid rektangulær steinhelle om lag 15 cm under grav ID 301117. Hellen lå om lag en halv meter over dyrkningslaget, over elvestein og noe spredt svartskifer, og var konteksten som lå dypest i selve røysa. Hellen hadde en lengde på 55 cm og bredde på 43 cm, og hadde en jevn tykkelse på om lag 7 cm. Hellen lå omringet av elvestein, og skilte seg i så måte ut tydelig på dette nivået av røysa. Konteksten ble opprinnelig ikke sett som en grav i felt, men ved gjennomgang av beinmaterialet ble det tydelig at det var snakk om en konsentrasjon i de siltholdige massene under hellen, over elvestein. Konteksten hadde ikke en tydelig avgrensning, annet enn tilstedeværelsen av hellen.

Figur 160: Helle som utgjør grav ID 301361, omgitt av elvestein og noe svartskifer.
Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Tabell 42: Datering av ID 301361

Prøvenr.	Kontekst	Lab ID	Datert materiale	Datert BP	Kalibrert alder 1 sigma	Kalibrert alder 2 sigma
306263	301361	TRa- 14670	Brente bein	1865 ± 25	86-211 AD	78-225 AD

Osteologisk materiale i grav ID 301361

Det ble totalt analysert 135,3 gram brente bein, i form av 313 enkeltfragmenter. Hovedvekten av dette var humant. I materialet var også en nærmest komplett bjørneklo, samt fire fragmenter på til sammen 3,3 gram, som muligens tilhører dyr av ubestemt art.

Det ble påvist kraniefragmenter av ulik tykkelse. Det variere også hvorvidt disse har suturer som er helt åpne, eller på vei til å vokse sammen. Noen fragmenter virker å ha sprukket i diploe, og disse kommer fra et ungt/middels voksent individ. Et virvelfragment viser aldersrelaterte forandringer. Det ser også ut til å finnes enkelte kraniefragmenter som kan komme fra et subadult individ, muligens i aldersspennet 7-14 år (Infans II). Det ser altså ut til å være snakk om to individer.

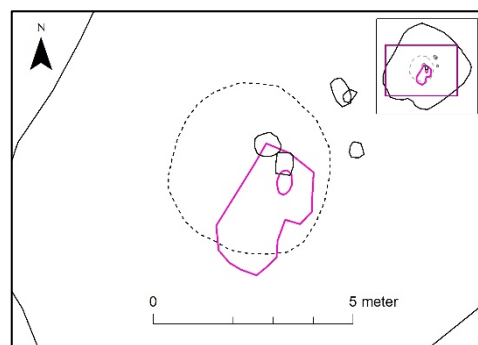
Det kan likevel ikke utelukkes at 301361 utgjør del av materialet tilknyttet bronsekjelen, da det ble påvist en bjørneklo som trolig bør ses i sammenheng med kjelen, i tillegg til en hel temporale pars petrosa, som manglet blant materialet i kjelen. Forekomsten av bein i ID 301361 fra et subadult individ taler for at det er snakk om en separat deponering, men også her må det påpekes at det i kjelen var flere tynne skalletaksfragmenter som ikke kunne bedømmes nærmere til alder. Noen definitiv konklusjon basert på beinmaterialet kan dermed ikke gjøres.

Tolkning av grav ID 301361

Det er knyttet noe usikkerhet til hvorvidt ID 301361 skal anses som en egen grav, eller om det må ses i sammenheng med ID 301117 over. Det ble samlet inn 135,3 gram bein i tilknytning til hellen, og dette var en såpass tydelig konsentrasjon sett i sammenheng med det øvrige materialet, at konteksten ble skilt ut som en mulig grav. Hellen lå under ID 301117, på et nivå hvor den tydelige hellesamlingen fra ID 301117 var borte, og det hovedsakelig lå igjen elvestein, og noe spredt svartskifer mellom blant elvesteinen. Hellen skilte seg dermed tydelig ut, og virket nærmest satt ned i elvesteinen. Det ble likevel tydelig at det var en betydelig mengde løsfunn i området rundt ID 301117, og det ble gjort flere funn av bjørneklør i dette området. Det ble påvist to bjørneklør i bunnen av bronsekjele ID 301150, fra ID 301117, og det er sannsynlig at også klørne utenfor kjelen må ses i sammenheng med denne. Hvorvidt det er snakk om en intensjonell spredning av bjørneklør og bein, eller om de har blitt spredt på annet vis, er usikkert, men det tyder uansett på at materialet tilknyttet ID 301150 og ID 301117 kan dekke mer enn selve helleområdet i ID 301117, og potensielt dermed også ha blitt del av ID 301361. Fra den osteologiske analysen kan en heller ikke definitivt slå fast at det er snakk om to ulike gravleggelser. Dateringsspennet til ID 301361 er noe yngre enn hos materialet i bronsekjelen, men om man tar utgangspunkt i at røysa ikke er reist før deponeringen av kullag ID 301595, så bør også ID 301361 plasseres i andre halvdel av sin dateringsramme. Dersom man antar at røysa er reist i forbindelse med innsettelsen av bronsekjelen, så bør ID 301361 og ID 301117 være tilnærmet samtidige, grunnet ID 301361 sin plassering under ID 301117. Dersom ID 301361 er en egen gravkontekst, uavhengig av ID 301117, er det altså snakk om to dobbeltbegravelser i anleggelsen av røysa. Spredningen av materialet fra ID 301117 gjør likevel at dette ikke kan slås fast sikkert.

7.4.3.2 Grav ID 301117 med tilhørende bronsekjele

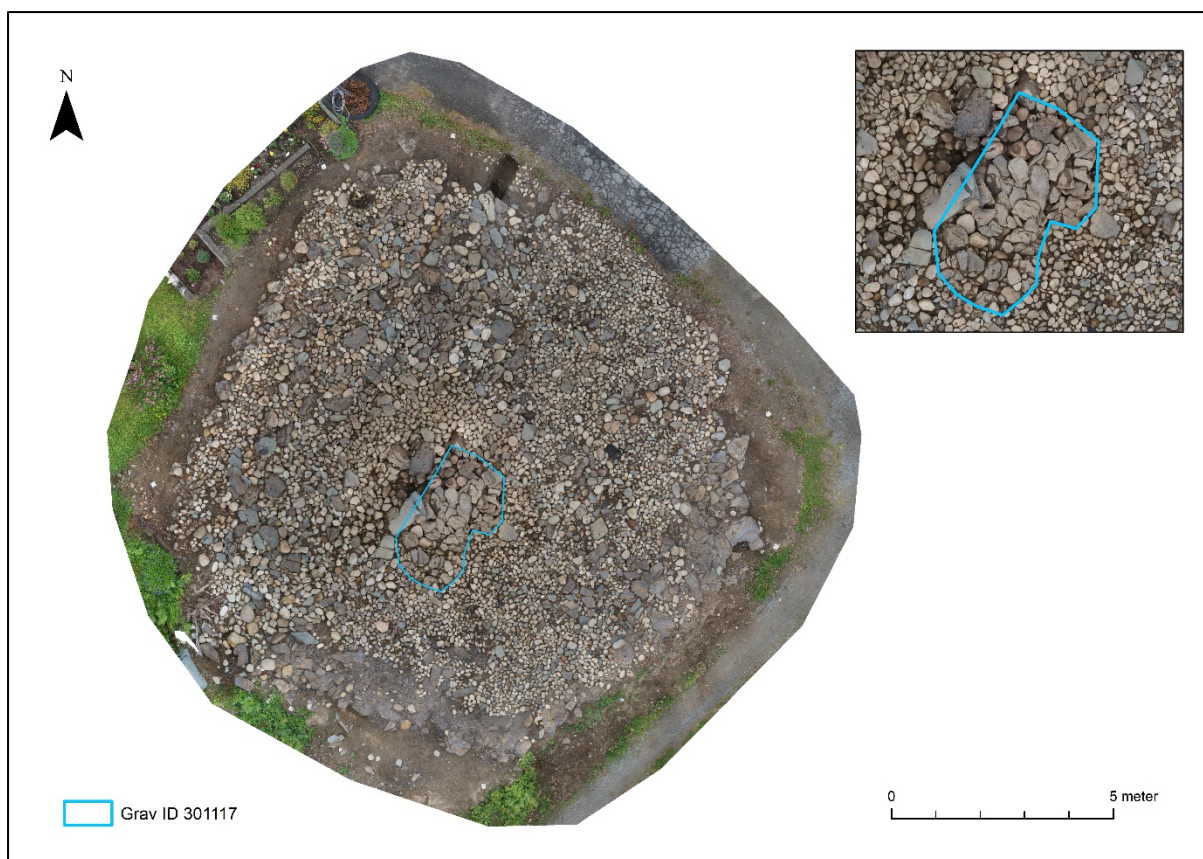
Utstrekning: 310 x 170 cm
Tydelig gravmarkering: Ja
Osteologisk materiale: 1100 gram
T-nummer: T28161:1-11, :12-19

Om lag 25 cm dypt fra toppen av røysa, tilnærmet i sentrum av røysa, var en rektangulær form på om lag 310 x 170 cm, bestående av flere lag med heller lagt delvis overlappende hverandre. Mesteparten av hellene var svartskifer, mens det i vestre utkant var en større blokk av annen steinsort, mulig grønnstein, som lå delvis lent inn mot helleområdet. Hellene var omkranset av elvestein på sidene, og fremstod da som bygget inn blant elvesteinen. Avgrensningen mellom heller og elvestein var spesielt tydelig i vestre langside, og på østre langside ble det påvist et kullag (ID 301595) som gikk inn mot hellene. Området med heller utgjorde ingen tydelig kammerkonstruksjon, men ble heller utgjort av heller lagt over hverandre, som også dekket selve gravkonteksten.

Figur 161: Oversiktsfoto av ID 301117. Da63646_083. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 162: Oversiktsfoto av ID 301117, med plassering i røysa. Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Nordøst i konteksten, under en helle som var dels eksponert da ID 30117 var ferdig fremrenset, var det satt ned en østlandskjele av bronse, av typen Rygh 352. Kjelen stod delvis på en helle, og var omkranset av mørkebrune nedraste jordmasser, blant heller og større steiner. Kjelen var sammenklemt mot midten, og fremstod som tydelig skjør. Flere biter av bronse hadde falt av, og lå i massene rundt kjelen. Det ble påvist biter av never både over og rundt kjelen. Brente bein lå iblandet massene rundt kjelen, og flere var av en slik størrelse at de kunne identifiseres i felt.

ID 301117 som helhet var om lag tre meter lang, og 170 cm bred. Foruten den nordre delen hvor bronsekjelen var satt inn, bestod den øvrige strukturen av heller lagt over hverandre, uten å dekke over annet gravgods eller konsentrasjoner av beinmateriale. Det ble påvist løsfunn av bein i området, og nedover blant elvesteinene, men disse ble ikke ansett å ha en tilstrekkelig sikker tilknytning til den spesifikke gravkonteksten. I stein- og jordmasser under ID 301117 ble det funnet flere bjørneklør, og det antas at disse kan knyttes til begravelsen i bronsekjelen. Hvorvidt klørne er intensjonelt spredt, eller har havnet utenfor kjelen av naturlige årsaker, er likevel ikke kjent.

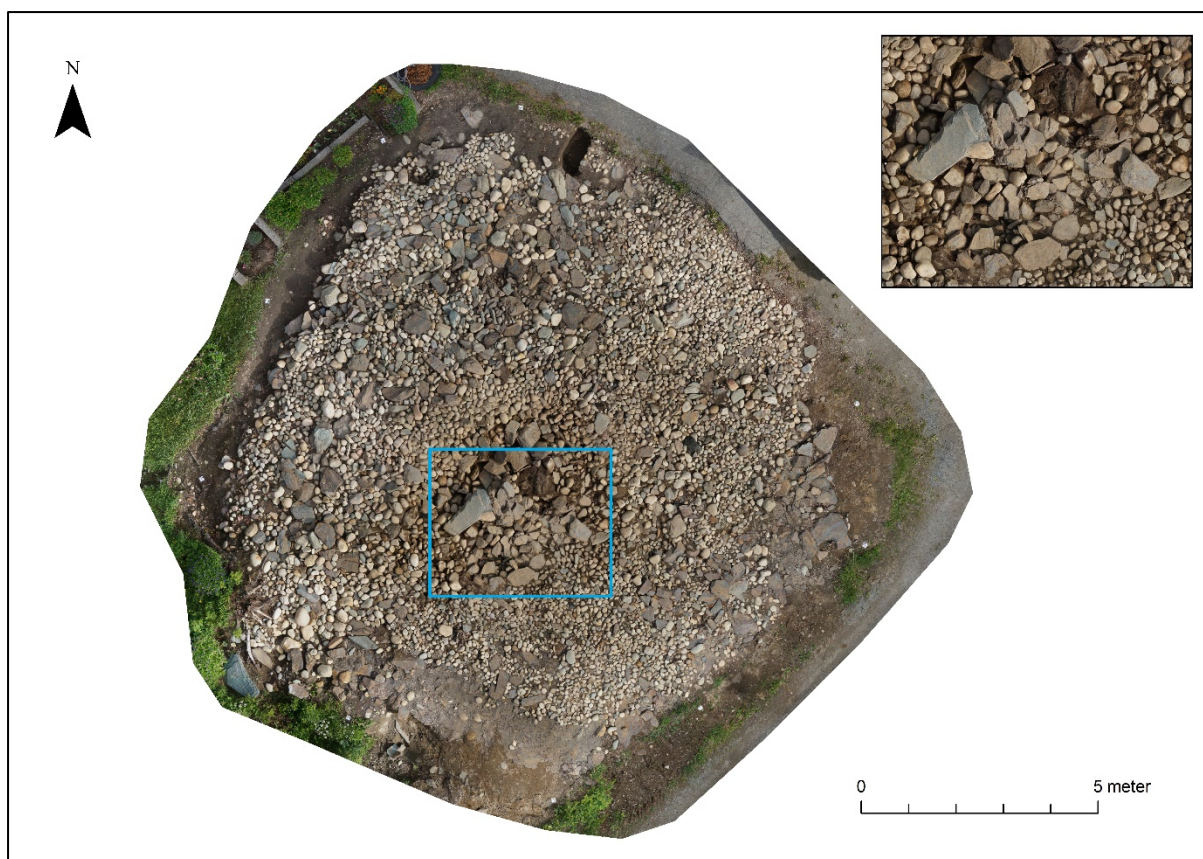
Avgrensningen av ID 301117 i dybden ble gjort med utgangspunkt i konsentrasjonen av heller. Etter å ha fjernet disse kom en ned på mer elvestein, med noe svartskifer blant elvesteinene. Dette er nivået for ID 301361. Dette nivået ble satt som avgrensning for ID 301117, men tilstedeværelsen av bjørneklør og brenne bein nedover mellom steinene kan potensielt tyde på at deler av funnmaterialet fra konteksten kan være spredt utover utstrekningen til selve det konsentrerte helleområdet. Hoveddelen av gravkonteksten må likevel knyttes til helleområdet med tilhørende bronsekjele.

Figur 163: ID 301117 med avmerket plassering for bronsekjelen. Da63646_083. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 164: Grav ID 301117 etter at heller er fjernet i nordre del, og bronsekjelen er eksponert. Da63646_105. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 165: Oversiktsfoto med kjelen synlig. Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 166: Bronsekjele etter at overliggende helle er fjernet. Da63646_095. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 167: Kjelen står inn mot helle, over heller. Da63646_100. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

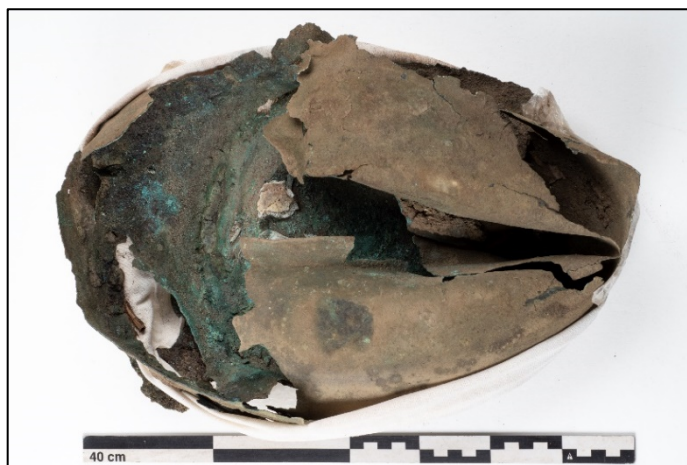
Figur 168: Bronsekjelen graves frem. Da63646_110. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 169: Kjelen klar for uttak i preparat. Da63646_107. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Bronsekjele T28161:1

Bronsekjelen i ID 301117 var en østlandskjele av typen Sau, lik Rygh 352. Kjelen ble funnet under en helle i helleområdet med ID 301117, som grunnet kjelens tilstedeværelse ble tolket som en gravkontekst. Selve området var 310 x 170 cm, og kjelen var plassert i nordøstre ende. Kjelen bar preg av å ha båret vekten av stein over lang tid, med sider som hadde kollapset inn mot midten, slik at kjelen fremstod som oval, på tross av å opprinnelig ha vært rund. I massene

Figur 170: Østlandskjele satt ned i ID 301117. Da63601_007.
Foto: Åge Hojem, NTNU Vitenskapsmuseet

rundt kjelen ble det påvist brente bein, fragmenter av bronse, og biter av never.

Forut for plasseringen i røysa vil kjelen ha vært rundbuket, med markert munningskrage. Den bar preg av å ha vært godt brukt forut for gravleggelsen, i form av å være lappet med forsterkende plater som var festet med små nagler. Kjelen ble dels holdt sammen av massene den var fylt av, og ved fjerning av disse som del av konserveringsprosessen, ble ytterligere fragmenter skilt fra kjelen. Etter konservering var om lag 200 fragmenter tilknyttet kjelen, og disse varierte i størrelse fra noen få millimeter, opp mot 10 cm lengde og bredde. Etter konservering var nåværende største lengde for kjelen 38 cm, mens største nåværende bredde var 26 cm. Nåværende høyde var 9,5 cm. Bunnen, som viste tegn på en opprinnelig rund form, antydte en opprinnelig diameter for bunnen på om lag 20 cm. Det ble funnet biter av never rundt og over røysa, og et større stykke dekket deler av bunnen på kjelen. Trolig har kjelen blitt pakket inn i never forut for plasseringen i røysa.

Kjelen var fylt med brente bein, hvor bitene var av ulik størrelse, men hvor flere fragmenter var blant de største som ble påvist i røysa. Kjelen inneholdt totalt 1100 gram bein, og det ble identifisert to individer i skjelettmaterialet. Dette var trolig en noe eldre voksen mann, og en voksen kvinne (se osteologisk gjennomgang neste side). Mot bunnen ble det funnet en jernnagle, og til sammen åtte bjørneklør ble funnet gjennom kjelen. På den ene kortsiden av kjelen, inn mot veggen, var en uidentifisert svart organisk masse.

Detaljfoto av bronsekjelen etter tømning kan finnes i fotobasen under filmnummer Da63601.

Tabell 43: Datering av beinmateriale i bronsekjele ID 301150, i ID 301117. Det ble også datert never fra rundt og i selve kjelen. En oversikt over disse kan ses i vedlegg 4 (TRa-14804, TRa-14806, TRa14810, TRa-14812, og TRa-14815)

Prøvenr.	Kontekst	Lab ID	Datert materiale	Datert BP	Kalibrert alder 1 sigma	Kalibrert alder 2 sigma
306281	301150	TRa-14701	Brente bein	1825 ± 25	140-226 AD	126-249 AD

Osteologisk materiale i bronsekjele ID 301150

Av kjelens innhold på 1100 gram beinmateriale, ble 855,1 gram detaljert analysert. Ved innsendelse av prøver gjenstod det fortsatt noe masse i bunnen av kjelen, og beinmateriale derfra ble dermed analysert gjennom foto på et senere tidspunkt. Det detaljert analyserte beinmaterialet utgjorde 2210 fragmenter. Blant beinmaterialet var 83,3 gram bein funnet i tilknytning til, men utenfor, selve kjelen. Foruten menneskebein var det sju fragmenter fra minst seks bjørneklør (to klør var allerede påvist ved tømning av kjelen), et halebein fra det som trolig er et mindre pelsdyr, samt ytterligere to rørbeinsfragmenter som muligens er fra et ubestemt pattedyr, som ikke er menneske.

Bronsekjelen ga gode bevaringsforhold for beinmaterialet, og det var flere intakte ryggvirvler, biter av brystbein og bekkenbein, og store mengder skjørt spongiøst beinmateriale. Det kunne påvises fragmenter av bekkenbein fra to ulike individer. Kjelen inneholdt tynne skalletaksfragmenter og suturfragmenter i ulike stadier av sammenvoksing. Begge individene er voksne, men det ene er trolig en eldre voksen. Et fragment av pannebein, med en bevart del av øyehulen, har tegn på kvinnelig morfologi. Dimensjonene på dens axis på andre halsvirvel indikerer at det andre individet kan være en mann, men metoden er noe usikker.

Beinmaterialet fra kjelen var hardt brent. En svak antydning til sortering av materialet kan ses gjennom at enkelte beintyper er mer utbredt i noen av de utskilte mekaniske lagene i kjelen, men det kan ikke påvises noen tydelig forskjell eller gjennomgående likhet gjennom lagene. En viss ulikhet i forbrenningsgrad kan ses i materialet. Mekanisk lag 1 og 2, nærmest toppen, har en noe høyere andel av fragmenter brent til grad 5, enn det man finner i lag 3-5.

Lag 6 ble kun undersøkt med mer generell detaljeringsgrad, og er dermed ikke med i tabellen.

Tabell 44: Oversikt over det detaljert analyserte beinmaterialet i ID 301150. Etter Storå og Gustavsson (2020)

Kontekst	Art	Kranium	Ryggrad	Brystkaske	Nedre ekstremitet	Øvre ekstremitet	Hånd	Fot	Hånd/fot	Rørben	Ubestemt	Totalt
Bronsekjele ID 301150	Humant	108,7	108,2	42,2	138,6	33,7	4,9	8,6	18	205,3	183,7	852
	Bjørn								2,4			2,4
Grav ID 301117	Mulig pelsdyr		0,1									0,1
	Mulig animalt								0,1		0,5	0,6
	Totalt											855,1

7.4.4 Sekundærgraver

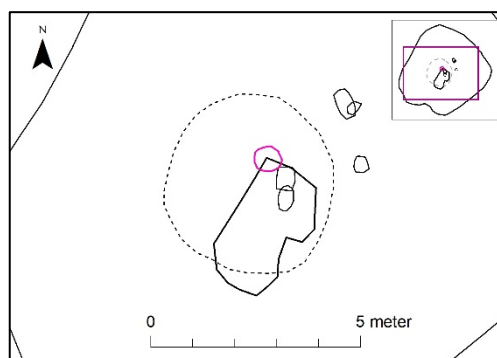
7.4.4.1 Grav ID 301096

Utstrekning: 58 x 48 cm

Tydelig gravmarkering: Nei

Osteologisk materiale: 55 gram

T-nummer: T28161:25, :96

Konteksten ble utgjort av en konsentrasjon av brente bein, satt inn mellom elvestein mot toppen av røysa. Elvesteinene var plassert i en tilnærmet rund form, men da steinene var like de øvrige elvesteinene i røysa, var det vanskelig å avgrense strukturen. Utstrekningen av beinkonsentrasjonen var likevel tydelig. Beinfragmentene lå iblandet brun siltholdig sand, med biter av kull. Dybden på konteksten var 9 cm, mens utstrekningen ble anslått til 58 x 46 cm.

Figur 171: Planfoto av ID 301096. Da63646_080.
Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Osteologisk materiale i ID 301096

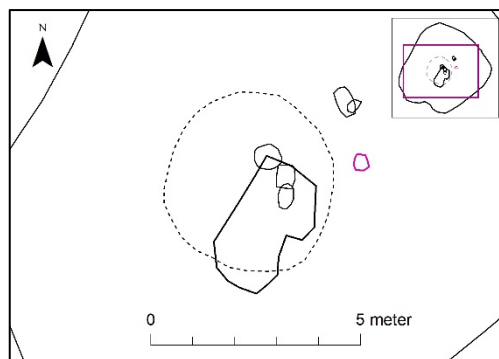
Beinmaterialet omfattet 61 fragmenter, med en samlet vekt på 55 gram. Samtlige kroppsregioner var representert, men materialet bestod i hovedsak av lårbein og skinnebein. Tykkelsen på flere rørbeinsfragment antyder at beina kommer fra et voksent individ, mens ett fragment av skinnebeinet med sammenvokst øvre ledd gir en alder over 23 år. Det ble påvist to delte kraniefragmenter, men disse ga ingen indikasjon på alder for individet. Et ubestemt fragment av menneske, muligens kranium, har tegn på sekundær beinpålagring eller porøsitet, og kan indikere en form for skade på vei til å leges. Forandringen kan imidlertid være aldersrelatert.

Tabell 45: Datering av ID 301096

Prøvenr.	Kontekst	Lab ID	Datert materiale	Datert BP	Kalibrert alder 1 sigma	Kalibrert alder 2 sigma
306261	301096	TRa-14685	Brente bein	1840 ± 25	133-214 AD	123-239 AD

7.4.4.2 Grav ID 300660

Utstrekning: 40 x 25 cm
Tydelig gravmarkering: Ja
Osteologisk materiale: 555,2 gram
T-nummer: T28161:20, :21, :103

Konteksten bestod av heller nedlagt blant elvestein i toppen av røysa, med brente bein og jernfragmenter mellom. Utstrekningen på konteksten var på om lag 40 x 25 cm. Bunnen av konteksten ble utgjort av en helle, hvor det ble påvist en betydelig konsentrasjon av brente bein, i en noe ujevn rund form. Fragmenter av jern lå i ytterkant og inn mot midten av konsentrasjonen, og disse ble utgjort av tynne jernplater med langsgående brett (T28161:20). Over dette var det lagt tre svartskiferheller, som dekket over gravleggelsen. Det ble ikke plassert elvestein over konteksten, og sekundærgraven skilte seg dermed ut i form av plasseringen av heller blant elvesteinen i røysa for øvrig.

Figur 172: Planfoto av ID 300660. Da63646_033. Foto: Karen Ø. Oftedal, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 173: Planfoto av ID 300660 etter fjerning av topphelle. Da63646_034. Foto: Karen Ø. Oftedal, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 174: Planfoto av bunnhelle i ID 300660, etter fjerning av bein og jernfragmenter. Da63646_035. Foto: Karen Ø. Oftedal, NTNU Vitenskapsmuseet

Tabell 46: Datering av ID 300660

Prøvenr.	Kontekst	Lab ID	Datert materiale	Datert BP	Kalibrert alder 1 sigma	Kalibrert alder 2 sigma
400108	300660	Beta-500452	Brente bein	1790 ± 30	-	133-330 AD

Osteologisk materiale i ID 300660

Beinmaterialet ble gjennomgått på grunnleggende detaljeringsnivå (se kap. 9.3.3 for metodebeskrivelse). Beinmaterialet har ligget noe beskyttet av hellene, men bitene er svært fragmentert, noe som trolig skyldes trykket fra hellene. Fragmentene kommer fra de fleste kroppsregioner. Form og størrelse på rørbein, og tannrøtter fra permanente tenner, tilsier at det er snakk om et voksent individ. To kraniefragmenter tyder på at vedkommende var en kvinne. Beinmaterialet gjør det vanskelig å anslå alder. Forbrenningsgraden på materialet var høy, og de fleste fragmentene var hvitbrente.

Det ble identifisert ett fragment av hornbasen til får/geit (mest sannsynlig får). Noen rørbein kan komme fra en annen art enn menneske, men dette kan ikke fastslås sikkert.

Se Gustavsson og Storå (2020) for full redegjørelse av materialet.

Gjenstandsfunn i ID 300660

I ytterkant og inn mot midten av beinkonsentrasjonen i ID 300660, ble det funnet flere fragmenter av jern (T28161:20). Dette utgjorde til sammen 63 biter av et beslag, hvor de største fragmentene hadde en lengde på 7 cm, mens de minste var rundt 5 mm lange. Et flertall av de større bitene hadde en langsgående brett, og hadde da en bredde på mellom 1 og 1,5 cm. Flere biter hadde små nagler av kobberlegering som føyd sammen de to delene av bretten. Én bit hadde også

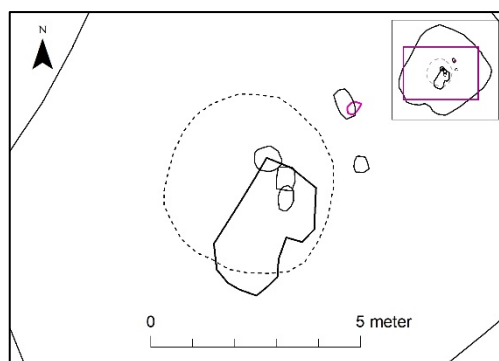

Figur 175: Større biter fra beslag T28161:20. Da63646_622.
Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

et tydelig skjøt mellom to små jernplater, føyd sammen med nagler. Flere biter hadde en svakt buet form. Enkelte biter hadde korrodert slik at flere fragmenter satt sammen. Biter av brente bein har også grunnet korrosjon blitt sittende fast på flere biter av beslaget. Én av de mindre bitene hadde et hull på 5 mm i diameter. Trolig har bitene sammen utgjort et lengre beslag. Bretten med tilhørende nagler kan tyde på at de tynne jernplatene kan ha vært festet rundt kanten på et kar, brukt som gravbeholder for det brente beinmaterialet.

7.4.4.3 Grav ID 301432

Utstrekning: 36 x 23 cm
Tydelig gravmarkering: Nei
Osteologisk materiale: 89,7 gram
T-nummer: T28161:26, :99

Konteksten bestod av en avlang helle delt i to biter, med brente bein i siltholdige masser over og på siden. Hellen hadde en størrelse på om lag 36 x 23 cm. Hellen lå blant, og dekket av, elvestein nordøst for sentrum av røysa. Konteksten lå i samme område som ID 301478 og ID 300584, og med plassering blant elvesteinene var det ikke definitiv avgrensning på kontekstene. Plasseringen på en helle skiller den likevel fra omkringliggende elvestein.

Tabell 47: Datering av ID 301432

Prøvenr.	Kontekst	Lab ID	Datert materiale	Datert BP	Kalibrert alder 1 sigma	Kalibrert alder 2 sigma
306264	301432	TRa-14687	Brente bein	1785 ± 25	214-324 AD	138-330 AD

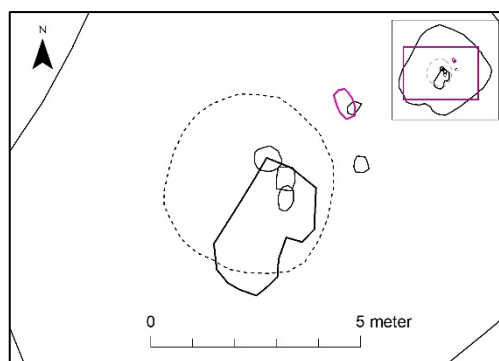
Figur 176: Siltmasser fjernes fra hellen, og biter av brent bein dukker opp. Dette var noen få av fragmentene, en del dukket opp i silten. Da63646_143. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 177: Helle etter at beinholdig masse er fjernet. Da63646_148. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

7.4.4.4 Grav ID 300584

Utstrekning: 70 x 40 cm
Tydelig gravmarkering: Nei
Osteologisk materiale: 140,9 gram
T-nummer: T28161:24, :97

Konteksten bestod av en tilnærmet rund form av elvestein, med en lengde på om lag 70 cm, og bredde på om lag 40 cm. Mellom steinene var brente beinfragmenter i silt og løs torvmasse. Røtter har trolig flyttet noe på beinfragmentene, men materialet lå likevel relativt sentralt innenfor steinene. Dybden var om lag 30 cm, men da konteksten bestod av samme type elvestein som røysa for øvrig, var en definitiv avgrensning vanskelig å finne.

Tabell 48: Datering av ID 300584

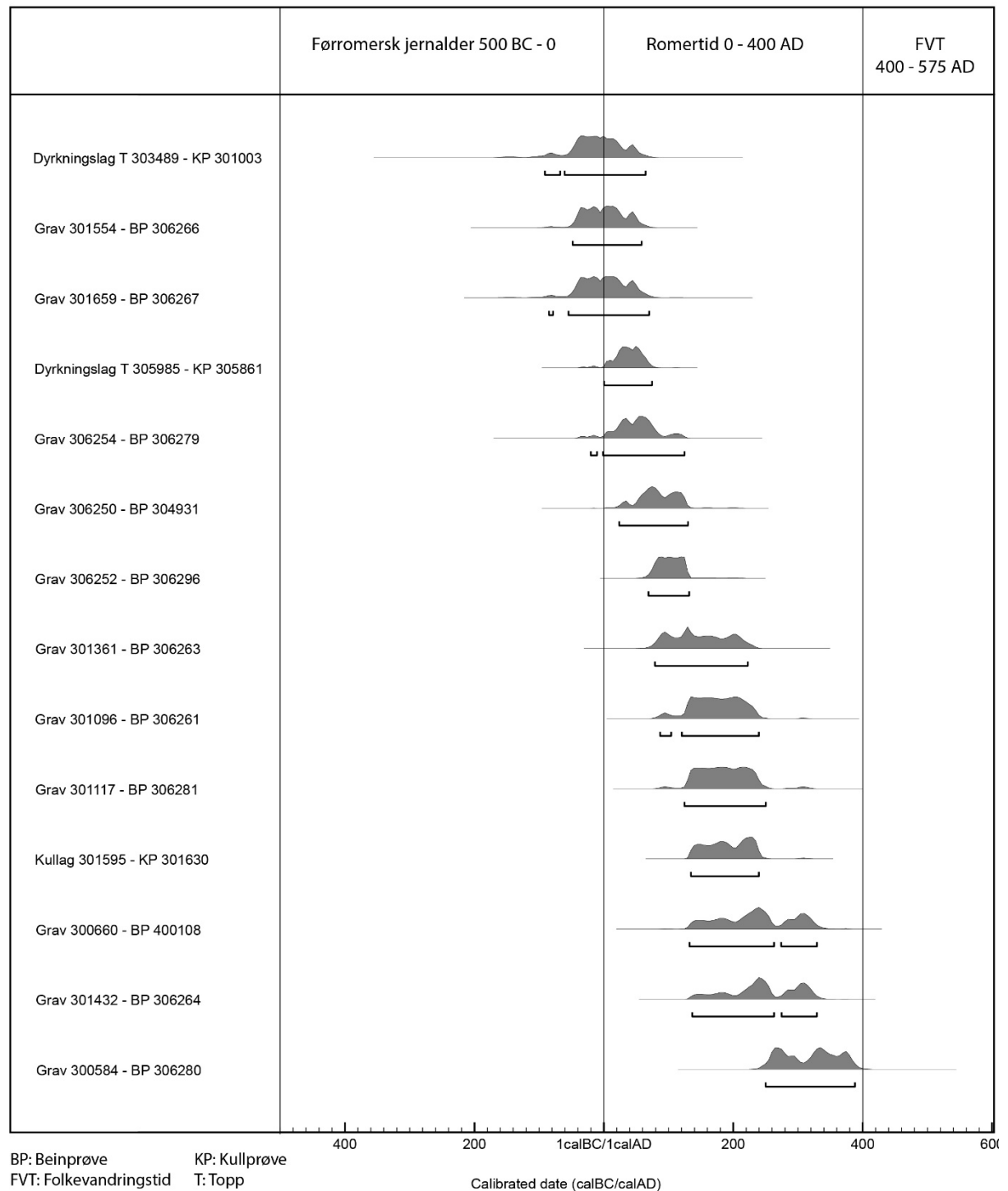
Prøvenr.	Kontekst	Lab ID	Datert materiale	Datert BP	Kalibrert alder 1 sigma	Kalibrert alder 2 sigma
306280	300584	TRa- 14699	Brente bein	1720 ± 25	259-381 AD	252-390 AD

Figur 178: Planfoto ID 300584. Da63646_032. Foto: Kristoffer R. Rantala, NTNU Vitenskapsmuseet

7.5 Dateringer fase III (50 f.Kr.-400 e.Kr.)

OxCal v4.4.2 Bronk Ramsey (2020); r:5 IntCal13 atmospheric curve (Reimer et al 2013)

Figur 179: Dateringer fase III

Dateringene for fase III strekker seg fra overgangen mellom førromersk jernalder og romertid, rundt år 0, til om lag 400 e.Kr. For sørlige del av feltet innebærer dette anleggelsen av to gravkontekster i form av steinsirkler, som deretter blir delvis overlappet av en grav med en omkringliggende kjede av større steiner, som danner utgangspunktet for byggingen av den monumentale røys A. For nordlige del av feltet spenner aktiviteten i fase III fra de siste gravene ble satt inn i det eldre gravanlegget, via byggingen av røys B, til de siste sekundærgravene settes inn i røysa mot slutten av romertid.

De yngste dateringene fra dyrkningslag settes også til fase III. Dette gjelder toppen av dyrkningslaget utenfor kantkjeden under røys B. Tilførselen av kull i jorda i dette området virker å ha fortsatt til overgangen til romertid. Dette underbygges av at kantkjeden trolig har utgjort en tilnærmet avgrensning for gravanlegget i førromersk jernalder, mens området utenfor kantkjeden ikke har blitt dekket av elvestein før de første århundrene etter år 0. Kull under en fundamentelle under grønnsteinssirkel ID 306250 tyder på at hellene er lagt i romertid, og at grønnsteinssirkelen i så måte ikke er anlagt på en eldre sirkel av svartskiferheller.

7.6 Oppsummering fase III (50 f.Kr.-400 e.Kr.)

Fase III utgjør siste aktivitetsfase for gravanlegget på Gyllan. På begge delfeltene innledes fasen med anleggelsen av gravkontekster som i noen grad reflekterer den foregående fasens gravskikk på stedet. Under røys A anlegges det ytterligere to steinsirkler, hvor den ene (ID 306254) har tydelige likhetstrekk med steinsirklene fra førromersk jernalder. Grønnsteinssirkelen (ID 306250) skiller seg visuelt noe fra de tidligere sirkelene, men selve formen har likhetstrekk med den eldre delen av gravfeltet. Under røys B settes det inn ytterligere konsentrasjoner av bein blant svartskiferen, og virker dermed å fortsette tradisjonen med små graver uten tydelig gravmarkering.

I løpet av de første par århundrene av romertid blir det så reist to monumentale gravrøyser som dekker over det tidligere gravanlegget. Røys A anlegges i sammenheng med en ny grav (ID 306252), anlagt for å huse en dobbeltbegravelse. Røys B blir trolig bygget i sammenheng med en begravelse hvor en bronsekjele brukes som gravurne for to individer. Potensielt kan det også være snakk om ytterligere en dobbeltbegravelse i tilknytning til dette (se ID 301361), dog er denne noe mer usikker.

Mens byggingen av røys A markerer slutten på sørlige del av feltets bruk som gravanlegg, fortsetter bruken av røys B, hvor fire sekundærgraver settes inn blant elvesteinene. Når den siste graven settes inn mot slutten av romertid, avslutter det den påviste bruken av gravfeltet, som hadde sin begynnelse opp mot 1100 år tidligere.

Figur 180: Arkeologer og konservatorer samlet rundt bronsekjelen. Da63646_108.
Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

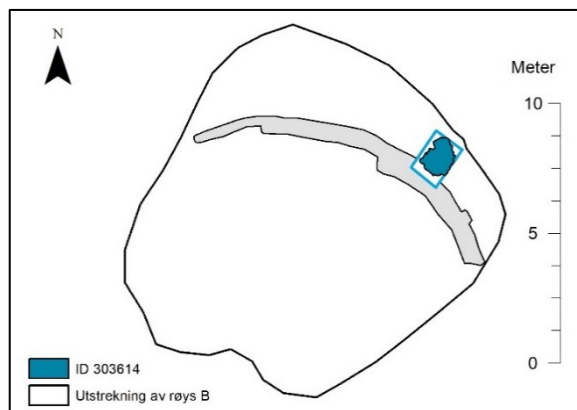

Figur 181: Fremrensing av hvit kvartsstein rundt grønnsteinssirkel ID 306250. Da63646_333.
Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

8. Kontekster uten identifisert fase

8.1 Steinsamling ID 303614

Rett på utsiden av kantkjeden under røys B, i og under dyrkningslag ID 303489, var en konstruksjon bestående av en blanding av elvestein, skjørbrent stein, grønnstein, og svartskiferheller. Den var noe ujevn, med største utstrekning i bunn, for så å bli gradvis smalere mot toppen. Toppen var flat, og de øverste steinene stakk akkurat ut av dyrkningslaget. Konstruksjonen hadde en grønnsteinshelle og elvestein i toppen, under var det hovedsakelig elvestein iblandet noe silt, deretter flere store heller, med noe elvestein og skjørbrent stein. Under hellene var kvabb, og deretter mer elvestein. Elvesteinene i bunnen lå ikke like tett sammen som de overliggende steinene, men mer innkapslet i kvabben. Massen steinene lå i var dels kullspettet, og tilnærmet likt dyrkningslag ID 303489. I utkanten i sørvest og nordvest var det noe sotholdig jord helt inntil steinene. Det ble påvist noen få brente bein i toppen av strukturen, men disse var i dårlig forfatning. Det kan ikke sies sikkert om disse har tilknytning til strukturen, eller om de har fulgt med kvabblaget som omkranset strukturen.

Figur 182: ID 303614, med omkringliggende undersøkelses-sjakt, rett utenfor kantkjeden. Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Tolkning av ID 303614

Det kunne ikke påvises noen tydelig funksjon til steinsamlingen med ID 303614, men det anses som relativt sikkert at det er snakk om en menneskeskapt konstruksjon. De ulike typene av stein, den konsentrerte oppbygningen, og mangelen på tilsvarende steinsamlinger i og under dyrkningslaget ellers i området, peker mot at konteksten er intensjonelt anlagt. Det kan muligens være snakk om en form for gravmarkering, men beinmaterialet var svært sparsomt, og det er usikkert hvorvidt det hørte til selve konteksten, eller de omkransende massene.

Figur 182: Stein har kommet til syne i og under dyrkningslag ID 303489. Da63646_269. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Konteksten var synlig i plan ved at enkelte elvesteiner stakk opp gjennom dyrkningslaget. Noe tydelig kutt kunne altså ikke ses i plan, selv om det kunne skimtes del av et kutt (ID 303787) nedover i

konteksten. Dette kunne da tyde på at dyrkningslaget hadde bygget seg oppover, heller enn at en har gravd seg ned gjennom det for å anlegge konteksten.

Det er ikke dateringsgrunnlag for konteksten, men det kan settes en dateringsramme med to ytterpunkter. Konteksten lå i et område som senere ble dekket av røys B. Dette tilsier at konteksten ble anlagt før byggingen av røysa, som skjedde i romertid. Anlagt helt inntil kantkjede ID 303082 virker det trolig at kantkjeden har eksistert ved anleggelsen av konteksten. Basert på beinmaterialet i kantkjeden ble denne trolig bygget rundt 511-276 f.Kr., og det regnes dermed som trolig at ID 303614 har tilkommet i løpet av tidsspennet mellom kantkjede og røys.

Tolkningen av konteksten må altså sies å være at konteksten er intensjonelt anlagt, men med en funksjon som basert på materialet fremstår som usikker.

Figur 183: ID 303614 sett fra siden. Da63646_299. Foto: Heidi F. Westgaard, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 184: Planfoto ID 303614. Da63646_298.
Foto: Heidi F. Westgaard, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 185: Fjerning av øverste lag med stein, og siltmasser mellom steinene. Da63646_314. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 186: Underveis i fjerningen av stein fra ID 302614. Heller er synlige, og det er også noe kullholdig silt. Det er også et tydelig skille mellom mørk brun sandholdig silt, og hvitbrun undergrunn. Da63646_317.
Foto: Heidi F. Westgaard, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 187: Elvestein i bunnen av konstruksjonen. Da63646_318. Foto: Heidi F. Westgaard, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 188: Kontekst ID 303614 er fjernet. I sidene dyrkningslag ID 303489, og en del elvestein. I bunnen ses et kutt, med ID 303787. Da63646_323. Foto: Heidi F. Westgaard, NTNU Vitenskapsmuseet

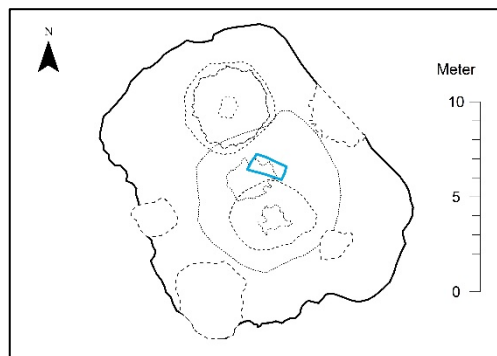
Figur 189: ID 303787 er snittet. Da63646_325. Foto: Heidi F. Westgaard, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 190: Steinsamling ID 303614 ses sammen med kantkjede ID 303082. Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

8.2 Hellekontekst ID 305884

Konteksten ble utgjort av en ufullstendig, tilnærmet rektangulær, form av grønnsteinsheller, som tilsynelatende var stukket ned i dyrkningslag ID 305985. I plan var det hovedsakelig deler av hellene i nord og øst som var synlige. Hellene i øst stod side ved side, med noe overlap, mens hellene i nord virket å bestå av flere fragmenterte heller, satt opp i flere overlappende rekker. I dette området lå et avlangt grått lag (ID 305930), med en tykkelse på 2-5 cm. Laget var om lag 3,5 meter langt, og 80 cm bredt. Det bestod av grå askelignende fin sand, spettet med små biter av kull og kvabb. Deler av laget dekket ID 305884, og fortsatte videre østover. Under dette kom en ned til masser tilsvarende dyrkningslag ID 305985.

Figur 191: Plassering av ID 305884, under øvrige strukturer under røys A. Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

De østlige hellene ble gravd frem, og det ble da tydelig at det var to solide heller som strakte seg ned til undergrunnen, omkranset av dyrkningslag. Den tilnærmede rektangulære formen mellom hellene var fylt med mørkebrun halvkompakt silt med spetter av biter av kull og brent leire. Dette var tydelig likt dyrkningslag ID 305985, og det kunne ikke ses noe kutt eller overgang mellom disse massene og dyrkningslaget utenfor hellene. Det ble dermed tolket som at dyrkningslaget også var innenfor hellene i ID 305884. Innenfor hellene var laget 6-7 cm tykt, og ved fjerning av dette ble flere deler av heller synlige. Det ble synlig et tilnærmet hjørne i sør, og en del knuste biter langs det som ville utgjort vestre langsida av et rektangel.

Under dyrkningslaget var gulbrun silt, som tilsvarer mellomstekt mellom dyrkningslag og undergrunn på feltet for øvrig. I toppen av dette, inn mot en av de østlige hellene, var en bit keramikk (T28162:6). Det ble også funnet en bit flint.

Tolkning av ID 305884

Funksjonen til ID 305884 er usikker, men det er hevet over tvil at strukturen er menneskeskapt. Plasseringen av hellene i en tilnærmet rektangulær form, hvor hellene er stukket dypt ned i bakken, tilsier at de er satt ned intensjonelt. Den ensartede bruken av stein underbygger også dette. Ved undersøkelsen var den firkantede formen ufullstendig, men de knuste bitene kan tyde på at formen har vært mer komplett. Det ble tidlig foreslått at det kunne være snakk om en kammergrav eller hellekiste, men det ble ikke gjort funn av brente bein eller gjenstander som kunne bekrefte dette. Det ble gjort funn av en bit keramikk og en bit flint i massene innenfor den rektangulære formen, men funnene ble gjort i massene tolket som del av dyrkningslaget, og tilknytningen til selve konteksten kan dermed ikke garanteres, selv om keramikken ble funnet inn mot en av hellene.

Det var ikke dateringsgrunnlag for konteksten. Det kunne ikke ses noe skille mellom massene på innsiden og utsiden av ID 305884, og det regnes dermed som sannsynlig at dyrkningslag ID 305985 har

bygget seg opp over ID 305884. Dette burde kunne tilsi at konteksten minst er eldre enn rundt 400 f.Kr., som er yngste datering for dyrkningslaget. Det er likevel en mulighet for at de tynne hellene kan ha blitt stukket rett ned i eksisterende dyrkningslag, selv om dette regnes som noe mindre sannsynlig. En ville forventet at dette ville etterlate spor i form av kutt rundt hellene, men dersom kuttene ble fylt med masse fra det øvrige dyrkningslaget, ville det ikke gitt fyllskifter som kan påvises i det arkeologiske materialet. ID 305884 ligger tilnærmet kant i kant med grønnsteinssirkel ID 306250, og ID 304958. Den blir senere dekket av grav ID 306252. Konteksten er dermed nødt til å være eldre enn dateringen av disse, satt til tidlig romertid. Både funksjon og datering må dermed sies å være usikker. Konteksten skiller seg betydelig ut fra de øvrige på lokaliteten, og ulikhet i alder kan være en faktor. Rester etter en eventuell begravelse er altså borte, men muligheten for at konteksten er brukt i en slik type forbindelse kan ikke utelukkes. Plasseringen i et gravfelt med tydelige variasjoner i gravskikk gjennom tusen år, holder døren åpen for ytterligere en potensiell type gravmarkering.

Figur 192: Lag ID 305930 ligger over området dels omkranset av heller. Da63646_564. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 193: Østlige heller er gravd frem, og det er gravd en liten sjakt gjennom massene. Da63646_566. Foto: Heidi F. Westgaard, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 194: ID 305884, med dyrkningslag ID 305985 mellom hellene. Da63646_568. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

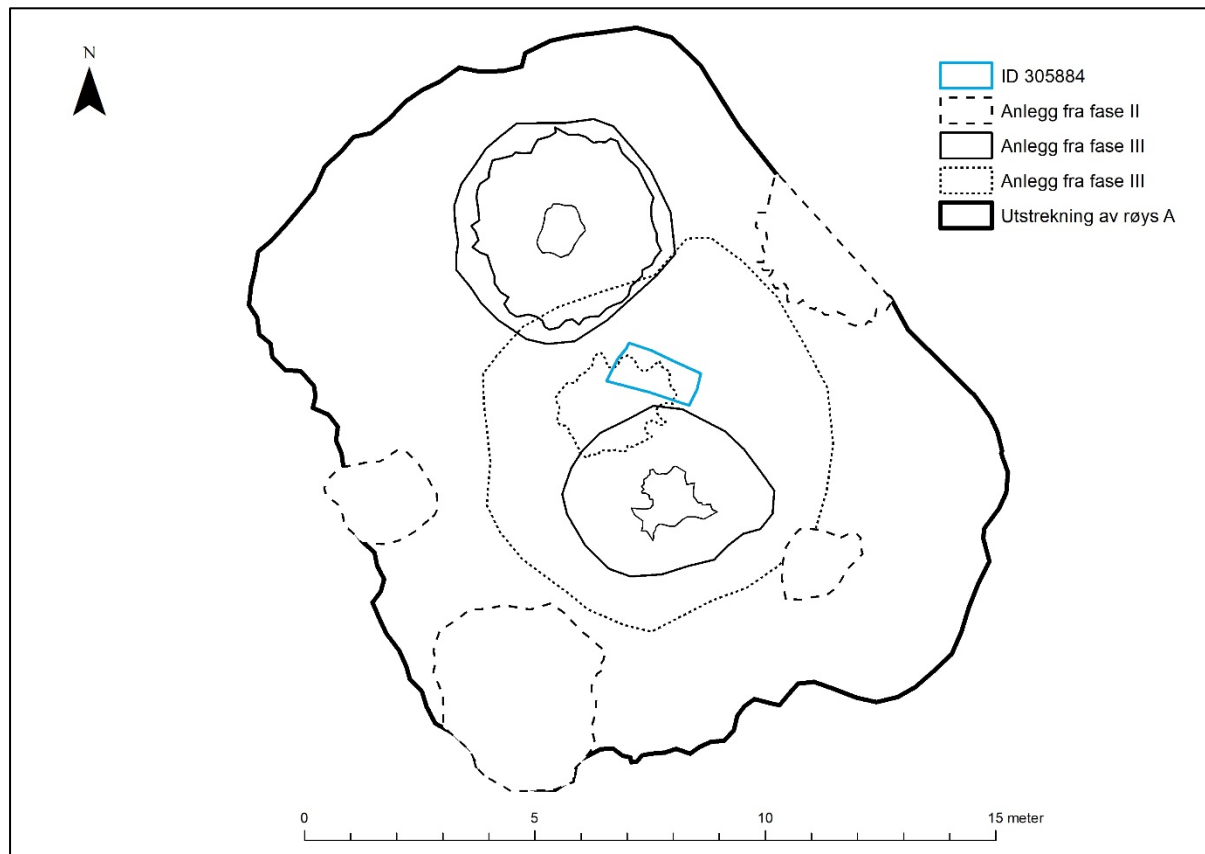
Figur 195: D 305884 etter fjerning av dyrkningslag ID 305985, og gulbrun silt gjenstår. Da63646_572.
Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 196: ID 305884 etter fjerning av dyrkningslag ID 305985, og gulbrun silt gjenstår. Da63646_573.
Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 197: Massene innenfor hellene gravd ned til undergrunnen. Det kunne ikke påvises noe skille mellom massene på innsiden og utsiden av konteksten, og det utgravde kuttet er dermed kunstig. Da63646_580. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 198: Plassering av ID 305884 under røys A. Illustrasjon: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

9. Funnmateriale

Det ble gjort flere gjenstandsfunn i løpet av undersøkelsen, relatert til kontekster både under og i selve røysene. Gjenstandsfunnene knyttes hovedsakelig til romertidskontekstene, med noen få unntak i det førromerske materialet. Disse behandles i avsnitt 9.1. Innsamling av prøver ble gjort fra kontekster tilhørende hele lokalitetens brukstid, og oversikt over dateringer kan ses under avsnitt 9.2, mens øvrige naturvitenskapelige prøver og analyser kan finnes under avsnitt 9.3.

9.1 Gjenstandsfunn

De ulike gjenstandsfunnene samt dateringsresultater og makrofossiler ble katalogisert etter funnkontekst og fordelt på tre museumsnumre – T28160 (kontekster tilknyttet romertidsfasen i og under røys A), T28161 (kontekster tilknyttet romertidsfasen i røys B), og T28162 (kontekster under røysene). Funn kan ses avbildet og beskrevet ved tilhørende kontekster gjennom rapporten. For fullstendig katalogtekst for de ulike museumsnumrene, se vedlegg 3.

T28160

T28160 består av gjenstandsfunn, osteologisk materiale, dateringsresultater, og makrofossiler fra romertidsfasen i og under røys A. Gjenstandsfunnene, og en betydelig andel av det brente beinmaterialet, kan knyttes til to ulike gravkontekster.

I ID 306252 ble det gjort funn av en pilspiss, hvor en definitiv parallell fra romertid ikke kunne fastslås. Det ble også gjort funn av et endefragment av kam, tilvirket av gevir. Fragmentet hadde synlige rester av tenner, og var dekorert med linjeornamentikk. Fra denne konteksten ble det også katalogisert om lag en halv kilo brent beinmateriale, hovedsakelig fra menneske i form av to individer, men med noen få fragmenter animalsk bein.

I ID 306250 ble det i en steinpakning sentralt i konteksten, sammen med brent beinmateriale, påvist en draktnål av typen krøllnål, av jern/kobberlegering. Like ved lå flere ringfragmenter av jern, som kan ha vært sammenhengende, men hvor formen er usikker grunnet fragmenteringen. Blant

Figur 199: T28160:1. Da63646_625. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 200: T28160:5. Da63646_623. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

beinmaterialet ble det også påvist fragmenter av kam, tilvirket av gevir. Flere har dels bevarte tenner, mens ett har tydelig punktsirkeldekor. Det ble også katalogisert om lag en halv kilo osteologisk materiale, hovedsakelig humant i form av to individer, men med noen få fragmenter animalsk bein.

Det ble også katalogisert brent osteologisk materiale fra andre kontekster, i form av gravkontekster og løsfunn fra røys. Det ble videre katalogisert dateringsresultater fra åtte analyserte prøver. Restmateriale fra makrofossilanalyse, fra ID 302360 og ID 305444, ble også katalogisert.

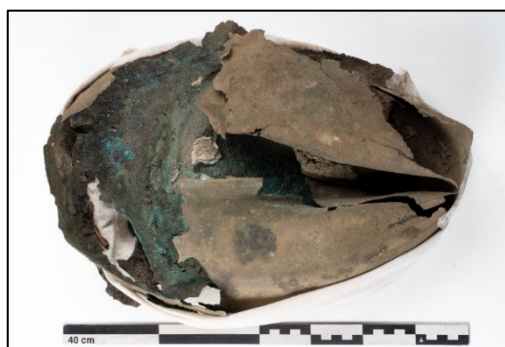
T28161

T28161 består av gjenstandsfunn, osteologisk materiale, dateringsresultater, og makrofossiler fra romertidsfasen i røys B. Dette knyttes til gravkontekster, øvrige kontekster, og løsfunn i røysa.

ID 301117, som tolkes som primærbegravelsen i røysa, inneholder en betydelig del av gjenstandsmaterialet på dette museumsnummeret. En østlandskjele av bronse, av typen Sau, lik R. 352 ble brukt som gravurne. Denne var fylt med om lag én kilo brente bein, tilhørende to individer. I tillegg ble det påvist fragmenter av animalsk bein, i tillegg til flere bjørneklør. Ytterligere bjørneklør ble påvist i området utenfor kjelen. I kjelen var det også en jernnagle, en bit brungrått grovt gods, og en del organisk materiale. Selve kjelen var pakket inn i never.

Fra sekundærgrav ID 300660 ble det katalogisert til sammen 63 biter av jernbeslag, som trolig har utgjort et lengre beslag, hvor brett med tilhørende nagler på flere biter tyder på at de tynne jernplatene kan ha vært festet rundt kanten på et kar, brukt som gravbeholder for det brente beinmaterialet. Dette ble utgjort av om lag en halv kilo brent bein, hovedsakelig humant, i tillegg til mulig animalske bein.

Det ble også katalogisert brent osteologisk materiale fra en rekke gravkontekster i røysa, i tillegg til andre kontekster i form av lag, i tillegg til en rekke løsfunn. Som løsfunn fra røysa ble det også katalogisert en halvdel av en skafthulløks, funnet blant elvesteinene som utgjorde røysa.

Figur 201: T28161:1. Da63601_007. Foto: Åge Hojem, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 202: Bjørneklør funnet i og utenfor kjele T28160:1. Da62646_618. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 203: T28161:20. Da63646_622. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Det ble katalogisert resultater fra seksten dateringsprøver, gjort på trekull, bein, og never. Restmateriale fra makrofossilanalyse, fra ID 301595, ble også katalogisert.

T28162

T28162 består av gjenstandsfunn, osteologisk materiale, dateringsresultater, resultater av mikromorfologiprøver, og makrofossiler fra området under røysene, tilknyttet kontekster datert til bronsealder og førromersk jernalder. Dette knyttes til blant annet gravkontekster, øvrige kontekster, dyrkningslag, kokegroper og stolpehull.

Blant elvestein som utgjorde ID 302280, lå en grønnstein med helleristning. Den hadde motivsiden opp, og var delvis trykket ned i dyrkningslag ID 303534. Ristningen består av en båtfigur med mannskapsstreker, med en liten skålgrop over, og en tynn linje av mindre huggespor nedenfor båten. Båtfiguren er risset inn ovenfor en buet naturlig rød utfelling i steinen.

I én av de førromerske gravkontekstene (ID 302730) ble det påvist en underligger til skubbekvern, med beinholdig masse deponert over. I en annen av de førromerske gravkontekstene (ID 303736) ble det påvist fragmenter av jernnagle. I dyrkningslag ble det påvist fragmenter av asbestkeramikk, og en ildslagningsflint.

Det ble katalogisert brent osteologisk materiale fra en rekke kontekster, hvor det i all hovedsak var humant materiale, men med noen få unntak av animalsk bein. Det ble katalogisert resultater fra 29 dateringsprøver, gjort på trekull og bein. Restmateriale fra makrofossilanalyser, fra dyrkningslag og kokegrop, ble også katalogisert. Resultater av åtte mikromorfologiprøver, gjort på jord fra dyrkningslag, ble også katalogisert.

Figur 204: Motiv på T28162:1. Da63646_617. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 205: T28162:6. Da63646_629. Foto: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

9.2 Dateringer

Det ble samlet inn 155 prøver til ^{14}C -datering gjennom utgravningen og etterarbeidet. Av disse var det 111 kullprøver, 12 neverprøver, og 32 osteologiske prøver. Totalt 53 prøver, bestående av 19 kullprøver, 5 neverprøver, og 29 osteologiske prøver, ble valgt ut og sendt til datering. Fordelt mellom røysene ble det sendt inn 8 prøver fra røys A, 16 prøver fra røys B, og 29 prøver fra kontekster under røysene. Prøvene er innsamlet fra gravkontekster, kokegroper, lag, og dyrkningslag.

I de tilfeller der man hadde både osteologisk materiale i tillegg til kullprøver fra samme kontekst, ble osteologisk materiale prioritert ettersom beinmaterialet i de fleste aktuelle tilfellene hadde en sikrere relasjon til konteksten. Dateringsspennet er likevel større for de fleste prøvene datert på bein, heller enn trekull. Prøver av kull og osteologisk materiale ble vasket og preparert av Michael A. James. Neverprøvene ble plukket ut fra bronsekjele T28161:1 i løpet av konserveringsarbeidet, av Leena A. Airola. Fire dateringsprøver ble analysert av Beta Analytic, mens de resterende prøvene ble analysert ved Nasjonallaboratoriene for datering ved NTNU Vitenskapsmuseet.

Dateringene er kalibrert ved Oxcal v4.4.4, med kurve IntCal 13.

Daterte kontekster presenteres tilknyttet kontekster og faser gjennom rapporten. Se visuell oversikt over dateringer under hvert fasekapittel, og vedlegg 4 for fullstendig liste over daterte prøver og resultater.

Sammensatt viser dateringsresultatene at aktiviteten på lokaliteten kan inndeles i tre faser.

Fase I: 1700-1400 f.Kr.

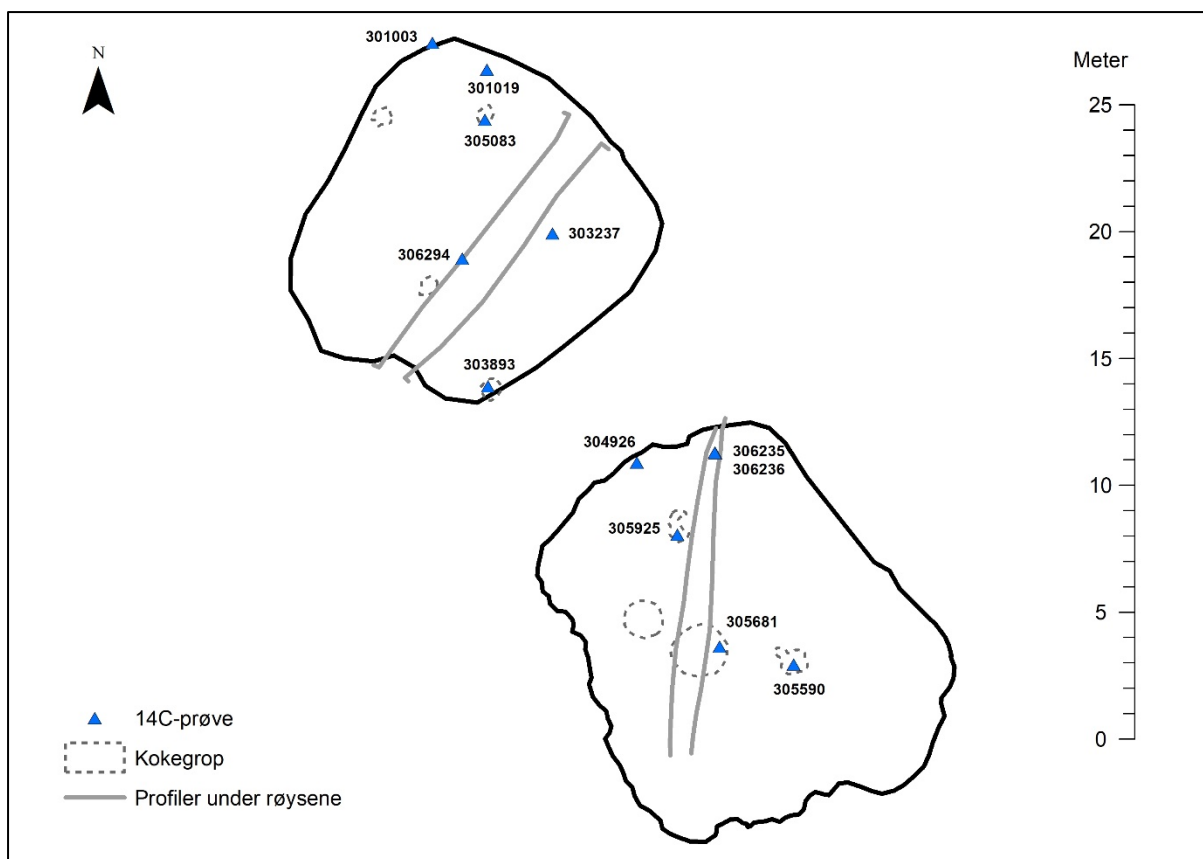
Områdets første bruksfase plasseres i eldre bronsealder, og er dermed en forløper til stedets senere bruk som gravanlegg. Denne fasen har etterlatt arkeologiske spor i form av dyrkningslag, stolpehull, staurhull og kokegroper.

Fase II: 750-350 f.Kr.

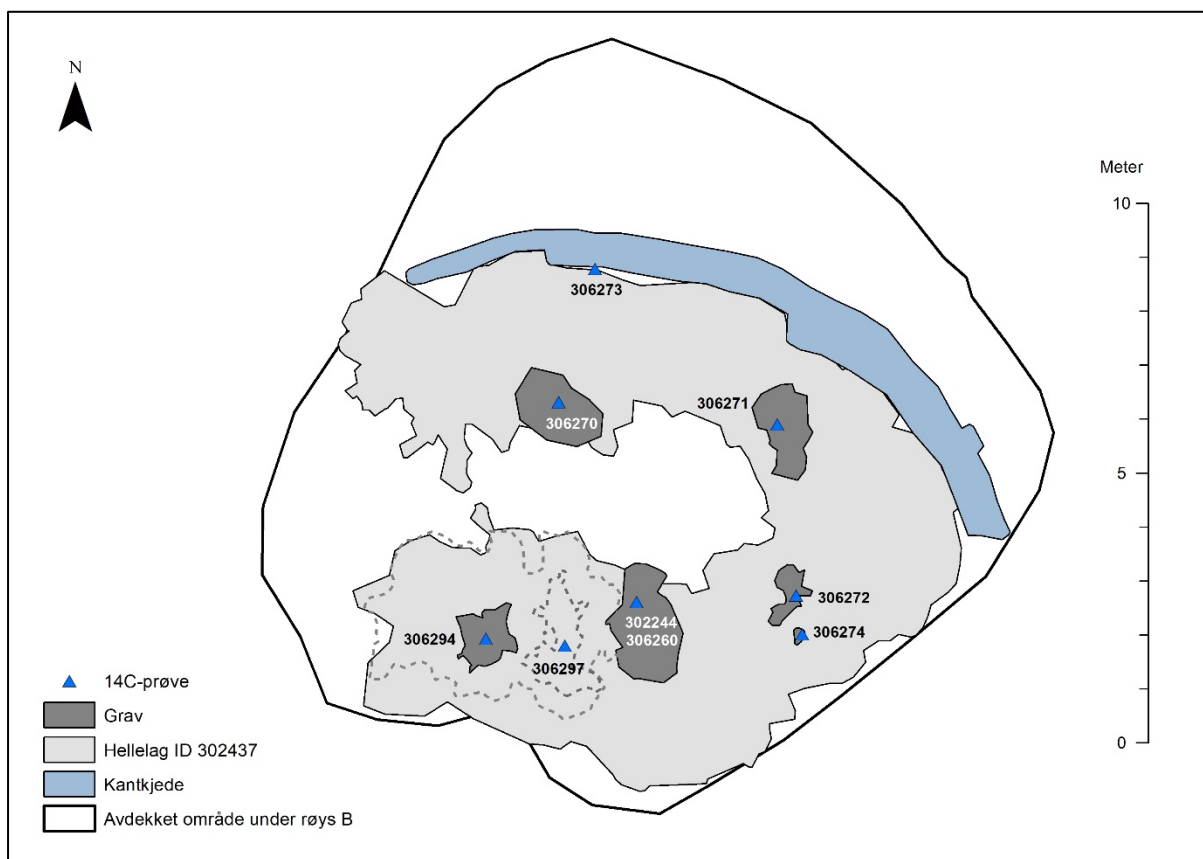
Områdets andre aktivitetsfase starter opp i yngre bronsealder, og fortsetter videre inn i førromersk jernalder. I denne perioden virker stedet å gå fra å ha en mer bosetningsmessig karakter, til å bli tatt i bruk som gravfelt. Da det undersøkte området var lite, er det likevel ikke mulig å si noe om i hvilken grad denne bosetningsaktiviteten fortsatte i området rundt. Den første graven anlegges mellom 771 og 540 f.Kr., og deretter bygges en rekke graver frem mot år 350 f.Kr., hvorav hovedvekten trolig skjer mot slutten av perioden. Gravene under de to røysene virker å være anlagt samtidig, men gravmarkeringene varierer betydelig gjennom gravfeltet.

Fase III: 50 f.Kr. - 400 e.Kr.

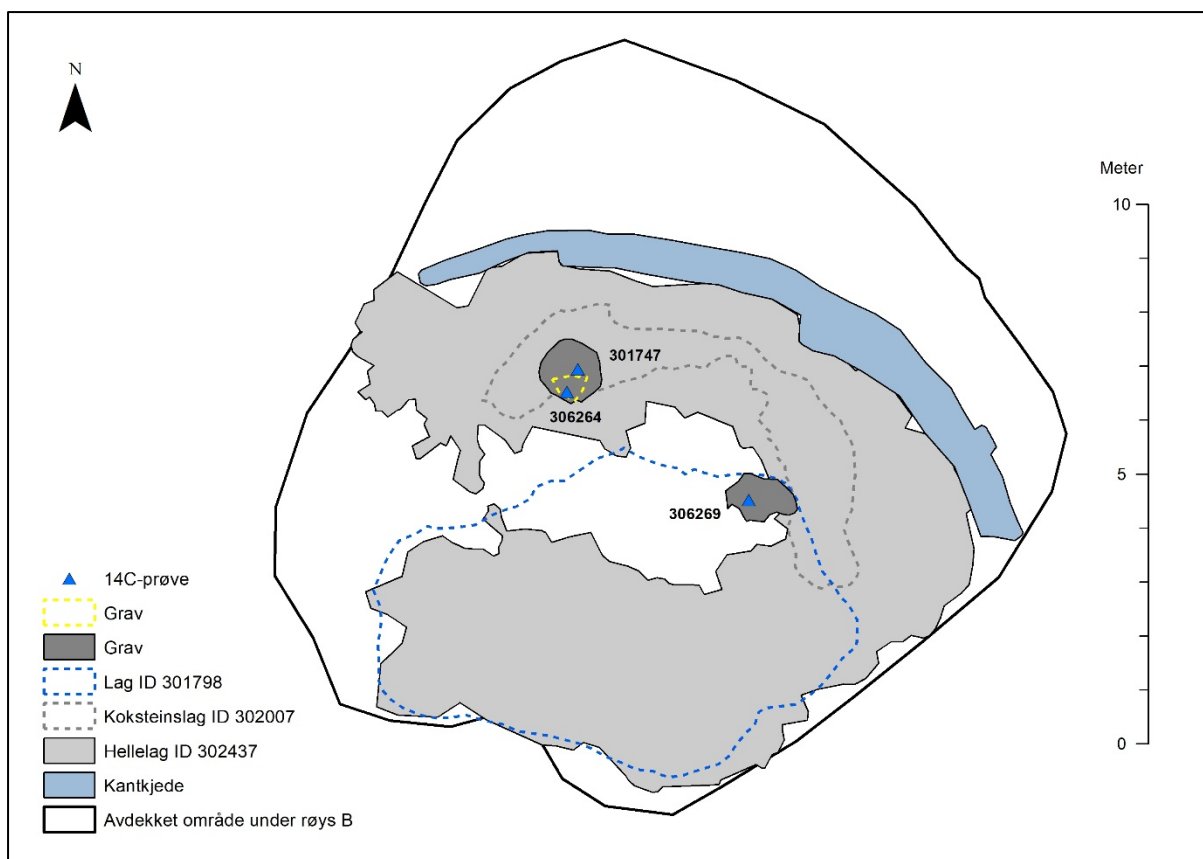
Områdets tredje og siste aktivitetsfase innledes i overgangen mot romertid, i tiden rundt år 0. Dette skjer i form av at ytterligere et par graver settes ned i området som senere dekkes av røys B. Etter en tilsynelatende nedgang i bruk på nærmere tre hundre år, viser det arkeologiske materialet en tydelig oppblomstring i aktivitet i de første århundrene av romertid. Dette skjer i form av anleggelse av flere nye graver på feltet, som så blir dekket over av, eller inkorporert i, to monumentale gravrøys. Røysene dekker da over det eldre gravfeltet, og bevarer det for ettertiden. Anleggelsen av røys A markerer slutten på gravleggelser i sørlige del av gravanlegget, mens flere sekundærgraver settes inn i røys B, frem til siste grav plasseres mellom 252-390 e.Kr. Det har da blitt foretatt gravleggelser i dette området i opp mot 1100 år.

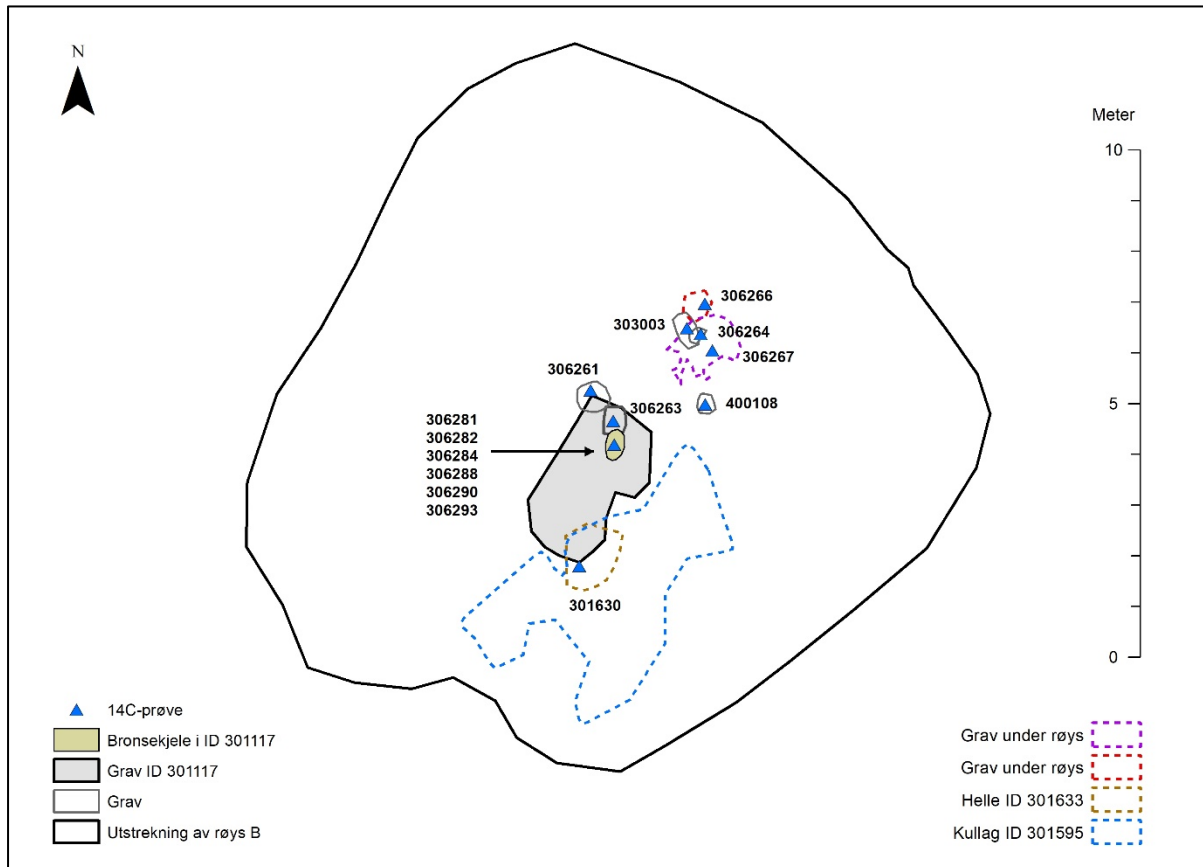
Figur 206: Oversikt over 14C-prøver fra området under røysene. Enkelte dateringer av kokegroper og dyrkningslag går også inn i fase III. Kart: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

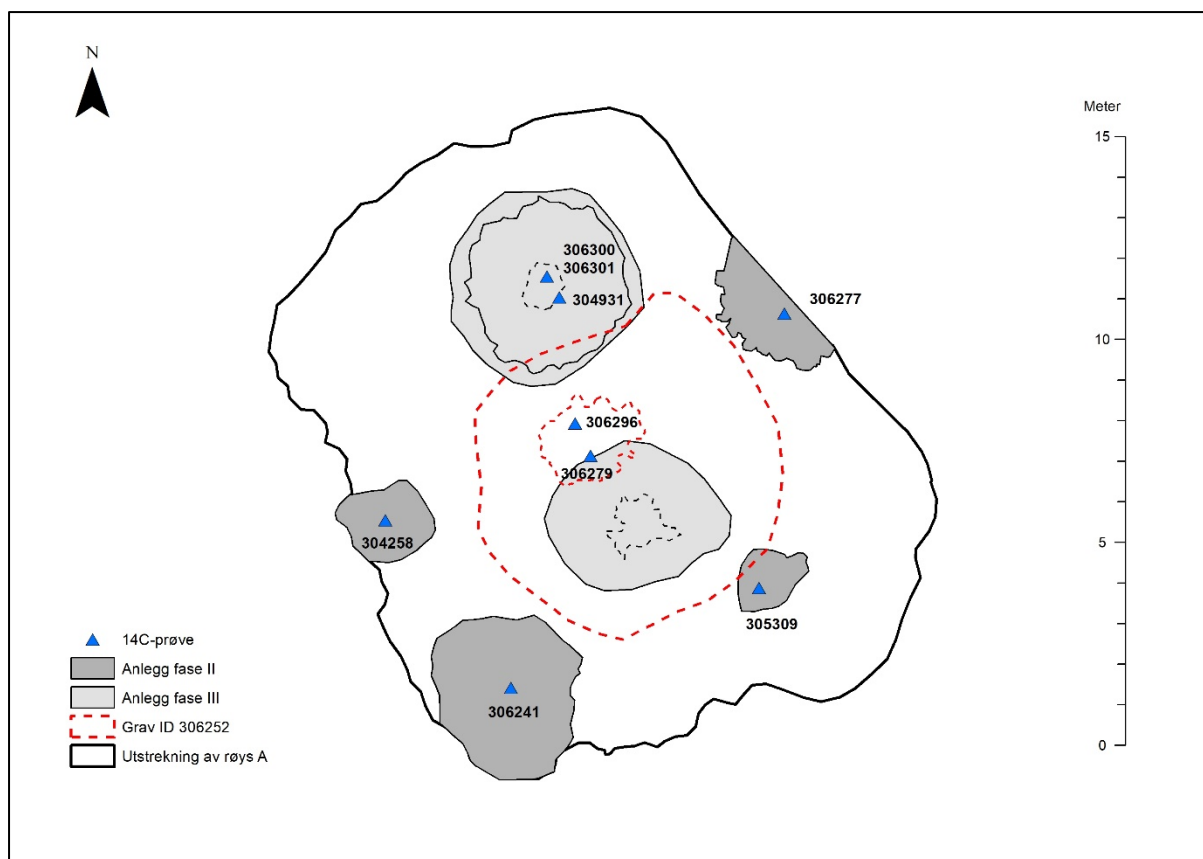
Figur 207: Oversikt over 14C-prøver i området under røys B, tilknyttet fase II. Kart: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 208: Oversikt over 14C-prøver i området under røys B, tilknyttet fase II. Kart: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 209: Oversikt over 14C-prøver i røys B. Kart: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 210: Oversikt over 14C-prøver tilknyttet anlegg fra fase II og III, i området under og i røys A.
Kart: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

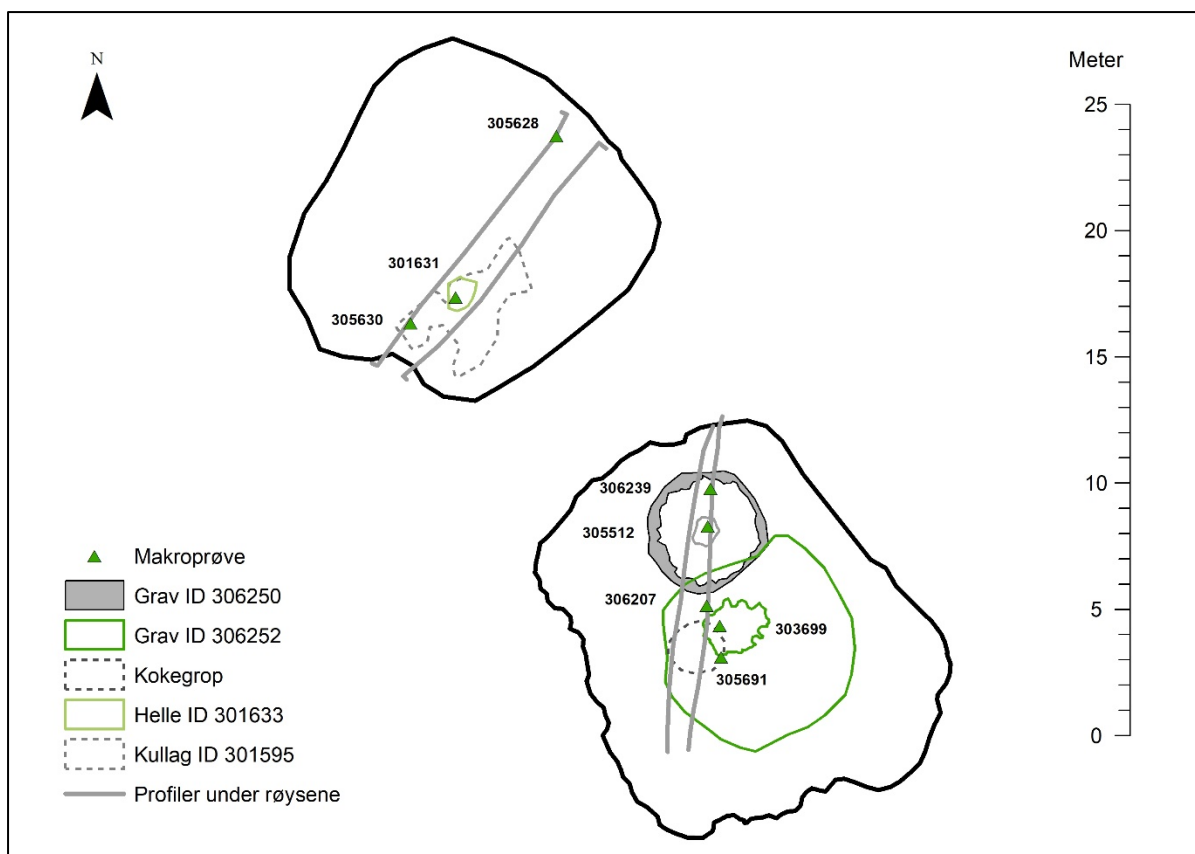
9.3 Naturvitenskapelige prøver og analyser

I løpet av utgravningen og etterarbeidet ble det samlet inn naturvitenskapelige prøver i form av kullprøver, makrofossilprøver, mikromorfologiprøver, fosfatprøver og jordprøver. I tillegg ble det skilt ut osteologiske prøver for datering og osteologiske analyser. Prøvene ble tatt ut fra kontekster i og under røysene, dyrkningslag, og strukturer i dyrkningslaget. Et utvalg ble gjort på grunnlag av hvilke prøver som hadde størst utbyttepotensiale med tanke på en helhetlig tolkning av aktiviteten på lokaliteten.

9.3.1 Makrofossilanalyser

Det ble tatt ut 20 makrofossilprøver fra lokaliteten i løpet av utgravningen. Av disse ble åtte utvalgt til analyse, som ble utført av Annine A. Moltsen ved Natur og Kultur (NOK) i København. Av de analyserte prøvene er fire fra dyrkningslag, to fra gravanlegg, én fra et kullholdig lag under røys B, og én fra en kokegrop.

Under gjengis resultatene fra Moltsens analyse. Se Moltsen (2020) for komplett analyseresultat.

Figur 211: Oversikt over for analyserte makroprøver i og under røysene. Kart: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Metode

Ettersom prøvene ble tatt fra tørre kontekster ble det hovedsakelig fokusert på forkullet plantemateriale. Prøvene ble tørket ved romtemperatur, før de ble flottert i et åpent kar. Det forkullede plantematerialet ble så samlet ved hjelp av et finmasket såld, med maskevidde på 0,5 mm. Det oppsamlede materialet ble så tørket igjen før det ble analysert for makrofossiler. Restmaterialet fra prøvene ble også delvis gjennomgått for eventuelle funn av annet materiale av kulturhistorisk verdi og/eller jern.

Resultat

Innholdet forkullet materiale er gjengitt med x, hvor (x) = enkelte forkullede biter, x = ca. 1/3 av prøven var forkullet, xx = ca. 2/3 av prøven var forkullet, og xxx = alt i prøven var forkullet. r = avrundet, s = skarpkantet. Resultater er gjengitt etter Moltsen 2020 (NOK-rapport 05-2020).

Tabell 49: Innhold i analyserte makrofossilprøver. Tabell etter Moltsen (2020)

Prøvenr.	Kontekst	Røys (I/under)	Volum Forkullet Slitegrad	Annet innhold	Makrofossil
303699	Lag ID 302360, i grav ID 306252	A	50 ml x s	Hvitbrente bein 2 ml	-
305512	Lag ID 305444, i grav ID 306250	A	40 ml xx s + noen lett r	Bladknopp fra løvtre Hvitbrent bein xxx 3 Klumper av amorft organisk materiale Cenococcum x	1 Bygg (Hordeum vulgare) 2f Cf. Korn sp. 8 Bringebær (Rubus idaeus) ½ Einer (Juniperus communis) Mange moderne frø og rakleskjell fra bjørk (Betula sp.)
305691	Kokegrop ID 305591	A	30 ml xxx, s	-	-
306207	Dyrkningslag ID 305985, midt i profil	A	3 ml x, s + r + kvister		
306239	Dyrkningslag ID 305985, nordlig del av profil	A	5 ml xx, s		
301631	Kullholdig lag ID 301595	B	100 ml xx, s Kvister (x)	1f Hvitbrent bein	-
305628	Dyrkningslag ID 303489, utenfor kantkjede	B	2 ml (x), s	-	-
305630	Dyrkningslag ID 303534, innenfor kantkjede	B	5 ml (x) , s	-	-

Av de undersøkte makrofossilprøvene er prøve ID 305512 fra grav ID 306250 den eneste hvor det ble funnet korn og frø. Av trekullet i prøven var majoriteten skarpkantet, men det forkom også en mindre mengde med slitasjespor. Foruten trekull ble det påvist en forkullet kjerne av bygg, noen klumper av amorft organisk materiale, åtte forkullede bringebærfrø, et halvt einerbærfrø, brente bein, og en mengde Cenococcum-fruktlegermer.

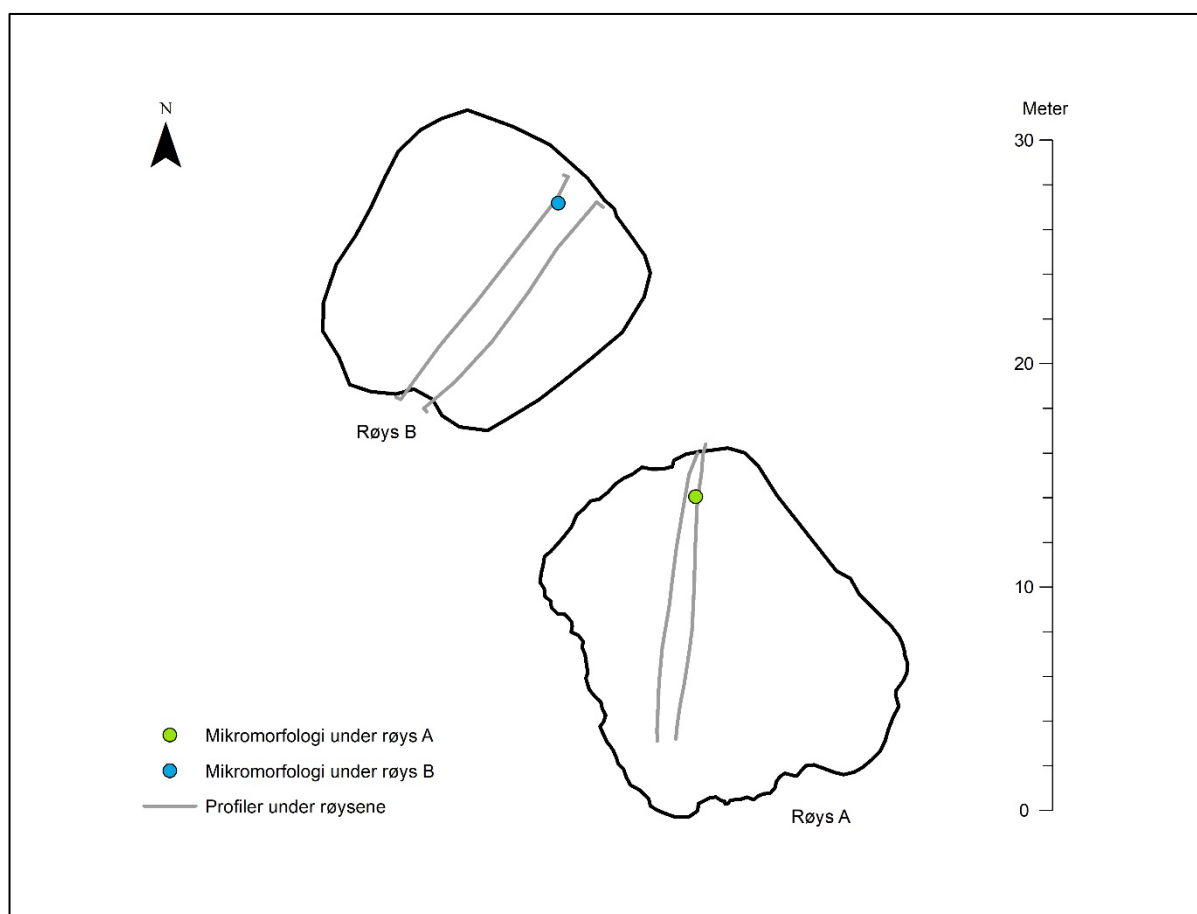
Moltsen fremstiller flere mulige tolkninger på innholdet i denne prøven. Disse består av gravgaver, mageinnhold, materiale fra likbålet, boplassavfall, og nedsviing av vegetasjon. Gravgaver,

mageinnhold, og materiale fra likbål er det mest sannsynlige med utgangspunkt i den lukkede konteksten prøven er tatt fra. Feltlederne og Moltsen veker sannsynligheten mot mageinnhold, på bakgrunn av funnkontekst og innhold i prøven.

9.3.2 Jordmikromorfologiske analyser

Under avdekkingen av dyrkningslaget under røysene ble det satt igjen en profilbenk under hver av røysene, for uttak av prøvemateriale. Det ble tatt ut flere serier med mikromorfologiprøver i hver profilbenk, hvor et utvalg ble sendt til analyse. Disse bestod av to sett med fire prøver i hver, hvor ett sett kom fra dyrkningslag under røys A, mens det andre kom fra dyrkningslag under røys B. Prøvene utgjør en prøvesekvens som går fra toppen av dyrkningslaget til undergrunnen, med den hensikt å avklare dyrkningslagets sammensetning og oppbygning. Det var også et ønske om å kunne si noe om jordbrukspraksis og intensivitet av bruk.

Analysen ble utført av Richard I. Macphail ved Institute of Archaeology, University College London (UCL). Under gjengis resultatene fra Macphails analyse. Se Macphail (2020) for komplett analyseresultat.

Figur 212: Oversikt over uttakssted for analyserte mikromorfologiprøver, i området under røysene.
Kart: Astrid Kviseth, NTNU Vitenskapsmuseet

Metode

Ved analyse av prøvene ble de først impregnert med en blanding av klar polyester harpiks-aceton, før den ble videre dekket av harpiks. Prøvene ble så skåret i skiver på 75 x 50 mm, som ble polert og undersøkt ved hjelp av polarisasjonsmikroskop. Prøvene ble undersøkt, med forstørrelsesgrad på mellom x1 og x200/400, under planpolarisert lys (PPL), krysset polarisert lys (XPL), skrå innfallende lys (OIL) og ved bruk av fluorescensmikroskopi (blått lys – BL).

Røys A

Lag 4 (P.ID 306224): Den undersøkte skiven viser et krysningspunkt av svakt humøs silt- og leirholdig sand, som inneholder små kullfragmenter og sylig brun, mulig podsol, sand med jernutfelling.

Lag 3 (P.ID 306223): Den undersøkte skiven viser en overgang mellom to dyrkningslag. Det er også et mulig ardsfor synlig i overgangen mellom de to lagene. Lagene karakteriseres av svakt gjødslet fin sand på det nedre laget, og et mer humøst biologisk aktivt og kullfragmentspættet silt- og leirholdig sandlag i det øvre laget. Det øvre laget inneholder også spor etter menneskelig aktivitet i form av brent sand og skiferfragment. Det er sannsynlig at laget har blitt iblandet kolluviale avsetninger over tid.

Lag 2 (P.ID 306222): Den undersøkte skiven fra dette laget viser spor etter animalsk aktivitet i form av dyreganger. Macphail ser til små pattedyr som mulig opphav til disse. Dyrkningslaget har videre spor etter meitemarkaktivitet og gjødsling. Dette kan sees i forekomsten av forkullet organisk materiale, humifiserte planterester, brente mineraler, og mulig jernfosfatutfelling. Prøveskiven viser at dyrkningslaget i dette segmentet er iblandet kolluviale avsetninger.

Lag 1 (P.ID 306221): Den undersøkte skiven fra dette laget viser en svak mulig kompresjon av dyrkningslaget som også er biologisk aktiv. Den biologiske aktiviteten ses gjennom tilstedeværelsen av små dyreganger, mulig meitemarkaktivitet, med innslag av mineralrikt organisk avfall. Den øvre delen av den undersøkte skiven viser økning i den finkornete sandsammensetningen som kan være et resultat av gjødsling gjennom tilførselen av større mengder forkullet organisk materiale. Dette igjen kan ha ført til økt jernfosfatutfelling.

Røys B

Lag 4 (P.ID 305535): Laget viser overgangen fra dyrkningslaget til undergrunnen. Skiven viser at overgangen mellom lagene er dyregangblandet. Undergrunnen består av en mørk brun argillisk silt- og leirholdig sand. Macphail omtaler denne undergrunnen som en mulig paleosol avsetning fra en tid da Gaula stod høyere. Forstyrrelser gjennom erosjon eller bosetning kutter undergrunnen i den undersøkte skiven. Dyrkningslaget består av kolluvial avsetning i form av svakt humøs fin sand som Macphail mener stammer fra åskantene.

Lag 3 (P.ID 305534): Den undersøkte skiven fra dette laget viser at det består av en blanding av dyrebearbeidet silt- og leirholdig sand og svakt humøs (gjødslet) sand. Gjødslingen er trolig tilkommet gjennom bosetningsavfall i form av kullfragmenter og mulige fosfatutfellinger.

Lag 2 (P.ID 305533): Den undersøkte skiven fra dette laget viser at dyrkningslaget er i stor grad iblandet kolluviale avsetninger.

Lag 1 (P.ID 305532): Den undersøkte skiven fra dette laget viser en økning i gjødselsmateriale mot toppen. Gjødselsmaterialet består av kullbiter, mulig jernfosfat utfelling og forkullet organisk materiale. Dette indikerer ifølge Macphail at det er mulig bosetningsavfall som er tilført og ikke bare rester etter svibruk.

Konklusjon

Analysen av de innsendte prøvene viser til at dyrkningslaget ligger på en undergrunn av alluviale avsetninger som har blitt tilført leire og jernmineraler gjennom endringer i Gaulas løp og vannstand. Dyrkningslaget er fortykket gjennom kolluviale avsetninger fra åskantene.

Den eldste delen av dyrkningslaget som kutter undergrunnen ble gjødslet ved tilførsel av små mengder bosetningsavfall, i form av kullfragmenter, brente mineraler, og fjøsavfall. Under begge røysene, i den øvre delen av dyrkningslaget, opptrer små fragment av skifer i de undersøkte skivene. Macphail mener dette kan være spor etter steinbearbeiding, men ettersom begge røysene og gravene under inneholdt større mengder skjor og svært fragmenterte skiferstein, har vi (feltlederne) tolket forekomsten av skiferfragment som tilhørende gravanleggene. De eldste delene av dyrkningslaget fremsto som like under hver røys, mens forskjellene dukket opp i den yngste delen.

Dyrkningslaget under røys A hadde en mer humøs fremtoning enn under røys B, og inneholdt kullfragmenter og mulig fosfatfarget kullfragmenter. Dyrkningslaget her var i tillegg mer finkornet enn under røys B, og hadde spor etter høy meitemarkaktivitet. Macphail mener at gjøslingsaktiviteten under røys A var mer intensiv enn under røys B, og førte til et mer fruktbart dyrkningslag her.

9.3.3 Osteologisk analyse

Med utgangspunkt i en betydelig mengde brent bein i flere av gravkontekstene på lokaliteten, ble det bestemt å sende materiale til osteologisk analyse. En innledende gjennomgang ble utført av Lisa Mariann Strand ved NTNU Vitenskapsmuseet, som gjorde et utvalg blant de mest innholdsrike og/eller interessante kontekstene. Totalt ble osteologisk materiale fra tolv gravkontekster sendt til osteologisk analyse ved Osteoarkeologiska forskningslaboratoriet (OFL) ved Stockholms universitet. Analysen ble gjennomført av Rudolf Gustavsson og Jan Storå.

Under gjengis tabeller, metodikk, og konklusjon fra Gustavssons og Storås' analyse. Osteologisk innhold kan ses tilknyttet kontekster gjennom rapporten. Se Gustavsson og Storå (2020) for komplett analyseresultat.

Metode

Ved den osteologiske analysen blir materialet hovedsakelig visuelt undersøkt. Det meste av beinmaterialet fra de utvalgte kontekstene ble sendt til OFL, mens en mindre mengde ble fotografert, og foto sendt via epost. Av de innsendte kontekstene ble seks analysert i detalj, mens de resterende

seks kun ble grunnleggende undersøkt, se figur 50. Den detaljerte analysen innebærer en fullstendig gjennomgang av prøvematerialet, hvor man identifiserer og kvantifiserer materialet. Den grunnleggende undersøkelsen innebærer en målrettet gjennomgang med utgangspunkt i spesifikke problemstillinger. For det innsendte materialet fra Gyllan innebar dette å avklare og/eller avdekke antall individer i kontekstene, generell anatomisk representasjon i materialet, og alders- og kjønnsindikatorer. Det fotograferte materialet ble kun grunnleggende undersøkt. Totalt ble 2541,1 gram analysert i detalj, og ca. 1600 gram ble grunnleggende undersøkt.

Tabell 50: Analyserte kontekster og analysegrad

Kontekst	Røys	Analysegrad
302360	A	I detalj
305444	A	I detalj
301150	B	I detalj
301361	B	I detalj
302696	B	I detalj
300584	B	I detalj
301096	B	I detalj
302905	B	I detalj
300660	B	Grunnleggende
302183	B	Grunnleggende
302213	B	Grunnleggende
303189	B	Grunnleggende

Tabell 51: Forbrenningsgradtabell

Grad	Beskrivelse
0	Ikke brent (kremfarget/lys brun)
1	Noe brent; lokalisert og <halv karbonisering
2	Lett brent; >halv karbonisering
3	Full karbonisering (helt svart)
4	Lokalisert<halv kalsinert (mer svart enn hvit)
5	>Halv kalsinert (mer hvit enn svart)
6	Full kalsinering (helt hvit)
6a	Full kalsinering med myk overflate
6b	Full kalsinering med krystallisert struktur

Den osteologiske analysen kan grovt sett deles inn i to hovedkategorier, i form av morfologiske og tafonomiske karakteristikk. De morfologiske trekkene brukes til å artsbestemme beinmaterialet, hvilken kroppsdel beinmaterialet stammer fra, biologisk/kronologisk alder, og kjønn. De tafonomiske trekkene brukes til å bedømme forbrenningsgrad, fragmenteringsgrad, og hardhetsgrad. Sammen vil man gjennom de tafonomiske trekkene kunne si noe om kremasjonsprosess og beinhåndtering i sammenheng med gravleggingsprosessen. En komplett gjennomgang av metodikken ved analysen kan ses i Gustavsson og Storå (2020).

Konklusjon

Resultatet fra den osteologiske analysen viser at beinmaterialet fra samtlige kontekster undersøkt er hardt brent. Den laveste forbrenningsgraden observert er 5. Hele 90% av det undersøkte materialet er helt hvitbrent, og ca. 30% er klassifisert til forbrenningsgrad 6b. Forbrenningsgrad 6b er den høyeste forbrenningsgraden brukt i osteoarkeologiske undersøkelser. Av det materialet som ikke har oppnådd hvitbrenning, grad 5, så skyldes dette i majoriteten av tilfellene at nylige fragmenteringer i materialet, som følge av utgravningen, eksponerer den mørke kjernen. Dette observeres oftere ved større

beinelementer, hvor årsakene til dette kan være rask forbrenning med høy varme som ikke trenger inn i kjernen, eller lav oksygentilførsel som under kremasjon hindrer oksidering av beinmaterialet. Ifølge Gustavsson og Storå ville disse trolig ha blitt kategorisert som grad 6 hvis materialet ikke hadde vært utsatt for nylig fragmentering.

Av de undersøkte gravkontekstene så inneholdt ingen den mengden bein som man ville forventet ved en kremasjon av et helt individ. Dette er ikke uvanlig i arkeologisk sammenheng, men er påfallende ved de fire gravkontekstene som inneholder to individ. Årsakene til manglende beinmateriale kan være sortering/håndtering i etterkant av kremasjon, naturlig beinsvinn, og mekanisk skade. Moderne studier av kremasjonsprosesser indikerer at beinmaterialet fra en hel person skal utgjøre mellom 860 og 4500 gram under idealforhold, mens enkeltindividkonteksten med høyest beininnhold på Gyllan (ID 300660) bestod av ca. 590 gram.

Fire av de undersøkte kontekstene inneholdt beinmateriale fra to individer. Samtlige av disse er datert til romertid. Videre klarer Gustavsson og Storå å påvise deponeringen av beinmateriale fra 3 subadulte individer blant det undersøkte materialet. To av disse forekommer i kontekster hvor to individer er deponert, og opptrer sammen med et voksent individ. De resterende undersøkte kontekstene inneholdt voksne individer. Av kjønnsindikatorer ble det fremlagt kjønn på fem individer i fire kontekster (ID: 306250, 306252, 301150 og 300660). Fire av disse har en konstatert usikkerhet ved kategoriseringen.

Tabell 52: Alderskategorier

Kategori	Alder (år)
Infans I	0-7
Infans II	7-14
Juvenilis	1-18/20
Adultus	20-40
Maturus	40-60
Senilis	60+

Det har ikke blitt påvist noe mønster eller trender i kremasjonsprosessen sett opp imot det kronologiske spennet som gravkontekstene er fordelt på. Det forekommer likevel noen forskjeller. I noen tilfeller var det innslag av sotfarging av beinmaterialet, mens i andre var materialet helt hvitt. Dette kan indikere forskjellig kremasjonsprosess, men mer sannsynlig en ulik håndtering av de kremerte restene. Videre er det forskjeller i gravskikk i romertid med dobbeltgravkontekster og gravgaver, men beinmaterialet utviser ingen klar distinksjon i kremasjonsprosessen. I majoriteten av gravkontekstene er de fleste anatomiske regionene representert. Gravkontekstene med ID 301096, 302696 og 301150 skiller seg ut på dette området. ID 301096 og 302696 har påfallende lite kraniefragmenter, som er et beinelement som holder seg godt, og er enkelt å identifisere. Beinmaterialet fra bronsekjele T28161:1 har en høyere forekomst av skjøre beinelement som har blitt bevart, i motsetning til de andre undersøkte kontekstene. Bronsekjelen har trolig fungert som et beskyttende skall rundt beinmaterialet i denne konteksten, og bidratt til bedre bevaringsforhold.

Tabell 53: Oversikt over osteologisk analyse

Kontekst	Antall individer	Alderskategori	Kjønn	Røys
302360	2	Adult og maturus?	Én kvinne? og én ubestemt	A
305444	2	Infans I og adult (yngre)	Voksen mann og én ubestemt	A
301150	2	Adult og maturus	Én kvinne? og én mann?	B
301361	2	Infans II? og adult	-	B

Kontekst	Antall individer	Alderskategori	Kjønn	Røys
302696	1	Infans II/juvenilis	-	B
300584	1	Adult< (eldre)	-	B
301096	1	Adult (20 år<)	-	B
302905	1	Adult< (middel/eldre)	-	B
300660	1	Adult<	Én kvinne?	B
302183	1	Adult (yngre, 21år+)	-	B
302213	1	Adult (eldre?)	-	B
303189	1	Adult< (eldre)	-	B

9.3.4 Øvrige naturvitenskapelige prøver

Det ble i tillegg til overnevnte naturvitenskapelige prøver tatt ut fosfatprøver fra området rundt kontekst ID 305884, samt en jordprøve fra et jernutfellingsområde i dyrkningslaget under røys A. Prøvene ble vurdert etter sitt potensiale, og det ble besluttet å ikke sende disse til analyse.

10. Resultat

Den arkeologiske undersøkelsen på Gyllan tok utgangspunkt i to monumentale gravrøyser, beliggende på en høyde med utsikt over Gauldalen og elven Gaula. Gjennom undersøkelsen ble det klart at røysene utgjorde den siste av totalt tre bruksfaser på stedet, med aktivitet som strakk seg fra eldre bronsealder til romertid.

Fase I dekket perioden 1700-1400 f.Kr., hvor det arkeologiske materialet bestod av dyrkningslag, stolpehull, staurhull, og kokegroper. Jordmikromorfologiprøver viste at området i denne eldste perioden ble gjødslet med tilførsel av små mengder bosetningsavfall. Fase II strakk seg fra 750-350 f.Kr., hvor det ble anlagt et gravfelt med variert utforming, i form av sirkulære steinlegninger, påførte lag og mindre markerte gravmarkeringer. Flere kokegroper ble også påvist mellom gravene. Blant kontekster tilknyttet denne fasen ble det funnet en grønnstein med båtristning, som basert på ristningens stand tolkes å ha blitt tildekket kort tid etter nedleggelsen. Fase III, fra 50 f.Kr. til 300 e.Kr., utgjør siste aktivitetsfase for gravanlegget på Gyllan. Fasen innledes med anleggelsen av gravkontekster som reflekterer den foregående fasens gravskikk på stedet. I området som senere dekkes av røys A, er dette i form av runde steinlegninger, hvor én av dem markerer en endring i visuelt uttrykk, i form av å være bygget opp av grønnsteinsheller, omkranset av hvit kvarts. I området som senere dekkes av røys B, tyder to graver på at tradisjonen med små graver uten tydelig gravmarkering, fortsatt var gjeldende i denne delen av feltet. I løpet av de første par århundrene av romertid ble det så reist to monumentale gravrøyser som dekket over det eldre gravanlegget. Begge røysene ble tilsynelatende reist for å huse dobbeltbegravelser, men med tydelig ulik utførelse. Beinmaterialet fra graven i røys A lå iblandet et lag deponert over en oval form av større steiner, mens graven i røys B ble utgjort av en bronsekjele satt ned i et helledekket område. Mens byggingen av røys A markerte slutten på sørlige del av feltets bruk som gravanlegg, fortsatte bruken av røys B, hvor fire sekundærgraver ble satt inn blant elvesteinene. Da den siste graven ble satt inn mot slutten av romertid, avsluttet det den påviste bruken av gravanlegget, som hadde sin begynnelse opp mot 1100 år tidligere.

Lokalitetens lange brukstid, forseglet med store mengder elvestein, gjør det mulig å spore utvikling i gravskikk på stedet gjennom eldre jernalder. Fra de mindre ruvende anleggene i førromersk jernalder, med beskjeden mengde bein og gravgods, skjer det en betydelig endring i løpet av romertid, hvor det anlegges monumentale røyser, som innkapsler de eldre gravene. Parallelt med denne endringen i ytre gravminne øker også mengden gravgods i form av gjenstander, selv om denne fortsatt begrenser seg til enkeltvis eller noen få gjenstander i de aktuelle gravene. Blant disse finner en eksempler på høystatusgjenstander, i form av bronsekjelen brukt som gravurne i røys B. Denne typen prestisjegjenstand, kombinert med størrelsen på røysene, og dermed de nødvendige ressursene i form av stein og arbeidskraft, antyder at gravminnene kan være tilknyttet individer med en viss status i området i denne perioden.

Det ble påvist utelukkende brente bein i kontekstene på lokaliteten, og materialet viser at branngravskikk har vært gjeldende gjennom hele gravanleggets brukstid. Ingen av gravene har innhold av bein tilsvarende et helt individ, noe som tyder på en form for seleksjonsprosess forut for deponeringen. Mengden beinmateriale er større i de romertidsdaterte kontekstene enn i de førromerske, og dette materialet har muliggjort identifisering av ulike individer, med ulikt kjønn og alder. Flere av romertidsgravene inneholder bein fra to individer, og dette gjelder blant annet hovedgraven i både røys A og B, i tillegg til grønnsteinssirkelen under røys A.

Det arkeologiske materialet fra Gyllan illustrerer endringer og kontinuitet i gravskikk over en periode på om lag tusen år. Sammen med det øvrige materialet fra de siste års undersøkelser føyer det seg inn i rekken av stadig voksende kunnskap om betydelig aktivitet i Melhus gjennom bronse- og jernalder.

Litteratur

Brevik, K.A. og Henriksen, M.M. (2019) *Arkeologisk rapport. Arkeologisk formidling i forbindelse med prosjekt E6 Gyllan-Røskift, Melhus kommune, Trøndelag*. NTNU Vitenskapsmuseet arkeologisk rapport 2019:9

Bryn, H. og Henriksen, M.M. (2021) *Arkeologisk undersøkelse, Sandbrauta. E6 Røskift-Skjerdingstad, Melhus kommune, Trøndelag*. NTNU Vitenskapsmuseet arkeologisk rapport 2021:18

Fretheim, S.E. og Henriksen, M.M. (2021) *Arkeologisk undersøkelse av bosetningsspor og kulturlag på Foss Lian. E6 Gyllan-Røskift, Melhus kommune, Trøndelag*. NTNU Vitenskapsmuseet arkeologisk rapport 2021:16

Gustavsson, R. & Storå, J. (2020) *Osteologisk analys av brända ben från Gyllan, Melhus kommun i Trøndelag fylke* (OFL Rapport 2020:2). Osteoarkeologiska forskningslaboratoriet, Stockholms Universitet

Henriksen, M. & Sauvage, R. (2017) *Prosjektplan for arkeologisk utgravning. Reguleringsplan for ny E6 strekningen Gyllan-Røskift, Melhus kommune*. NTNU Vitenskapsmuseet

Hårstad, S. (2015) *Arkeologisk rapport. Arkeologiske registreringer i forbindelse med reguleringsplan for ny E6 på strekningen Gyllan-Røskift i Melhus kommune*. Sør-Trøndelag fylkeskommune.

Johansen, T. (2003) *Jern og grav. Maktpolitiske kontekster i Trøndelags eldre jernalder*. [Hovedoppgave i arkeologi]. Arkeologisk institutt, Universitetet i Bergen.

Kaliff, A. (1997) *Grav och kultplats. Eskatologiska föreställningar under yngre bronsålder och äldre järnålder i Östergötland* [Doktorgradsavhandling]. Aun 24. Uppsala Universitet

Macphail, R.I. (2020) *Gyllan, Melhus municipality, Trøndelag County, Norway; Soil Micromorphology*. University College London

Moltsen, A.S.A. (2020) *Makrofossiler frå Gyllan, Melhus kommune. E6 Melhus-Projektet* (NOK-rapport nr. 05-2020). NOK: Natur og kultur

Oftedal, K.Ø. og Henriksen, M.M. (2021) *Arkeologisk undersøkelse, Foss søndre. E6 Gyllan-Røskift, Melhus, Trøndelag*. NTNU Vitenskapsmuseet arkeologisk rapport 2021:17

Röst, A. 2016: *Fragmenterade platser, ting och människor. Stenkonstruktioner och depositioner på två gravfältslokaler i Södermanland, ca. 1000–300 f.Kr.* Doktorsavhandling i arkeologi vid Stockholms universitet 2016. Stockholm Studies in Archaeology 71. Stockholms universitet. Stockholm.

Rygh, O. (1885). *Norske Oldsager: Ordrede og forklarede*. Christiania: Alb. Cammermeyer

Schøning, G. (1910). *Reise som giennem en deel af Norge i de aar 1773, 1774, 1775 paa Hans Majestæt Kongens bekostning*. Trondhjem: Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab

Solberg, I. (2018) *Geologi og landskapsutvikling langs Gaula for lokaliteter knyttet til arkeologiske utgravninger* (Rapport nr. 2018.022). NGU: Norges geologiske undersøkelse

Wangen, V. 2009. *Gravfeltet på Gunnarstorp i Sarpsborg, Østfold: Et monument over dødsriter og kultutøvelse i yngre bronsealder og eldste jernalder* (Norske oldfunn XXVII). Universitetet i Oslo

Vedlegg

Vedlegg 1: Kontekstliste

Vedlegg 2: Fotoliste

Vedlegg 3: Katalogtekst

Vedlegg 4: Dateringsprøver

Vedlegg 5: Makroprøver

Vedlegg 6: Ortofoto

Vedlegg 1: Kontekstliste

Fase III: Røys B

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
300383	Avskrevet	Avskrevet etter undersøkelse	-	-	-	-	-	-
300392	Steinlag	Område med heller, beliggende over elvestein i nordlig ende av røysa	-	-	-	-	303563	-
300584	Grav	Mulig steinkammer med rund oppbygning bestående av elvestein, med brente beinfragmenter i løs torvmasse mellom steinene. Røtter virker å ha flyttet på beina, men de er likevel relativt sentralt plassert innenfor denne steinkonstruksjonen. Dybden er om lag 30 cm, men det var vanskelig å finne en tydelig overgang mellom konteksten og røysa for øvrig	70	40	30	-	303563	-
300594	Avskrevet	Avskrevet etter undersøkelse	-	-	-	-	-	-
300606	Avskrevet	Avskrevet etter undersøkelse	-	-	-	-	-	-
300619	Steinlag	Område med heller, beliggende over elvestein i sørlig ende av røysa	250	170	-	-	303563	-
300649	Avskrevet	Avskrevet etter undersøkelse	-	-	-	-	-	-
300660	Grav	Består av to steinheller (den øverste er fragmentert i tre biter) med gråbrun silt, brente bein, og jernfragmenter mellom. Det er tydelig at funnene er konsentrert mellom hellene. Ikke funn av kull, så trolig er beina rensset før de er deponert mellom steinhellene. Tolkes som sekundærgrav	42	35	-	-	303563	-
300662	Avskrevet	Avskrevet etter undersøkelse	-	-	-	-	-	-

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
300770	Avskrevet	Avskrevet etter undersøkelse	-	-	-	-	-	-
300979	Avskrevet	Dyrkningslag, som ved senere undersøkelse ble slått sammen med ID 303489	-	-	-	-	-	-
301005	Avskrevet	Avskrevet etter undersøkelse	-	-	-	-	-	-
301012	Avskrevet	Avskrevet etter undersøkelse	-	-	-	-	-	-
301069	Steinlag	Kalottformet steinformasjon i toppen av røysa. Tilnærmet rund form i plan, men vanskelig å se noen definitiv avgrensning mellom konteksten og øvrig røys. Består av stein, hvor det meste er elvestein, men med noen større heller i toppen, hvorav noe er flussheller. Det er mørkebrun sandholdig silt under steinene. Mens resten av røysa har en relativt svak og jevn helning, fremstår denne delen i toppen som en mer kalottaktig form liggende oppå røysa, med en noe mer tydelig helning. Varierende størrelse på steinene, hvor noen er relativt små. Ved fjerning av elvesteinene i toppen dukket det opp et tilnærmet rektangulært område med heller (ID 301117). Konteksten kan potensielt være del av den øvrige elvesteinen som utgjør røysa (ID 303563), men grunnet formen ble den skilt ut som egen kontekst.	430	400	-	-	301117	303563
301096	Grav	Sirkulær form av elvestein, satt inn i røysa under kalotten med elvestein (ID 301069). Steinene som utgjør konteksten er lik øvrige stein i røysa, og det er derfor vanskelig å avgrense strukturen. Brun siltholdig sand med kull og brente beinbiter fyller rommene mellom steinene. Tolkes som sekundærgrav	58	48	9	301069	303563	-
301117	Grav	Tilnærmet rektangulær form på om lag 310 x 170 cm, bestående av flere lag med heller lagt delvis overlappende hverandre. Konteksten kom til syne ved fjerning av steinkalotten (ID 301069) i toppen av røysa. Mesteparten av hellene var flusstein, mens det i vestre utkant var en større blokk i annen steinsort (mulig grønnstein), som lå delvis lent inn mot helleområdet. Det var tydelige metallutslag i nordøstre ende av konteksten, og under en helle dels dekket av andre	310	170	-	301069	301361	303563

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
		heller, var det satt ned en bronsekjele. Kjelen var sammenklemt mot midten, og biter hadde falt av. Kjelen var omkranset av stein og jord, og i jordmassene rundt kjelen var det flere biter med brent bein, hvorav noe umiddelbart ble identifisert som kranium, ribbein, og rygg- og nakkevirvel. Det ble også funnet biter av never, både over og rundt kjelen. Hellene i konteksten fortsatte et lite stykke inn under den omkringliggende elvesteinen, og graven måtte dermed sies å være bygd litt inn i røysa, heller enn å kun være anlagt på toppen av elvestein under steinkalotten. Avgrensningen mellom heller og elvestein var spesielt tydelig i vestre langside. Ved fjerning av stein i den vestre langsiden dukket det opp kull, og det så ut som det var et mulig brannlag under hellene på denne siden. Ved opprensningen i den østre siden for helleområdet ble det også tydelig et svart kullholdig brannlag, som hadde en tydelig rett avgrensning mot hellene. Uklart hvorvidt konteksten kutter brannlaget. Helleområdet inneholdt ikke noen kammerkonstruksjon. Kjelen var satt ned delvis oppå heller og stein, og med en helle over, men dette utgjorde ikke noe kammer. Den resterende delen av helleområdet viste seg å være funntom, med unntak av noen spredte beinbiter i jordmassene. Flere bjørneklør dukket opp i dette området dypere ned i røysa, og med utgangspunkt i funn av bjørneklør i bronsekjelen, så er det sannsynlig at også disse har tilknytning til konteksten. Under hellene var en tydelig overgang til elvestein, men også en solid, rektangulær helle (ID 301361), rett nord og delvis overlappende med hvor kjelen hadde stått. Den skilte seg tydelig ut fra de øvrige elvesteinene i dette området i røysa.						
301361	Grav	Solid rektangulær steinhelle under helleområde ID 301117. Omgitt av elvestein skilte den seg tydelig ut i dette nivået av røysa. Funn av kull, brente bein, og bronsefragmenter under og ved hellen, hvor bronsen trolig har falt ned fra kjelen. Mengden og konsentrasjonen av bein under hellen gjorde at konteksten	55	43	-	301117	303563	-

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
		ble tolket som en mulig grav, eventuelt at den må ses i sammenheng med ID 301117 over.						
301432	Grav	Avlang steinhelle delt i to biter. Funn av brente bein oppå, og noe ved siden av. Funnet blant elvestein nordøst for sentrum av røysa. Strukturen ligger rett under området hvor sekundærgrav ID 300584 ble funnet, og muligheten må holdes åpen for at det kan være bein som har falt ned mellom steinene. Men flere bein ble funnet direkte på hellen, og tolkningen som sekundærgrav blir stående.	36	23	-	-	-	303563
301478	Avskrevet	Avskrevet etter undersøkelse	-	-	-	-	-	-
301518	Steinansamling	Tilnærmet rektangulært område med heller og blokker av flusstein, med noe elvestein iblandet. Konteksten ligger over elvestein, med jordmasser mellom steinene. Ingen tydelig konstruksjon, men konsentrasjonen av heller gjør at konteksten skiller seg ut fra de øvrige steinene i området.	300	125	-	-	-	303563
301539	Steinansamling	Avlangt helleområde nordøst i røysa. Består av store heller og blokker, med en blanding av flussheller og mer solide heller. Elvestein og jord er iblandet mellom hellene. Vanskelig å sette en definitiv avgrensning på konteksten, da heller fortsetter både mot sør og nord. Ingen tydelig konstruksjon, men konsentrasjonen av heller gjør at konteksten skiller seg ut fra de øvrige steinene i området. Konteksten ligger oppå elvestein, med jordmasse under blokkene.	395	100	-	-	-	303563
301554	Grav	Helle som utgjorde del av ID 301539. Under hellen lå brente bein blant små elvestein og sandholdig silt. Det var ikke bein rundt hellen, men kun under den. Tolkes som sekundærgrav.	95	50	-	301539	303563	
301595	Lag	Lag bestående av brun siltholdig sand iblandet kull. Det er skjørbrent stein i kullkonsentrasjonene, og også iblandet ved siden av der hvor det ikke er kull. Laget har ujevn form i plan, med lengde på om lag 5 meter, og 2,8 meter bredde. Kullkonsentrasjonene er ikke like tydelige over hele området. Hovedkonsentrasjonen utgjøres av kullholdige masser på en	500	280	5	303563	301633	301620

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
		større helle, hvor konsentrasjonen er på ca. 1 x 1,5 meter. Denne har fått ID 301620, men er del av samme kontekst. Laget tolkes som et brannlag, som er mest konsentrert på en større helle, men også noe mer ujevnt spredt utover på et større område. Det har stått trær i området, så røtter kan ha dratt kull utover, noe som kan forklare de mer utvaskede kullforekomstene utenfor hellen. Ved opprensning av brannlaget dukker det opp ytterligere heller, øst for den store hellen med ID 301633. Kullaget virker å være noe tykkere mellom disse hellene enn ellers. Brannlaget ble tydelig etter fjerning av elvestein og opprensning som følge av dette.						
301620	Lag	Konteksten er del av ID 301595, men utgjør den mest konsentrerte delen av brannlaget, beliggende på en stor helle. Laget består av kull blandet sammen med brun siltholdig sand.	150	100	5	303563	301633	301595
301633	Stein	Stor helle med noe ujevn form. To sider er rette, mens de øvrige er noe mer ujevnt buet. Med en lengde på 150 cm og bredde på 110 cm er det snakk om en solid helle, som det krever flere personer for å flytte på. Var dekket av ID 301620, som utgjør den mest konsentrerte delen av brannlaget ID 301595.	150	110	-	301595	301760	301620
301659	Grav	Ujamn form, med lengde på 130 cm og bredde på 110 cm. Laget ser ut til å vera avgrensa av store steinar (40 x 30 x 20 cm - 47 x 35 x 25 cm) og heller mot nord, sør og vest. Eit lag med heller (ID 301539) låg tidlegare over heile området. Strakst aust for laget ligg ei stor helle som inngår i den tydelege kantkjeden på anlegget. Fyllet var eit 10-20 cm tjukt lag som var ei blanding av kvabbsand, oppløyst, skifrig hellestein, nokre mindre elvesteinar og bitar av skjørbrunt stein. Ein del bitar med kol i massen. 10-15 cm djupt ned i laget kom det fram ei liggjande helle (54 x 48 x 12 cm) som låg litt på skrå. Like aust for denne sentrale hella, på 15 cm djupne, avtok det mørkebrune, samanblanda laget med ein overgang til eit brunt kvabblag med små, strandrulla steinar, fragment av skjørbrunt	130	110	30	301539	-	302437

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
		stein, samt små hellefragment som opphavleg kan ha tilhørt ei større helle. Heilt frå toppen av laget og ned til den sentrale hella, samt i krikar og krokar mellom hella og dei noko høgareliggjande steinane som utgjer avgrensinga, vart det funne ein god del brente bein med ulik bevaringsgrad. Nokre beinfragment var store, andre små og særst porøse. Tvert ein kom ned til den brune kvabbsanda aust for hella, vart beinfunna berre sporadiske. Ein får inntrykk av at det undersøkte området utgjer ein del av ein bevisst oppbygd kant på austsida av sentrum i røys B. Hovudgrunnen til at laget vart utskilt og innmålt var det store innslaget av brente bein i massen. Dessutan kunne steinane rundt laget gi inntrykk av at dette openrommet har fungert som eit provisorisk «kammer», eventuelt for ei sekundærgrav eller ei anna form for rituell deponering av brente bein. I samband med ei tidlegare oppreinsking av hellelag ID 301539 vart det fjerna ei helle maken til den som utgjer botn for ID 301659. I tillegg vart det funne ein del bein i området.						
303563	Steinlag	Elvestein som utgjør selve røys B. Røysa var hovedsakelig bygd opp av elvestein av ulik størrelse, med noe heller og steinblokker iblandet. Elvesteinene var av varierende størrelse, og det kunne ikke skilles ut noen ulike faser eller konstruksjonselementer basert på størrelse, form eller plassering av elvestein. Det må antas at røysa er bygd som hovedsakelig én hendelse, trolig i forbindelse med nedsetting av bronsekjele. Den har da dekket et område med eksisterende gravanlegg i form av steinlegninger. Det var flere funn av sekundærbegravelser mellom elvestein i røysa.	1350	1300	-	301069	301798	301096 300660 300584 301432 301117 301361 301595 301620 301633

Fase III: Røys A

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
300671	Lag	Ujevnt rundt. Laget besto av steiner av samme type som de i røysa. Men de lå i et mørkt mold-/torvlag som lå over det rødbrune siltholdige laget steinene i selve røysa lå i. Det er trolig snakk om steiner fra røysa som er blitt kastet ut og blitt liggende oppå vegetasjon. De kommer enten fra toppen eller fra området hvor telefonstolpe står	300	300	-	-	-	-
300777	Avskrevet	Avskrevet etter undersøkelse	-	-	-	-	-	-
300796	Avskrevet	Avskrevet etter undersøkelse	-	-	-	-	-	-
301012	Avskrevet	Avskrevet etter undersøkelse	-	-	-	-	-	-
301152	Røys	Elvesteinslag som utgjorde røys A (ID 30001)						
301270	Steinlag	Tydelig varmpåvirket topp til røys A. Rund i plan. Grovdimensjonering gir en diameter på 1,8 m. Består hovedsakelig av mellomstore vannrullede steiner. Noen heller forekommer langs yttergrensen av strukturen, da spesielt ved den sørlige enden. Ligger i toppen av Røys A. Skiller seg fra omliggende lag i farge, markant gråtone i steinmassen i motsetning til de omkringliggende steinene. Steinmassen i dette laget er tydelig varmpåvirket. Fyllmassen består av mørk rik humøs jord. Etter fjerning av dette laget dukket det opp en mulig hellekonstruksjon/ansamling i en rund/oval utstrekning (ID 301391).	180	180	-	301296	301391	-
301296	Lag	Noenlunde rund i plan, ca. 2,3m i diameter. Laget består av tykk, fett og svart kullholdig jord. Ligger iblandet med varmpåvirket stein. Mye organisk plantemateriale i laget. Undulerende form i profil med stor variasjon i dybde grunnet underlaget av elvestein. Moderne kullholdig brannlag nær toppen av røysa. Funn av en bearbeidet trebit (ID 301318)	230	230	10	-	301270	-

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
301333	Lag	Søkk i toppen av røys A. Ligger under kullag ID 301296 langs den sørlige enden av laget. Trolig er søkket et resultat av flytting av den originale steinmassen, enten som et resultat av bevisst handling eller som følge av treveksten på toppen av røysa. Noenlunde oval i plan. Fyllmaterialet består av mørk brun, rik og fettete jord med kullflekker. Kullflekkene stammer trolig fra kullaget 301296 som lå over. 10-20 cm dypt.	100	35	15	301296	-	301152
301391	Steinlag	Hellekonstruksjon/lag. Rund/oval i plan. Området er ca. 210-220 cm i diameter. Består av en blanding av heller og mellomstore vannrullede steiner. Hellene er skifrige og i generell dårlig tilstand. Både de vannrullede steinene og hellene er tydelig varmepåvirket. Noen av de vannrullede steinene har hellelignende form. Fyllmassen mellom steinene består av svart/mørkebrun organisk jord som mest trolig er tilkommet fra nedfalt masse fra overliggende lag og torv. Mulig tilknytning til funnførende lag ID 302360 tilhørende grav ID 306252.	215	215	-	301270	301152	302360
301414	Steinansamling	Ujamn form i plan. Tydeleg samling av heller innafor eit omlag 140 x 140 cm stort område nokså sentralt i toppen av gravrøys A. Særleg to skjørbrente hellefragment peika seg ut. Desse var 36 x 38 og 37 x 25 cm store, 8 cm. tjukke, og har opphavleg høyrte saman før ein sterk varme har delt steinen i to delar. Dels under det største hellefragmentet låg det enda ei helle, 40 x 35 cm. stor. Lausmassen mellom steinane var dels det svarte, kolhaldige laget som representerer ein situasjon der det har vorte brent bål på toppen av røysa, og dels brun jord under dette laget. Funntomt. Om lag 40 cm djupt. Ein får ikkje inntrykk av at dette er tilfeldig røysfyll. Truleg har ein freista å byggje opp ein slags struktur i denne sentrale delen av gravminnet.	140	140	40	301270	-	301152
301456	Avskrevet	Avskrevet etter undersøkelse	-	-	-	-	-	-

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
302318	Lag	Ujamn fom i plan, 2 x 1 m i plan. Laget inneheldt ein mørkebrun kvabb med humøst preg. Spreidd i dette laget vart det funne brente bein. Laget var ikkje meir enn 2-4 cm. tjukt. Under gravinga vart det meir og meir tydeleg at 302318 hovudsakeleg berre var ein fargenyanse eller variant av «hovudlaget» like under. Laget skilte seg berre ut ved at det var noko mørkare enn 302360, men mot vest vart det observert at beinmaterialet vart meir konsentrert tvert ein kom til overgangen mellom dei to laga. Særleg under ei helle av grønskifer som vart løfta bort var det tydeleg at smågnagarar hadde hatt tilhald i dei store holromma mellom steinane. Her låg det store kolbitar, hasselnøttskal og anna bøss frå utsida og bålrestane over (ID 301270). Dette materialet var heilt laust og låg berre oppå ID 302318. Skilet mellom det etterreformatoriske bållaget og det tydelege førhistoriske laget direkte under er skarpt.	200	100	4	301152	302360	-
302360	Lag	Funnførende lag i grav ID 306252. Ujamn form i plan, men tenderer mot oval. 260 x 210 cm. Laget avgrensast ikkje heilt av den inste krinsen av storsteinar (steinsetting ID 304163), men det er mektigast innanfor desse. Det funnførande laget ID 302360 bestod av minst 300 liter masse som vart grave ut og vaska i såld (kombinasjon av 2 og 4 mm store masker). På denne måten vart på det nærmaste alt av osteologisk materiale frå laget teke vare på. Einaste svinnet var særskild oppløyste bitar, men beinmaterialet hadde jamt over god tilstand. Innslaget av brente bein var særskild tydeleg i den vestlege halvdelen av laget, - da først og fremst i eit avlangt område innanfor den vestlege, liggjande svartskiferhella, området kring pilspissen (ID 303707) og dei to rullesteinane som på ein måte skilde laget i to delar (aust og vest). Lengst mot vest og over den karakteristiske, liggjande hella av svartskifer, låg det ein flekk med utprega raudbrun farge, -	260	210	30	302318	304163	306252

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
		nærmast som oker. Det er vanskeleg å seie noko sikkert om grunnen til at dette fenomenet har oppstått. Det var ingenting i sjølve massen som kunne gi eit fullverdig svar. I tillegg vart det ikkje funne bein i denne delen av laget. Når det gjeld det øvrige, brune laget er dette mykje meir homogent, men heile ID 302360 må kunne kallast matjord: strukturen og konsistensen åt massen svarar til det ein vil finne i kulturpåverka jord. Dessutan trefte ein ofte på meitemark under gravinga. Det er eit stort innslag av kvabb sett saman med organisk masse og kol. Samanlagt gir dette laget eit tydeleg humøst preg. Ein kan undra seg over om dette er eit nøye utvald «vekstmedium» sia restane av den eller dei som er gravlagd(e) på staden ser ut til å ha vorte sådd eller spreidd utover i laget heile vegen ned til undergrunnen. Det verkar og som at brorparten av beina er sortert ut på kremasjonsplassen for seinare å bli deponert og blanda saman til dette organiske brunlaget. Eit tredje og sannsynlegvis meiningsberande element i laget er den iaugnefallande mengden skjørbrent stein med ulik fragmenteringsgrad som vart observert under gravinga. Totalt 20 liter med dette materialet vart sortert ut og fotodokumentert. På det djupaste var lag ID 302360 i alle fall 25-30 cm. Funn av eit hasselnøttskal i sikker kontekst syner at bevaringstilhøva i ID 302360 var gode. Den såkalla «hjørnesteinen» ID 304209, - som på ein særskilt måte høyrer til steinsettinga ID 304163, - var heilt openberrt plassert i laget som eit ledd i gravlegginga. Det verkar som at ein har deponert noko av sjølve bålmørja like under og heilt inntil denne steinblokka. Sistnemnde markerer også den søraustlege grensa for beinkonsentrasjonen i ID 302360. Fleire store beinfragment vart funne klemmt inntil steinen. Kolprøven ID 303706 stammar frå ein del av denne bålmørja på austsida av steinblokka. Ein får inntrykk av at denne mørkebrune lagvarianten og steinen representerer ein enkeltepisode som er knytt til grava. Laget 302360 inneheld heilt klart utplukka bein frå ein eller fleire						

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
		kremasjonar, i tillegg ble det funnet en pilspiss av jern. Lokaliseringa av laget i sentrum av eit stort gravanlegg med til saman to steinringar, samt gjenstandsfunnet, syner at dette trygt kan tolkast som ei grav						
303243	Avskrevet	Avskrevet etter undersøkelse	-	-	-	-	-	-
303284	Avskrevet	Avskrevet etter undersøkelse	-	-	-	-	-	-
303717	Avskrevet	Avskrevet etter undersøkelse	-	-	-	-	-	-
304163	Steinsetting	Steinseting tilknytt ID 306252. Den aktuelle steinkonstruksjonen består av til saman åtte store steinar som utgjer ein oval, indre krins i eit gravanlegg som er radiologisk datert til eldre romartid (0-200 e.Kr.). Desse steinblokkene er av ulik skapnad og omfattar hovudsakleg svartskifer (4 stk.), men også grønstein (3 stk.) og granitt (1 stk.). Den niande steinblokk (ID 304209) som utan tvil inngår i denne konstruksjonen, står i ei særstilling av di ho er «planta» i sjølve laget ID 302360. Denne steinen, - som er ein skifrig, blågrå sandstein, - markerer difor ein tydeleg enkeltepisode undervegs i «jordfestinga» på staden. Tjuknane på steinblokkene i konstruksjonen varierte frå 8 til 38 cm. Fire av dei må kunne kallast heller, og desse var 8-15 cm tjukke. Frå sjølve basen åt den indre steinkrinsen og ned til kvabblaget som utgjer den opphavlege undergrunnen åt gravanlegget, målte det 25-30 cm. Høgda til kvar enkelt av dei åtte steinblokkene som tydeleg høyrde til konstruksjonen vart ikkje notert. Denne steinkonstruksjonen, - beståande av åtte blokker/heller, - utgjer det indre gravanlegget eller fundamentet åt kremasjonsgrava representert av det omfangsrike og funnførande laget OD 302360. Ein niande stein (ID 304209) lyt og reknast til konstruksjonen, men denne er meir lausriven av di han ligg plassert i laget ID 302360. Dette tyder på eit omstende der ei viss mengd materiale blir	260	220	30	302360	304181	306252

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
		deponert over og innanfor steinkrinsen før ein støyter den siste blokka ned i massen.						
304181	Steinsetting	Rund steinsetting tilhørende grav ID 306252. Steinsettingen består av ca. 25 store steiner som det ikke var mulig å fjerne fra røysa for hånd. I tillegg inngår en mengde mindre steiner i steinsettingen. De største steinene ble til slutt fjernet med kran. Steinene som inngår i steinsettingen er av varierende bergarter og inkluderer grønnstein, svartskifer og granitt. Steinenes form er også varierende med heller, vannrullet og glasialt rullet utforming. I tillegg til å fungere som en kantsetting til den indre gravkonstruksjonen, er den også en del av røysas strukturelle komposisjon i den grad stigningspartiet i midten av røys A i stor grad utledes av steinsettingen. Det kan tenkes at variasjonen i bergart og form kan komme av at funksjon var av større betydning enn det visuelle, i tillegg ettersom vi tror at røysa ble reist i én hendelse så ville steinsettingen raskt ha blitt tildekket. Steinsettingen overlapper delvis med gravene ID 306250 og ID 306254.	800	750	-	304163	306250	306254
304209	Stein	Den aktuelle steinblokka er 70 x 30 x 35 cm. stor. Steinblokka er av blågrå, skifrig sandstein. Ho utgjer i eigentleg forstand den søraustlege delen av konstruksjonen/steinsettinga ID 304163, men samstundes er det heilt tydeleg at steinblokka er «sekundær» andsynes den omtalte, underliggjande konstruksjonen av di ho kviler på mindre rullesteinar og fragment av svartskifer i ein inntil 15 cm. tjukk lagrest av ID 302360. På denne måten vart steinen liggjande att på ein slags «pidestall» i dette hjørnet av gravanlegget etter at det øvrige laget var undersøkt. Det er vesentleg å nemne at det tidleg i gravinga av ID 302360 vart gjort interessante observasjonar kring «hjørnesteinen» ID 304209, - observasjonar som gav meir meining etter kvart som laget vart undersøkt: Heilt i byrjinga vart det nemleg skilt ut to lag i det som seinare vart slege saman til eitt. Det eine av desse (ID 302318) var noko mørkare	70	35	30	302360	304163	306252

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
		og meir sot- og kolhaldig enn den øvrige massen (ID 302360). Denne mørke varianten av det sistnemnde laget var heile tida konsentrert kring steinblokka som skildrast her, og dette heldt fram heilt til lagresten under steinen også var borte. «Hjørnesteinen» var i tillegg sotete på undersida. Ein god del brente bein vart påvist både under og inntil steinen. Steinen ligg skråstilt innover i laget ID 302360 slik at avstanden mellom toppen av blokka og underlaget blir 45 cm. Denne storsteinen er i ei «mellomstilling» mellom kremasjonslaget ID 302360 og steinsettinga/fundamentet under (ID 304163). Den inngår openbert i sjølve gravanlegget under kremasjonslaget ID 302360, men den skil seg samtidig ut gjennom at den tydelegvis har vorte plassert i dette laget undervegs i deponeringa av lausmassen. Etter kvart har han vorte innkapsla av den same massen. Sistnemnte har derimot ein litt annan karakter akkurat rundt og under denne «hjørnesteinen». Det er mørkare og meir sot- og kolhaldig enn det øvrige laget. Kanskje tyder dette på at det har vore knytt ei spesiell handling til deponeringa av nettopp denne kantstilte steinen. Storsteinen i ID 302360 kan vera eit spor etter ein ide om å «feste» eller forankre gravminnet, jfr. omgrepet 'jordfeste' i moderne norsk. Det er altså omstende kring undersøkinga av den såkalla «hjørnesteinen» som indikerer at ein undervegs i gravlegginga har deponert mørje frå eit likbål i denne delen av anlegget, sett ei steinblokk oppi desse restane og deretter tømt meir av kremasjonsmassen kring steinen, særleg på sør- og austsida. Alt dette verkar særst intensjonelt og kan tolkast som spor etter ei spesifikk handling knytt til gravanlegget der ID 304209 har spilt ei sentral rolle						
304227	Stein	Stein med storleik 38 x 22 x 16 cm. Steinen ligg 20 cm. aust for «hjørnesteinen» (ID 304209) i laget ID 302360. Truleg strandrulla granitt. Flekkar med jarnutfelling. Steinen utgjør ein del av basen for steinsettinga ID 304163 som ligg under ID 302360. Steinen er særmerkt av di den har fleire	38	22	-	-	-	Ligger i 302360

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
		naturdannelser på overflata. Under graving av kremasjonslaget ID 302360, observerte ein grop som vendte seg mot S-SV. Den naturlege skåla er 4 x 3 cm stor og 5 mm djup. Det er uråd å seie om det ligg noko bevisst attom denne plasseringa, men det er ein kjent sak at naturdannelingar vart lagt merke til i førhistorisk tid, og at dei inngjekk i gravriter						
304249	Steinlegning	ID 304249 består av en serie grønnsteinsheller som er satt i en sirkulær form. Steinlegningen av grønnstein ligger over et hesteskoformet flussteinshellelag (ID 305692) som fungerer som et fundament for grønnsteinshellene. Grenser i ytterkanten mot dekorativt bånd av kvartsitt (ID 305010) og innvendig mot et kvabb- og elvesteinsslag (ID 305171). Sett i sammenheng med kvartsbåndet (ID 305010) er det sannsynlig at materialvalget er gjort med hensyn til dekorativ og/eller visuelt formål. Det er også verdt å merke at det ikke er noen kjente grønnsteinsforekomster i umiddelbar nærhet. Ytre diameter: ca. 4,7m. Indre diameter: ca. 4,0m Av hellene som utgjør sirkelen så er de største enkelte hellene samlet langs den nordre halvdelen av sirkelen. Blant disse ble det tatt mål av de to største hellene. Lengde 135cm, bredde 32cm og tykkelse 8-9cm Lengde 120cm, bredde 42cm, tykkelse 6cm	470	400	-	304181	305692	-
304873	Steinansamling	Del av mulig forstyrret kantkjede til røys A. Ligger langs den nordlige/nordvestlige enden av røysa. Består av en serie store flussheller (svartskifer) som er stablet oppå hverandre en til tre i høyden. Ca. 10m i lengde og delvis buet i form.. Det er usikkert hvorvidt det faktisk er snakk om en kantkjede, men ut ifra orienteringen til kantkjeden til røys B passer ID 304873 til hvor en kantkjede ville ha vært. Deler av konstruksjonen ligger over grav ID 306250.	940	65-200	-	301152	306250	-
304958	Steinlegning	Oval steinlegning utgjør en tykk kantkjede tilhørende grav ID 306254. Noenlunde oval i plan. Ca. 4,6 x 3,6m. Avgrenses innvendig mot lag ID 305381. Konstruksjonen er satt sammen hovedsakelig av heller med et mindre antall elvestein. De	460	360	-	305381	305985	306252

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
		største hellene forekommer ytterst i sirkelen. Den øvrige fyllmassen består av en mørk brun kvabb med små forekomster av skjørbrent stein, brente bein, brent leire og kullfragmenter. Denne massen blir mer konsentrert mot det indre laget ID 305381, men forekommer gjennom hele konstruksjonen.						
305010	Steinlegning	I plan forekommer ID 305010 som et bånd av kvartsitt på utsiden av den sirkulære steinlegningen av grønnsteinsheller ID304249, tilhørende grav ID 306250. I ytre diameter er båndet grovmålt til ca. 5,5 m. Båndet består av vannrullet kvarts og knust kvarts som har en gjennomsnittlig størrelse lik en knyttneve. Båndet varierer i bredde fra ca. 20 - 60 cm og forekommer bare en stein tykt i høyde. Tolket som et dekorativt bånd rundt den primære steinlegningen ID 304249 til grav ID 306250.	550	20-60	-	-	305985	306250
305171	Steinlag	Sirkulær i plan, ca. 4m i diameter jevnt over. Laget ID 305171 består av en blanding av kvabb, vannrullet elvestein og kvartsittbiter. Mulig broleggingslag. Bitene med kvartsitt virker intensjonelt ispedd jevnt utover laget. Størrelsen på kvartsittbitene er mindre enn de som utgjør kvartsittbåndet på utsiden av grønnsteinshellene. Majoriteten av kvartsittbitene virker å være oppbrutte og fragmenterte elvestein. Avgrenset på yttersiden av de to hellelagene, ID 304249 og ID 305692, og avgrenset på innsiden mot beindeponiet ID 305444.	400	400	-	304181	304249	-
305381	Lag	Sirkulær i plan, med litt ujevn, men samtidig relativt flat overflate. Ligger under de innerste hellene fra steinlegning ID 304958 tilhørende grav ID 306254. Fyllmaterialet består av en mørkere brun kvabb. Spredt utover hele laget er det spottvis med både biter med kull, sotholdig jord, rødbrent kvabb og askeflekker. Blandet i dette er det også en del biter med veldig porøs brent bein. Disse var vanskelig å ta opp ettersom de gikk i oppløsning. De brente beinene lå ganske godt spredt utover store deler av laget. De største bitene med brent bein ble	250	190	-	304958	305985	-

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
		funnet i flekker med aske. Beinmaterialet som ble tatt ut ble våtsåldet med 4 mm maske. Laget hadde varmpåvirkede heller midt i, som dukket opp under fjerningen av kvablaget som lå over dette laget. Det var også store mengder skjørbrent stein i laget. Under de nevnte hellene kom det frem mer sotholdig jord med brente bein. Under dette laget mot øst var det mye mer kull og skjørbrent stein, dette viste seg etter hvert å dreie seg om toppen på kokegrop ID 305547 som altså ble avdekket i overgangssjiktet mellom undergrunnen og bunnen av det aktuelle laget. Laget ID 305381 utgjør «fyllet» eller innholdet i gravanlegget ID 306254 i midten av steinlegning ID 304958. Noen av svartskiferhellene som inngår i den øvrige konstruksjonen dekker ytterkanten av det aktuelle laget og forsegler således deler av dette. Undersøkelsen avdekket et heterogent lag som består av kull, sot- og askeflekker, rødbrent kvabb, samt nærmere 12 liter med skjørbrent stein (ulike grader av fragmentering). Den spredte distribusjonen av mer eller mindre oppløste, brente bein i laget, gir inntrykk av at dette materialet har blitt strødd utover. Det kan skytes inn at beina ofte opptrer i sot- og kullholdige klaser. Dermed er det ingenting ved laget eller anlegget som peker mot en konsentrert, sekundær deponering av bein fra kremasjonen.						
305444	Steinpakning	Steinpakning sentralt i grav ID 306250. Sirkulær steinpakning av vannrullet elvestein som innkapsler et indre bein- og funnførende lag over og rundt en flat fundamentelle. Store mengder brente beinbiter og fragmenter ble funnet i massen inni konstruksjonen. Blant beinmengden var det en betydelig mengde større beinbiter, hvorav flere tydelige skallefragmenter og ribbein. Beinmaterialet ble tørrsåldet ut underveis i utgravningen. I tillegg til brente bein ble det funnet en draktnål (ID 305443) og to jernringer (ID 305471) langs den indre kanten av konstruksjonen. Draktnåla lå langs den nordre enden mens jernringene ble funnet i sørvestlig ende. Draktnåla var tydelig i felt og i god nok tilstand til å tas ut uten	110	96	-	-	305171	306250

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
		problemer. Jernringene var derimot i en uklar forfatning så det ble avgjort å ta dem inn til konserveringslabben sammen med omliggende fyllmasse for identifisering. Under osteologisk analyser av beinmaterialet ble det klart at det var to individer deponert i steinpakningen, ett barn (0-7 år) og én ung voksen. Videre ble det også oppdaget fragmenter av en gevirkam med punktsirkelornamentikk. Fyllmassen i beindeponiet består hovedsakelig av den samme kvabben som forekommer ellers innenfor de ytre sirkulære steinsettingene med innslag av noe knust kvarts. I tillegg forekom det en vannrullet porfyrstein som virker å være intensjonelt nedsatt i kammeret hvor på området hvor majoriteten av de store beinbitene ble funnet. Dimensjonene på steinpakningen er: øst-vest ytre diameter: 96 cm øst-vest indre diameter: 32 cm nord-sør ytre diameter: 110 cm nord-sør indre diameter: 40 cm						
305692	Steinlegning	Sirkulær steinlegning av flussbergsheller. Hellene ligger direkte under grønnsteinshellene til ID 304249, men med en sørvendt åpning. Ettersom det er høyst sannsynlig at hele gravkonstruksjonen (ID 306250) er konstruert samtidig, er det grunn til å anta at denne åpningen er intensjonell. Ytre diameter: ca. 4,7m. Indre diameter: ca. 3,6m	470	470	-	304249	305985	-

Fase II

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
300538	Lag	Laget består av oppfliset stein blandet med fin sand. Laget ligger i røysas søndre kant, mot skråning. Trolig en del av lag ID 301798, hvor kun denne delen av laget var eksponert da røysa fortsatt dekket området	400	80	5	301760	302257	301798
301566	Lag	Område med skjørbrent stein blandet med elvestein og kvabb, og innslag av brente bein, under heller i nordøstre utkant av røys B, utenfor kantkjeden	310	150		303563	303489	-
301578	Avskrevet	Slått sammen med ID 302007	-	-	-	-	-	-
301586	Avskrevet	Slått sammen med ID 302007	-	-	-	-	-	-
301714	Avskrevet	Slått sammen med ID 302007	-	-	-	-	-	-
301734	Grav	Ujevn form, bestående av kull- og sotholdig jord, brent bein og varmpåvirket stein. Ligger i skjørbrent steinlag ID 302007. Konteksten er det eneste området i denne delen av laget med så mye sotholdig jord og brent bein, men ligger sammen med den varmpåvirkede steinen. Noen av disse steinene er også sotete. Majoriteten av de brente beina lå under sotete steiner, men noe lå også litt rundt i laget.	68	41	-	-	-	Ligger i 302007
301760	Lag	Ujevn form i plan, med en størrelse på 220 x 200 cm. Laget består av en blanding av sotfarget (ingen kullbiter) grov sand og fluss. I tillegg forekommer det en betydelig mengde fragmenterte skjørbrente elvestein. En liten mengde brent bein forekommer i laget, men sammenlignet med det omliggende flusslaget (ID 301798) er det minimalt. Den undulerende undergrunnen (det store flusslaget ID 301798) og planformen til laget gjør profilen ujevn. Av fordypningene i laget har den tydeligste av disse en	220	200	22	301595	301798	301927

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
		noenlunde rund/oval form i plan med dimensjonering på 55 x 90 cm og en dybde på ca. 25cm. Over den resterende lagflaten varierer tykkelsen på laget fra 5 - 22cm. Deler av laget (inkludert den største fordypningen) befinner seg i nærhet/under den store hellen (ID 301633) og dens medfølgende sotlag (ID 301595). Men den største delen av laget befant seg under elvestein eller fluss. Forekomsten av skjørbrrente stein uten kullbiter kan indikere at massen er tilkommet ved tilføring av masse og ikke en brenning på stedet hvor man ville forvente å observere kullfragmenter.						
301798	Lag	Lag med ujevn form, som ligger som en tilnærmet halvsirkel i sør-sørøstlig del av røys B. Består hovedsakelig av oppsmuldrede flussheller, hvor de fleste bitene var veldig små. Også iblandet mørk jord, litt blandet med kvabb, og litt sotete jord. I ytterkantene var laget mellom 3 og 10 cm dypt. Under sørlige og sørøstre utkant dukker kvabbundergrunnen opp, i tillegg til hellene som utgjør kanten på røysa i sørøst (ID 303148). Det dukket også opp en del brente bein i denne delen av laget. Litt lenger sør dukket sekundærgrav ID 302213 opp i form av flere heller. Lengre inn mot midten av røysa var laget minst 25 cm tykt. Der dukket sotlag ID 301760 opp. Her dukket det også opp en del elvestein, ID 302280, som er en del større enn elvesteinene (ID 303563) som lå over hele røysa. Det er enten snakk om flussheller som har smuldret opp, eventuelt at man har påført masser med mye iblandet fragmentert stein.	850	600	25	303563	302280	302213 303148
301892	Avskrevet	Slått sammen med ID 301798	-	-	-	-	-	-
301927	Grav	Ujamn form, på om lag 120 x 100 cm. Hovudparten av laget var konsentrert til eit enkelt, avlangt «kammer» bygd opp av ei helle (50 x 35 cm), ein avlang, strandrulla stein (55 x 24 x 10 cm.), samt ulike rullesteinar i endane.	120	100	30	301539	302128	301760

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
		Det var nokre brente bein på overflata inni den moglege steinstrukturen, og ein del skjørbrent stein på overflata aust for denne. Fargen på overflata var særskilt mørk, nærmast svart. Brorparten av laget var knytt til «kammeret» (ID 302128, 60 x 30 cm stort, 20-30 cm djupt). Laget 301927 var ikkje prega av fluss i det heile tatt. Det vart tidleg observert ein del brente bein i den øvste del av laget innafor kammeret. Sjølve laget bestod av kvabb som var svart av sot og kol. Det var mesta ikkje stein i massen inni det rektangulære kammeret, men eit visst innslag av brente bein heile vegen ned til undergrunnen. Sistnemnte var representert ved lys kvabbsand og to jordfaste steinar. Utanfor behaldaren var ikkje laget så veldig tjukt, - berre kring 5 cm. Innanfor steinane hadde laget ei djupne på 20-30 cm. Funn av brente bein avtok etter kvart som ein nådde undergrunnen. Konsentrasjonen av brente bein knytt til eit nokså reint sotlag avgrensa av ein enkel steinkonstruksjon gjer det nærliggjande å tolke hovuddelen av ID 301927 som ei slags sekundær deponering av bein, kanskje først og fremst frå ein kremasjon. Blir tolket som sekundærgrav.						
301954	Avskrevet	Slått sammen med ID 302437	-	-	-	-	-	-
302007	Bryggestein slag	Lag med skjørbrent stein, beliggende som et belte rundt deler av sentrum av området under røys B, innenfor kantkjeden. Laget er dels sammenblandet med flusslag ID 301798, slik at det er vanskelig å avgjøre relasjonen dem imellom. Ikke noen helt klar avgrensning av laget, da det også tidvis dukker opp noe skjørbrent stein i massene rundt. I nord er laget sammensatt av sot- og siltholdig sand, og små biter av skjørbrent stein. Det var lite kull i toppen, men noe mer nedover i laget. I dette området dukket det også opp to sekundærgraver (ID	1000	130	10	301760	302437	301734 302183

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
		301734 og ID 302183) på omtrent samme sted, men på ulik dybde. I nord var dybden på laget 10 cm. Det er hovedsakelig i denne delen av laget at det dukker opp mest bein. Lenger mot øst er det større biter av skjørbrent stein, og mindre sotholdig jord. Her er det større innslag av kvabb i massene. Noe bein også i dette området, men disse var små og smuldret opp lettere enn de mer solide bitene i nord. Under laget var det små heller og elvestein. Basert på den begrensede mengden kull og sot i laget som helhet, virker det sannsynlig at det ikke har blitt brent på røysa, men deponert der i etterkant.						
302128	Steinansamling	Kammer til ID 301927. Om ein ser bort frå storleiken på dei omkringliggjande steinane og konsentrerer oss om sjølve rommet som inneheldt størsteparten av svartlaget ID 301927, så var det sannsynlege kammeret 60 x 30 cm. stort. Langsidene i kammeret var bygd opp av ei helle (50 x 35 cm.) av den lokale bergarten (truleg ein variant av fyllitt) og ein avlang, helleliknande stein som verka meir vannrulla (55 x 24 x 10 cm). Kortsidene bestod av ulike rullesteinar som skilte innhaldet frå andre lag og steinar ikring. Steinane (konstruksjonen 302128) omslutta det meste av laget 301927 som bar preg av å ha vorte sekundært deponert på staden, ikkje minst fordi karakteren åt fyllet var så ulikt det svarte flusslaget (301760) som truleg låg på same nivå. Den enkle, men etter kvart tydelege steinkonstruksjonen tolkast som eit slags kammer for oppbevaring av meir eller mindre sortert masse frå eit bål, truleg ein kremasjon. Dette baserast på ein del fragment av brente bein, og innhaldet av svart kvabbsand med sot og kol som er så godt som fri for stein og fluss.	60	30	30	301927	301798	301760

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
302160	Lag	Lag med liten utstrekning, bestående av siltholdig jordmasse iblandet noen elvestein, og noe flusstein. Er dels sammenblandet med flusslag ID 301798.	65	59	5			301798
302183	Grav	Område med brente bein i sotholdig masse og skjørbrent stein. På samme sted litt høyere opp i koksteinslag ID 302007 lå sekundærgrav ID 301734. ID 302183 var mer konsentrert, med betydelig mer bein og mer sotholdig jord enn ID 301734. Under konteksten kom en ned til heller, som er en del av lag ID 302437.				-	302437	Ligger i ID 302007 Sekundærgrav 302696. Ligger rett under denne med heller mellom
302213	Grav	Grav i sørlig del av området under røys B, orientert nord-sør. Består av en rektangulært formet samling med heller og blokker, med åpent rom i midten. Konteksten lå i og delvis dekket av flusslag ID 301798, som her var om lag 15 cm tykt. Det ble funnet en betydelig mengde brente bein i det åpne rommet mellom hellene. I toppen ble flest bein funnet lengst nord i strukturen, og de største beinmengdene lå mot bunnen under et par elvesteiner. Det ble også funnet en større mengde bein inn mot en av de rektangulære hellene i sør. Over den sørlige delen av konteksten lå siltlag ID 302160. Videre ned i konteksten var det mest beinfunn i sørvestre del, mens nord og øst hadde litt mindre mengde med bein. Det var også små partier med sotholdig jord, og en del flussbiter i massene. Under massene var det lysere kvabb, og ved overgangen til dette laget sluttet funnene. Under dette var det heller.	200	105	-	301798	302437	-

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
302257	Steinlag	Område med store steinblokker og heller, som stod igjen etter fjerning av elvestein. Mellom steinene var brun siltholdig sand, med noe sot i sørøstre del. Steinene og massen mellom virker å ligge over koksteinslag ID 302007. Under steinene dukket det opp kokstein, og også mer elvestein. Sporadiske funn av brente bein, men ingen konsentrasjoner. Likevel litt mer i sørlig del. Det meste av bein ble funnet i overgangen mot kokstein og elvestein, hvor fyllmassen blir lysere brun.	250	250	-	301798	302007	302280
302280	Steinlag	Område med elvestein mot bunnen av området under røys B. Omkranset av det hestekoformede helleområdet med ID 302437. Elvesteinene ligger rett på dyrkningslaget, og er delvis atskilt fra øvrig elvestein i røysa, ved at det ligger delvis under flusslag.	750	350	-	301798	303534	302437
302428	Lag	Lag med avrundet form i sørlig del, men litt rettere form mot nord. Laget er litt omrotet etter elvesteinen over, og har samme utstrekning som elvesteinslag ID 302280. Laget er en blanding av kvabb og små flussteiner. Det er delvis blandet med rester fra elvesteinen over ID 302280 og med kvabblag ID 303435. I laget dette laget dukket det opp en del brente bein. Trolig et mellomlag /overgangslag mellom elvesteinslag ID 302280 og dyrkningslag ID 303435.	750	350	3	202280	303435	-
302437	Steinlag	Hestekoformet lag av bestående av hele og fragmenterte flussheller i ulike størrelser. Også noe elvestein mellom hellene. En del større heller, hvor noen stakk dypere ned i siltlaget under. ID 303148, som var de største hellene helt ytterst av hestekoene i sør, ble målt inn som egen kontekst. Nord i hestekoene, i overgangen mellom konteksten og koksteinslaget med ID 302007, dukket grav ID 302183 opp. Sør i hestekoene var grav ID 302730. Flere graver ble tydelige i laget. Det var ikke noe særlig funn av brente bein ellers i laget.				301798	303534	302213 302696 302707 302730 303189 303399

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
302696	Grav	Område med brente bein sammenblandet med heller, flusstein, og silt, hvor noe er sotholdig. Konteksten ligger i det hestekoformede helleområdet med ID 302437. Noe utydelig avgrensning. Ligger på samme sted, men dypere enn grav ID 302183, og disse skilles av en helle. ID 302696 var mindre sotholdig enn den overliggende graven, og hadde heller ikke skjørbrente stein	170	130	-	301798	303534	302183
302707	Grav	Ujevnt formet område med brente bein, beliggende i hellelag ID 302437. Nord i strukturen var massene grå sandholdig silt, og sotholdig kvabb. Den største konsentrasjonen av bein ble funnet i dette området. Også funn av bein i resten av strukturen, men ikke like konsentrert. Ellers i strukturen bestod massene av mørkebrun og grålig sandholdig silt, mens det mot bunnen gikk over i lysebrun kvabb. Noe elvestein i strukturen, og noe flusstein og biter av skjørbrent stein. Fluss og skjørbrent stein er trolig rester fra laget over. En litt mindre konsentrasjon av bein ble funnet inntil en stor helle. Deler av strukturen hadde en dybde på om lag 10 cm, og dette gjaldt hovedsakelig midt i og ned mot kantkjeden. I vest var det en dybde på 5 cm. Tolkes som en grav på grunnlag av det brente beinmaterialet, som var konsentrert innenfor dette området. Massene var også mer grå og sotholdig enn områdene rundt.	170	100	10	302007	302437	
302730	Grav	Ujevnt formet område med funn av bein. Ligger i hellelag ID 302437, under overgangen mellom steinlag ID 302007 og flusslag ID 301798. Laget bestod av gråbrun sandholdig silt, med innslag av sot i øst og vest. Også noe flusstein, elvestein, og biter av varmepåvirket stein. Sistnevnte stammer trolig fra lag ID 302007. Området inneholdt to konsentrasjoner av bein, hvorav den ene forholdt seg til en skubbekvern av grønnstein (ID 302507). Der var bein deponert over selve	100	50	10	301798	302437	-

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
		skubbekvernen, med ingen bein under. Den andre konsentrasjonen lå oppå en helle. Det var bein i den øvrige konteksten også, men klart mest konsentrert disse to stedene.						
302772	Steinlegning	Steinlegning som utgjør del av ID 306298. Ikkje heilt symmetrisk, men med tendens mot svakt rektangulær, nærmast oval form i plan. Området er 4,5 x 3 m stort. Anlegget var bygd opp av jordfaste rullesteinar og flussheller. Lengst mot aust låg det ei større steinblokk av grønleg sandstein. Det viste seg etter kvart at denne storsteinen berre låg flatt på undergrunnen. Den vestlege halvdelan kunne minne om ein slags «plattform» der ein hadde lagt ein del flussbergheller direkte ned mot undergrunnen. Dette stod i kontrast til den meir sentrale delen av gravminnet som hadde innslag av kantstilte steinar. Den tydelegaste strukturen vart skilt ut som ID 302979. Dette bestod av kantstilte steinar, som avgrensa eit kolholdig lag med bein, tolka som bålørje. Truleg utgjør dette primærgrava. Strukturen ID 302772 låg direkte over undergrunnen, det vil seie eit sannsynleg fossilt dyrkingslag. Konstruksjonen ID 302772 tolkast som basen for dei to kremasjonsgravene på staden. Den austlege delen er skilt ut som ein eigen konstruksjon (ID 302979) som er plassert delvis over «plattformen» eller snarare inkorporert i den øvrige strukturen. Laget (kremasjonen) ID 303189 ser ut til å ha lege direkte over denne basen, med ei bevart dekkhelle over noko av beinmaterialet, medan den tydelegaste av dei to gravene, - laget ID 302905, - har lege over strukturen ID 302979.	450	300	-	302979	303534	302905 303189 306298
302905	Lag	Lag i grav ID 306298. Ujevn i form. Varierende dybde på laget, ca. 3-8 cm tykt. Fyllmaterialet består av et sotet flussholdig sand/kvabblag som er tolket som bålørje. I	200	120	5	302437	302979	306298 302772

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
		midten av bålmørja var det tre varmepåvirkede elvesteiner, hvor det under dem var en liten men konsentrert mengde brent fin lysebrun sand. Hvorvidt denne sanden tilhører ID 302905 eller ID 302979 er vanskelig å avgjøre, men kan indikere at de varmepåvirkede steinene kan ha fortsatt vært varme da de ble lagt ned i konstruksjonen. Bålmørjen er tolket som å være fyllet i den overordnede strukturen ID 302979. Mengden brente bein i dette laget og mangelen på bein i ID 302979 ellers kan indikere at bålmørjen er en påført masse og ikke rester etter en in situ kremasjon. Laget inneholdt store mengder brent bein, og konteksten ble delt inn i fire kvadranter for å kunne relatere eventuelle konsentrasjoner. Massene fra de ulike kvadrantene ble våtsåldet. Det var funn av bein i samtlige kvadranter, men det kunne skilles ut en tydelig konsentrasjon av brente bein i den sørøstlige kvadranten						
302979	Steinlegning	Kantsatt steinlegning i grav ID 306298. Oval i plan. Lengste utstrekning ligger langs nord-sør akse og er på ca. 310 cm. Breddeutstrekningen går langs øst-vestaksen og er om lag 210 cm på det videste. Fyllmaterialet består av kantsatte heller og elvesteiner i en tilnærmet oval form, samt en bålmørje (målt inn separat som ID 302905). Hellene og elvesteinene varierer i størrelse, fra ca. 15 cm til ca. 50 cm i lengde. Grunnen under består av mørkebrunt dyrkningslag, med ID 303534. Første grav anlagt på stedet.	310	210	-	302905	302772	-
303059	Avskrevet	Avskrevet etter undersøkelse	-	-	-	-	-	-
303082	Kantkjede	Kantkjede oppbygd av heller. Strekker seg i en buet form fra nordvestre til østre del av røysa. Hellene har varierende størrelse, hvor de største hellene er i østre	1200	35-50	-	303563	303534	-

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
		del av kantkjeden. I nordvest og nord er enkelte av hellene noe mindre, men kantkjeden utgjøres der av flere heller lagt ved siden av og dels over hverandre. En betydelig andel av hellene har en tydelig rett kant på en av sidene, mens de øvrige sidene er mer ujevne. Hellene er da plassert slik at den rette siden er synlig utenfor røysa, mens den mer ujevne siden peker innover, og dermed må sies å være mer skjult. Det er konsentrasjoner av heller både i sørøstre og nordvestre ende av kantkjeden, men det har også ligget heller inn mot kantkjeden for øvrig. Dette gjelder likevel først og fremst «innenfor» selve kantkjeden – områdene nord og nordøst, utenfor kantkjeden, har ikke disse samme hellelagte områdene. Endene på kantkjeden er i områder hvor terrenget skråner, og det er vanskelig å se hvorvidt det har vært ytterligere heller her, som kan ha forsvunnet ved anleggelse av grusvei og begynnende bebyggelse. Det kan dermed ikke fastslås at dette har vært den fulle utstrekningen på kantkjeden. Ved fjerning av hellene ble det tydelig at det langs deler av kantkjeden var flere lag med heller. Flere av disse var av betydelig størrelse, og trykket godt ned i dyrkningslaget, slik at kun den øverste hellen hadde vært synlig. Etter hvert som den ble eksponert bar kantkjeden preg av å være bygd opp som en tilnærmet murkonstruksjon, med flere heller lagt oppå hverandre, hvor skjøten mellom heller gjerne var dekket av en annen helle. Mellom en del av hellene var det kvabb, som dermed kan virke som potensielt å ha blitt brukt som en type stabiliseringsmasse mellom hellene. Fra øst til sørøst ble fundamenthellene mindre. Det var funn av biter med brente bein mellom enkelte av hellene. Én grønnsteinshelle stod lent opp mot dette området på utsiden av kantkjeden. Det var flere grønnstein lent inn						

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
		mot utsiden av kantkjeden, og disse inkluderte både grønnsteins heller og mer grov grønnstein.						
303148	Steinlag	Område med heller og blokker sørøst i området under røys B. Hellene og blokkene utgjør ingen tydelig konstruksjon, men skilte seg fra de øvrige steinene i området. De er tilsynelatende ikke en del av kantkjeden, men ligger på nivå med denne.	630	100-250	-	302437	303534	-
303189	Grav	Grav satt inn i ID 302772. Laget var 110 x 90 cm stort i plan, med ujamn form. Konteksten var plassert om lag midt i steinleggingen ID 302772. Laget skilte seg litt ut frå det omkringliggjande laget (lysebrun kvabb med innslag av kol) ved at det var mørkebrunt og inneheldt ein konsentrasjon av brente bein. Det var og eit tydeleg innslag av fluss i laget, noko som stammar frå oppløyste heller av den lokale, skifrige bergarten på Gyllan. Mange heller av dette slaget var nytta for å laga den underliggjande plattformen ID 302772. Den vestlege delen av laget låg delvis under ei bevart dekkhelle av den same flussbergarten. Denne hella var 53 x 27 x 7 cm stor. På grunn av den store mengden kvitbrente og fragmentariske bein, - mellom anna ein sannsynleg bit av eit kranium, - er det nærliggjande å tolke laget 303189 som restar av ein kremasjon. Ein kan ikkje utelukke at beinmaterialet frå laga 302905 og 303189 kjem frå same handling, men sia dette materialet opptrer i to tydelege konsentrasjonar med ein viss avstand til kvarandre, kan det og vera restar frå to individuelle kremasjonar som er deponert på ulike måtar over basen 302772. I tillegg har desse laga heilt ulik karakter/utsjånad. Tendensen til hellekonstruksjon med ein beinkonsentrasjon mellom botn- og dekkhelle kan og styrke tolkinga i retning av ei grav på linje med ID 302905.	110	90	5	302437	302772	306298

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
303399	Grav	Ujevn form i plan. Graven utgjøres av brunsvart sandholdig silt, beliggende innimellom heller i et helleområde sør i røysa (ID 303148), i lag ID 302437. Det er ikke noen tydelig avgrensning av graven, foruten brente bein og den brunsvarte sandholdige silten, som skiller seg fra den omkringliggende lysebrune kullspettede kvabben. Jordmassen med bein lå mellom heller i lag ID 303148, oppå dypereliggende heller, som stakk ned i kvabblaget under. Jordmassene lå også oppå noe som så ut som et stort stykke kull, men som trolig er en form for varmepåvirket stein. Ut fra mengden og konsentrasjonen av brente bein, tolkes konteksten som en grav. Graven var ikke tydelig avgrenset av heller eller andre stein, men jordmassen beina lå i skilte seg ut fra den øvrige massen, som bestod av kvabb. Det var en annen grav litt nord for denne, hvor det var funn av brente bein, og underligger av skubbekvern. Sør for graven var det også funn av bein, men disse lå i lysebrun kvabb mellom og under heller.	20	20		301798	302437	303148
303411	Stein	Relativt firkantet formet flusshelle, beliggende nord for kantkjeden. Under var om lag 10 cm med kvabb, så flere små heller. Ligger i nærheten av helle ID 303427, ID 303453, og ID 303472. Hellen har forholdsvis rette sider, og kan potensielt ha vært del av kantkjeden.	66	49	9	303563	303534	-
303427	Stein	Relativt rektangulær flusshelle, nord for kantkjeden. Under var om lag 5 cm kvabb, før en kom ned til en liten grønn helle. Ligger i nærheten av helle ID 303411, ID 303453, og ID 303472. Hellen har forholdsvis rette sider, og kan potensielt ha vært del av kantkjeden.	89	64	11	303563	303534	-
303453	Stein	Relativt rektangulær flusshelle litt retangulær form, beliggende nord for kantkjeden. Hellen har forholdsvis rette sider, og kan potensielt ha vært del av kantkjeden.	75	44	8	303563	303534	-

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
303472	Stein	Tilnærmet trekantet helle. Beliggende helt i nord under røys B. Ligger i nærheten av helle ID 303453, ID 303427, og ID 30341. Hellen har forholdsvis rette sider, og kan potensielt ha vært del av kantkjeden.	49	49	6	303563	303534	-
303736	Grav	Rund form i plan. Strukturen består av en ring konstruert av flate heller med en indre kammerkonstruksjon. Langs den østlige og nordlige kanten av strukturen ser det ut til å finnes en ytre kantkjede av rullestein, flertallet av disse har en hvit eller lys farge. Langs den vestlige og sørlige enden ligger berget direkte under hellene. En mengde mindre heller forekommer innenfor kantkjeden. Kammerkonstruksjon, som består av samme type heller som helleringen, ligger i midten av strukturen. Dette kammeret er nesten rundt men svært skadet/forstyrret i den sørlige delen. Fyllmassen i kammeret er en fin sand/silt (kvabb) med en halvfast kompresjon. Denne sanden er muligens brent, en tolkning som er blitt gjort på basis av massens farge som er teglaktig eller rødlig. Fyllmassen i kammerkonstruksjonen inneholder brente beinfragmenter med en dårlig bevaring som er presset ned i fyllmassen. Disse smuldrer opp ved forsøk på uttagelse. Ved våtsålding var det mulig å ta ut en mindre mengde av dette beinmaterialet. Linser av kullbiter og andre spor av kull forekommer i fyllmassen. Den øvrige massen i strukturen består av hellefragmenter, den samme lyse kvabben og dyrkninglaget som forekommer ellers på røys A. Det ble funnet en mindre spiker-/naglelignende metallgjenstand (ID 305009) innenfor kantkjeden mellom heller. Strukturen er en kremasjonsgrav nedsatt i en kammerkonstruksjon med en omliggende rund steinlegging av heller. Ut ifra forekomsten av mindre heller og knuste hellefragmenter er det trolig at graven har hatt en indre brolegning av	400	360	10	301152	305985	-

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
		heller som er av en betydelig lavere størrelsesorden enn kantkjeden.						
304932	Steinlegning	Konteksten utgjør del av det antatte gravfeltet under røys A. Konteksten lå i et område med en del flussheller, under vestre del av røysa, som hadde vært dekket av elvestein. Mens de øvrige flusshellene i området lå mer spredt, skilte denne konteksten seg ut ved å være mer konsentrert. Hellene var lagt dels oppå hverandre, slik at de lente inn mot midten fra nord og sør. Konteksten hadde en bredde på om lag 180 cm, og en lengde på om lag 210 cm. Lengst vest i konteksten var det flere heller, som ikke var like pent stablet sammen som de øvrige. Disse kan potensielt være uavhengige av konteksten. Da disse ble fjernet dukket det opp svart kullholdig masse under. På nordlige langside, lent innover sammen med hellene, var en grønnstein på ca. 40 x 35 cm. Den var mye grovere enn den typen grønnstein som var i grønnsteinssirkelen. Steinen hadde en om lag 5 cm bred hvit kvartsåre som gikk rundt hele steinen. Plasseringen av denne i konteksten virker intensjonell. Ved fjerning av de øverste hellene dukket det opp mye brun lys brun siltholdig sand (kvabb) under. Dette hadde ikke kullspetter, og var dermed noe ulikt den øvrige grunnen rundt gravfeltet. Dette laget lå tidvis tykt, og dekket over ytterligere ett lag med heller. Det dukket opp en del svart sotholdig sand etter hvert som den lyse sanden ble fjernet, og hellene ble synlige. Den sotholdige massen fortsatte også under hellene, og da alle hellene var fjernet gjenstod et om lag 2 cm tykt sot- og kullholdig lag. I dette dukket det opp noen ørsmå biter av brent bein, som var svært skjøre, og vanskelig kunne separeres fra den omkringliggende massen. Massene ble såldet, og	210	180	-	301152	305985	-

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
		det dukket da opp ytterligere noen få biter. Under sotlaget bar grunnen preg av å være kullspettet, og hadde også flekker av rødbrun sand, noe som kan tyde på at området har vært utsatt for varme. På tross av få funn av bein, tolkes konteksten som en mulig grav, som må ses i sammenheng med de øvrige strukturene på gravfeltet. Den konsentrerte oppbygningen, og inkluderingen av en dekorativ grønnstein, må ses som tegn på at det her er snakk om en intensjonelt oppbygd struktur.						
304951	Steinlegning	Anlegget er situert lengst mot aust på gravfeltet som ligg under «røys A», nærmast brattlia mot Gyllråa. Mot vest ligg anlegget berre 40 cm. frå ytterkanten av gravminnet ID 304958 (ID 306254). Strukturen ligg under det store rullesteinslaget og har soleis vore eksponert ei god stund før han vart reinska fram. 215 x 165 cm. stor, ujamn i plan, men konstruksjonen har truleg vore meir sirkulær. Nokre hellefragment på austsida har truleg lege inni anlegget. Eventuelt har anlegget opphavleg hatt ei svak triangulær form med bua langsider. Strukturen ID 304951 er i all hovudsak bygd opp av svartskiferheller («flussheller»). Storleiken på desse varierer frå 50 x 36 x 12 cm til 26 x 22 x 9 cm. Fleire av hellene har smuldra opp og delt seg i flak. Undervegs i undersøkinga av strukturen fekk den ei meir sirkulær form (150 x 170 cm.): meir som ein ring av svartskifer med eit ujamt indre kammer med største mål 53 x 35 cm. Kring dette indre rommet var det svartskiferheller med ulik storleik (60 x 30 x 12 cm., 48 x 26 x 9 cm., 58 x 33 x 8 cm. og 46 x 28 x 8 cm.). Særleg i den vestlege halvdelen er hellene skrånstilt i to lag. Lengst mot aust ligg det ei horisontal helle (54 x 36 x 5 cm.) som sannsynlegvis har inngått i konstruksjonen. Kan dette indikere sekundær forstyrring? Frå toppen av dei skrånstilt hellene og ned til	215	165	25	301152	305310	-

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
		botn er det 25 cm djupt. Innholdet kan knappast kallast eit lag da det eigentleg var ein variant av det omkringliggjande, mørkebrune kvabblaget, ispedd kol og sotflekkar. Ingen funn. Etter at heile anlegget var totalundersøkt, dukka det opp eit 280 x 220 cm.stort område som bar tydeleg preg av å ha vore utsett for sterk varme (ID 305310). Strakst NV for ID 304951 ligg det ein 50 cm lang og 80 cm brei, rudimentær streng av svartskifer og rullestein. Denne strengen, - som er overbevisande nok, - skapar eit særskilt samband mellom dei to anlegga. Strakst nordaust for ytterkanten av ID 304951 ligg det ei stor svartskiferhelle (75 x 50 x 10 cm) som kan ha høyrte til i sjølv strukturen. 35 cm nord for strukturen ligg det ein avrunda stein med plan over- og underside (40 x 40 x 16 cm). Steinen er truleg ein variant av svartskifer, men den verkar strandrulla og er karakteristisk ved at den har ei gul/kvit skorpe som kan minne om kvarts, eventuelt kalk. Denne steinen har truleg noko med anlegget å gjera, - anten som eit element i konstruksjonen eller som eit symbol. Vi har fleire døme frå gravfeltet som syner at kvite steinar eller kvite årer i steinar har spilt ei rolle i gravritene. Det vart teke ein kolprøve (ID 305309) i form av ein klump av sot, kol og beinfragment som dukka opp inntil ein av dei skrånstilte hellene som avgrensa innsida av kammerkonstruksjonen. Etter at det omkringliggjande kvabblaget var reinska ned til tilnærma opprinneleg markoverflate, vart høgda på anlegget målt til 20 cm. Anlegget ligg soleis meir eller mindre innkapsla av den mørkebrune kvabben på staden. Strukturen tolkast som ei mogeleg markering av ein kremasjonsplass eller eit brannlag. Sjølv oppbygginga, med det som liknar eit indre rom eller kammer, kan minne om ei grav. Beinmaterialet er derimot særst sparsamt og gjeld i beste						

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
		fall berre nokre fragment i klumpen av sot- og kol som etter kvart kom fram mot botn av kammeret. Den låge steinstrengen som bitt konstruksjonen saman med det store gravanlegget ID 304958 (ID 306254) tyder på eit samband mellom desse						
305249	Steinlegning	En halvsirkel av flussheller (svartskifer) som er kuttet av en garasje. Potensielt vært en hel sirkel før moderne aktivitet på lokaliteten. I samtale med eier av garasjen var det ingen tegn etter strukturen da garasjen ble oppført, noe som også bekreftes av flyfoto fra før garasjen som viser området var planert. Bygd opp av store og litt mindre heller, der de mindre hellene utgjør ytterkanten av sirkelen, og de store hellene ligger sentrert mer mot midten. Er også to store grønnsteiner i graven. Men ellers er hellene flussstein, skjørbrent stein og elvestein. Under hellene i midten dukket det opp sotholdig kvabb, fult med brent bein og kull (lag ID 305358). Hellene som lå over de brente beinene og det sotholdige laget, var alle brent eller varmepåvirket. De fleste av hellene var veldig ødelagt, og rødlige. Tolkes som steinlegning tilhørende grav ID 306258. Resterende form er en halvsirkel, men det ser ikke ut til at det funnbærende laget ID 305358 har blitt ødelagt, selv om kanskje selve steinkonstruksjonen er ødelagt. Dette er basert på at det funnbærende laget ikke fortsetter inn mot garasjen, det er kvabb som avgrenser laget før det går over til fyllmassen til garasjen. Det var ikke noe tegn til kammer, men veldig tydelig at hellene er brent oppå det funnbærende laget. Laget og deler av jorden er klart brent, med både sot, aske og brent rødlig jord. Lite brent bein.	380	200	-	301152	305358	-
305310	Lag	Varmepåverka område. 280 x 220 cm. stor flate, ujamn avgrensing. Laget var ikkje så tydeleg definert utanfor	280	220	7	304951	305985	-

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
		feltet med raudbrente og kolhaldige flekkar. Det innmålte arealet representerer såleis av litt grov avgrensing for å sikre at heile det interessante området vart markert på lokaliteten. Det aktuelle området ligg strakst søraust for gravanlegget ID 306254. Det dreier seg om ei tydeleg varmpåverka flate som kom til syne direkte under steinkonstruksjonen ID 304951. I plan ser ein tre flekkar med raudbrent kvabb og fleire sot- og kolhaldige flekkar, samt ein og annan bit med skjørbrent stein. Dette utgjer til saman det som definerast som eit slags brannlag eller i det minste ein rest av dette. Lengst nordvest på flata, - nærmast steinanlegget ID 304958, - låg det eit særleg konsentrert, svart flak med kol, sot og truleg beinmjøl. Så godt som heile dette flaket vart sikra som potensielt dateringsmateriale i form av kolprøven ID 305357. Dette vesle brannflaket låg i same område der vi tidlegare såg ein liten steinstreng som bandt dei to steinkonstruksjonane, ID 304951 og ID 304958, saman. Berre to flekkar vart snitta og desse viste at profilen er ujamn. Strengt tatt handlar dette først og fremst om eit «avtrykk» av ein episode som involverte sterk, lokal varme. Sånn sett er det ikkje tale om påført eller akkumulert masse. Ein av flekkane med raudbrent masse vart snitta, og her var laget 7 cm. djupt. I tillegg var ein av brannflakrestane snitta. Denne resten var 3 cm. tjukk. Dei øvrige strakk seg heller ikkje så mykje djupare, - kanskje bortsett frå flaket som vart teke inn som kolprøve. Dette kan ha vore opptil 5 cm. tjukt.						
305358	Lag	Ujevn avlang form av sot og kull i plan. Ligger under midten hele steinlegning ID 305249, men blir avgrenset av kvabb på alle sider. Består hovedsakelig av sotholdig jord, kull, brente bein, noen små biter med brent leire (ca. 10 små biter) og skjørbrent stein. Ut mot ytterkantene er det spottet med kvabb og sotholdig jord	223	70	10	305249	305985	-

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
		om hverandre. I laget var det også noen flekker med aske. Delvis under og i laget forekom det og rødlig brent kvabb. Det var to ødelagte heller som lå iblandet dette laget. Med masse bein og kull rundt seg, disse hellene var varmpåvirket. De brente beinene var i dårlig stand, mjølete og gikk i stykker, smuldret opp når de ble tatt opp. Posen med brente bein har derfor mindre bein enn den reelle funnmengden. Men generelt sett var det ikke mye bein. Biter av kvarts ble også funnet. Massen ble såldet med 2mm maske. Tolkes som beinførende lag tilhørende grav ID 306258. Laget har tydelig blitt varmpåvirket, da det er rester etter sot, kull, aske og brent jord. Laget er veldig konsentrert i midten av graven og går over til mer kvabb blandet i ytterkantene. Det kan se litt ut som om det har blitt brent på stedet når vi ser den rødlige brente sanden, asken, kullet og sotet. Det er ikke veldig mye bein, og området så litt rotete ut. Det kan ha blitt tatt bort, eller blitt borte når garasjen ble bygd, men det ser ikke ut til at dette laget skulle ha fortsatt inn i garasjen, ettersom laget blir avgrenset av omliggende kvabb.						
305474	Steinpakning	Sirkulær plattform av heller direkte over kokegrop ID 305591. Steinkonstruksjonen eller -pakninga ID 305474 låg under den ytre storsteinkrinsen ID 304181 og mellom gravanlegga ID 304249 («grønsteingrava») og ID 304958 (bygd av svartskiferheller). Noko ujamne kantar, men utvilsamt sirkulær. Plattform oppbygd av til saman fem liggjande heller i plan. Ei sjette grønsteinshelle (34 x 22 cm.) låg skjult direkte under dei eksponerte. Tre av dei fem eksponerte hellene var og av grønstein: 57 x 30 x 7 cm., 42 x 28 x 8 cm., 37 x 21 x 3 cm. Dei øvrige to var av svartskifer med måla 80 x 56 x 8 cm. og 50 x 35 x 8 cm.	110	90	16	304181	305591	--

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
		Bortsett frå den minste grønsteinshella var alle tydeleg varmepåverka, det vil seie raudbrente og krakelert.						
305547	Kokegrop	Strukturen tolkast som resten av ei kokegrop som har vorte forstyrra av seinare aktivitet på staden, truleg i samband med konstruksjonen av ID 304958. Ujamn i plan, 150 x 115 cm. Ligg under det funnførande laget ID 305381 i gravanlegget ID 306254. Raudbrent og mørkebrunt fyll. Konsentrert med sot, kol og skjørbrønt stein i den sørlege halvdelen. Her fanst ein 35 x 30 cm stor flekk med særleg svart masse. Her vart det teke ein kolprøve (ID 305589). Ei utposing mot NV med raudleg, - på grensa til organisk, - kvabb. Fyllet inneheld brent leire. Nede mot djupna vart det påvist enda ein konsentrasjon med kol, og ein enda sikrare prøve vart teke (ID 305590). Dette for å unngå eventuell ureining i overgangen mellom det overliggjande laget og toppen av strukturen. Strukturen vart snitta. Dette resulterte i ein 75 cm lang vegg, på det djupaste 10 cm, med ei 8 cm tjukk linse av sot og kol. Eit tynt lag med raudbrent kvabb nedst.	150	115	10	-	-	Ligger i 305985
305591	Kokegrop	Stor og tydelig kokegrop. Sirkulær form i plan. Kokegropen hadde tydelige avgrensinger med et klart skille mellom fyllmaterialet av og det omliggende dyrkningslaget. Helle-/steinsamling ID 305474, lå midt oppe på kokegropen. Fyllmaterialet består i hovedsak av store mengder kull, sotholdig jord og skjørbrønt stein. Kullbitene som lå nær bunnen av kokegropen var merkbart større enn de som lå høyere opp i strukturen. I ytterkantene var det også en tydelig hinne av rødbrent jord rundt hele kokegropen. Det forekom også noen elvestein i kantene av kokegropen samt direkte under ID 305474. I profil har kokegropen fine buete sider med rødlig brent kvabb ved ytterkanten av sot og	245	245	17	306474	305985	-

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
		kullmassene. Bunnen er svakt buet. I profil er det en tydelig forsenkning/grop etter helle-/steinsamlingen ID 305474, det kan se ut til at de har enten fjernet litt masse eller at massen har blitt presset sammen når hellene ble lagt på toppen. Kokegropen hadde steinsamling ID 305474 over seg, midt i kokegropen. Det kan virke som om steinsamlingen med hellene hører til kokegropen. Spesielt også da det ble funnet heller med elvestein på de to andre kokegropene funnet på samme nivå (ID 305862 og ID 305898). Selv om disse kokegropene var mindre, og steinsamlingen på toppen av disse også var mindre, ser det ut som en bevisst handling. Steinsamlingen var godt pakket oppå midten av kokegropen og det er en godt synlig grop som følge av at denne steinsamlingen ble lagt på toppen. Steinsamlingene har i alle tre av tilfellene blitt avsluttet med heller på toppen, som et lokk eller segl, der elvesteinene ligger ned mot kokegropen med noen heller, også ble hellene lagt oppå der igjen som en avslutning. Elvesteinene er ikke skjørbrent men hellene har vært varmepåvirket. Det ser derfor ut som at steinsamlingene har blitt lagt oppå kokegropene, også mens det har vært varme i dem, til tross for at elvesteinene ikke var tydelig skjørbrent.						
305862	Kokegrop	Kokegrop. Sirkulær form i plan, delvis tatt av gravemaskin. Den ble funnet i dyrkningslaget ID 305985. Hovedsakelig består fyllmaterialet i kokegropen av sotholdig sand med kull og skjørbrent stein. I kantene forekommer det også rødbrunt sand. I toppen av kokegropen ligger det heller og elvestein. Hellene er tydelig varmepåvirket. Venstre side i profil er buet, mens høyre side er rett. Begge er noe ujevne med rødlig brunt jord i kantene. Bunnen er ujevnt rett. Langs bunnen er det en markant linse med sot og kull som går lenger ned	152	152	12	304181	305985	-

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
		i undergrunnen enn resten av flaten. Denne, lik kokegropene ID 305591 og ID 305898, hadde også flere heller på toppen. Her dekket hellene tilsynelatende hele kokegropen, hvor deler av helledekket ble tatt når vi avdekket flaten. Lik de andre kokegropene var hellene varmepåvirket, mens elvesteinen var ikke. Det var noen elvestein, og heller pakket sammen på toppen, men med denne var det ingen forsenkning i kokegropen. Lik kokegrop ID 305591 er det tydelig at steinsamlingen er bevisst lagt på toppen av kokegropen.						

Fase I

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
303489	Dyrkningslag	Området under røys B var dekket av et kullspettet mørkebrunt siltholdig sandlag, tolket som dyrkningslag. Laget dekket hele området, men det ble satt et skille mellom området på innsiden og utsiden av kantkjeden, da det potensielt kunne være snakk om lengre dyrkningsaktivitet på utsiden av kantkjeden. Laget er tykkere utenfor kantkjeden, men de to områdene skiller seg ellers ikke fra hverandre med tanke på fyllmassen. Dybden på laget varierte mellom om lag 20 og 40 cm, hvor det dypeste området var nærmest kanten på røysa, og lengst unna kantkjeden. I dette området helte også terrenget noe mot øst. Dyrkningslaget var ikke solid avgrenset, men var også noe sammenblandet/utflytende med den gule sandholdige grunnen under. Det ble gjort funn av stolpehull og én kokegrop i dette området utenfor kantkjeden.	1280	150-480	20-25	303563	-	303534 305985
303534	Dyrkningslag	Området under røysa var dekket av et kullspettet mørkebrunt siltholdig sandlag, tolket som dyrkningslag. Laget dekket hele området, men det ble satt et skille mellom området på innsiden og utsiden av kantkjeden, da det potensielt kunne være snakk om lengre dyrkningsaktivitet på utsiden av kantkjeden. Laget er tykkere utenfor kantkjeden, men de to områdene skiller seg ellers ikke fra hverandre med tanke på fyllmassen. Dybden på laget, innenfor kantkjeden, varierte mellom om lag 20 og 40 cm. Terrenget heller mot øst, med størst helning i vestre ende av området. Dyrkningslaget var ikke solid avgrenset i profil, men var også noe sammenblandet/utflytende med den gule sandholdige grunnen under. Det ble gjort funn av stolpehull og kokegroper i laget.	1160	1050	20-40	303563	-	303489 305985

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
303832	Kokegrop	Ujevnt rund i plan, med en liten utstikker i sørvest. Sotholdig jord og kull, blandet tett med skjørbrent stein. Litt elvestein rundt, på utsiden av kokegropen. Relativt grunn, og utgjør trolig bunnen av en kokegrop.	90	60	6	-	-	Ligger i 303534
303851	Kokegrop	Noenlunde rund i plan. Består av en blanding av mørk brun/svart sotet sand, kullbiter og skjørbrent stein. Ujevn og undulerende profil, med opp mot 8 cm dybde. Utgjør bunn av en kokegrop i dyrkningslaget.	72	88	8	-	-	Ligger i 303534
303872	Kokegrop	Kokegropresten 303872 vart påvist ved maskinell flateavdekking av dyrkningslaget under røys B. Strukturen låg 3 m. NA for raskanten mot Gyllskjeringa/E6, og nærmast kant i kant med den NV-vendte profilveggen. Den utflytande massen gav kokegropa litt ujamne kantar, men forma var uansett sirkulær (80 cm i diameter). Fyllmaterialet bestod av svart sot- og kolhaldig masse med innslag av skjørbrente steinar. Ujamne sider og nærmast flat botn. 8 cm djup. Midt i profilen, 5 cm. under botn av kokegropresten, var eit sannsynleg anleggsspor. Dette verka sirkulært med mørkebrunt fyll, og vart tolka som eit mogeleg stolpehol. Fleire slike vart påvist under avdekking strakst aust for profilbenken. Strukturen tolkast som ein kokegroprest i det tydeleg kulturpåverka laget under gravmonumentet på staden (røys B). Tilstanden åt strukturen, - grunn med utflytande fyll, - tyder på at det har vore drive jordbruk eller andre forstyrrende aktivitetar på staden mellom «kokegropfasen» og den seinare etableringa av eit gravanlegg. Strakst vest for ytterkanten av 303872 vart det funne eit krakelert medioavslag av flint (ID 303908) i kvablaget. Dette er på same nivå som kokegropresten.	80	80	8	-	-	Ligger i 303534
303909	Stolpehull	Rund form i plan. Ett lag, bestående av brun sand, med små spetter av kull. Skiller seg relativt tydelig fra omkringliggende masse, som er lysere brungrå sand. Ligger i en slags overgang	18	17	5	303534	-	-

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
		mellom dyrkningslag (ID 303534) og undergrunn. Avrundet bunn, buede sider						
303920	Stolpehull	Rund form i plan. Brun fin sand, med små spetter av kull. Avrundet bunn, buede sider. Kutter undergrunnen. Tydelig forskjell mellom fyllmassen og den lysere undergrunnen.	12	11	4	303534	-	-
303928	Stolpehull	Oval form i plan. Brun fin sand. Tydelig skille til den lyse brungråhvite sanden som utgjør undergrunnen. Avrundet bunn, buede sider	20	17	8	303534	-	-
303938	Stolpehull	Noe ujevnt rund i plan. Består av brun fin sand, med små spetter av kull. Grunn struktur, med noe ujevnt flat bunn. Venstre side er buet, mens høyre er noe mer utydelig ujevn. Tolkes som mulig bunn av stolpehull. Strukturen tolkes som å utgjøres av de om lag 3 centimetrene som utgjøres av brun fin sand. I profilen er det under dette lysebrun fin sand, liknende undergrunnen, før det igjen er flekker av brun sand. Det er mulig strukturen altså går dypere, men det kan ikke skimtes noe kutt dypere enn de øverste 3 cm. Strukturen er tydeligere i plan enn i profil.	23	21	3	303534	303534	-
303951	Stolpehull	Oval i plan, med noe ujevne kanter. Består av brun sand og mørkebrun siltholdig sand, som ligger noe lagvis. Øverst er det mørkebrun siltholdig sand, med også noen biter av kull synlig på overflaten. Under kommer det lysere sand, som er mer lik den øvrige massen, som er en slags overgang mellom dyrkningslaget og lysere sandholdig undergrunn. Nederst kommer det mer mørkebrun siltholdig sand, som også har spetter av kull. Biter av skjørbrent stein i fyllmassene. Avrundet bunn, med relativt buede sider. Ikke noen helt tydelig avgrensning i sidene, hvor den lysere sanden er. Tydelig avgrensning i den mørkebrune siltholdige sanden. Potensielt stolpehull, men med innslag av kull og skjørbrent stein. Kan potensielt være masse som har falt ned i stolpehullet.	21	16	9	303534	-	-

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
303961	Ikke identifisert	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
303973	Stolpehull	Rund i plan. Det ser ut til å gå dyreganger inn i strukturen, slik at avgrensningen ikke er helt sirkulær. Består av mørkebrun fin sand med små spetter av kull. Avrundet bunn, og buede sider. Mulige dyreganger på begge sider av profilen, som gjør at avgrensningen blir litt mer utydelig. En flekk på ca 6x4 cm med lysebrun sand midt i profilen. Mulig stolpehull.	20	18	7	303534	-	-
303986	Stolpehull	Noe ujevn rund form i plan. Brun fin sand, med små spetter av kull. Noe utydelig avgrensning i plan, da fyllmasse likt det i strukturen, også finnes i sanden rundt. Mulig utvasket. En avrundet bunn og buede sider kan likevel skimtes. Mulig stolpehull	17	14	5	303534	-	
303997	Ikke identifisert	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
304005	Avskrevet	Avskrevet etter undersøkelse	-	-	-	-	-	-
304016	Ikke identifisert	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
304017	Ikke identifisert	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
304018	Ikke identifisert	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
304019	Ikke identifisert	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
304020	Ikke identifisert	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
304021	Ikke identifisert	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
304022	Ikke identifisert	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
304023	Ikke identifisert	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
304024	Ikke identifisert	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
304025	Ikke identifisert	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
304026	Ikke identifisert	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
304027	Kokegrop	Ujevn form i plan. Litt sirkulær, men mye av konteksten er borte, slik at det er vanskelig å se den totale formen på kokegropen. Består av kull, skjørbrent stein, kvabb, og litt elvestein i utkanten. Lå ca. 20 cm ned i dyrkningslaget. Mye kvabb blandet inn med den sotholdige jorden. Litt omrotet med den sotholdige jorden. Trolig bunnen av en kokegrop.	60	78	6	-	-	Ligger i 303489
304041	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
304042	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
304043	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
304044	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
304045	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
304046	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
304047	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
304048	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
304049	Avskrevet	Avskrevet etter undersøkelse	-	-	-	-	-	-
304050	Staurhull	Rund i plan. Består av brun sand.	-	-	8	-	-	-
304051	Staurhull	Rund i plan. Består av brun sand.	8	9	14	-	-	-
304052	Staurhull	Rund i plan. Består av brun sand.	8	6	5	-	-	-
304053	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
304054	Avskrevet	Avskrevet etter undersøkelse	9	6	1	-	-	-
304055	Stolpehull	Noenlunde rund i plan, med en rett kant i nordvestlig retning. Består av kullholdig sand. Buede sider og flat bunn	16	21	5	303534	-	-
304062	Nedgravning	Ujevn sirkulær i plan. Rødbrun siltholdig sand, med litt sot/kull og litt kvabb innimellom. Den rødbrune massen kan potensielt være brent. Masse små biter av skjørbrent stein blandet inn i massen. Også små biter av brent leire og kull. Ned mot bunnen dukket det opp brent bein. Generelt i nedgravningen var det en del bittesmå biter av brent bein, disse smuldret opp og var generelt for små til å ta opp. Nedgravningen lå i samme lag som de andre stolpehullene. Konteksten kan potensielt ha utgjort en liten grav, men mengden bein var liten, så det er vanskelig å slå fast. Ellersbar nedgravningen preg av å være brent, og skiller seg derfor veldig ut fra de øvrige funnene gjort på dette nivået i dyrkningslaget.	-	-	10	303534	-	-
304069	Avskrevet	Avskrevet etter undersøkelse.	-	-	-	-	-	-
304076	Stolpehull	Sirkulær form i plan, med mørk sotholdig jord. Består av brun silt, med små kullbiter og noen små skjørbrente stein. Buede sider og avrundet bunn.	18	18	7	303534	-	-
304088	Stolpehull	Ujevn sirkulær form i plan. Består av mørk brun kvabb med små kullbiter. Litt spottvis med silt gjennom. Under dukket det opp mer klebrig leireaktig jord, med samme farge som silten. Skrå venstre side, og buet høyre side. Skrå bunn.	34	34	12	303534	-	303534
304151	Stolpehull	Sirkulær i plan, med sotholdig silt som skaper ytterkantene, med brun silt i midten. Biter av kull er også synlig i plan. Biter av kull i den sotholdige massen, men ikke i silten. Ganske grunn form i profil, med sotholdig jord som viser ytterkantene og bunnen. Venstre og høyre side er svakt buet, og ganske flate ned mot bunnen som også er svakt buet. Mulig stolpehull, hvor den sotholdige massen rundt kan være fra	21	21	5	303534	-	-

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
		barken på stolpen som er brent, og at derfor ikke finnes i midten.						
304303	Stolpehull	Rund form i plan. Består av brun fin sand, med små spetter av kull. Avrundet bunn, med buede sider. Litt utydelig skille mellom fyllmasse og undergrunn.	22	18	8	303534	-	-
304314	Ikke identifisert	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
304324	Ikke identifisert	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
304334	Ikke identifisert	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
304355	Avskrevet	Avskrevet etter undersøkelse	-	-	-	-	-	-
304370	Stolpehull	Tilnærmet oval i plan. Består av brun silt, med et område sørvest i strukturen som er mørkere brunt, med spetter av kull. Den litt mørkere silten med kull i er ca. 8 cm bred og 9 cm dyp, og kan kan potensielt være en nyere struktur som kutter førstnevnte. Også mulig stolpeavtrykk, men er betydelig mindre enn selve konteksten. Venstre side av profilen har en svak bue, og høyre side har litt skarpere buet form. Avrundet bunn. Den mørkere strukturen inne i stolpehullet, ca. 11 cm fra venstre og 2 cm fra høyre, har en buet form på høyre side og ganske rett på venstre side.	22	22	15	303534	-	-
304382	Stolpehull	Sirkulær i plan. Består av brun silt gjennom hele, med litt mørkere brun silt i toppen og litt ned mot bunnen av stolpehullet. Venstre side er tilnærmet skrå, mens høyre side er mer buet. Bunnen er mye smalere og relativt avrundet.	21	21	16	303435	-	-
304393	Stolpehull	Sirkulær i plan. Ligger i undergrunnen. Består av brun silt. Venstre side av profilen er skrå med svak bøy der strukturen treffer en linje av jernutfelling. Høyre side er mer svak skrå. Avrundet bunn.	15	15	12	303534	-	-

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
304405	Stolpehull	Sirkulær i plan, med en «hale» som stikker ut fra strukturen i sør. Består av brun silt. Er litt forskjellige nyanser på brunfargen i fyllmassen. Buede sider, med avrundet bunn. Kan se ut som at stolpehullet har kuttet to dypereliggende strukturer, som går ned til 16 cm dybde.	19	19	12	303534		
304416	Ikke identifisert	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
304425	Avskrevet	Avskrevet etter undersøkelse	-	-	-	-	-	-
304435	Stolpehull	Sirkulær i plan, som også ser ut til å bli kuttet av en annen struktur, i sørlige ende av konteksten. Den kuttende strukturen er mørkere brun, med spetter av kull. Det ligger også en stein ca. midt i stolpehullet. Profilen er svakt buet både på venstre og høyre side. Uklar avgrensning på bunn.	22	22	5	303534	-	-
304447	Stolpehull	Tilnærmet sirkulær i plan. Består av brun silt, med biter av kull i massen. Profilen har skrå sider, og flat bunn.	14	14	14	303534	-	-
304454	Stolpehull	Ujevn sirkulær form i plan, kuttet av dyreganger. Består av brun silt, med spetter av kull. små flekker av kullbiter. Buede sider, med noe ujevn bunn.	26	26	8	303489	-	-
304467	Stolpehull	Sirkulær form i plan, med en utstikker sør i strukturen. Består av brun silt, med spetter av kull. Stolpehullet er 11 cm dypt, men har en utstikker som gjør at deler av konteksten har en dybde på 18 cm. Noe skrå sider, med ujevn avrundet bunn.	21	21	18	303489	-	-
304478	Stolpehull	Tilnærmet sirkulær form i plan, med noen utstikkere. Består av brun silt. Ujevn venstre side, og buet høyre side. Ujevn bunn.	26	26	14	303489	-	-
304492	Stolpehull	Ujevnt rund i plan. Består av brun silt. Skrå sider, og relativt spiss bunn.	19	19	19	303489	-	-
304503	Stolpehull	Tilnærmet rund i plan, med en liten form som stikker ut mot nord. Består av brun silt. Buet venstre side, og skrå høyre side. Ujevn bunn.	22	22	9	303489	-	-

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
304515	Avskrevet	Avskrevet etter undersøkelse	-	-	-	-	-	-
304666	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
304667	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
304668	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
304669	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
304670	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
304671	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
304672	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
304673	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
304674	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
304675	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
304676	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
304677	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
304678	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
304679	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
304680	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
304681	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
304682	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
304683	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
304684	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
304685	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
304686	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
304687	Ikke identifisert	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
304695	Ikke identifisert	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
304702	Stolpehull	Sirkulær i plan, litt sotholdig jord med kull sentrert mot nord. Består av en blanding av mørkebrun og lysere brun silt, med noe kull. Buede sider, og avrundet bunn.	30	30	12	303534	-	-
304712	Avskrevet	Avskrevet etter undersøkelse.	-	-	-	-	-	-
304720	Avskrevet	Avskrevet etter undersøkelse	-	-	-	-	-	-
304721	Ikke identifisert	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
304730	Ikke identifisert	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
304739	Stolpehull	Rund i plan. Består av brun fin sand. Avrundet bunn, med buede sider.	22	20	5	303534	-	-
304753	Lag	Lag beliggende i skråning vest for røysa. Inneholder en blanding av knyttnevestore rullesteiner med størrelse rundt 16 cm, og fragmenterte skjørbrrente steiner med størrelse opp mot 25 x 23 cm. I nordlige halvdel var det syv heller av svartskifer, med størrelse fra 32 x 22 x 5 cm til 70 x 50 x 12 cm. Sistnevnte lå horisontalt i nedre kant av laget. De øvrige lå skråstilt eller nesten på kant i selve deponeringen. Det var også en liten blokk av grønnskifer i laget, med en størrelse på 35 x 24 x 14 cm. Løsmassen som innkapsler steinene i laget er mørkebrun kvabbholdig matjord, med noen kullbiter. Massen skiller seg tydelig fra den mer eller mindre rene lysebrune kvabben, i området under røysa. Trolig påførte masser i nedkant av røysa.	600	160	-	303534	-	-
305668	Avskrevet	Avskrevet etter undersøkelse	-	-	-	-	-	-
305898	Kokegrop	Ujevnt hesteskoformet i plan. Fyllmaterialet består av sotholdig jord, kull og skjørbrrent stein. Det forekommer også flekker med brent rødlig jord blant fyllmassen. Det var en varmpåvirket helle som lå delvis oppå kokegropen før den	101	101	6	-	-	Ligger i 305985

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
		ble rensset frem. Det var også noen elvestein på toppen av kokegropen som ikke bar preg på varmepåvirkning. Profilen til kokegropen er svært forstyrret/ødelagt. Venstre og høyre side er ujevne, men høyre side er mer buet mens venstre side svakt skrå. Bunnen er veldig ujevn, Deler av sotlaget går dypere ned, mens noen steder stikker det kvabb opp i sotlaget. I bunnen hvor det er silt er det også et hulrom som går inn under kokegropen. Hellen og elvesteinen som lå delvis på toppen av gropen minner om to av de andre kokegropene under røys A (ID 305862 og ID 305591).						
305985	Dyrkningslag	Dyrkningslag som dekket store deler av området under røys A. Dyrkningslaget består av noe mørk brun kvabb (siltholdig sand) med organisk preg. Det forekommer også lett kullspetting av laget. Tykkelsen varierte mellom 10-30 cm.	1650	1400	10-30	-	-	30001
305994	Stolpehull	På bakgrunn av mengden kull og det at de skjørbrante steinene befant seg i bunnen av strukturen, ble den tolket som et forkullet stolpehull. Strukturen har en rund form i plan. Fyllmaterialet består av svart kull og skjørbrante steiner. Strukturen har en avrundet form i profil.	23	23	10	-	-	Ligger i 305985
306003	Lag	Område med rødlig masse under kanten av ID 306250	130	120	5	305692	305985	-
306031	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
306032	Avskrevet	Avskrevet etter undersøkelse	-	-	-	-	-	-
306065	Avskrevet	Samme som ID 305985	-	-	-	-	-	-
306085	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
306086	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
306087	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
306088	Stolpehull	Stolpehull i dyrkningslag ID 305985. Strukturen har en rund form i plan. Fyllmaterialet består av en mørkebrun sand. Noen få skjørbrante steiner befinner seg også i strukturen sammen med noe kull. Strukturen har en avrundet form i profil.	20	20	-	-	-	Ligger i 305985

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
		Bunnen av stolpehullet i profil er noe vanskelig å bedømme ettersom fyllmassen har uklar overgang til den omkringliggende undergrunnen.						
306101	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
306102	Stolpehull	Strukturen har en rund form i plan. Strukturen kutter dyrkningslaget og deler av den lysegrå sanden som utgjør undergrunnen. Fyllmaterialet består av brun sand som er noe mørkere enn den omkringliggende undergrunnen. Strukturen har en avrundet form i profil. NB! Fototavla på plan- og profilbilde er merket feil med kontekstnummer 306101	23	23	-	-	-	-
306108	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
306109	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
306110	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
306111	Stolpehull	Strukturen har en rund form i plan. Strukturen kutter dyrkningslaget og deler av den lysegrå sanden som utgjør undergrunnen. Fyllmaterialet består av brun sand som er noe mørkere enn den omkringliggende undergrunnen. Strukturen har en avrundet form i profil.	30	30	10	-	-	Ligger i 305985
306121	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
306122	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
306123	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
306124	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
306125	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
306126	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
306127	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
306128	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
306129	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
306130	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
306131	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
306132	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
306133	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
306134	Stolpehull	Sirkulær form i plan med en liten sirkulær bit som stikker ut i øst. Stolpehullet ligger ca. 19cm ned fra toppen av dyrkningslaget ID 305985. Hullet ligger i overgangen mellom det gulaktige silten og den hvite/grå siltige undergrunnen. Fyllmassen består av en mørkere brun, litt fet kvabb. Det finnes små kullfragmenter iblandet massen. På toppen av stolpehullet, i fyllmassen, ligger det en skjørbrønt stein. Venstre side i profil er skrå, men samtidig noe buet. Høyre side er mer rett, men her er det noe forstyrrelser som gjør det vanskelig å se avgrensingen helt. Bunnen er avrundet, men på høyre side er det litt hvit/grå undergrunn som stikker opp gjennom bunnen.	19	19	22	-	-	Ligger i 305985
306141	Stolpehull	Sirkulær form i plan. Stolpehullet ligger ca. 19 cm under toppen av dyrkningslaget ID 305985. Det ligger i overgang mellom det gule siltlaget og den mer hvite/grå siltige undergrunnen. Fyllmassen er en litt fet brun kvabb som skiller seg klart ut fra den omkringliggende lyse silten. Venstre og høyre side er buet i profil, men venstre side er mer svakt buet, Bunnen er avrundet.	20	20	6	-	-	-
306150	Stolpehull	Sirkulær form i plan, der den brune fyllmassen skiller seg ut fra den omkringliggende lyse brune siltmassen. Ligger ca. 19 cm ned fra toppen av dyrkningslag 30598. Stolpehullet ligger i overgangen fra det gulaktige siltlaget under dyrkningslaget til den mer hvitgrå siltige undergrunnen. Fyllmaterialet består av brun kvabb. I profil ser det ut som at bunnen av stolpehullet blir kuttet av en mørkere brun masse og har en uklar avgrensning. Denne mørkere massen gjør at den høyre siden får en uklar avgrensning men sidene fremtoner seg som rette. På venstre side er stolpehullet avgrenset med lysere silt i det	14	14	9	-	-	Ligger i 305985

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Annen relasjon
		øvre sjiktet og hvit silt i det nedre. NB! Fototavlen på plan og profilbildet er merket feil med kontekstnummer.						
306156	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
306157	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
306158	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
306159	Stolpehull	Oval i plan. Fyllmaterialet består av en mørk brun blanding av sand og silt med organisk preg. Noen små fragmenter av kull forekommer. I profil har strukturen buete sider med en noe spiss avrundet bunn.	26	18	10	-	-	Ligger i 305985
306166	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
306167	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
306168	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
306196	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
306197	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
306198	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
306199	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
306200	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
306201	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-
306202	Staurhull	Ikke undersøkt	-	-	-	-	-	-

Vedlegg 2: Fotoliste

Da63601 – Foto av bronsekjele T28161:1 etter tømning

Da63601	Beskrivelse	Retning	Dato	Fotograf
_001	Bronsekjele T28161:1 etter utgravning på konserveringslaboratoriet	-	25.08.2020	Åge Hojem
_002	Bronsekjele T28161:1 etter utgravning på konserveringslaboratoriet	-	25.08.2020	Åge Hojem
_003	Bronsekjele T28161:1 etter utgravning på konserveringslaboratoriet	-	25.08.2020	Åge Hojem
_004	Bronsekjele T28161:1 etter utgravning på konserveringslaboratoriet	-	25.08.2020	Åge Hojem
_005	Bronsekjele T28161:1 etter utgravning på konserveringslaboratoriet	-	25.08.2020	Åge Hojem
_006	Bronsekjele T28161:1 etter utgravning på konserveringslaboratoriet	-	25.08.2020	Åge Hojem
_007	Bronsekjele T28161:1 etter utgravning på konserveringslaboratoriet	-	25.08.2020	Åge Hojem
_008	Bronsekjele T28161:1 etter utgravning på konserveringslaboratoriet	-	25.08.2020	Åge Hojem
_009	Bronsekjele T28161:1 etter utgravning på konserveringslaboratoriet	-	25.08.2020	Åge Hojem
_010	Bronsekjele T28161:1 etter utgravning på konserveringslaboratoriet	-	25.08.2020	Åge Hojem
_011	Bronsekjele T28161:1 etter utgravning på konserveringslaboratoriet	-	25.08.2020	Åge Hojem
_012	Bronsekjele T28161:1 etter utgravning på konserveringslaboratoriet	-	25.08.2020	Åge Hojem
_013	Bronsekjele T28161:1 etter utgravning på konserveringslaboratoriet	-	25.08.2020	Åge Hojem
_014	Bronsekjele T28161:1 etter utgravning på konserveringslaboratoriet	-	25.08.2020	Åge Hojem
_015	Bronsekjele T28161:1 etter utgravning på konserveringslaboratoriet	-	25.08.2020	Åge Hojem
_016	Bronsekjele T28161:1 etter utgravning på konserveringslaboratoriet	-	25.08.2020	Åge Hojem
_017	Bronsekjele T28161:1 etter utgravning på konserveringslaboratoriet	-	25.08.2020	Åge Hojem
_018	Bronsekjele T28161:1 etter utgravning på konserveringslaboratoriet	-	25.08.2020	Åge Hojem
_019	Bronsekjele T28161:1 etter utgravning på konserveringslaboratoriet	-	25.08.2020	Åge Hojem

Da63601	Beskrivelse	Retning	Dato	Fotograf
_020	Bronsekjele T28161:1 etter utgravning på konserveringslaboratoriet	-	25.08.2020	Åge Hojem
_021	Bronsekjele T28161:1 etter utgravning på konserveringslaboratoriet	-	25.08.2020	Åge Hojem
_022	Bronsekjele T28161:1 etter utgravning på konserveringslaboratoriet	-	25.08.2020	Åge Hojem
_023	Bronsekjele T28161:1 etter utgravning på konserveringslaboratoriet	-	25.08.2020	Åge Hojem
_024	Bronsekjele T28161:1 etter utgravning på konserveringslaboratoriet	-	25.08.2020	Åge Hojem
_025	Bronsekjele T28161:1 etter utgravning på konserveringslaboratoriet	-	25.08.2020	Åge Hojem
_026	Bronsekjele T28161:1 etter utgravning på konserveringslaboratoriet	-	25.08.2020	Åge Hojem
_027	Bronsekjele T28161:1 etter utgravning på konserveringslaboratoriet	-	25.08.2020	Åge Hojem
_028	Bronsekjele T28161:1 etter utgravning på konserveringslaboratoriet	-	25.08.2020	Åge Hojem
_029	Bronsekjele T28161:1 etter utgravning på konserveringslaboratoriet	-	25.08.2020	Åge Hojem

Da63646 – Foto fra undersøkelse

Da63646	Beskrivelse	Retning	Dato	Fotograf
_001	Oversiktsfoto av røyser før avtorving	Sørvest	22.05.2018	Karen Ø. Oftedal
_002	Oversiktsfoto av røyser før avtorving	Sørvest	22.05.2018	Karen Ø. Oftedal
_003	Oversiktsfoto av røys A før avtorving	Sørøst	22.05.2018	Karen Ø. Oftedal
_004	Oversiktsfoto av røys A før avtorving, sett fra røys B	Sørøst	22.05.2018	Karen Ø. Oftedal
_005	Røysene er atskilt av en grusvei	Nordvest	22.05.2018	Karen Ø. Oftedal
_006	Kant av røys A	Sør	22.05.2018	Karen Ø. Oftedal
_007	Dronefoto av Gyllan, med utsikt sørover utover Gauldalen og Gaula	Sørøst	22.05.2018	Magnar M. Gran
_008	Dronefoto av Gyllan, med utsikt sørover utover Gauldalen og Gaula	Sørøst	22.05.2018	Magnar M. Gran
_009	Dronefoto av Gyllan, med utsikt sørover utover Gauldalen og Gaula	Sørøst	22.05.2018	Magnar M. Gran
_010	Dronefoto av Gyllan, med utsikt nordover utover Gauldalen og Gaula	Nordvest	22.05.2018	Magnar M. Gran
_011	Maskinell avtorving av røys B	Vest	28.05.2018	Karen Ø. Oftedal
_012	Opprenset nordlig profil i røys A, der veien skjærer røysa	Sør	29.05.2018	Kristina Grubisic
_013	Foreløpig kant på røys B	Sørvest	31.05.2018	Karen Ø. Oftedal
_014	Underveis i avdekking av røys B	Sør	31.05.2018	Karen Ø. Oftedal
_015	Fremrensing av røys B	Sørvest	05.06.2018	Karen Ø. Oftedal
_016	Fremrensing av røys B	Sørvest	05.06.2018	Kristoffer R. Rantala
_017	Fremrensing av røys B	Sør-sørvest	05.06.2018	Kristoffer R. Rantala
_018	Maskinell avdekking av røys B	Sørvest	06.06.2018	Karen Ø. Oftedal
_019	Maskinell avdekking av røys B	Nordvest	06.06.2018	Karen Ø. Oftedal
_020	Maskinell avdekking av røys B, og fremrensing av elvestein	Sør	06.06.2018	Kristina Grubisic
_021	Profil i røys B	Nordøst	13.06.2018	Karen Ø. Oftedal
_022	Brente bein mellom steiner, trolig tilhørende sekundærgrav ID 300548	Sørvest	13.06.2018	Karen Ø. Oftedal
_023	Brente bein mellom steiner, trolig tilhørende sekundærgrav ID 300548	Sørvest	13.06.2018	Karen Ø. Oftedal
_024	Brente bein mellom steiner, trolig tilhørende sekundærgrav ID 300548	Sørvest	13.06.2018	Karen Ø. Oftedal
_025	Arbeidsfoto under opprens av røys B, steinheller trolig i sammenheng med gammel vei som har gått i kant av røysa (moderne forstyrrelse).	Vest	14.06.2018	Karen Ø. Oftedal
_026	Oversiktsfoto av røys B etter opprens	Nord	18.06.2018	Kristoffer R. Rantala

Da63646	Beskrivelse	Retning	Dato	Fotograf
_027	Oversiktsfoto av røys B etter opprens	Vest	18.06.2018	Kristoffer R. Rantala
_028	Graving av kabel for å sette opp ny stolpe i utkant av røys A	Sørvest	18.06.2018	Kristoffer R. Rantala
_029	Flislag sør på røys B	Nord	21.06.2018	Kristoffer R. Rantala
_030	Flislag sør på røys B	Nord	21.06.2018	Kristoffer R. Rantala
_031	Maskinell avdekking av røys A	Øst	21.06.2018	Kristoffer R. Rantala
_032	Planfoto sekundærgrav ID 300548	Sørvest	21.06.2018	Kristoffer R. Rantala
_033	Planfoto sekundærgrav ID 300660	Vest	22.06.2018	Karen Ø. Oftedal
_034	Planfoto sekundærgrav ID 300660, etter at topphelle er fjernet	Vest	22.06.2018	Karen Ø. Oftedal
_035	Planfoto sekundærgrav ID 300660, etter fjerning av brente bein og metallfragmenter	Vest	22.06.2018	Karen Ø. Oftedal
_036	Fjerning av stein på røys B, og opprens av røys A	Sørvest	25.06.2018	Karen Ø. Oftedal
_037	Opprens etter fjerning av første steinlag i røys B	Sør	26.06.2018	Karen Ø. Oftedal
_038	Røys A under opprens. Utkast fra røysa, trolig i forbindelse med nedsetting av gammel telefonstolpe, eventuelt steiner fra topp av røysa	Sørøst	26.06.2018	Syver Smukkestad
_039	Fremrensing av røys A	Sør	26.06.2018	Karen Ø. Oftedal
_040	Del av kullholdig lag i plan under røys B, kutt etter kabel til lyktstolpe sees til høyre i bildet (lys silt)	Sørvest	29.06.2018	Karen Ø. Oftedal
_041	Kant av røys B, som går helt inntil asfalten	Sørvest	03.07.2018	Karen Ø. Oftedal
_042	Fremrensing av røys B, som strekker seg helt inntil asfalten	Sør	03.07.2018	Karen Ø. Oftedal
_043	Liten sjakt ID 301055 gjennom kullholdig dyrkningslag ID 303489	vest		Karen Ø. Oftedal
_044	Liten sjakt gjennom kullholdig lag ID 303489, med oversikt over hvor sjakten ligger i røysa	Sør	04.07.2018	Karen Ø. Oftedal
_045	Oversiktsfoto av røys B etter fjerning av første lag med stein, med etterfølgende opprensing	Nord	06.07.2018	Kristoffer R. Rantala
_046	Underveis i fremrensing av røys A	Sør	06.07.2018	Kristoffer R. Rantala
_047	Oversiktsfoto av røys B etter fjerning av første lag med stein, med etterfølgende opprensing	vest	06.07.2018	Kristoffer R. Rantala

Da63646	Beskrivelse	Retning	Dato	Fotograf
_048	Oversiktsfoto av røys B etter fjerning av første lag med stein, med etterfølgende opprensing	Sørvest	06.07.2018	Kristoffer R. Rantala
_049	Underveis i fremrensing av røys A	Nord	06.07.2018	Kristoffer R. Rantala
_050	Oversiktsfoto av røys B	Nordvest	06.07.2018	Karen Ø. Oftedal
_051	Topp av røys A etter delvis opprens	Sør	06.07.2018	Karen Ø. Oftedal
_052	Fjerning av presenning på røys B, ved oppstart i 2019	Sør	27.05.2019	Astrid Kviseth
_053	Fjerning av presenning på røys B, ved oppstart i 2019	Sør	27.05.2019	Astrid Kviseth
_054	Fjerning av presenning på røys B, ved oppstart i 2019	Sørvest	27.05.2019	Astrid Kviseth
_055	Fjerning av presenning på røys A, ved oppstart i 2019	Sør	27.05.2019	Astrid Kviseth
_056	Fremrensing av elvestein på røys A	Sørøst	27.05.2019	Astrid Kviseth
_057	Fremrensing av elvestein på røys A	Sør	27.05.2019	Astrid Kviseth
_058	Nordvestre profil i sjakt ID 301055, gravd i 2018 i utkanten av røysa. Mørkt dyrkningslag ID 303489 er klart tydelig mot den gulbrune undergrunnen	Nordvest	28.05.2019	Astrid Kviseth
_059	Sørøstre profil i sjakt ID 301055, gravd i 2018 i utkanten av røysa. Mørkt dyrkningslag ID 303489 er klart tydelig mot den gulbrune undergrunnen	Sørøst	28.05.2019	Astrid Kviseth
_060	Sørvestre profil i sjakt ID 301055, gravd i 2018 i utkanten av røysa. Mørkt dyrkningslag ID 303489 er klart tydelig mot den gulbrune undergrunnen	Sørvest	28.05.2019	Astrid Kviseth
_061	Nordøstre profil i sjakt ID 301055, gravd i 2018 i utkanten av røysa. Mørkt dyrkningslag ID 303489 er klart tydelig mot den gulbrune undergrunnen	Nordøst	28.05.2019	Astrid Kviseth
_062	Fremrensing av røys A	Nordvest	28.05.2019	Astrid Kviseth
_063	Fremrensing av røys A	Nordvest	28.05.2019	Astrid Kviseth
_064	Fremrensing av røys A	Sør	28.05.2019	Astrid Kviseth
_065	Fjerning av stubbe fra røys A	Sørøst	29.05.2019	Astrid Kviseth
_066	Fremrensing av røys A	Sørøst	29.05.2019	Astrid Kviseth
_067	Oversiktsbilde av fremrensing av røys A	Sør	29.05.2019	Astrid Kviseth
_068	Fremrensing av røys A	Sør	29.05.2019	Astrid Kviseth
_069	Oversiktsbilde av røys B før fjerning av stein begynner i 2019	Sørvest	04.06.2019	Astrid Kviseth
_070	Oversiktsbilde av røysene i 2019, før fjerning av stein i røys B, og underveis i avdekking av røys A	Sør	04.06.2019	Astrid Kviseth
_071	Fremrensing av røys A	Sør	04.06.2019	Astrid Kviseth

Da63646	Beskrivelse	Retning	Dato	Fotograf
_072	Fremrensing av røys A	Sørøst	04.06.2019	Astrid Kviseth
_073	Bilde av røys B, før fjerning av stein i 2019. Den kalottformede steinsamlingen med ID 301069 kan ses på toppen.	Sørvest	04.06.2019	Astrid Kviseth
_074	Fjerning av stein i toppen av røys B, i kontekst ID 301069	Sørøst	04.06.2019	Astrid Kviseth
_075	Fjerning av stein i toppen av røys B, i kontekst ID 301069	Sørøst	04.06.2019	Astrid Kviseth
_076	Jordmasser under ID 301069, i toppen av røys B	Nordøst	04.06.2019	Astrid Kviseth
_077	Opprens av jordmasser under ID 301069, i toppen av røys B	Nordøst	04.06.2019	Astrid Kviseth
_078	Underveis i opprensingen etter fjerning av stein i toppen av røys B	Nordøst	05.06.2019	Astrid Kviseth
_079	Opprensing etter fjerning av stubbe i sørøstre ende av røys A	Sørøst	05.06.2019	Astrid Kviseth
_080	Planfoto av sekundærgrav ID 301096	Sørvest	06.06.2019	Astrid Kviseth
_081	Undersøkelse av sekundærgrav ID 301096	Nord	06.06.2019	Astrid Kviseth
_082	Planfoto ID 301117	Nordvest	07.06.2019	Astrid Kviseth
_083	Planfoto ID 301117	Nordøst	07.06.2019	Astrid Kviseth
_084	Fremrensing av stein i sørlige ende av røys A	Sørøst	07.06.2019	Astrid Kviseth
_085	Fremrensing av helle som dekker bronsekjele ID 301150 i grav ID 301117	Sørvest	11.06.2019	Astrid Kviseth
_086	Fremrensing av helle som dekker bronsekjele ID 301150 i grav ID 301117	Sørøst	11.06.2019	Astrid Kviseth
_087	Fremrensing av helle som dekker bronsekjele ID 301150 i grav ID 301117	Sørvest	11.06.2019	Astrid Kviseth
_088	Løfting av helle som dekker bronsekjele ID 301150 i grav ID 301117	Sørvest	11.06.2019	Astrid Kviseth
_089	Fjerning av helle over bronsekjele ID 301150	Sørvest	11.06.2019	Astrid Kviseth
_090	Arkeologene samlet rundt bronsekjelen	Sørvest	11.06.2019	Astrid Kviseth
_091	Arkeologene samlet rundt bronsekjelen	Sørvest	11.06.2019	Astrid Kviseth
_092	Bronsekjele in situ	Sørvest	11.06.2019	Astrid Kviseth
_093	Arkeologene samlet rundt bronsekjelen	Sørvest	11.06.2019	Astrid Kviseth
_094	Arkeologene samlet rundt bronsekjelen	Sørvest	11.06.2019	Astrid Kviseth
_095	Bronsekjele in situ	Sørvest	11.06.2019	Astrid Kviseth
_096	Fremrensing av bronsekjele, og plukking av bein, never, og biter av bronse	Sør	11.06.2019	Astrid Kviseth
_097	Fremrensing av bronsekjele, og plukking av bein, never, og biter av bronse	Sør	11.06.2019	Astrid Kviseth
_098	Fremrensing av bronsekjele, og plukking av bein, never, og biter av bronse	Sør	11.06.2019	Astrid Kviseth
_099	Fremrensing av bronskjele	Sørvest	11.06.2019	Astrid Kviseth
_100	Bronsekjele in situ, med nærliggende helle	Vest	11.06.2019	Astrid Kviseth

Da63646	Beskrivelse	Retning	Dato	Fotograf
_101	Museumsansatte og tiltakshaver på besøk for å se bronsekjelen	Sørvest	11.06.2019	Astrid Kviseth
_102	Opprensing i og rudnt grav ID 301117	Sørvest	11.06.2019	Astrid Kviseth
_103	Vaffelpause i sola	Nordøst	11.06.2019	Astrid Kviseth
_104	Opprensning og fjerning av stein rundt grav ID 301117. Bronsekjele ID 301150 ligger under presenningen	Nord	12.06.2019	Astrid Kviseth
_105	Planfoto av grav ID 301117, etter at bronsekjele ID 301150 er avdekket	Nordøst	12.06.2019	Astrid Kviseth
_106	Planfoto av grav ID 301117, etter at bronsekjele ID 301150 er avdekket	Nordvest	12.06.2019	Astrid Kviseth
_107	Bronsekjel ID 301150, in situ, renset frem før uttak til preparat	Vest	12.06.2019	Astrid Kviseth
_108	Arkeologer og konservatorer samlet rundt bronsekjelen	Sør	12.06.2019	Astrid Kviseth
_109	Fremrensing av bronsekjele ID 301150	Nordøst	12.06.2019	Astrid Kviseth
_110	Fremrensing av bronsekjele ID 301150	Nordøst	12.06.2019	Astrid Kviseth
_111	Fremrensing av bronsekjele ID 301150	Nord	12.06.2019	Astrid Kviseth
_112	Bronsekjelen pakkes i plast, før uttak som preparat	Vest	12.06.2019	Astrid Kviseth
_113	Bronsekjelen pakkes i plast, før uttak som preparat	Vest	12.06.2019	Astrid Kviseth
_114	Bronsekjelen pakkes som preparat	Sørøst	12.06.2019	Astrid Kviseth
_115	Bronsekjelen pakkes som preparat	Sørøst	12.06.2019	Astrid Kviseth
_116	Museumsdirektør, instituttleder, assisterende prosjektleder, og leder for ytre forvaltning på besøk	Sørøst	12.06.2019	Astrid Kviseth
_117	Opprensing under ID 301117. Et kullholdig lag begynner å bli tydelig til venstre i bildet	Sørvest	13.06.2019	Astrid Kviseth
_118	Bit av bronsekjele in situ	Sørvest	13.06.2019	Astrid Kviseth
_119	Uttak av biter av bronse, med ID 301319, funnet ved kjelen	Sørvest	13.06.2019	Astrid Kviseth
_120	Uttak av biter av bronse, med ID 301319, funnet ved kjelen	Sørvest	13.06.2019	Astrid Kviseth
_121	Dokumentasjon med fotostang på røys A	Sør	13.06.2019	Astrid Kviseth
_122	Dokumentasjon med fotostang på røys A	Sørvest	13.06.2019	Astrid Kviseth
_123	Planfoto ID 301270, etter at kullag ID 301296 er fjernet	Nordøst	13.06.2019	Michael A. James
_124	Profilbilde av sørlig steinforhøyning i røys A. Sørlig avgrensning av struktur 301270	Sør	13.06.2019	Michael A. James
_125	Fjerning av stein og jordlag i toppen av røys A	Sør	13.06.2019	Michael A. James
_126	Planfoto av søkk ID 301333, i toppen av røys A	Sørøst	14.06.2019	Frode Iversen

Da63646	Beskrivelse	Retning	Dato	Fotograf
_127	Planfoto av søkk ID 301333, i toppen av røys A, etter fjerning av jordmasser	Sør	14.06.2019	Frode Iversen
_128	Planfoto av område i røys A hvor beinansamling ID 301360 ble funnet	Nord	14.06.2019	Frode Iversen
_129	Planfoto av toppen av røys A etter at lag ID 301333 er fjernet	Nordøst	14.06.2019	Michael A. James
_130	Dronefoto av røysene. Toppen er fjernet av begge røysene	Sørvest	14.06.2019	Magnar M. Gran
_131	Dronefoto av røysene, og bebyggelse rundt. Toppen er fjernet av begge røysene	Sørvest	14.06.2019	Magnar M. Gran
_132	Dronefoto av røysene, med utsikt sørover utover Gauldalen og Gaula	Sør	14.06.2019	Magnar M. Gran
_133	Dronefoto av røysene, med utsikt sørover utover Gauldalen og Gaula	Sør	14.06.2019	Magnar M. Gran
_134	Dronefoto av røysene, etter fjerning av toppen av røysene	Sør	14.06.2019	Magnar M. Gran
_135	Dronefoto av røysene, og arkeologer som har pause	Sør	14.06.2019	Magnar M. Gran
_136	Dronefoto av røys B, etter fjerning av toppen av røysa. Grav ID 301117 er fjernet	Sørvest	14.06.2019	Magnar M. Gran
_137	Dronefoto av røys A, etter fjerning av toppen av røysa	Sørvest	14.06.2019	Magnar M. Gran
_138	Opprensning i området hvor grav ID 301361, utgjort av en solid helle, lå	Nordvest	17.06.2019	Astrid Kviseth
_139	Planfoto av mulig struktur i toppen av røys A, bestående av varmepåvirkede runde stein og heller	Øst	18.06.2019	Michael A. James
_140	Rullestein fjernes fra nordlig ende av røys B, for å finne utstrekning på brannlag ID 301595. Steinlaget er tynnere her enn ellers i røysa, og man kommer ned på flussholdig undergrunn	Nordøst	18.06.2019	Astrid Kviseth
_141	To sammenhørende hellefragmenter, som utgjør del av ID 301414	Nordvest	18.06.2019	Frode Iversen
_142	Fjerning av elvestein på røys B	Sørøst	18.06.2019	Astrid Kviseth
_143	Planfoto ID 301432. Deler av hellen er rensset frem, og flere biter av bein lå rundt.	Sørvest	19.06.2019	Astrid Kviseth
_144	Fjerning av elvestein på røys B	Nordvest	19.06.2019	Astrid Kviseth
_145	Fjerning av elvestein på røys B	Vest	19.06.2019	Astrid Kviseth
_146	Fjerning av elvestein på røys B	Sør	19.06.2019	Astrid Kviseth
_147	Tilhengerfylles med elvestein	Sør	19.06.2019	Astrid Kviseth
_148	Helle som utgjorde bunn av grav ID 301432	Sørvest	19.06.2019	Astrid Kviseth
_149	Foto av mulig hellekonstruksjon eller ansamling, med ID 301456	Sørvest	19.06.2019	Frode Iversen
_150	Skaftthulløks funnet i røys B	Sørvest	19.06.2019	Astrid Kviseth
_151	Helle med funn av brente bein	Sørvest	20.06.2019	Astrid Kviseth

Da63646	Beskrivelse	Retning	Dato	Fotograf
_152	Opprensning mellom elvestein på røys B	Nord	20.06.2019	Astrid Kviseth
_153	Opprensning og fjerning av elvestein på røys A	Nordvest	20.06.2019	Astrid Kviseth
_154	I nordvestlig ende av røys B er det tydelig forskjell mellom den mer organiske mørkebrune sandholdige silten som har fylt hele røysa til nå, og en mer lysebrun fin silt som ligger under og også over elvesteinen	Sørvest	20.06.2019	Astrid Kviseth
_155	Opprensning av jordmasser etter fjerning av elvestein på røys B	Sørøst	25.06.2019	Astrid Kviseth
_156	Fjerning av elvestein, og opprensning av jord på røys A	Sørøst	25.06.2019	Astrid Kviseth
_157	Planfoto ID 300796		25.06.2019	Michael A. James
_158	Sålding av masser fra området rundt bronsekjelen	Nordøst	27.06.2019	Astrid Kviseth
_159	Opprensning etter fjerning av elvestein på røys A	Vest	28.06.2019	Astrid Kviseth
_160	Opprensning etter fjerning av elvestein på røys A	Sør	28.06.2019	Astrid Kviseth
_161	Planfoto ID 301518	Sør	01.07.2019	Astrid Kviseth
_162	Planfoto ID 301518	Sør	01.07.2019	Astrid Kviseth
_163	Planfoto ID 301539	Sør	01.07.2019	Astrid Kviseth
_164	Søking med metalledetektor over ID 301518	Sørvest	01.07.2019	Astrid Kviseth
_165	Undersøkelse av ID 301518	Øst	01.07.2019	Astrid Kviseth
_166	Planfoto ID 301554	Sørvest	02.07.2019	Heidi F. Westgaard
_167	Fjerning av resterende del av elvesteinslag på røys B, parallelt med metallsøk og innmåling	Nordvest	02.07.2019	Astrid Kviseth
_168	Metallsøk under røys B	Vest	02.07.2019	Astrid Kviseth
_169	Fjerning av resterende del av elvesteinslag på røys B	Vest	02.07.2019	Astrid Kviseth
_170	Heller begynner å dukke opp under røys B	Sørøst	02.07.2019	Astrid Kviseth
_171	Kantkjede ID 303082 renses frem under røys B	Nordvest	02.07.2019	Astrid Kviseth
_172	Kantkjede ID 303082 renses frem under røys B	Nord	03.07.2019	Astrid Kviseth
_173	Kantkjede ID 303082 renses frem under røys B	Sørøst	03.07.2019	Astrid Kviseth
_174	Kantkjede ID 303082 renses frem under røys B	Sørøst	03.07.2019	Astrid Kviseth
_175	Kantkjede ID 303082 renses frem under røys B	Sør	04.07.2019	Astrid Kviseth
_176	Opprensning og fjerning av elvestein på røys A	Sør	05.07.2019	Astrid Kviseth

Da63646	Beskrivelse	Retning	Dato	Fotograf
_177	Planfoto av konsentrasjon av skjørbrent elvestein ID 301586	Sørvest	05.07.2019	Astrid Kviseth
_178	Planfoto av konsentrasjon av skjørbrent elvestein ID 301586, med et kullholdig lag vest for konsentrasjonen	Sørvest	05.07.2019	Astrid Kviseth
_179	Planfoto av kullag ID 301595	Nordvest	08.07.2019	Astrid Kviseth
_180	Planfoto av den mest konsentrerte delen av kullag ID 301595, beliggende på helle ID 301633	Nordvest	08.07.2019	Astrid Kviseth
_181	Innmåling av kullag ID 301585	Nordøst	08.07.2019	Astrid Kviseth
_182	Prøveuttak fra kullag ID 301595	Nordvest	08.07.2019	Astrid Kviseth
_183	Fjerning av kullag ID 301595	Vest	08.07.2019	Astrid Kviseth
_184	Planfoto ID 301633	Nordvest	09.07.2019	Astrid Kviseth
_185	Fjerning av elvestein fra helleområde i midten av røys B	Nord	09.07.2019	Astrid Kviseth
_186	Brente bein funnet under helle in situ	Sør	09.07.2019	Heidi F. Westgaard
_187	Bjørneklør funnet i røys B		09.07.2019	Astrid Kviseth
_188	Fremrensning av bjørneklo	Sørøst	09.07.2019	Astrid Kviseth
_189	Bjørneklo in situ	Sør	09.07.2019	Heidi F. Westgaard
_190	Planfoto av deler av ID 301714 - konsentrasjon av skjørbrent stein, som har strukket seg mot både venstre og høyre på bildet	Sør	10.07.2019	Astrid Kviseth
_191	Grav ID 301714, iblandet kull og brente bein	Nordøst	11.07.2019	Heidi F. Westgaard
_192	Fotografering med presenning som skygge	Sørøst	11.07.2019	Astrid Kviseth
_193	Bilete av det provisoriske «kammeret» etter at laget 301659 er teke vekk. Laget inneheldt ein tydeleg konsentrasjon av brente bein, kull og skjørbrent stein avgrensa av store steinar og heller	Sørvest	11.07.2019	Kjell André Brevik
_194	Graving av kontekst ID 301734	Nordvest	11.07.2019	Astrid Kviseth
_195	Oversiktsbilde av arbeid på røys B, med kantkjede ID 303082 godt synlig	Sør	11.07.2019	Astrid Kviseth
_196	Oversiktsbilder av arbeid på røys B	Nord	11.07.2019	Astrid Kviseth
_197	Planfoto underveis i undersøkelsen av ID 302183	Sør	11.07.2019	Heidi F. Westgaard
_198	Opprens etter fjerning av helle ID 301633	Vest	11.07.2019	Astrid Kviseth
_199	Fjerning av steinblokk fra røys B, med traktor	Sørvest	11.07.2019	Astrid Kviseth
_200	Fjerning av steinblokk fra røys B, med traktor	Sørøst	11.07.2019	Astrid Kviseth
_201	Bjørneklør som ble påvist i felt		11.07.2019	Astrid Kviseth
_202	Opprensning utenfor kantkjede	Nordvest	16.07.2019	Astrid Kviseth

Da63646	Beskrivelse	Retning	Dato	Fotograf
_203	Oversiktsbilde av røys B etter fjerning av elvestein	Sør	16.07.2019	Astrid Kviseth
_204	Oversiktsbilde av begge røysene	Sør	16.07.2019	Astrid Kviseth
_205	Oversiktsbilde røys A	Vest	16.07.2019	Astrid Kviseth
_206	Planbilde av svart lag ID 301927 i den søraustlege delen av røys B	Vest	17.07.2019	Kjell André Brevik
_207	Planbilde av svart lag ID 301760	Nordvest	17.07.2019	Kjell André Brevik
_208	Fjerning av flusslag ID 301798. 1.7066-72.	Sør	11.07.2019	Astrid Kviseth
_209	Svart lag ID 301927 er grave vekk og vi ser det som liknar eit oppbygd kammer	Nordvest	17.07.2019	Kjell André Brevik
_210	Fjerning av flusslag ID 301798	Sørvest	17.07.2019	Astrid Kviseth
_211	Planfoto ID 302160	Nordøst	18.07.2019	Heidi F. Westgaard
_212	Fjerning av flusslag ID 301798	Nordvest	18.07.2019	Astrid Kviseth
_213	Fjerning av flusslag ID 301798	Nord	18.07.2019	Astrid Kviseth
_214	Elvestein fjernet før ferien	Sør	19.07.2019	Astrid Kviseth
_215	Fjerning av stein på røys A, med hjelp av plank og trillebår	Nordøst	06.08.2019	Astrid Kviseth
_216	Fjerning av stein på røys A	Sørøst	08.08.2019	Astrid Kviseth
_217	Planfoto ID 302213	Nordvest	13.08.2019	Astrid Kviseth
_218	Undersøkelse av ID 302213	Sørvest	13.08.2019	Astrid Kviseth
_219	Undersøkelse av ID 302213	Sørvest	13.08.2019	Astrid Kviseth
_220	Opprensing og fjerning av elvestein på røys A. En sirkulær form av større stein rundt sentrum, og noen heller også i midten av denne, er blitt synlig	Sør	14.08.2019	Astrid Kviseth
_221	Opprensing og fjerning av elvestein på røys A. En sirkulær form av større stein rundt sentrum, og noen heller også i midten av denne, er blitt synlig	Sørøst	14.08.2019	Astrid Kviseth
_222	Opprensing og fjerning av elvestein på røys A	Sørøst	14.08.2019	Astrid Kviseth
_223	Fjerning av elvestein ID 302280, mot bunnen av røysa.	Nord	15.08.2019	Astrid Kviseth
_224	Besøk av NRK	Nordvest	15.08.2019	Astrid Kviseth
_225	Planbilde av det mørke laget ID 302318 i toppen av «kjerneøysa» i røys A	Nordvest	16.08.2019	Kjell André Brevik
_226	Oversiktsbilder av røys B, med arbeid på røys A i bakgrunnen. På røys B kan man se kantkjeden, og et hestekoformet område med heller ID 302437	Sørvest	20.08.2019	Astrid Kviseth
_227	Oversiktsbilder av røys B, med arbeid på røys A i bakgrunnen. På røys B kan man se kantkjeden, og et hestekoformet område med heller ID 302437	Sørvest	20.08.2019	Astrid Kviseth

Da63646	Beskrivelse	Retning	Dato	Fotograf
_228	Fjerning av hesteskoformet lag med heller ID 302437	Sørvest	20.08.2019	Astrid Kviseth
_229	Stein med båtristning in situ	Nordøst	20.08.2019	Astrid Kviseth
_230	Fjerning av hellelag ID 302437, med helleristning i fremkant	Sør	20.08.2019	Astrid Kviseth
_231	Opprens rundt grav ID 306298	Nordvest	21.08.2019	Astrid Kviseth
_232	Undersøkelse rundt grav ID 306298	Nordvest	21.08.2019	Astrid Kviseth
_233	Undersøkelse rundt grav ID 306298	Nordvest	21.08.2019	Astrid Kviseth
_234	Planfoto ID 302707	Sørøst	22.08.2019	Heidi F. Westgaard
_235	Undersøkelse av ID 302707	Sørvest	22.08.2019	Heidi F. Westgaard
_236	Planfoto ID 302730	Sørvest	22.08.2019	Heidi F. Westgaard
_237	Planfoto ID 302730	Sørvest	22.08.2019	Heidi F. Westgaard
_238	Planfoto av ID 302730 etter fjerning av masser og brente bein	Sørvest	22.08.2019	Heidi F. Westgaard
_239	Underligger til skubbekvern, tilhørende ID 302730	Øst	22.08.2019	Astrid Kviseth
_240	Planfoto av grav ID 306298	Sør	23.08.2019	Astrid Kviseth
_241	Planfoto av lag ID 302905, oval steinform ID 302979, og rektanuglær steinlegning ID 302772, som sammen utgjør grav ID 306298	Sør	23.08.2019	Astrid Kviseth
_242	Oversiktsbilde av røys A, med grav ID 306252 eksponert	Sørøst	28.08.2019	Astrid Kviseth
_243	Oversiktsbilde av område under røys A, med grav ID 306252 eksponert	Sørøst	28.08.2019	Astrid Kviseth
_244	Oversiktsbilde av røys B, med kantkejde og grav ID 306298	Nordvest	28.08.2019	Astrid Kviseth
_245	Planfoto ID 303059	Sørvest	28.08.2019	Heidi F. Westgaard
_246	Profilfoto ID 303059	Vest	28.08.2019	Heidi F. Westgaard
_247	Undersøkelse av ID 302905	Sørvest	28.08.2019	Astrid Kviseth
_248	Undersøkelse av ID 302905	Sør	28.08.2019	Astrid Kviseth
_249	Stein med båtristning in situ	Sør	29.08.2019	Astrid Kviseth
_250	Dronefoto av røys A, og området under røys B. Grav ID 306252 er synlig på røys A, og grav ID 306298 er synlig i området under røys B	Sørvest	29.08.2019	Magnar M. Gran
_251	Dronefoto av røys A, og området under røys B. Grav ID 306252 er synlig på røys A, og grav ID 306298 er synlig i området under røys B	Sør	29.08.2019	Magnar M. Gran

Da63646	Beskrivelse	Retning	Dato	Fotograf
_252	Dronefoto av røys A, og området under røys B, med utsikt sørover i Gauldalen	Sør	29.08.2019	Magnar M. Gran
_253	Dronefoto av røys A, og området under røys B. Grav ID 306252 er synlig på røys A, og grav ID 306298 er synlig i området under røys B	Sørvest	29.08.2019	Magnar M. Gran
_254	Dronefoto av røys A, og området under røys B, med utsikt sørover i Gauldalen	Sør	29.08.2019	Magnar M. Gran
_255	Dronefoto av røys A, og området under røys B, med utsikt sørover i Gauldalen	Sør	29.08.2019	Magnar M. Gran
_256	Dronefoto av røys A, med grav ID 306252 synlig	Sør	29.08.2019	Magnar M. Gran
_257	Dronefoto av røys A, med grav ID 306252 synlig	Øst	29.08.2019	Magnar M. Gran
_258	Dronefoto av røys A, med grav ID 306252 synlig	Sørvest	29.08.2019	Magnar M. Gran
_259	Dronefoto av området under røys B, med grav ID 306298, og kantkjede ID 3030382, synlig	Sørvest	29.08.2019	Magnar M. Gran
_260	Dronefoto av området under røys B, med grav ID 306298, og kantkjede ID 3030382, synlig	Sørvest	29.08.2019	Magnar M. Gran
_261	Museumsadministrasjonen på besøk	Sørvest	29.08.2019	Astrid Kviseth
_262	Det graves ved kantkjeden, for å se om det er flere heller bygd oppå hverandre	Sør	30.08.2019	Astrid Kviseth
_263	Fremrensing av grønnstein langs kanten av kantkjeden	Sør	30.08.2019	Astrid Kviseth
_264	Fremrensing av grønnstein langs kanten av kantkjeden	Sør	30.08.2019	Astrid Kviseth
_265	Planfoto av dekkhelle over lag ID 303189 over struktur ID 302772	Nordvest	30.08.2019	Kjell André Brevik
_266	Planfoto av lag ID 303189 med beinkonsentrasjon etter at den bevarte dekkhella er løfta vekk	Nordvest	30.08.2019	Kjell André Brevik
_267	Planfoto av ID 302979 etter fjerning av «bålmørje» ID 302905	Sør	30.08.2019	Michael A. James
_268	Planfoto av porfyremne in situ	Vest	02.09.2019	Kjell André Brevik
_269	Det dukker opp stein dypt i dyrkningslagett utenfor kantkjeden under røys B	Nordvest	02.09.2019	Astrid Kviseth
_270	Planbilette av hellekonstruksjon under lag ID 303189. Over laget låg ei bevart dekkhelle	Sørøst	02.09.2019	Kjell André Brevik
_271	Kjell med helleristningssteinen	Sørøst	03.09.2019	Astrid Kviseth
_272	Heidi graver en sjakt for å finne utstrekningen av elvesteinene som dukket opp utenfor kantkjeden	Nordvest	03.09.2019	Astrid Kviseth
_273	Fjerning av elvestein på røys A	Sørøst	04.09.2019	Astrid Kviseth
_274	En jernspiss graves frem i ID 302360	Sør	04.09.2019	Astrid Kviseth

Da63646	Beskrivelse	Retning	Dato	Fotograf
_275	En jernspiss graves frem i ID 302360	Sør	04.09.2019	Astrid Kviseth
_276	Helle i kantkjede ID 303082	Sørvest	04.09.2019	Astrid Kviseth
_277	Heller i kantkjede ID 303082	Sørvest	04.09.2019	Astrid Kviseth
_278	Heller i kantkjede ID 303082	Sørvest	04.09.2019	Astrid Kviseth
_279	Heller i kantkjede ID 303082	Nord	04.09.2019	Astrid Kviseth
_280	Heller i kantkjede ID 303082	Sørvest	04.09.2019	Astrid Kviseth
_281	Planfoto ID 302360	Øst	04.09.2019	Kjell André Brevik
_282	Fjerning av heller fra kantkjeden. Det blir tydelig at den består av flere lag med heller lagt oppå hverandre	Sør	05.09.2019	Astrid Kviseth
_283	Planfoto ID 302360	Sørøst	05.09.2019	Kjell André Brevik
_284	Fjerning av heller fra kantkjeden. Det blir tydelig at den består av flere lag med heller lagt oppå hverandre. 2.8379-8390.	Sør	05.09.2019	Astrid Kviseth
_285	In situ-bilete av jarnspiss stikkande ut av ID 302360	Sør	05.09.2019	Kjell André Brevik
_286	Fjerning av heller og uttak av kullprøver i helleområde ID 303148, sør i område under røys B	Sør	06.09.2019	Astrid Kviseth
_287	Planfoto av området hvor grav ID 303399 lå, etter at beina og brunsvart jordmasse er fjernet	Sør	09.09.2019	Astrid Kviseth
_288	Oversiktsbilder av fundament heller i kantkjede ID 303082, og steinansamling ID 303614	Sørvest	09.09.2019	Astrid Kviseth
_289	Oversiktsbilder av fundament heller i kantkjede ID 303082, og steinansamling ID 303614	Sørvest	09.09.2019	Astrid Kviseth
_290	Den største av fundament hellene til kantkjeden, med en lengde på 154 cm. Denne var i nordlige del av kantkjeden	Sør	09.09.2019	Astrid Kviseth
_291	En av hellene med størst høyde, som dermed minsket behovet for flere lag med heller. Hellen er noe ødelagt, men har en høyde på om lag 35 cm	Sørvest	09.09.2019	Astrid Kviseth
_292	I østre ende av kantkjeden var det ikke store fundament heller, men heller flere små heller lagt ved siden av hverandre	Sørvest	09.09.2019	Astrid Kviseth
_293	Fjerning av fundament heller i kantkjeden, og uttak av kullprøver under hellene	Nordvest	09.09.2019	Astrid Kviseth
_294	Fjerning av fundament heller i kantkjeden, og uttak av kullprøver under hellene	Sør	09.09.2019	Astrid Kviseth
_295	Undersøkelse av ID 302360	Sørøst	10.09.2019	Astrid Kviseth
_296	Undersøkelse av ID 302360	Sør	10.09.2019	Astrid Kviseth
_297	Profilbilette av lag ID 302360 over liggjande grønskiferhelle lengst sør i indre steinkrins.	Nordøst	10.09.2019	Kjell André Brevik

Da63646	Beskrivelse	Retning	Dato	Fotograf
	Her er laget 15 cm. tjukt. Fragment av brente bein i profilen			
_298	Planfoto ID 303614	Sørvest	11.09.2019	Astrid Kviseth
_299	Planfoto ID 303614	Sørvest	11.09.2019	Astrid Kviseth
_300	Fremrensing av pilspiss ID 303707, i ID 302360	Vest	11.09.2019	Astrid Kviseth
_301	Fremrensing av pilspiss ID 303707, i ID 302360	Vest	11.09.2019	Astrid Kviseth
_302	Arbeidsbilete av lag ID 302360 med jarnspiss in situ	Sørvest	11.09.2019	Kjell André Brevik
_303	Jarnspiss in situ i ID 302360	vest	12.09.2019	Kjell André Brevik
_304	Oversiktsbilete av lag ID 302360 under graving	Nordøst	12.09.2019	Kjell André Brevik
_305	Jarnspissen in situ i ID 302360	Nordvest	12.09.2019	Astrid Kviseth
_306	Fremrensing og uttak av pilspiss ID 303707	øst	13.09.2019	Astrid Kviseth
_307	Fremrensing og uttak av pilspiss ID 303707	øst	13.09.2019	Astrid Kviseth
_308	Fremrensing og uttak av pilspiss ID 303707	øst	13.09.2019	Astrid Kviseth
_309	Planfoto ID 303243	Nordvest	13.09.2019	Astrid Kviseth
_310	Fremgraving av område ved carport. Heller dukker opp, og det er fragmenter av brente bein	Sørøst	13.09.2019	Astrid Kviseth
_311	Fjerning av kontekst ID 303243	Nordøst	16.09.2019	Astrid Kviseth
_312	Opprens etter fjerning av telefonstolpe på røys A	Sør	16.09.2019	Astrid Kviseth
_313	In situ-bilete av grønnsteinshelle med moglege hoggespor	Sørvest	17.09.2019	Kjell André Brevik
_314	Fjerning av stein i kontekst ID 303614	Nordvest	17.09.2019	Astrid Kviseth
_315	Fremrensing av grønnsteinssirkel	Nordvest	17.09.2019	Michael A. James
_316	Fjerning av stein i kontekst ID 303614	Nordvest	17.09.2019	Astrid Kviseth
_317	Oversiktsbilde av ID 303614, underveis i undersøkelsen. Flere heller ble synlige om lag midt i konstruksjonen.	Sørvest	17.09.2019	Heidi F. Westgaard
_318	Elvestein mot bunnen av ID 303614	Sørvest	18.09.2019	Heidi F. Westgaard
_319	Undersøkelse av ID 302360, hvor det meste av beinholdige masser er fjernet	Sør	18.09.2019	Astrid Kviseth
_320	Heidi undersøker ID 303614, med provisorisk tak av presenning	Nordøst	19.09.2019	Astrid Kviseth
_321	Arkeologi- og kulturminneforvaltningsstudenter på besøk	Sørøst	19.09.2019	Michael A. James
_322	Arkeologi- og kulturminneforvaltningsstudenter på besøk	Sørvest	19.09.2019	Michael A. James
_323	Oversiktsbilde av ID 303787, som utgjør mulig kutt til ID 303614	Nordvest	19.09.2019	Heidi F. Westgaard
_324	Undersøkelse av kontekst ID 303614	Nordvest	19.09.2019	Astrid Kviseth

Da63646	Beskrivelse	Retning	Dato	Fotograf
_325	Oversiktsbilde av ID 303787 som er snittet, som utgjør mulig kutt til ID 303614	Nordvest	19.09.2019	Heidi F. Westgaard
_326	Oversiktsbilde av ID 303787 som er snittet, som utgjør mulig kutt til ID 303614. Nordøstre profil	Sørvest	20.09.2019	Heidi F. Westgaard
_327	Oversiktsbilde etter at kun dyrkningslag gjenstår under røys B	Sørvest	20.09.2019	Astrid Kviseth
_328	Oversiktsbilde etter at kun dyrkningslag gjenstår under røys B	Nordvest	20.09.2019	Astrid Kviseth
_329	Tre graver i form av sirkler (ID 306252, ID 303736, og ID 306250) er synlige under røys A	Sørøst	20.09.2019	Astrid Kviseth
_330	Tre graver i form av sirkler (ID 306252, ID 303736, og ID 306250) er synlige under røys A	Sør	20.09.2019	Astrid Kviseth
_331	Heidi fjerner siste rest av lag ID 302360	Sør	20.09.2019	Astrid Kviseth
_332	Heidi fjerner siste rest av lag ID 302360	Sør	20.09.2019	Astrid Kviseth
_333	Heidi graver det siste av ID 302360, med grønnssteinssirkelen i forgrunnen på bildet	Sørøst	20.09.2019	Astrid Kviseth
_334	De hvite steinene utenfor grønnssteinssirkelen renses frem	Sørøst	20.09.2019	Astrid Kviseth
_335	Begynnende maskinell avdekking av dyrkningslag under røys B	Nord	20.09.2019	Michael A. James
_336	Kokegrop ID 303832 blir synlig på 10 cm dybde i dyrkningslag under røys B	Øst	23.09.2019	Astrid Kviseth
_337	Maskinell avdekking av dyrkningslag	Øst	23.09.2019	Astrid Kviseth
_338	Planfoto ID 303832	Sørøst	23.09.2019	Heidi F. Westgaard
_339	Om lag 10 cm er avdekket av dyrkningslag under røys B. Tre kokegroper er synlige	Sørvest	23.09.2019	Astrid Kviseth
_340	Om lag 10 cm er avdekket av dyrkningslag under røys B. Tre kokegroper er synlige	Nordvest	23.09.2019	Astrid Kviseth
_341	Planfoto ID 303851	Sør	23.09.2019	Michael A. James
_342	Heidi snitter kokegrop	Sørvest	23.09.2019	Astrid Kviseth
_343	Planfoto ID 303872	Øst	23.09.2019	Kjell André Brevik
_344	Profilfoto ID 303832	Nordøst	23.09.2019	Heidi F. Westgaard
_345	Kokegropene under røys B undersøkes	Nordvest	23.09.2019	Astrid Kviseth
_346	Profilfoto ID 303851	Sør	23.09.2019	Michael A. James
_347	Profilfoto 303872	Øst	23.09.2019	Kjell André Brevik
_348	Runde 2 med avdekking under røys B. Stolpehull og staurhull har dukket opp på mellom 20 og 30 cm dybde	Nordvest	24.09.2019	Astrid Kviseth
_349	Oversikt over strukturer på sørside av profilbenk under røys B	Nordvest	24.09.2019	Astrid Kviseth

Da63646	Beskrivelse	Retning	Dato	Fotograf
_350	Runde 2 med avdekking under røys B. Stolpehull og staurhull har dukket opp på mellom 20 og 30 cm dybde	Nord	24.09.2019	Astrid Kviseth
_351	Runde 2 med avdekking under røys B. Stolpehull og staurhull har dukket opp på mellom 20 og 30 cm dybde	Sørvest	24.09.2019	Astrid Kviseth
_352	Planfoto ID 30390	Nordvest	24.09.2019	Astrid Kviseth
_353	Profilfoto ID 303909	Nordvest	24.09.2019	Astrid Kviseth
_354	Planfoto ID 304027	Nordøst	24.09.2019	Heidi F. Westgaard
_355	Profilfoto ID 303928	Nordøst	24.09.2019	Astrid Kviseth
_356	Profilfoto ID 303920	Nordvest	24.09.2019	Astrid Kviseth
_357	Profilfoto ID 304027	Nordvest	24.09.2019	Heidi F. Westgaard
_358	Planfoto ID 303951	Nordvest	24.09.2019	Astrid Kviseth
_359	Profilfoto ID 304055	Sørøst	24.09.2019	Michael A. James
_360	Profilfoto ID 304076	Nordvest	24.09.2019	Heidi F. Westgaard
_361	Nærbilde av brent bein funnet i ID 304062	Nordvest	24.09.2019	Heidi F. Westgaard
_362	Profilfoto ID 304062	Sørvest	24.09.2019	Heidi F. Westgaard
_363	Oversiktsbilde av røys B, etter at 20-30 cm dyrkningslag er fjernet. Strukturer er synlige	Sørvest	25.09.2019	Astrid Kviseth
_364	Oversiktsbilde av røys B, etter at 20-30 cm dyrkningslag er fjernet. Strukturer er synlige	Nordvest	25.09.2019	Astrid Kviseth
_365	Profilfoto ID 303938	Nordvest	25.09.2019	Astrid Kviseth
_366	Profilfoto ID 303973	Nordvest	25.09.2019	Astrid Kviseth
_367	Fjerning av torv og vegetasjon i vestre kant under røys A. 2.8894-9.	Sørvest	26.09.2019	Astrid Kviseth
_368	Oversiktsbilde av området etter fjerning av deler av dyrkningslaget under røys B, og med flere steinsirkler synlige under røys A	Sørvest	27.09.2019	Astrid Kviseth
_369	Tre graver i form av sirkler (ID 306252, ID 303736, og ID 306250) er synlige under røys A	Sørøst	27.09.2019	Astrid Kviseth
_370	Tre graver i form av sirkler (ID 306252, ID 303736, og ID 306250) er synlige under røys A	Sørøst	27.09.2019	Astrid Kviseth
_371	Grav 306250 og ID 306252	Sørøst	27.09.2019	Astrid Kviseth
_372	Profilfoto ID 303986	Nordvest	27.09.2019	Astrid Kviseth
_373	Profilfoto ID 304088	Nordvest	27.09.2019	Heidi F. Westgaard
_374	Dronefoto av området, med ID 306250, ID 306262, og ID 303736 synlig under røys A,	Sørvest	27.09.2019	Martin Callanan

Da63646	Beskrivelse	Retning	Dato	Fotograf
	og deler av dyrkningslaget fjernet under røys B			
_375	Dronefoto av området under røys B, hvor deler av dyrkningslaget er fjernet	Vest	27.09.2019	Martin Callanan
_376	Dronefoto av området under røys B, hvor deler av dyrkningslaget er fjernet	Nordvest	27.09.2019	Martin Callanan
_377	Dronefoto av området, med ID 306250, ID 306262, og ID 303736 synlig under røys A, og deler av dyrkningslaget fjernet under røys B	Sørvest	27.09.2019	Martin Callanan
_378	Dronefoto av området under røys A, med ID 306250, ID 306262, og ID 303736 synlig	Sør	27.09.2019	Martin Callanan
_379	Dronefoto av området under røys A, med ID 306250, ID 306262, og ID 303736 synlig	Sør	27.09.2019	Martin Callanan
_380	Dronefoto av området, med ID 306250, ID 306262, og ID 303736 synlig under røys A, og deler av dyrkningslaget fjernet under røys B. Utsikt sørover i Gauldalen	Sør	27.09.2019	Martin Callanan
_381	Dronefoto av området, med ID 306250, ID 306262, og ID 303736 synlig under røys A, og deler av dyrkningslaget fjernet under røys B		27.09.2019	Martin Callanan
_382	Heidi renser profil under røys B	Nord	27.09.2019	Martin Callanan
_383	Planfoto ID 303736	Nordøst	30.09.2019	Michael A. James
_384	Heidi undersøker område vest i området under røys B	Sørvest	01.10.2019	Astrid Kviseth
_385	Opprensing av grunnsteinssirkel	Øst	01.10.2019	Astrid Kviseth
_386	Stein i røys A	Nordvest	01.10.2019	Kjell André Brevik
_387	Område med elvestein i vestre utkant av området under røys B	Nordvest	01.10.2019	Astrid Kviseth
_388	Område med elvestein i vestre utkant av området under røys B	Sør	01.10.2019	Astrid Kviseth
_389	Bilete av «hjørnesteinen» 304209 in situ over lagrest av ID 302360	Nordøst	01.10.2019	Kjell André Brevik
_390	Opprensning rundt grunnsteinssgrav ID 306250	Sør	01.10.2019	Kjell André Brevik
_391	Opprensning rundt grunnsteinssgrav ID 306250	Sør	01.10.2019	Kjell André Brevik
_392	Planfoto av grunnsteinssirkelen i grav ID 306250. Hellene er våte, og grønnfargen er dermed svært tydelig. Sirkelen av store steiner overlapper delvis sirkelen	Nordøst	01.10.2019	Astrid Kviseth
_393	Fjerning av store steiner med kran på røys A	Nordvest	02.10.2019	Astrid Kviseth
_394	Planfoto ID 304503	Sørvest	02.10.2019	Astrid Kviseth
_395	Fjerning av store steiner med kran på røys A	Nordøst	02.10.2019	Astrid Kviseth
_396	Profilfoto ID 304503	Sørvest	02.10.2019	Heidi F. Westgaard

Da63646	Beskrivelse	Retning	Dato	Fotograf
_397	Stor stein i røys A fjernes med spett og kranbil	Øst	02.10.2019	Astrid Kviseth
_398	Profilfoto ID 304492	Sør	02.10.2019	Heidi F. Westgaard
_399	Stein løftes ved hjelp av spett	Øst	02.10.2019	Astrid Kviseth
_400	Stein flyttes med kran	Øst	02.10.2019	Astrid Kviseth
_401	Profilfoto ID 304478	Nordøst	02.10.2019	Heidi F. Westgaard
_402	Profilfoto ID 304454	Sørvest	02.10.2019	Heidi F. Westgaard
_403	Profilfoto ID 304467	Vest	02.10.2019	Heidi F. Westgaard
_404	Profilfoto ID 304447	Sør	02.10.2019	Heidi F. Westgaard
_405	Steiner fra røys A løftes vekk med kran	Sørvest	02.10.2019	Astrid Kviseth
_406	Oversiktsbilde av område under røys A, etter fjerning av store stein med kran	Sørøst	03.10.2019	Astrid Kviseth
_407	Profilfoto ID 304425	Sør	03.10.2019	Heidi F. Westgaard
_408	Profilfoto ID 304435	Sør	03.10.2019	Heidi F. Westgaard
_409	Profilfoto ID 304393	Sør	03.10.2019	Heidi F. Westgaard
_410	Profilfoto ID 304405	Sør	03.10.2019	Heidi F. Westgaard
_411	Profilfoto ID 304370	Sør	03.10.2019	Heidi F. Westgaard
_412	Profilfoto ID 304382	Sørvest	03.10.2019	Heidi F. Westgaard
_413	Undersøkelse av området nordvest under røys B	Nordvest	03.10.2019	Astrid Kviseth
_414	Undersøkelse av området nordvest under røys B	Sørvest	03.10.2019	Astrid Kviseth
_415	Profilfoto ID 304355	Nordvest	03.10.2019	Heidi F. Westgaard
_416	Profilfoto ID 304355	Nordvest	03.10.2019	Heidi F. Westgaard
_417	Profilfoto ID 304343	Nordøst	03.10.2019	Heidi F. Westgaard
_418	Gruppebilde av gjenværende feltstab	Sørøst	03.10.2019	Ole Kåre Wollan
_419	Oversiktsbilder av røysene. De store steinene har blitt flyttet fra røys A, og opprensing har begynt. På røys B er det snittet stolpehull	Sørvest	04.10.2019	Astrid Kviseth
_420	Oversiktsbilder av røysene. De store steinene har blitt flyttet fra røys A, og	Vest	04.10.2019	Astrid Kviseth

Da63646	Beskrivelse	Retning	Dato	Fotograf
	opprensing har begynt. På røys B er det snittet stolpehull			
_421	Oversiktsbilder over område ID 304753. 2.9346-54.	Sørvest	04.10.2019	Astrid Kviseth
_422	Profilfoto ID 304739	Sørvest		Astrid Kviseth
_423	Planfoto ID 304151	Sør	04.10.2019	Heidi F. Westgaard
_424	Profilfoto ID 304151	Sør	04.10.2019	Heidi F. Westgaard
_425	Profilfoto ID 304720	Nordvest	04.10.2019	Astrid Kviseth
_426	Planfoto ID 304303	Nordvest	04.10.2019	Astrid Kviseth
_427	Profilfoto ID 304303	Nordvest	04.10.2019	Astrid Kviseth
_428	Profilfoto ID 304702	Nordvest	04.10.2019	Heidi F. Westgaard
_429	Søndre side av sjakt under røys B. Elvegrus i bunnen.	Nord	07.10.2019	Astrid Kviseth
_430	Område nordvest under røys B avdekkes med maskin	Nordvest	07.10.2019	Astrid Kviseth
_431	Profil ID 304865, i nordvestre del av området under og ved røys B	Sørvest	07.10.2019	Astrid Kviseth
_432	Maskin og presenning tas i bruk for å lage skygge til profil	Sørvest	07.10.2019	Astrid Kviseth
_433	Profil ID 304869, i nordvestre del av området under og ved røys B	Nordøst	07.10.2019	Astrid Kviseth
_434	Kjell dokumenterer profil	Sør	07.10.2019	Astrid Kviseth
_435	Undersøkelse av område nordvest i området under og ved røys B	Sør	07.10.2019	Astrid Kviseth
_436	Område nordvest under og ved røys B	Øst	07.10.2019	Astrid Kviseth
_437	Område under røys A, etter at store stein fra midten er fjernet med kran, og området renset opp	Nordøst	10.10.2019	Astrid Kviseth
_438	ID 304958 renses frem	Sørvest	10.10.2019	Astrid Kviseth
_439	ID 304958 renses frem	Sør	10.10.2019	Astrid Kviseth
_440	ID 304958 renses frem	Sør	10.10.2019	Astrid Kviseth
_441	ID 304958 renses frem	Sør	10.10.2019	Astrid Kviseth
_442	Opprensing under røys A. Presenninger og vintermatter fjernes flekkvis, for å unngå fall av løv på de nyrensede områdene	Sørvest	11.10.2019	Astrid Kviseth
_443	Nattefrost	Sørvest	14.10.2019	Astrid Kviseth
_444	Opprensing av grønnsteinssirkelen	Nord	10.10.2019	Astrid Kviseth
_445	Opprensing av grønnsteinssirkelen	Nord	10.10.2019	Astrid Kviseth
_446	Fjerning av stein og uttak av kullprøver fra område ID 304873	Sørvest	15.10.2019	Astrid Kviseth
_447	Oversiktsbilde av gravfelt under røys A	Sør	16.10.2019	Astrid Kviseth
_448	Oversiktsbilde av gravfelt under røys A	Nord	16.10.2019	Astrid Kviseth

Da63646	Beskrivelse	Retning	Dato	Fotograf
_449	Oversiktsbilde av gravfelt under røys A	Sørøst	16.10.2019	Astrid Kviseth
_450	Oversiktsbilde av gravfelt under røys A	Sør	16.10.2019	Astrid Kviseth
_451	Dronefoto av ID 304958 og ID 306250	Sørvest	16.10.2019	Roger Skjelbakken
_452	Dronefoto av ID 306250, uten målestokk	Sørvest	16.10.2019	Roger Skjelbakken
_453	Dronefoto av ID 306250	Nordøst	16.10.2019	Roger Skjelbakken
_454	Dronefoto av gravfelt under røys A	Sørvest	16.10.2019	Roger Skjelbakken
_455	Dronefoto av gravfelt under røys A, uten målestokk	Sørvest	16.10.2019	Roger Skjelbakken
_456	Dronefoto av gravfelt under røys A	Sør	16.10.2019	Roger Skjelbakken
_457	Dronefoto av gravfelt under røys A, med utsikt sørover utover Gauldalen og Gaula	Sør	16.10.2019	Roger Skjelbakken
_458	Dronefoto av gravfelt under røys A, med utsikt sørover utover Gauldalen og Gaula	Sør	16.10.2019	Roger Skjelbakken
_459	Dronefoto av gravfelt under røys A, med utsikt sørover utover Gauldalen og Gaula	Sør	16.10.2019	Roger Skjelbakken
_460	Planfoto ID 304932	Nordøst	16.10.2019	Astrid Kviseth
_461	Grønnstein med kvartsåre, som utgjorde del av ID 304932	Nordøst	16.10.2019	Astrid Kviseth
_462	Innmåling på grønnsteinssirkelen	Nordøst	16.10.2019	Astrid Kviseth
_463	Andreas undersøker ID 303736	Sør	16.10.2019	Astrid Kviseth
_464	Underveis i undersøkelsen av ID 304932. Ett lag med heller er fjernet, og flere heller dukker opp	Vest	17.10.2019	Astrid Kviseth
_465	Ett lag med heller er fjernet fra ID 304932, og under et lag med kvabb, var nye heller. Det er sot på og rundt konteksten	Nordøst	17.10.2019	Astrid Kviseth
_466	Planbilde av steinkonstruksjon ID 304951	Nordøst	17.10.2019	Kjell André Brevik
_467	Planbilde av steinkonstruksjon ID 304951	Nordvest	17.10.2019	Kjell André Brevik
_468	Undersøkelse av ID 303736	Sør	17.10.2019	Astrid Kviseth
_469	Sålding av masser i midten av grønnsteinssirkelen	Nordøst	17.10.2019	Astrid Kviseth
_470	Undersøkelse av ID 303736	Vest	17.10.2019	Astrid Kviseth
_471	Planfoto av ID 304951 og ID 304958	Nord	18.10.2019	Astrid Kviseth
_472	Planbilde av kammer i steinkonstruksjon ID 304951	Nordøst	18.10.2019	Astrid Kviseth
_473	Planfoto etter at alle heller er fjernet fra ID 304932. Tydelig sot under hvor hellene har ligget	Nordøst	18.10.2019	Astrid Kviseth
_474	Planfoto ID 305249	Nordøst	21.10.2019	Heidi F. Westgaard

Da63646	Beskrivelse	Retning	Dato	Fotograf
_475	Undersøkelse av kontekster på gravfeltet under røys A	Sør	21.10.2019	Astrid Kviseth
_476	Heidi undersøker ID 305249	Sørøst	21.10.2019	Astrid Kviseth
_477	Andreas undersøker ID 303736. Det er gravd en prøverute for å sjekke dybden ned til grunnfjellet	Vest	21.10.2019	Astrid Kviseth
_478	Opprensing på ID 303736	Nordøst	21.10.2019	Astrid Kviseth
_479	Oppsamling av bein fra midten av grønnsteinssirkelen	Nordøst	21.10.2019	Astrid Kviseth
_480	Oppsamling av bein fra midten av grønnsteinssirkelen	Nordøst	21.10.2019	Astrid Kviseth
_481	Heidi undersøker ID 305249	Sørøst	21.10.2019	Astrid Kviseth
_482	Planbilde av det tydeleg varmpåverka området med ID 305310	Vest	21.10.2019	Kjell André Brevik
_483	Underveisbilde av sekundærgrav 305249. Bare de steinene som utgjør halvsirkelen er igjen. Kull, sot, aske og bein kommer tydelig frem. Brente heller midt i der det er mest kull og bein	Nordøst	22.10.2019	Heidi F. Westgaard
_484	Brente bein i midten av grønnsteinssirkel	Sør	22.10.2019	Michael A. James
_485	Profilbilde av ein flekk med raudbrent kvabb som høyrer til brannlag ID 305310 under ID 304951	Vest	22.10.2019	Kjell André Brevik
_486	Profilbilde av eit sot- og kolhaldig flak som høyrer til brannlag ID 305310 under ID 304951	Vest	22.10.2019	Kjell André Brevik
_487	Oversiktsbilde av grav ID 305249. Alt av stein og bein er fjernet. Sotholdig lag blandet med kvabb og aske ligger igjen	Nordøst	22.10.2019	Heidi F. Westgaard
_488	Nærbilde av lag ID 305381, i grav ID 304958. Sot, kull og brente bein kan ses	Sørøst	23.10.2019	Heidi F. Westgaard
_489	Planfoto av lag ID 305381, med grav ID 304958	Sørøst	23.10.2019	Heidi F. Westgaard
_490	Planfoto av kontekst tatt etter opprensing, og før fjerning av de sentrale massene	Sørøst	23.10.2019	Andreas Alsaker
_491	Oversiktsfoto av sentralt kammer i røys etter tømning av masse. Steiner som kan ha vært en del av det sentrale kammeret kan sees ved nordpil og målestokk	Nordøst	23.10.2019	Andreas Alsaker
_492	Profil i det sentrale kammeret i konteksten. Kullflekker fra kremasjonsgrav kan sees under steinene i form av svart jord	Nordøst	23.10.2019	Andreas Alsaker
_493	Krøllnål in situ	Nordvest	23.10.2019	Astrid Kviseth
_494	Krøllnål in situ	Nordvest	23.10.2019	Astrid Kviseth
_495	Profil øst i profilbenk under røys B, utenfor kantkjeden	Sørøst	23.10.2019	Astrid Kviseth

Da63646	Beskrivelse	Retning	Dato	Fotograf
_496	Underveisbilde av grav ID 304958. Lag ID 305381 kommer frem. Foto før fjerning av heller i midten	Sørøst	11.11.2019	Heidi F. Westgaard
_497	Profil vest i profilbenk under røys B. Dyrkningslaget er litt tynnere enn utenfor kantkjeden	Sørøst	23.10.2019	Astrid Kviseth
_498	Undersøkelse av ID 304958	Vest	23.10.2019	Astrid Kviseth
_499	Oversiktsbilde av kammer hvor jerngenstand med funn-ID 305009 ble gjort i kontekst ID 303736. Nummeret på tavlen i bildet er feil, det skal være 303736.	Nordøst	23.10.2019	Astrid Kviseth
_500	Sentrum av grav ID 306250, etter fjerning av en del beinholdig masse	Nordvest	23.10.2019	Michael A. James
_501	Planfoto ID 305381	Sørøst	23.10.2019	Heidi F. Westgaard
_502	Profil om lag midt i profilbenk under røys B. Tydelig forskjell mellom natur og kultur	Sørøst	23.10.2019	Astrid Kviseth
_503	Undersøkelse av ID 304958	Sør	23.10.2019	Astrid Kviseth
_504	Krøllnål fra grønnsteinssirkelen		23.10.2019	Astrid Kviseth
_505	Heidi og Andreas ser på at Michael undersöker området hvor krøllnålen lå	Sørvest	23.10.2019	Astrid Kviseth
_506	Heidi og Andreas undersöker ID 303736 og 304958	Sørvest	23.10.2019	Astrid Kviseth
_507	Planfoto etter at ID 304932 er fjernet. Det kan ses antydninger til rødbrun sand enkelte steder	Nordøst	24.10.2019	Astrid Kviseth
_508	Metallsøk på grønnsteinssirkelen	Nordøst	24.10.2019	Astrid Kviseth
_509	Fremrensing rundt, og uttak av, metallutslag ID 305471 i grønnsteinssirkelen	Nordvest	24.10.2019	Astrid Kviseth
_510	Fremrensing rundt, og uttak av, metallutslag ID 305471 i grønnsteinssirkelen	Nordvest	24.10.2019	Astrid Kviseth
_511	Planfoto ID 305471	Nordvest	24.10.2019	Astrid Kviseth
_512	ID 305471 i boks. 1.7924-26.		24.10.2019	Astrid Kviseth
_513	Fjerning av heller på ID 304958	Vest	24.10.2019	Astrid Kviseth
_514	Kake fra naboene, Ole og Judith, i anledning at prosjektet nærmer seg slutten		24.10.2019	Astrid Kviseth
_515	Fremrensing av ID 305474	Sør	24.10.2019	Astrid Kviseth
_516	Planbilde av «steikeplate» ID 305474 direkte over kokegrop ID 305591	Nordøst	24.10.2019	Kjell André Brevik
_517	Planfoto av ID 304958 underveis i undersøkelsen	Sørøst	24.10.2019	Astrid Kviseth
_518	Oversiktsbilde av røys 303736 etter fjerning av stein i midten, og start av fjerning av masser. Det underliggende berget kan sees, og også den kullholdige jorden der bein har vært samlet .	Nordvest	25.10.2019	Andreas Alsaker

Da63646	Beskrivelse	Retning	Dato	Fotograf
_519	Krafsing av snø på presenning	Sørvest	28.10.2019	Astrid Kviseth
_520	Snø på feltet	Sør	28.10.2019	Astrid Kviseth
_521	Planfoto av ID 304958 etter at alle heller er fjernet	Sørøst	28.10.2019	Astrid Kviseth
_522	Mikromorfologiprøver ID 305532-38,i profil under røys B	Sørøst	28.10.2019	Astrid Kviseth
_523	Graving i lavvo	Vest	28.10.2019	Astrid Kviseth
_524	Oversiktsbilde av ID 303736 etter fjerning av sentrale masser. Berget som røysen har ligget på er sterkt synlig	Vest	28.10.2019	Andreas Alsaker
_525	Brente bein kan ses i massene mellom heller sentralt i grønnsteinssirkelen	Sørøst	29.10.2019	Astrid Kviseth
_526	Heidi renser opp rundt kokegrop ID 305547	Sørøst	29.10.2019	Astrid Kviseth
_527	Masser fra grønnsteinssirkelen tørrsåldes i lavvo	Nordvest	29.10.2019	Astrid Kviseth
_528	Planbilete av kokegrop ID 305547	Nordøst	29.10.2019	Kjell André Brevik
_529	Oversiktsbilete av strukturane ID 305547 og ID 305474 i plan	Nord	29.10.2019	Kjell André Brevik
_530	Planfoto av heller ID 305474, beliggende over kokegrop ID 305591	Sørvest	29.10.2019	Kjell André Brevik
_531	Kokegrop ID 305591, etter fjerning av heller ID 305474	Sørvest	29.10.2019	Kjell André Brevik
_532	Kjell snitter kokegrop ID 305547	Sørøst	29.10.2019	Astrid Kviseth
_533	Profilfoto ID 305547	Nordøst	29.10.2019	Kjell André Brevik
_534	Opprensing i grønnsteinssirkel	Sørvest	29.10.2019	Astrid Kviseth
_535	Heller i sentrum av grønnsteinssirkel	Sørvest	29.10.2019	Astrid Kviseth
_536	Fjerning av heller midt i grønnsteinssirkelen	Nordvest	30.10.2019	Astrid Kviseth
_537	Planfoto under hellene med ID 305474. Starten på kokegrop ID 305591	Sørøst	30.10.2019	Heidi F. Westgaard
_538	De siste beinbitene fra grønnsteinssirkelen plukkes opp mellom hellene	Vest	30.10.2019	Astrid Kviseth
_539	Innsiden av grønnsteinssirkelen tømmes og renses opp	Nord	30.10.2019	Astrid Kviseth
_540	Innsiden av grønnsteinssirkelen tømmes og renses opp	Nord	30.10.2019	Astrid Kviseth
_541	Innsiden av grønnsteinssirkelen tømmes og renses opp	Nord	30.10.2019	Astrid Kviseth
_542	Planfoto av ID 306250, etter at stein og masser ID 305171 er fjernet inne i sirkelen. Grønnsteinssirkel ID 304249, hvit kvarts ID 305010, og fundament heller ID 305692 gjenstår.	Øst	30.10.2019	Astrid Kviseth
_543	Snutting av kokegrop ID 305591	Sør	30.10.2019	Astrid Kviseth
_544	Fjerning av grønnsteinsheller	Nordvest	30.10.2019	Astrid Kviseth

Da63646	Beskrivelse	Retning	Dato	Fotograf
_545	Grønnsteinsheller lastes opp i traktorskuffen	Nordøst	30.10.2019	Astrid Kviseth
_546	Profilfoto ID 305591	Sørvest	30.10.2019	Heidi F. Westgaard
_547	Mikromorfologiprøver ID 305623-305627, i profilbenk under røys B	Sør	30.10.2019	Astrid Kviseth
_548	Profilbilde av sørlig side av profilbenken fra røys B	Nordvest	30.10.2019	Heidi F. Westgaard
_549	Sirkel av svartskiferheller ID 305692 under grønnsteinssirkelen	Sørøst	30.10.2019	Astrid Kviseth
_550	Fjerning av hvite steiner rundt grønnsteinssirkelen	Sør	31.10.2019	Astrid Kviseth
_551	Profilfoto ID 305657	Nordøst	31.10.2019	Astrid Kviseth
_552	Opprens rundt svartskifersirkel ID 305692 under grønnsteinssirkel	Sørvest	31.10.2019	Astrid Kviseth
_553	Planfoto av ID 305692	Sør	31.10.2019	Astrid Kviseth
_554	Fjerning av svartskiferheller under grønnsteinssirkelen	Sørvest	31.10.2019	Astrid Kviseth
_555	Fjerning av profilbenk under røys A	Nordvest	31.10.2019	Heidi F. Westgaard
_556	Fremrensing av ID 305884	Sørøst	31.10.2019	Michael A. James
_557	Maskinell avdekking av området under røys A	Sørvest	31.10.2019	Heidi F. Westgaard
_558	Heidi renser frem rundt kokegrop ID 305832	Nordøst	01.11.2019	Astrid Kviseth
_559	Planfoto ID 305862	Nord	01.11.2019	Heidi F. Westgaard
_560	Profilfoto ID 305862	Nord	01.11.2019	Heidi F. Westgaard
_561	Andreas renser opp rundt ID 305884	Sør	01.11.2019	Astrid Kviseth
_562	Graving av kokegrop, hvor flere utgravde kokegroper kan ses tilnærmet på rekke	Sørøst	01.11.2019	Astrid Kviseth
_563	Planfoto ID 305898	Øst	01.11.2019	Heidi F. Westgaard
_564	Planbilde av grått lag som lå over ID 305884. Her er ID 305930 og ID 305884. ID 305930 er det grå laget utenfor ID 305884, som ble målt inn for prøver. ID 305884 er innenfor hellene	Sørvest	01.11.2019	Astrid Kviseth
_565	Profilfoto ID 301598	Nordøst	01.11.2019	Heidi F. Westgaard
_566	Underveisbilde av kontekst ID 305884, der hellene kommer frem	Sørvest	01.11.2019	Heidi F. Westgaard
_567	Maskinell avdekking under røys A	Nord	01.11.2019	Astrid Kviseth
_568	Foto av struktur ID 305884, med lag ID 305942 synlig	Sørvest	04.11.2019	Astrid Kviseth

Da63646	Beskrivelse	Retning	Dato	Fotograf
_569	Foto av struktur ID 305884, med lag ID 305942 synlig	Sør	04.11.2019	Astrid Kviseth
_570	Foto av struktur ID 305884, med lag ID 305955 synlig	Sørvest	04.11.2019	Astrid Kviseth
_571	Foto av struktur ID 305884, med lag ID 305955 synlig	Sørvøst	04.11.2019	Astrid Kviseth
_572	Foto av struktur ID 305884, med lag ID 305955 synlig	Sør	04.11.2019	Astrid Kviseth
_573	Foto av struktur ID 305884, med lag ID 305955 synlig	Sørøst	04.11.2019	Astrid Kviseth
_574	Keramikk ID 305963, funnet i lag ID 305955		04.11.2019	Astrid Kviseth
_575	Keramikk ID 305963, funnet i lag ID 305955	Nordt	04.11.2019	Astrid Kviseth
_576	Fjerning av lag ID 305955 i struktur ID 305884	Sørøst	04.11.2019	Astrid Kviseth
_577	Flintfunn i ID 305955	Sør	05.11.2019	Astrid Kviseth
_578	Flintfunn i ID 305955	Sør	05.11.2019	Astrid Kviseth
_579	ID 305884 gravd ned til undergrunnen	Sørvest	05.11.2019	Astrid Kviseth
_580	ID 305884 gravd ned til undergrunnen	Sørvest	05.11.2019	Astrid Kviseth
_581	ID 305884 gravd ned til undergrunnen	Sørøst	05.11.2019	Astrid Kviseth
_582	ID 305884 gravd ned til undergrunnen	Sørvest	05.11.2019	Astrid Kviseth
_583	ID 305884 gravd ned til undergrunnen	Nordvest	05.11.2019	Astrid Kviseth
_584	Nordre profil i ID 305884	Nord	05.11.2019	Astrid Kviseth
_585	Fremrensing av heller i nordre ende av ID 305884	Sørøst	05.11.2019	Astrid Kviseth
_586	Avdekking med maskin under røys A	Sør	11.11.2019	Astrid Kviseth
_587	Avdekking med maskin under røys A	Øst	11.11.2019	Astrid Kviseth
_588	Mikromorfologiprøver ID 305988-93, i profilbenk under røys A	Sørvest	11.11.2019	Astrid Kviseth
_589	Profil ID 306231, i profilbenk under røys A	Nordvest	11.11.2019	Astrid Kviseth
_590	Avdekking under søndre del av røys A	Øst	11.11.2019	Astrid Kviseth
_591	Uttak av mikromorfologiprøver under røys A	Nord	11.11.2019	Michael A. James
_592	Planfoto ID 305994	Nord	11.11.2019	Andreas Alsaker
_593	Avdekking under søndre del av røys A	Nord	11.11.2019	Astrid Kviseth
_594	Profilfoto ID 305994	Nordøst	11.11.2019	Andreas Alsaker
_595	Avdekking under søndre del av røys A	Nordøst	12.11.2019	Astrid Kviseth
_596	Profilfoto ID 306111	Nordvest	12.11.2019	Andreas Alsaker
_597	Avdekking under søndre del av røys A	Nordøst	12.11.2019	Astrid Kviseth
_598	Profilbenk under røys A dekket av vintermatter	Sørvest	12.11.2019	Astrid Kviseth
_599	Profilfoto ID 306134	Nord	13.11.2019	Heidi F. Westgaard
_600	Planfoto ID 306101	Nordvest	12.11.2019	Andreas Alsaker
_601	Profilfoto ID 306101	Nordvest	12.11.2019	Andreas Alsaker

Da63646	Beskrivelse	Retning	Dato	Fotograf
_602	Profilfoto ID 306111	Nordvest	12.11.2019	Andreas Alsaker
_603	Profilfoto ID 306111	Nordvest	12.11.2019	Andreas Alsaker
_604	Planfoto ID 306159	Nord	13.11.2019	Michael A. James
_605	Profil ID 306192, i profilbenk under røys A	Vest	13.11.2019	Astrid Kviseth
_606	Profilfoto ID 306159	Nord	13.11.2019	Michael A. James
_607	Profilfoto ID 306156	Sørøst	13.11.2019	Heidi F. Westgaard
_608	Uttak av makroprøver med hakke, fra fryst profilbenk under røys A	Sørvest	13.11.2019	Astrid Kviseth
_609	Profilfoto ID 306141	Sørøst	13.11.2019	Heidi F. Westgaard
_610	Profil ID 306203, i profilbenk under røys A	Vest	13.11.2019	Astrid Kviseth
_611	Mikromorfologiprøver ID 306221-28, i profilbenk under røys A	Vest	13.11.2019	Astrid Kviseth
_612	Fjerning av profilbenk under røys A	Sør	13.11.2019	Astrid Kviseth
_613	Profilbenken under røys A fjernes, mens Michael og Andreas tar ut de siste prøvene	Sør	13.11.2019	Astrid Kviseth
_614	Heidi, Michael og Andreas ser på at siste rest av profilbenken under røys A fjernes. 2.9889-93	Nordøst	13.11.2019	Astrid Kviseth
_615	Oversiktsbilde av feltet ved endt prosjekt	Sørvest	15.11.2019	Astrid Kviseth
_616	Oversiktsbilde av feltet ved endt prosjekt	Sørvest	15.11.2019	Astrid Kviseth
_617	Detaljfoto av motiv på helleristningsstein		18.11.2020	Astrid Kviseth
_618	Gjenstandsfoto bjørneklør T28161:4-6 og :12-17		18.11.2020	Astrid Kviseth
_619	Gjenstandsfoto keramikk T28161:7		18.11.2020	Astrid Kviseth
_620	Gjenstandsfoto keramikk T28161:7		18.11.2020	Astrid Kviseth
_621	Gjenstandsfoto skafthulløks T28161:22		18.11.2020	Astrid Kviseth
_622	Gjenstandsfoto beslag T28161:20		18.11.2020	Astrid Kviseth
_623	Gjenstandsfoto krøllnål T28160:5		18.11.2020	Astrid Kviseth
_624	Gjenstandsfoto jernringer T28160:6		18.11.2020	Astrid Kviseth
_625	Gjenstandsfoto pilspiss T28160:1		18.11.2020	Astrid Kviseth
_626	Gjenstandsfoto kamfragmenter T28160:7		18.11.2020	Astrid Kviseth
_627	Gjenstandsfoto kamfragment T28160:2		18.11.2020	Astrid Kviseth
_628	Gjenstandsfoto nagle T28162:4		18.11.2020	Astrid Kviseth
_629	Gjenstandsfoto keramikk T28162:6		18.11.2020	Astrid Kviseth
_630	Gjenstandsfoto keramikk T28162:6		18.11.2020	Astrid Kviseth
_631	Ortofoto av røys A, 12.06.19. Fotogrammetri etter ferdig avtorving, og før fjerning av stein		12.06.2019	Astrid Kviseth
_632	Ortofoto av røys A, 17.06.19. Tatt etter at kullholdig lag og jordmasse er fjernet fra toppen, fjerning av stein i toppen skal ta til		17.06.2019	Astrid Kviseth

Da63646	Beskrivelse	Retning	Dato	Fotograf
_633	Ortofoto av røys A, 21.06.19. Steinlag ID 301270 er fjernet. Fotogrammetri tatt for å illustrere forskjellen i røysa etter at toppen er fjernet		21.06.2019	Michael A. James
_634	Ortofoto av røys A, 03.07.19. Fotogrammetrien viser sørlig utstrekning av røys, før deler av denne steinen fjernes		03.07.2019	Michael A. James
_635	Ortofoto av røys A, 28.08.19. Mye av elvesteinene er fjernet, og store blokker og heller er eksponert. Dette gjelder spesielt i midten, hvor store steiner utgjør en tilnærmet sirkulær form rundt midten av røysa. Dette utgjør ID 306252		28.08.2019	Astrid Kviseth
_636	Ortofoto av røys A, 27.09.19. Det meste av elvestein er fjernet fra røysa, og det gjenstår tre sirkler av stein (ID 306250, ID 306252, og ID 303736).. I tillegg er det også et område med heller og stein i vestre kant av røysa		27.09.2019	Astrid Kviseth
_637	Ortofoto av røys A, 16.10.19. Graver under røys A er eksponert. Utgjøres av ID 306250, ID 305249, ID 304932, ID 304951, ID 304958, og ID 303736.		16.10.2019	Astrid Kviseth
_638	Ortofoto av grav ID 306252. Deler av ID 302360 er fjernet, og pilspiss T28160:1 er eksponert.		12.09.2019	Astrid Kviseth
_639	Ortofoto av røys B, 18.06.18. Fotogrammetri etter ferdig avtorving, og før fjerning av stein.		18.06.2018	Kristoffer R. Rantala
_640	Ortofoto av røys B, 06.07.18. Ett lag stein har blitt fjernet, og røysa renses opp igjen		06.07.2018	Kristoffer R. Rantala
_641	Ortofoto av røys B, 04.06.19. Fotogrammetri av røysa ved oppstart i 2019, før fjerning av stein. En relativt tydelig kalottform (ID 301069) kan ses på toppen.		04.06.2019	Astrid Kviseth
_642	Ortofoto av røys B, 07.06.19. Bilde etter fjerning av steinkalott (ID 301069) i toppen. Grav ID 301117, utgjort av et hellelagt område, er eksponert.		07.06.2019	Astrid Kviseth
_643	Ortofoto av røys B, 12.06.19. Bronsekjele T28161:1 er eksponert, og utstrekningen av helleområdet ID 301117 er noe større enn ved forrige fotogrammetri, etter fjerning av ytterligere vannrullet stein i sidene		12.06.2019	Astrid Kviseth
_644	Ortofoto av røys B, 17.06.19. Tatt underveis i fjerning av heller fra ID 301117. Utstrekningen virker å øke både nedover og utover fra forrige fotogrammetri. Rektangulær helle ID 301361 er også eksponert		17.06.2019	Astrid Kviseth

Da63646	Beskrivelse	Retning	Dato	Fotograf
_645	Ortofoto av røys B, 28.06.19. Flere nivåer er tydelige. I sørlig ende er det tilnærmet tomt for elvestein, og fragmentert svartskiferlag ID 301798 er delvis synlig. Et kullag (ID 301595) er også synlig, med hovedkonsentrasjon på en større helle. Det ligger fortsatt igjen en del elvestein på nordlig del. To helleområder (ID 301518 og 301539) er synlige i nordlig del. Også en del heller i sentrum av røysa.		28.06.2019	Astrid Kviseth
_646	Ortofoto av røys B, 08.07.19. Elvesteinene er fjernet over tilnærmet hele røysa, men fortsatt noe sentralt i området. Kantkjede ID 303082, som har ligget under elvesteinslaget, er nå eksponert		08.07.2019	Astrid Kviseth
_647	Ortofoto av røys B, 11.07.19. Kullholdig lag ID 301595 har blitt fjernet, og den store hellen (ID 301620) er eksponert		11.07.2019	Astrid Kviseth
_648	Ortofoto av røys B, 16.07.19. Elvestein er fjernet fra sentrum av området, og helle ID 301620 er fjernet. Fragmentert svartskiferlag ID 301798 er synlig		16.07.2019	Astrid Kviseth
_649	Ortofoto av røys B, 08.08.19. Fragmentert svartskiferlag ID 301798 er fjernet, og det har dukket opp mer elvestein under dette (ID 302280). Koksteinslag ID 302007 kan ses, og grav ID 302213 er synlig i sørlig ende av røysa		08.08.2019	Astrid Kviseth
_650	Ortofoto av røys B, 14.08.19. Grav ID 302213 er fjernet. Det er ytterligere heller under denne		14.08.2019	Astrid Kviseth
_651	Ortofoto av røys B, 19.08.19. Tatt etter at elvestein ID 302280 er fjernet fra midten, og det gjenstår et hestekoformet område med heller (ID 302437), i tillegg til at kantkjeden fortsatt gjenstår. Om lag midt i bildet, i «inngangen» til det åpne området midt i hestekoene, ligger en grønnstein med båtristning		19.08.2019	Astrid Kviseth
_652	Ortofoto av røys B, 28.08.19. Grav ID 3062098 er synlig. Kantkjede ID 303082 gjenstår også, i tillegg til deler av helleområde ID 303148		28.08.2019	Astrid Kviseth
_653	Ortofoto av grav ID 306298, forut for undersøkelse		28.08.2019	Astrid Kviseth
_654	Ortofoto av grav ID 306298, etter at bålørje ID 302905 er fjernet		29.08.2019	Astrid Kviseth
_655	Ortofoto av kantkjede ID 303082		04.09.2019	Astrid Kviseth
_656	Ortofoto av fundamentheller, under de øvre hellene i kantkjede ID 303082		09.09.2019	Astrid Kviseth

Da63647 – Ortofoto av røys A

Da63647	Beskrivelse	Retning	Dato	Fotograf
_001	Ortofoto av røys A. Fotogrammetri etter ferdig avtorving, og før fjerning av stein	-	12.06.2019	Astrid Kviseth

Da63648 – Ortofoto av røys A

Da63648	Beskrivelse	Retning	Dato	Fotograf
_001	Ortofoto av røys A. Mye av elvesteinene er fjernet, og store blokker og heller er eksponert. Dette gjelder spesielt i midten, hvor store steiner utgjør en tilnærmet sirkulær form rundt midten av røysa. Dette utgjør ID 306252	-	28.08.2019	Astrid Kviseth

Da63649 – Ortofoto av røys A

Da63649	Beskrivelse	Retning	Dato	Fotograf
_001	Ortofoto av grav ID 306252. Deler av ID 302360 er fjernet, og pilspiss T28160:1 er eksponert.	-	12.09.2019	Astrid Kviseth

Da63650 – Ortofoto av røys A

Da63650	Beskrivelse	Retning	Dato	Fotograf
_001	Ortofoto av røys A. Det meste av elvestein er fjernet fra røysa, og det gjenstår tre sirkler av stein (ID 306250, ID 306252, og ID 303736). I tillegg er det også et område med heller og stein i vestre kant av røysa	-	27.09.2019	Astrid Kviseth

Da63651 – Ortofoto av røys A

Da63651	Beskrivelse	Retning	Dato	Fotograf
_001	Ortofoto av røys A. Graver under røys A er eksponert. Utgjøres av ID 306250, ID 305249, ID 304932, ID 304951, ID 304958, og ID 303736.	-	16.10.2019	Astrid Kviseth

Da63653 – Ortofoto av røys B

Da63653	Beskrivelse	Retning	Dato	Fotograf
_001	Ortofoto av røys B. Bilde etter fjerning av steinkalott (ID 301069) i toppen. Grav ID 301117, utgjort av et hellelagt område, er eksponert.	-	07.06.2019	Astrid Kviseth

Da63654 – Ortofoto av røys B

Da63654	Beskrivelse	Retning	Dato	Fotograf
_001	Ortofoto av røys B. Bronsekjele T28161:1 er eksponert, og utstrekningen av helleområdet ID 301117 er noe større enn ved forrige fotogrammetri, etter fjerning av ytterligere vannrullet stein i sidene	-	12.06.2019	Astrid Kviseth

Da63655 – Ortofoto av røys B

Da63655	Beskrivelse	Retning	Dato	Fotograf
_001	Ortofoto av røys B. Grav ID 3062098 er synlig. Kantkjede ID 303082 gjenstår også, i tillegg til deler av helleområde ID 303148	-	28.08.2019	Astrid Kviseth

Vedlegg 3: Katalogtekst

T28160/1-22

Gravfunn fra bronsealder/jernalder fra GYLLAN, av GYLLAN (225/1,8,16), MELHUS K., TRØNDELAG.

1) **Pilspiss** (Bladformet pilspiss) av jern.

Pilspiss av jern. Ingen funn av parallell innenfor kontekstens dateringsramme, som er romertid. Pilspissens tilknytning til gravkonteksten er utvilsom. Pilspissen er bladformet spissoval, med svakt kurvet innsnevret bladrot. Tangehalsen er bredere enn bladroten, med firkantet tverrsnitt. Tangen er kantet spiss med avsats. Pilspissen er korrodert, og små stykker av overflaten er avskallet. L. 16 cm, hvorav 11,7 cm er blad, 1 cm er tangehals, og 3,3 cm er tangestift. Bladets stb. 1,9 cm.

Fnr: 303707.

Mål: Tykkelse blad: 0,2 cm. Tykkelse tangehals: 0,9 cm. Lengde blad: 11,7 cm Lengde tangehals: 1 cm Lengde tangestift: 3,3 cm L: 16,0 cm. B: 1,9 cm. T: 0,2 cm. Stt: 0,9 cm. Vekt: 35,2 gram.

Datering: Romertid

Strukturnr: 302360 Funnførende lag i gravrøys.

2) **Kam** (enkeltkam) av gevir. *Gjenstandsdel:* Endefragment.

Endefragment av kam, tilvirket av gevir. Funnet blant brente bein i gravkontekst. Fragmentet utgjør endestykket på en kam, og har synlige rester av fem tenner. Hoveddelen av fragmentet utgjøres av kamskaftet. Dekoren på kamfragmentet utgjøres av linjeornamentikk. Fragmentet er uregelmessig med største lengde 1,8 cm, største bredde 1,2 cm og en jevn tykkelse på 0,2 cm.

Mål: T: 0,2 cm. Stl: 1,8 cm. Stb: 1,2 cm. Vekt: 0,5 gram.

Datering: Romertid

Strukturnr: 302360 Funnførende lag i gravrøys.

3) **Osteologisk materiale** (brent humanosteologisk) av bein.

Brent osteologisk materiale av hovedsakelig humant opphav. To individ påvist i det osteologiske materialet, individ A (maturus) og individ B (adult, kvinne?). Pattedyr (menneske, homo sapiens), individ A, tinningbein (temporale) 5,4 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), individ B, tinningbein (temporale) 5,3 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), tinningbein (temporale) 3,1 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), hjernekasse (neurocranium) 90,6 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), ansiktskranium (viscerocranium) 6,5 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), ubestemt kranium (indet. cranium) 10,1 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), tenner (dens) 0,2 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), brystvirvel/ribbein (vertebrae/costae) 10,6 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), hånd/fot (manus/pedis) 0,7 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), rørknokkel diafyser (ossa longa) 154,4 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), rørknokkel diafyser det. (ossa longa) 49,3 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens, juvenil?), rørknokkel (ossa longa) 1,2 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), rørknokkel (ossa longa) 8,7 g. Pattedyr (pattedyr, mammalia), rørknokkel (ossa longa) 0,4 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), spongiosa (spongiosa) 4,7 g. Ubestemt men trolig menneske (homo sapiens), ubestemt (indet.) 184,7 g.

Vekt: 535,9 gram.

Datering: Romertid

Strukturnr: 302360 Funnførende lag i gravrøys.

4) Osteologisk materiale (brent osteologisk) av bein.

Fragmenter av brente bein. Ukjent artsopphav.

Vekt: 3,8 gram.

Datering: Romertid

Strukturnr: 302318 Beinførende lag i gravrøys.

5) Nål (krøllnål) av jern/kobberlegering. *Antall fragmenter:* 2

Draktnål av jern med oppkrøllet hode, og bøy på stilken 0,7 cm under hodet. Nærmest Shetelig 1913, pl. I, nr. 5, men med mellomrom på 0,8 cm mellom hode og bøy. Total lengde. 8,8 cm, hvorav hode utgjør 0,7 cm, og bøy utgjør 1,8 cm. Tykkelse på nål er 0,4 cm. Nålen er komplett, men et bronseflak på 0,3 cm x 0,5 cm ble skilt ut under konservering.

Fnr: 305443.

Mål: B: Stilk Stb: Hode *L:* 8,8 cm. *B:* 0,4 cm. *T:* 0,4 cm. *Stb:* 0,9 cm. *Vekt:* 3,7 gram.

Datering: Eldre jernalder

Strukturnr: 305444 Funnførende steinpakning i sirkulær steinlagt grav 306250.

6) Ring av jern. *Antall fragmenter:* 7

Ringfragmenter av jern. Gjenstanden har trolig bestått av to ringer, som kan ha vært sammenhengende, men hvor formen er usikker grunnet fragmenteringen. Ett av fragmentene utgjør om lag 60 % av en komplett sirkel, mens et annet av tilsvarende størrelse, utgjør om lag 80 % av en sirkel. Et tredje fragment utgjør om lag halvparten av en ring. Et annet fragment ser ut til å bestå av deler fra to ringer som henger sammen. Et siste fragment utgjøres av en svakt kurvet jernbit, noe tynnere enn de øvrige ringene, men trolig noe mindre korrodert. Diameteren på de største ringfragmentene er 2,9 cm. *Vekt:* 9,4 g

Fnr: 305471.

Mål: Diameter på ringfragmenter: Ytre diameter 2,9 cm, indre diameter 2 cm Tykkelse på ringer: 0,4 cm *Vekt:* 9,4 gram.

Datering: Eldre jernalder

Strukturnr: 305444 Funnførende steinpakning i sirkulær steinlagt grav 306250.

7) Kam (enkeltkam) av gevir. *Antall fragmenter:* 5

Fragmenter av kam, tilvirket av gevir. Til sammen åtte fragmenter i ulik størrelse, hvorav fire har dels bevarte tenner. Ett har tydelig punktsirkelornamentikk. Det største fragmentet har bevart topp av skaft, med en buet form. Fragmentet har en størrelse på 2,3 x 1,1 x 0,7 cm, og er det største blant de fem. *Vekt:* 1,8 g

Fnr: 305622.

Mål: *Stl:* 2,3 cm. *Stb:* 1,1 cm. *Stt:* 0,7 cm. *Vekt:* 1,8 gram.

Datering: Romertid

Strukturnr: 305444 Funnførende steinpakning i sirkulær steinlagt grav 306250.

8) Osteologisk materiale (brent humanosteologisk) av bein.

Brent osteologisk materiale av hovedsakelig humant opphav. To individ påvist i det osteologiske materialet, individ A (adult) og individ B (subadult). Pattedyr (menneske, homo sapiens), tinningbein

(temporale) 13,8 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), hjernekaske (neurocranium) 32,7 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), individ A, hjernekaske (neurocranium) 46,6 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), individ B, hjernekaske (neurocranium) 11,5 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), rørknokkel (ossa longa) 186 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), hoftebein (coxae) 4,9 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), hånd/fot (metapodial/phalanges) 6,4 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), brystvirvel/ribbein (vertebrae/costae) 13,2 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), ubestemt (indet.) 209,4 g. Ubestemt osteologisk materiale, ubestemt spongiosa (indet. spongiosa) 24,9 g. Pattedyr (pattedyr, mammalia), rørknokkel (ossa longa) 1,9 g.

Fnr: 305622. *Vekt:* 551,3 gram.

Datering: Romertid

Strukturnr: 305444 Funnførende steinpakning i sirkulær steinlagt grav 306250.

9) Osteologisk materiale (brent osteologisk) av bein.

Fragmenter av brente bein. Ukjent artsopphav.

Fnr: 305543. *Vekt:* 29,2 gram.

Datering: Romertid

Strukturnr: 305381 Funnførende lag i rund steinlagt grav 306254.

10) Osteologisk materiale (brent osteologisk) av bein.

Fragmenter av brente bein. Ukjent artsopphav.

Fnr: 305540. *Vekt:* 7,0 gram.

Datering: Romertid

Strukturnr: 304958 Rund steinlegging tilhørende steinlagt grav 306254.

11) Osteologisk materiale (brent osteologisk) av bein.

Fragmenter av brente bein. Ukjent artsopphav.

Fnr: 301360. *Vekt:* 4,5 gram.

Datering: Eldre jernalder

Løsfunn i røys.

12) Osteologisk materiale (brent osteologisk) av bein.

Fragmenter av brente bein. Ukjent artsopphav.

Fnr: 305513. *Vekt:* 1,4 gram.

Datering: Eldre jernalder

Løsfunn i røys.

13) Prøve (osteologisk dateringsprøve) av bein.

Dateringsprøve av humanosteologisk materiale. Datert ved Nasjonallaboratoriene for datering.

Labreferanse TRa-14521. Restmateriale magasinert på dette museumsnummer.

Fnr: 302360.

Datering: BP 1896+/-16 (TRa-14521)

Strukturnr: 306252 Primærgrav i gravrøys.

14) **Prøve** (osteologisk dateringsprøve) av bein.

Dateringsprøve av humanosteologisk materiale. Datert ved Nasjonallaboratoriene for datering. Labreferanse TRa-14519. Restmateriale magasinert på dette museumsnummer.

Fnr: 304931.

Datering: BP 1908+/-26 (TRa-14519)

Strukturnr: 306250 Sirkulær steinlagt grav.

15) **Prøve** (osteologisk dateringsprøve) av bein.

Dateringsprøve av humanosteologisk materiale. Subadultt individ. Datert ved Nasjonallaboratoriene for datering. Labreferanse TRa-15720. Restmateriale ventet fra laboratoriet.

Fnr: 306300.

Datering: BP 1902+/-14 (TRa-15720)

Strukturnr: 305444 Funnførende steinpakning i sirkulær steinlagt grav 306250.

16) **Prøve** (osteologisk dateringsprøve) av bein.

Dateringsprøve av humanosteologisk materiale. Voksnet individ. Datert ved Nasjonallaboratoriene for datering. Labreferanse TRa-15719. Restmateriale ventet fra laboratoriet.

Fnr: 306301.

Datering: BP 1896+/-13 (TRa-15719)

Strukturnr: 305444 Funnførende steinpakning i sirkulær steinlagt grav 306250.

17) **Prøve** (osteologisk dateringsprøve) av bein.

Dateringsprøve av osteologisk materiale. Datert ved Nasjonallaboratoriene for datering. Labreferanse TRa-14684. Intet restmateriale.

Fnr: 306279.

Datering: BP 1950+/-27 (TRa-14684)

Strukturnr: 304958 Rund steinlegning tilhørende grav 306254.

18) **Prøve** (trekullprøve) av trekull.

Dateringsprøve av trekull, Prunus/Sorbus. Datert ved Nasjonallaboratoriene for datering. Labreferanse TRa-14672. Restmateriale magasinert på dette museumsnummer.

Fnr: 305861.

Datering: BP 1963+/-14 (TRa-14672)

Strukturnr: 305692 Rund ytre steinlegning tilhørende grav 306250.

19) **Prøve** (trekullprøve) av trekull.

Dateringsprøve av trekull, Alnus sp. Datert ved Nasjonallaboratoriene for datering. Labreferanse TRa-14675. Restmateriale magasinert på dette museumsnummer.

Fnr: 304926.

Datering: BP 2348+/-13 (TRa-14675)

Strukturnr: 304873 Hellesamling

20) **Prøve** (trekullprøve) av trekull.

Dateringsprøve av trekull, Pinus sp. Datert ved Nasjonallaboratoriene for datering. Labreferanse TRa-

14674. Restmateriale kassert grunnet moderne resultat.

Fnr: 301317.

Datering: BP 125+/-15 (TRa-14674)

Strukturnr: 301296 Moderne brannlag.

21) **Prøve** (makrofossilprøve) av jord/trekull/bein.

Makrofossilprøve analysert av Annine S.A. Moltsen ved NOK. Inneholdt forkullet materiale og fragmenter av brente bein.

Fnr: 303699.

Datering: Romertid

Strukturnr: 302360 Beinførende lag i gravrøys.

22) **Prøve** (makrofossilprøve) av jord/trekull/bein/botanisk materiale.

Makrofossilprøve analysert av Annine S.A. Moltsen ved NOK. Inneholdt forkullet materiale, einer, bringebær, bygg og fragmenter av brente bein.

Fnr: 305512.

Datering: Romertid

Strukturnr: 305444 Funnførende steinpakning i sirkulær steinlagt grav 306250.

Funnomstendighet: I 2018 og 2019 gjennomførte NTNU Vitenskapsmuseet arkeologisk utgravning av to romertids gravrøys (Askeladden ID 18201) på lokaliteten Gyllan, gnr.225/1, 8, 16, i forbindelse med utbygning av E6 på parsellen Gyllan-Røskaft i Melhus kommune, Trøndelag. Under gravrøysene ble det oppdaget et førromersk gravfelt og et dyrkningslag. Lokalitetens totale undersøkte område var på 307,8 m² hvorav T28160 omfatter 177,6 m². Gravrøysene og gravfeltet under ble undersøkt etter single context-metoden, mens dyrkningslaget ble undersøkt ved maskinell flateavdekking. T28160 omfatter en gravrøys (Askeladden ID 18201-1) og to runde steinlagte romertidsgraver. Datering ble gjort på humanosteologisk materiale fra gravkontekstene samt trekull fra utvalgte konstruksjonselementer. Gravrøysen hadde en diameter på 16 m. I selve gravrøysen ble det påvist én enkelt gravlegningshendelse av to individer, en pilspiss og fragmenter av en kam. I den ene av de to steinlagte gravene ble det også påvist to individer samt en krøllnål, to jernringer og fragmenter av en kam. De steinlagte gravene følger samme form som det førromerske gravfeltet under til tross for et oppbrudd i bruken av lokaliteten på flere hundre år. Lokaliteten omfatter også T28161 (gravrøys 18201-2) og T28162 (førromersk gravfelt og dyrkningslag). Feltledere: Astrid Kviseth og Michael A. James. Prosjektleder: Merete Moe Henriksen.

Kartreferanse/-koordinater: Projeksjon: EU89-UTM; Sone 32, N: 6996548, Ø: 562946.

LokalitetsID: 18201.

Innberetning/litteratur:

Gustavsson, R. & Storå, J., Osteologisk analys av brända ben från Gyllan, Melhus kommun i Trøndelag fylke. OFL Rapport 2020:2, Stockholms universitet./

Moltsen, A. S. A., Makrofossilanalyser fra Gyllan, Melhus kommune - E6 Melhus-prosjektet. NOK-rapport nr.05-2020.

Macphail, R. I., Gyllan, Melhus municipality, Trøndelag County, Norway; Soil Micromorphology.

Kviseth, A., James, M. A. & Henriksen, M. M., Arkeologisk undersøkelse av gravrøyser og gravanlegg, Gyllan, Melhus kommune, Trøndelag.

Funnet av: Michael Aravinthan James.

Funnår: 2018-2019.

Litteratur: Schetelig, H.1913: Den førromerske jernalder i Norge. Oldtiden III, 1913.

Katalogisert av: Michael Aravinthan James.

T28161/1-105

Gravfunn fra bronsealder/jernalder fra GYLLAN, av GYLLAN (225/1,8,16), MELHUS K., TRØNDELAG.

1) **Kjel** (østlandskjel) av bronse. *Antall fragmenter:* 210

Østlandskjel av typen Sau, lik R. 352. Funnsted var i toppen av en gravrøys datert til romertid. Kjelen hadde et stort innhold av brente bein, og har vært brukt som gravurne for en dobbeltbegravelse med to individer. Selve bronsekjelen er rundbuket, med markert munningskrage. Den bærer preg av å være godt brukt forut for gravleggelsen, i form av å være lappet med forsterkende plater som er festet med små nagler. Kjelen er svært skjør, og bærer preg av å ha båret vekten av stein over lang tid. Sidene har kollapset inn mot midten, noe som ble ytterligere forsterket da massene i kjelen ble fjernet. Kjelen fremstår dermed som oval, på tross av å ha vært rund. Én av sidene, hvor veggen er bevart opp til og med munningskragen, sitter fortsatt sammen med bunnen. Motstående side har løsnet mellom bunn og sidekant, og holdes i stor grad sammen av ytre stabilisering. Flere biter av sidene har falt av kjelen. Til sammen rundt 200 fragmenter er tilknyttet kjelen, og disse varierer i størrelse mellom noen få millimeter, opp mot 10 cm lengde og bredde. På den ene kortsiden av kjelen, inn mot kjelveggen, var en uidentifisert svart organisk masse. Det var til sammen om lag 1100 gram brente bein i kjelen. I tillegg var det en jernnagle, og to bjørneklør. Under bunnen var et stort stykke never (T28161:2) Nåværende største lengde for kjelen er 38 cm, mens største nåværende bredde er 26 cm. Nåværende høyde er 9,5 cm. Bunnen, som viser tegn på en rund form, antyder at opprinnelig diameter for bunnen kan ha vært rundt 20 cm. Veggene i kjelen er svært tynne, med tykkelse på 1-2 mm. Munningskanten er noe tykkere, på om lag 3-4 mm.

Fnr: 301150.

Mål: B: 26,0 cm. T: 0,2 cm. H: 9,5 cm. Stl: 38,0 cm.

Datering: Romertid

Strukturnr: 301117 Helledekket gravkontekst i gravrøys.

2) **Annet organisk materiale** av never.

Stykke av never under bunnen av bronsekjele T28161:1.

Datering: Romertid

Strukturnr: 301117 Helledekket gravkontekst i gravrøys.

3) **Bjørneklo** av bein. *Antall:* 2.

To bjørneklør, fra bronsekjele T28161:1. Én er tilnærmet hel, mens den andre mangler topp. Funnet blant brente bein i mekanisk lag 3, ved tømning av kjelen.

Mål: Tilnærmet hel klo: Stl: 2,6 cm. St.b.1,8 cm. Fragment: Stl:1,8 cm. Stb: 1 cm

Datering: Romertid

Strukturnr: 301150 Bronsekjele i romertidsgrav (ID 301117).

4) **Bjørneklo** av bein.

Tilnærmet komplett bjørneklo funnet i bronsekjele T28161:1.

Mål: L: 1,8 cm. B: 1,2 cm. T: 0,8 cm.

Datering: Romertid

Strukturnr: 301150 Bronsekjele i romertidsgrav (ID 301117).

5) **Bjørneklo** av bein.

Tilnærmet komplett bjørneklo funnet i bronsekjele T28161:1.

Mål: L: 3,1 cm. B: 1,7 cm. T: 0,8 cm.

Datering: Romertid

Strukturnr: 301150 Bronsekjele i romertidsgrav (ID 301117).

6) **Bjørneklo** av bein.

Fragment av bjørneklo, funnet blant bein i mekanisk lag 4, ved tømning av bronsekjele T28161:1.

Mål: L: 0,7 cm. B: 0,4 cm. T: 0,2 cm.

Datering: Romertid

Strukturnr: 301150 Bronsekjele i romertidsgrav (ID 301117).

7) **Leirkar** av keramikk.

Skår av brungrått grovt gods. Typen leirkar, eller delen av karet, kunne ikke bestemmes basert på den begrensede størrelsen på skåret. Funnet blant brente bein i bronsekjele T28161:1.

Datering: Romertid

Strukturnr: 301150 Bronsekjele i romertidsgrav (ID 301117).

8) **Nagle** av jern.

Nagle av jern, funnet i bronsekjele T28161:1.

Datering: Romertid

Strukturnr: 301150 Bronsekjele i romertidsgrav (ID 301117).

9) **Osteologisk materiale** (brent humanosteologisk) av bein.

Brent osteologisk materiale av hovedsakelig humant opphav. Materialet ble undersøkt i detalj ved OFL, Stockholms universitet. Det ble påvist to voksne individer i materialet, en kvinne og en mulig mann. Beinmaterialet oppviser betydelig sekundær misfarging fra bronsekjelen. Lag 1 (16,8 g): Pattedyr (menneske, homo sapiens), hjernekasse (neurocranium) 0,4 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), ribbein (costae) 1,9 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), lendevirvel (vertebrae lumbales) 0,4 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), ryggvirvel (vertebrae) 0,1 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), overarmsbein (humerus) 7,6 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), rørbeinsknoke (ossa longa) 1,8 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), spongiosa (spongiosa) 0,6 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), ubestemt (indet.) 4,0 g. Lag 2 (94,9 g): Pattedyr (menneske, homo sapiens), hjernekasse (neurocranium) 8,3 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), issebein (parietale) 0,9 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), atlasvirvel (atlas) 0,4 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), tappvirvel (axis) 4,5 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), brystvirvel (vertebrae thoracales) 2,8 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), lendevirvel (vertebrae lumbales) 10,3 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), ryggvirvel (vertebrae) 1,0 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), brystbein (sternum) 0,8 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), ribbein (costae) 1,8 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), hoftebein (coxae) 3,1 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), fingerbein (phalanges 1 manus) 0,7 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), tåbein (phalanges 1 pedis) 0,6 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), leggbein (fibula) 4,3 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), skinnebein (tibia) 8,5 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), rørknokke (ossa longa) 21,3 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), ubestemt (indet.) 25,6 g. Lag 3 (214,3 g): Pattedyr (menneske, homo sapiens), tinningbein (temporale) 2,3 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), hjernekasse (neurocranium) 23,3 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), ansiktskranium (viscerocranium) 0,1 g.

Pattedyr (menneske, homo sapiens), ganebein (palatinum) 0,3 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), underkjeve (mandibula) 5,0 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), overkjeve (maxilla) 0,1 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), tannemalje (dens) 0,1 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), atlasvirvel (atlas) 0,7 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), halsvirvel (vertebrae cervicales) 1,4 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), brystvirvel (vertebrae thoracales) 6,5 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), lendevirvel (vertebrae lumbales) 6,9 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), ryggvirvel (vertebrae) 9,3 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), ribbein (costae) 8,4 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), skulderblad (scapula) 5,1 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), korsbein (sacrum) 0,5 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), hoftebein (coxae) 8,9 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), hakebein (hamatum) 0,3 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), båtbein (scaphoideum) 0,3 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), fingerbein (phalanges manus) 1,3 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), båtbein (naviculare) 1,7 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), mellomfotbein (metatarsale) 3,5 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), tåbein (phalanges pedis) 0,3 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), hånd-/fotrotsbein (carpus/tarsus) 2,2 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), hånd/fot (metapodial) 5,7 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), overarmsbein (humerus) 4,5 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), spolebein (radius) 0,7 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), lårbein (femur) 6,9 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), skinnebein (tibia) 20,1 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), leggbein (fibula) 1,4 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), rørknokkel (ossa longa) 44,1 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), spongiosa (spongiosa) 10,3 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), ubestemt (indet.) 32,1 g. Lag 4 (178,3 g): Pattedyr (menneske, homo sapiens), tinningbein (temporale) 1,9 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), bakhodebein (occipitale) 1,0 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), kilebein (sphenoidale) 0,8 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), hjernekasse (neurocranium) 9,3 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), kinnbein (zygomaticum) 0,8 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), tenner (dens) 0,2 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), halsvirvel (vertebrae cervicales) 1,4 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), brystvirvel (vertebrae thoracales) 3,2 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), lendevirvel (vertebrae lumbales) 12,9 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), ryggvirvel (vertebrae) 2,8 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), ribbein (costae) 7,8 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), kragebein (clavicula) 1,5 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), hoftebein (coxae) 35,7 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), mellomhåndsbein (metacarpale) 1,0 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), hånd/fot (metapodial) 5,4 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), hånd-/fotrotsbein (carpus/tarsus) 0,1 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), fingerbein (phalanges manus) 0,4 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), tåbein (phalanges pedis) 0,6 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), albuebein (ulna) 2,1 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), lårbein (femur) 6,5 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), skinnebein (tibia) 12,7 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), rørknokkel (ossa longa) 29,9 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), ubestemt (indet.) 40,2 g. Pattedyr (pattedyr, mammalia), halebein (vertebrae coccygis) 0,1 g. Lag 5 (265,2 g): Pattedyr (menneske, homo sapiens), tinningbein (temporale) 2,3 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), issebein (parietale) 8,0 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), hjernekasse (neurocranium) 23,4 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), ansiktskranium (viscerocranium) 2,5 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), underkjeve (mandibula) 4,6 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), atlasvirvel (atlas) 0,5 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), brystvirvel (vertebrae thoracales) 8,0 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), lendevirvel (vertebrae lumbales) 6,1 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), ryggvirvel (vertebrae) 16,2 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), ribbein (costae) 18,8 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), hoftebein (coxae) 16,3 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), hånd/fot (metapodial) 4,5 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), båtbein (scaphoideum) 0,6 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), fotrotsbein (tarsus) 1,9 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), fingerbein (phalanges manus) 0,3 g. Pattedyr (menneske,

homo sapiens), tåbein (phalanges pedis) 0,1 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), overarmsbein (humerus) 2,7 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), albuebein (ulna) 0,3 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), lårbein (femur) 6,3 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), skinnebein (tibia) 3,2 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), leggbein (fibula) 4,7 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), rørknokkel (ossa longa) 75,1 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), ubestemt (indet.) 58,6 g. Ubestemt dyr, falang 3 (phalanges 3) 0,1 g. Utenfor kjel (83,3 g): Pattedyr (menneske, homo sapiens), pannebein (frontale) 2,9 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), hjernekaske (neurocranium) 8,9 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), hodeskalle (cranium) 1,1 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), tenner (dens) 0,2 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), brystvirvel (vertebrae thoracales) 8,7 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), ryggvirvel (vertebrae) 3,6 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), ribbein (costae) 2,7 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), albuebein (ulna) 9,2 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), rørknokkel (ossa longa) 33,2 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), ubestemt (indet.) 12,8 g.

Vekt: 852,8 gram.

Datering: Romertid

Strukturnr: 301150 Bronsekjel

10) **Osteologisk materiale** (brent humanosteologisk) av bein.

Brent osteologisk materiale av hovedsakelig humant opphav. Fra mekanisk utgravningslag 6 (bunn) av T28161:1. Undersøkt gjennom foto ved OFL, Stockholms universitet.

Vekt: 232,7 gram.

Datering: Romertid

Strukturnr: 301150 Bronsekjel

11) **Annet organisk materiale** .

Organisk materiale fra mekanisk lag 6 (bunn) av bronsekjele T28161:1.

Strukturnr: 301150 Bronsekjel

12) **Bjørneklo** av bein. *Antall fragmenter:* 2

Deler av bjørneklo, funnet under helle ID 301361, i romertidsdatert røys. Funnet løst blant elvestein, men må antas å være tilknyttet samme hendelse som klørne i bronsekjele T28161:1.

Fnr: 301377.

Mål: *L:* 2,0 cm. *B:* 1,4 cm. *T:* 0,6 cm.

Datering: Romertid

Strukturnr: 30002 Romertidsrøys

13) **Bjørneklo** av bein.

Tilnærmet komplett bjørneklo, funnet under helle ID 301361, i romertidsdatert røys. Funnet løst blant elvestein under grav ID 301117, men må antas å være tilknyttet samme hendelse som klørne i bronsekjele T28161:1.

Fnr: 301704.

Mål: *L:* 2,0 cm. *B:* 1,2 cm. *T:* 0,5 cm.

Datering: Romertid

Strukturnr: 30002 Romertidsrøys

14) Bjørneklo av bein.

Tilnærmet komplett bjørneklo, funnet blant elvestein under grav ID 301117, i romertidsdatert røys. Funnet løst blant elvestein, men må antas å være tilknyttet samme hendelse som klørne i bronsekjele T28161:1.

Mål: L: 2,0 cm. B: 1,2 cm. T: 0,5 cm.

Datering: Romertid

Strukturnr: 30002 Romertidsrøys

15) Bjørneklo av bein.

Tilnærmet komplett bjørneklo, funnet blant elvestein under grav ID 301117, i romertidsdatert røys. Funnet løst blant elvestein, men må antas å være tilknyttet samme hendelse som klørne i bronsekjele T28161:1.

Fnr: 301658.

Mål: L: 2,7 cm. B: 1,5 cm. T: 0,7 cm.

Datering: Romertid

Strukturnr: 30002 Romertidsrøys

16) Bjørneklo av bein. *Antall:* 2.

To bjørneklør, hvor den ene er tilnærmet komplett, mens den andre har om lag halvparten bevart. Funnet blant elvestein under grav ID 301117, i romertidsdatert røys. Funnet løst blant elvestein, men må antas å være tilknyttet samme hendelse som klørne i bronsekjele T28161:1.

Fnr: 305303.

Mål: Hel klo: L: 3,4 cm. B: 1,9 cm. T: 1,8 cm. Halv klo: L: 1,7 cm. B: 1,4 cm. T: 0,4 cm.

Datering: Romertid

Strukturnr: 30002 Romertidsrøys

17) Bjørneklo av bein. *Antall fragmenter:* 2

Tilnærmet komplett bjørneklo, men i to biter, funnet blant elvestein under grav ID 301117, i romertidsdatert røys. Funnet løst blant elvestein, men må antas å være tilknyttet samme hendelse som klørne i bronsekjele T28161:1.

Fnr: 301655.

Mål: L: 2,5 cm. B: 1,6 cm. T: 0,7 cm.

Datering: Romertid

Strukturnr: 30002 Romertidsrøys

18) Bjørneklo av bein.

Tilnærmet komplett bjørneklo, funnet blant elvestein under grav ID 301117, i romertidsdatert røys. Funnet løst blant elvestein, men må antas å være tilknyttet samme hendelse som klørne i bronsekjele T28161:1.

Fnr: 301654.

Mål: L: 2,9 cm. B: 1,5 cm. T: 0,7 cm.

Datering: Romertid

Strukturnr: 30002 Romertidsrøys

19) Bjørneklo av bein.

Tilnærmet komplett bjørneklo, funnet blant elvestein under grav ID 301117, i romertidsdatert røys. Funnet løst blant elvestein, men må antas å være tilknyttet samme hendelse som klørne i bronsekleje T28161:1.

Fnr: 301656.

Mål: L: 2,5 cm. B: 1,4 cm. T: 0,5 cm.

Datering: Romertid

Strukturnr: 30002 Romertidsrøys

20) Beslag (kantbeslag) av jern.

Biter av jernbeslag, funnet sammen med brente bein i sekundærgrav i toppen av gravrøys. Utgjøres av til sammen 63 biter av varierende størrelse, hvor de største har en lengde på 7 cm, mens de minste er rundt 5 mm lange. Et flertall av de større bitene har en langsgående brett, og har da en bredde på mellom 1 og 1,5 cm. Flere biter har små nagler av kobberlegering som føyer sammen de to delene av brettet. En bit har også et tydelig skjøt mellom to små jernplater, føyd sammen med nagler. Flere biter har en svakt buet form, men det er noe uklart hvorvidt dette er opprinnelig form, eller et resultat av påført vekt fra overliggende stein. Enkelte biter har korrodert slik at flere fragmenter sitter sammen. Biter av brente bein har også grunnet korrosjon blitt sittende fast på flere av bitene. En av de mindre bitene har et hull på 5 mm i diameter. Trolig har bitene sammen utgjort et lengre beslag. Brettet med tilhørende nagler kan tyde på at de tynne jernplatene kan ha vært festet rundt kanten på et kar, brukt som gravbeholder for det brente beinmaterialet.

Fnr: 300384. *Vekt:* 77,3 gram.

Datering: Romertid

Strukturnr: 300660 Sekundærgrav

21) Osteologisk materiale (brent humanosteologisk) av bein.

Brent osteologisk materiale av hovedsakelig humant opphav. Materialet ble delvis grunnleggende undersøkt ved OFL, Stockholms universitet. En voksen kvinne ble påvist i materialet. "Varierat material, fragment från rörben, ryggrad, kranium, tandfragment, hand/fot. Flera rörben med cortex C- adult storlek. Inga metafysytor observerade. Tre fragment av den distala leden av överarmsbenet vilket ger en ålder högre än c. 16 år. Ett kraniefragment – os temporale – processus mastoideus antyder kvinnligt kön (Grad 2-3). Ett fragment vid glabella uppvisar också en morfologi närmast kvinnlig form (Grad 1-2) – dock osäker bedömning. Flera kraniefragment kluvna i diploe. Flera (c.10 st) tunna skalltaksfragment – diploe svårbedömt. Ålder bedömd till vuxen individ. Ett fragment av horn från får/get. Troligen från ungt djur. Några andra fragment av rörben kommer eventuellt från däggdjur, men detta är inte säkert bedömt." Sammendrag fra OFL Rapport 2020:2, Stockholms Universitet 2020.

Fnr: 301377. *Vekt:* 555,2 gram.

Strukturnr: 300660 Sekundærgrav

22) Øks (ubestemt skafthulløks) av bergart.

Fragmentarisk skafthulløks av grå bergart. Formen kan se ut som R. 28, men noe usikkert da øksa ikke er komplett. Øksen er brukket midt over skafthullet, hvor bruddflaten så skråner oppover i retning eggen på røysa. Nakkepartiet på øksa mangler. Den bevarte delen av skafthullet tilsier at skafthullet er plassert noe skjevt på øksa, med om lag 2 cm avstand mellom skafthull og smalside på venstre side, og antatt avstand på om lag 3 cm på høyre side. Øksa har flat underside, mens overside

og smalsider er noe avrundet. Øksa har en kraftig avskalling på oversiden mot eggen, hvor en liten bit av oversiden mangler. Baksiden, fra skafthull til om lag 7 cm fra eggen, har også avskalling, hvor den slipte overflaten mangler. Øvrige deler er glattslipt, mens deler av oversiden er noe ruere, noe som trolig skyldes en lettere avskalling. Eggen har tydelige knusningsspor. Bevert lengde er 14,8 cm. Anslått bredde ved skafthullet er mellom 6,5 og 7 cm.

Fnr: 301474.

Mål: *L:* 14,8 cm. *B:* 7,0 cm. *T:* 5,5 cm.

Strukturnr: 303563 Elvesteinsrøys

23) Osteologisk materiale (brent humanosteologisk) av bein.

Brent osteologisk materiale av hovedsakelig humant opphav. Undersøkt i detalj ved OFL, Stockholms universitet. To individer ble påvist i materialet, et voksent individ og et subadultt individ. Pattedyr (menneske, homo sapiens), tinningbein (temporale) 5,8 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), hjernekasse (neurocranium) 17,4 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), subadultt individ, hjernekasse (neurocranium) 1,1 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), underkjeve (mandibula) 0,5 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), overkjeve (maxilia) 1,0 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), lendevirvel (vertebrae lumbales) 5,8 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), ryggvirvel (vertebrae) 0,2 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), atlasvirvel (atlas) 0,6 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), ribbein (costae) 5,2 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), mellomhåndknokkel (metacarpale) 0,6 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), hånd/fot (metapodial/phalanges) 1,1 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), fingerbein (phalanges) 0,4 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), båtbein (scaphoideum) 0,5 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), hoftebein (coxae) 4,9 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), leggbein (fibula) 0,8 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), albuebein (ulna) 4,5 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), rørknokkel (ossa longa) 53,3 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), spongiosa (spongiosa) 10,3 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), ubestemt (indet.) 17,2 g. Pattedyr (pattedyr, mammalia), ubestemt (indet.) 3,3 g.

Fnr: 301377. *Vekt:* 134,5 gram.

Datering: Romertid

Strukturnr: 301361 Sekundærgrav

24) Osteologisk materiale (brent humanosteologisk) av bein.

Brent osteologisk materiale av humant opphav. Undersøkt i detalj ved OFL, Stockholms universitet. Ett voksent/eldre voksent individ ble påvist i materialet gjennom morfologiske trekk på kraniefragmenter. Pattedyr (menneske, homo sapiens), tinningbein (temporale) 1,1 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), hjernekasse (neurocranium) 21,7 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), ribbein (costae) 0,7 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), ubestemt ryggvirvel (vertebrae indet.) 0,8 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), skinnebein (tibia) 7,5 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), overarmsbein (humerus) 3,6 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), spolebein (radius) 0,8 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), albuebein (ulna) 0,7 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), rørknokkel (ossa longa) 58,8 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), hånd/fot (metapodial) 1,4 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), hånd/fot (metapodial/phalanges) 0,2 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), ankelbein (talus) 1,2 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), spongiosa (spongiosa) 2,7 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), ubestemt (indet.) 39,7 g.

Fnr: 300584. *Vekt:* 140,9 gram.

Datering: Yngre romertid

Strukturnr: 300303 Sekundærgrav

25) Osteologisk materiale (brent humanosteologisk) av bein.

Brent osteologisk materiale av humant opphav. Undersøkt i detalj ved OFL, Stockholms universitet. Ett individ ble påvist i materialet. Fra morfologiske trekk på rørbeinsfragmenter og ett skinnbeinsfragment aldersbestemmes individet til over 16-23 år. Ett ubestemt fragment har sekundære osteofytter eller porøsitet, noe som kan indikere en skade under leges. Pattedyr (menneske, homo sapiens), hjernekasse (neurocranium) 0,9 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), underkjeve (mandibula) 0,3 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), skinnbein (tibia) 23,7 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), lårbein (femur) 8,4 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), albuebein (ulna) 1,0 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), rørknokkel (ossa longa) 16,9 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), ubestemt (indet.) fragment med sekundære osteofytter eller porøsitet, 0,9 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), ubestemt (indet.) 2,8 g.

Vekt: 55 gram.

Datering: Romertid

Strukturnr: 301096 Sekundærgrav

26) Osteologisk materiale (brent osteologisk) av bein.

Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.

Fnr: 301440. *Vekt:* 89,7 gram.

Datering: Romertid

Strukturnr: 301432 Sekundærgrav

27) Osteologisk materiale (brent osteologisk) av bein.

Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.

Fnr: 301560. *Vekt:* 8,8 gram.

Datering: Romertid

Strukturnr: 301554 Grav

28) Osteologisk materiale (brent osteologisk) av bein.

Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.

Vekt: 24,7 gram.

Datering: Romertid

Strukturnr: 301659 Grav

29) Osteologisk materiale (brent osteologisk) av bein.

Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.

Fnr: 301495. *Vekt:* 11,1 gram.

Datering: Romertid

Strukturnr: 301478 Sekundærgrav

30) Osteologisk materiale (brent osteologisk) av bein.

Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.

Fnr: 1648. *Vekt:* 4 gram.

Datering: Romertid

Strukturnr: 301595 Brannlag

31) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.
Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.
Vekt: 35,7 gram.
Datering: Romertid
Strukturnr: 301595 Brannlag

32) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.
Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.
Vekt: 74,2 gram.
Datering: Romertid
Strukturnr: 306304 Funninnsamlingsområde under T28161:1.

33) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.
Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.
Vekt: 16,8 gram.
Datering: Romertid
Strukturnr: 301892 Steinlag

34) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.
Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.
Vekt: 17,6 gram.
Datering: Romertid
Strukturnr: 301117 Funninnsamlingsområde rundt T28161:1.

35) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.
Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.
Vekt: 8,6 gram.
Strukturnr: 301539 Hellesamling

36) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.
Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.
Vekt: 44,5 gram.
Strukturnr: 301690 Funninnsamlingsområde

37) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.
Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.
Fnr: 301748. *Vekt:* 9,8 gram.
Løsfunn i røys.

38) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.
Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.
Fnr: 301797. *Vekt:* 1,3 gram.
Løsfunn i røys.

39) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.
Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.
Fnr: 301576. *Vekt:* 11,8 gram.
Løsfunn i røys.

40) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.
Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.
Fnr: 301793. *Vekt:* 0,6 gram.
Løsfunn i røys.

41) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.
Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.
Fnr: 301496. *Vekt:* 11,4 gram.
Løsfunn i røys.

42) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.
Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.
Fnr: 301796. *Vekt:* 31 gram.
Løsfunn i røys.

43) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.
Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.
Fnr: 301794. *Vekt:* 3 gram.
Løsfunn i røys.

44) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.
Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.
Fnr: 301388. *Vekt:* 26,9 gram.
Løsfunn i røys.

45) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.
Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.
Fnr: 301476. *Vekt:* 1,2 gram.
Løsfunn i røys.

46) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.
Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.
Fnr: 301475. *Vekt:* 23,3 gram.
Løsfunn i røys.

47) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.
Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.
Fnr: 301375. *Vekt:* 3,5 gram.

Løsfunn i røys.

48) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.

Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.

Fnr: 301376. *Vekt:* 1,1 gram.

Løsfunn i røys.

49) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.

Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.

Fnr: 301516. *Vekt:* 1,2 gram.

Løsfunn i røys.

50) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.

Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.

Fnr: 301517. *Vekt:* 0,4 gram.

Løsfunn i røys.

51) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.

Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.

Fnr: 301563. *Vekt:* 0,7 gram.

Løsfunn i røys.

52) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.

Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.

Fnr: 301564. *Vekt:* 0,1 gram.

Løsfunn i røys.

53) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.

Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.

Fnr: 301593. *Vekt:* 3,4 gram.

Løsfunn i røys.

54) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.

Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.

Fnr: 301651. *Vekt:* 20,1 gram.

Løsfunn i røys.

55) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.

Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.

Fnr: 301652. *Vekt:* 13,4 gram.

Løsfunn i røys.

56) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.
Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.
Fnr: 301707. *Vekt:* 0,9 gram.
Løsfunn i røys.

57) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.
Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.
Fnr: 301505. *Vekt:* 2,5 gram.
Løsfunn i røys.

58) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.
Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.
Fnr: 301506. *Vekt:* 1,4 gram.
Løsfunn i røys.

59) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.
Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.
Fnr: 301509. *Vekt:* 42,6 gram.
Løsfunn i røys.

60) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.
Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.
Fnr: 301511. *Vekt:* 1,6 gram.
Løsfunn i røys.

61) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.
Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.
Fnr: 301512. *Vekt:* 3,8 gram.
Løsfunn i røys.

62) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.
Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.
Fnr: 301515. *Vekt:* 1,8 gram.
Løsfunn i røys.

63) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.
Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.
Fnr: 301653. *Vekt:* 29,3 gram.
Løsfunn i røys.

64) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.
Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.
Fnr: 301657. *Vekt:* 24,1 gram.

Løsfunn i røys.

65) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.
Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.
Fnr: 301705. Vekt: 17,0 gram.
Løsfunn i røys.

66) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.
Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.
Fnr: 301708. Vekt: 70,8 gram.
Løsfunn i røys.

67) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.
Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.
Fnr: 301709. Vekt: 11,9 gram.
Løsfunn i røys.

68) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.
Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.
Fnr: 301710. Vekt: 18,7 gram.
Løsfunn i røys.

69) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.
Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.
Fnr: 301757. Vekt: 4,4 gram.
Løsfunn i røys.

70) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.
Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.
Fnr: 301758. Vekt: 0,7 gram.
Løsfunn i røys.

71) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.
Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.
Fnr: 301759. Vekt: 0,7 gram.
Løsfunn i røys.

72) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.
Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.
Fnr: 301790. Vekt: 0,7 gram.
Løsfunn i røys.

73) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.
Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.
Fnr: 301791. *Vekt:* 1 gram.
Løsfunn i røys.

74) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.
Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.
Fnr: 301792. *Vekt:* 0,2 gram.
Løsfunn i røys.

75) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.
Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.
Fnr: 301135. *Vekt:* 1,5 gram.
Løsfunn i røys.

76) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.
Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.
Fnr: 301455. *Vekt:* 33 gram.
Løsfunn i røys.

77) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.
Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.
Fnr: 301501. *Vekt:* 1,7 gram.
Løsfunn i røys.

78) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.
Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.
Fnr: 301502. *Vekt:* 1,4 gram.
Løsfunn i røys.

79) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.
Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.
Fnr: 301504. *Vekt:* 0,4 gram.
Løsfunn i røys.

80) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.
Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.
Fnr: 301503. *Vekt:* 9 gram.
Løsfunn i røys.

81) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.
Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.

Fnr: 301711. *Vekt:* 0,3 gram.

Løsfunn i røys.

82) Osteologisk materiale (brent osteologisk) av bein.

Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.

Fnr: 301744. *Vekt:* 9 gram.

Løsfunn i røys.

83) Osteologisk materiale (brent osteologisk) av bein.

Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.

Fnr: 301745. *Vekt:* 3,1 gram.

Løsfunn i røys.

84) Osteologisk materiale (brent osteologisk) av bein.

Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.

Fnr: 301750. *Vekt:* 17,7 gram.

Løsfunn i røys.

85) Osteologisk materiale (brent osteologisk) av bein.

Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.

Fnr: 301751. *Vekt:* 5,8 gram.

Løsfunn i røys.

86) Osteologisk materiale (brent osteologisk) av bein.

Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.

Fnr: 301753. *Vekt:* 11,8 gram.

Løsfunn i røys.

87) Osteologisk materiale (brent osteologisk) av bein.

Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.

Fnr: 301756. *Vekt:* 4,5 gram.

Løsfunn i røys.

88) Osteologisk materiale (brent osteologisk) av bein.

Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.

Vekt: 65,1 gram.

Løsfunn i røys.

89) Prøve (neverprøve) av never.

Dateringsprøve av never. Datert ved Nasjonallaboratoriene for datering. Labreferanse TRa-14804.

Restmateriale magasinert på dette museumsnummer.

Fnr: 306282.

Datering: BP 1794+/-14 (TRa- 14804)

Strukturnr: 301150 Bronsekjel, under og rundt kjelen.

90) **Prøve** (neverprøve) av never.

Dateringsprøve av never. Datert ved Nasjonallaboratoriene for datering. Labreferanse TRa-14804. Restmateriale magasinert på dette museumsnummer.

Fnr: 306284.

Datering: BP 1842+/-14 (TRa-14806)

Strukturnr: 301150 Bunn av bronsekjel.

91) **Prøve** (neverprøve) av never.

Dateringsprøve av never. Datert ved Nasjonallaboratoriene for datering. Labreferanse TRa-14810. Restmateriale magasinert på dette museumsnummer.

Fnr: 306288.

Datering: BP 1608+/-14 (TRa-14810)

Strukturnr: 301150 Bronsekjel, mekanisk lag 2.

92) **Prøve** (neverprøve) av never.

Dateringsprøve av never. Datert ved Nasjonallaboratoriene for datering. Labreferanse TRa-14812. Restmateriale magasinert på dette museumsnummer.

Fnr: 306290.

Datering: BP 1809+/-19 (TRa-14812)

Strukturnr: 301150 Bronsekjel, mekanisk lag 3.

93) **Prøve** (neverprøve) av never.

Dateringsprøve av never. Datert ved Nasjonallaboratoriene for datering. Labreferanse TRa-14815. Restmateriale magasinert på dette museumsnummer.

Fnr: 306293.

Datering: BP 1749+/-15 (TRa-14815)

Strukturnr: 301150 Bronsekjel, mekanisk lag 4.

94) **Prøve** (osteologisk dateringsprøve) av bein.

Dateringsprøve av humanosteologisk materiale. Datert ved Nasjonallaboratoriene for datering. Labreferanse TRa-14701. Restmateriale magasinert på dette museumsnummer.

Fnr: 306281.

Datering: BP 1825+24/-23 (TRa-14701)

Strukturnr: 301150 Bronsekjel.

95) **Prøve** (osteologisk dateringsprøve) av bein.

Dateringsprøve av osteologisk materiale. Datert ved Nasjonallaboratoriene for datering. Labreferanse TRa-14686. Restmateriale magasinert på dette museumsnummer.

Fnr: 306262.

Datering: BP 1874+/-24 (TRa-14686)

Strukturnr: 301117 Helledekket gravkontekst i gravrøys.

96) **Prøve** (osteologisk dateringsprøve) av bein.

Dateringsprøve av humanosteologisk materiale. Datert ved Nasjonallaboratoriene for datering. Labreferanse TRa-14685. Restmateriale magasinert på dette museumsnummer.

Fnr: 306261.

Datering: BP 1841+/-23 (TRa-14685)

Strukturnr: 301096 Sekundærgrav

97) **Prøve** (osteologisk dateringsprøve) av bein.

Dateringsprøve av humanosteologisk materiale. Datert ved Nasjonallaboratoriene for datering. Labreferanse TRa-14699. Restmateriale magasinert på dette museumsnummer.

Fnr: 306280.

Datering: BP 1718+/-23 (TRa-14699)

Strukturnr: 300584 Sekundærgrav

98) **Prøve** (osteologisk dateringsprøve) av bein.

Dateringsprøve av humanosteologisk materiale. Datert ved Nasjonallaboratoriene for datering. Labreferanse TRa-14700. Restmateriale magasinert på dette museumsnummer.

Fnr: 306263.

Datering: BP 1866+/-27 (TRa-14700)

Strukturnr: 301361 Grav

99) **Prøve** (osteologisk dateringsprøve) av bein.

Dateringsprøve av osteologisk materiale. Datert ved Nasjonallaboratoriene for datering. Labreferanse TRa-14687. Restmateriale magasinert på dette museumsnummer.

Fnr: 306264.

Datering: BP 1785+/-24 (TRa-14687)

Strukturnr: 301432 Sekundærgrav

100) **Prøve** (osteologisk dateringsprøve) av bein.

Dateringsprøve av osteologisk materiale. Datert ved Nasjonallaboratoriene for datering. Labreferanse TRa-14688. Restmateriale magasinert på dette museumsnummer.

Fnr: 306265.

Datering: BP 1763+28/-27 (TRa-14688)

Strukturnr: 301478 Sekundærgrav

101) **Prøve** (osteologisk dateringsprøve) av bein.

Dateringsprøve av osteologisk materiale. Datert ved Nasjonallaboratoriene for datering. Labreferanse TRa-14689. Restmateriale magasinert på dette museumsnummer.

Fnr: 306266.

Datering: BP 2001+/-24 (TRa-14689)

Strukturnr: 301554 Grav

102) **Prøve** (osteologisk dateringsprøve) av bein.

Dateringsprøve av osteologisk materiale. Datert ved Nasjonallaboratoriene for datering.

Labreferanse TRa-14690. Restmateriale magasinert på dette museumsnummer.

Fnr: 306267.

Datering: BP 1999+/-29 (TRa-14690)

Strukturnr: 301659 Grav

103) **Prøve** (osteologisk dateringsprøve) av bein.

Dateringsprøve av humanosteologisk materiale. Datert ved Beta Analytic. Labreferanse Beta-500452.

Intet restmateriale..

Fnr: 400108.

Datering: BP 1790+/-30 (Beta-500452)

Strukturnr: 300660 Sekundærgrav

104) **Prøve** (trekullprøve) av trekull.

Dateringsprøve av trekull, Alnus/Betula sp. Datert ved Nasjonallaboratoriene for datering.

Labreferanse TRa-14666. Restmateriale magasinert på dette museumsnummer.

Fnr: 301630.

Datering: BP 1817+/-14 (TRa-14666)

Strukturnr: 301595 Brannlag

105) **Prøve** (makrofossilprøve) av jord/trekull/bein.

Makrofossilprøve analysert av Annine S.A Moltsen ved NOK. Inneholdt forkullet materiale og fragmenter av brente bein.

Fnr: 301631.

Datering: Romertid

Strukturnr: 301595 Brannlag

Funnomstendighet: I 2018 og 2019 gjennomførte NTNU Vitenskapsmuseet arkeologisk utgravning av to romertids gravrøyser (Askeladden ID 18201) på lokaliteten Gyllan, gnr.225/1, 8, 16 i forbindelse med utbygging av E6 på parsellen Gyllan-Røskaft i Melhus kommune, Trøndelag. Under gravrøysene ble det oppdaget et førromersk gravfelt og et dyrkningslag. Lokalitetens totale undersøkte område var på 307,8 m² hvorav T28161 omfatter 130,2 m². Gravrøysene og gravfeltet under ble undersøkt etter single context-metoden mens dyrkningslaget ble undersøkt ved maskinell flateavdekking. T28161 omfatter en romertids gravrøys (Askeladden ID 18201-2) med primærgrav, to graver og fire sekundærgraver. Dateringene ble gjort på humanosteologisk materiale fra gravkontekster samt trekull fra utvalgte konstruksjonselementer. Gravrøysen hadde en diameter på 15 m. Primærgraven til gravrøysen besto av en helledekket nedsatt bronsekjel (:1) som er brukt som gravurne. Det ble påvist to individ i kjelen. I tillegg ble det oppdaget 13 bjørneklør i og rundt bronsekjelen. Av videre gjenstandsfunn ble det i en av sekundærgravene ble det biter av et jernbeslag og det ble også funnet en skafthulløks blant elvesteinene i røyskonstruksjonen. Lokaliteten omfatter også T28160 (gravrøys 18201-1) og T28162 (førromersk gravfelt og dyrkningslag). Feltledere: Astrid Kviseth og Michael A. James. Prosjektleder: Merete Moe Henriksen.

Kartreferanse/-koordinater: Projeksjon: EU89-UTM; Sone 32, N: 6996548, Ø: 562946.

LokalitetsID: 18201.

Innberetning/litteratur:

Gustavsson, R. & Storå, J., Osteologisk analys av brända ben från Gyllan, Melhus kommun i Trøndelag fylke. OFL Rapport 2020:2, Stockholms universitet.

Moltsen, A. S. A., Makrofossilanalyser fra Gyllan, Melhus kommune - E6 Melhus-prosjektet. NOK-rapport nr.05-2020.

Macphail, R. I., Gyllan, Melhus municipality, Trøndelag County, Norway; Soil Micromorphology.

Kviseth, A., James, M. A. & Henriksen, M. M., Arkeologisk undersøkelse av gravrøyser og gravanlegg, Gyllan, Melhus kommune, Trøndelag.

Funnet av: Astrid Kviseth.

Funnår: 2018-2019.

Litteratur: Rygh, O.1885: Norske Oldsager. Cammermeyer.

Katalogisert av: Michael Aravinthan James.

Gravfunn fra bronsealder/jernalder fra GYLLAN, av GYLLAN (225/1,8,16), MELHUS K., TRØNDELAG.

1) Helleristningstein av grønnstein.

Helleristningsstein av grønnstein. Steinen var plassert med motivsiden opp, i toppen av dyrkningslag. Steinen lå omkranset av et område med gravkontekster fra førromersk jernalder, mens en gravrøys datert til romertid var anlagt over. Steinen hadde en noe ujevn form, med hovedsakelig glatte sider med avrundede kanter, foruten siden ovenfor båtfiguren, som fremstår som en mer ru bruddflate. Steinens bakside fremstår også noe grovere enn motivsiden. Steinens største lengde og bredde er 42 x 32 cm, med en tykkelse som varierer mellom 4 og 15 cm. Motivet er anlagt på en relativt jevn, men noe skrånende, flate, med en størrelse på 31 x 19 cm. Ristningen består av en båtfigur med mannskapsstreker, med en liten skålgrop over, og en tynn linje av mindre huggespor nedenfor båten. Huggesporene som utgjør figuren er en kombinasjon av huggemerker i ulik størrelse, fra 1 mm til 1 cm i diameter. Båtfiguren er risset inn ovenfor en buet naturlig rød utfelling i steinen.

Fnr: 302898.

Mål: *Stl:* 42,0 cm. *Stb:* 32,0 cm. *Stt:* 15,0 cm.

Strukturnr: 303534 Steinen lå delvis trykket ned i dyrkningslag ID 303534, men med hele motivsiden synlig.

2) Kvern (underligger) av grønnstein.

Underligger til skubbekvern, tilvirket av grønnstein. Underliggeren tilhører en gravkontekst fra førromersk jernalder, hvor masser med innslag av brente bein var deponert over deler av steinen. Underliggeren har en lengde på 30 cm, og en bredde på 21 cm. Tykkelsen på steinen varierer mellom 4 og 6 cm. Underliggeren har en noe ujevn avlang form, med ujevne smalsider. Deler av én av kortsidene utgjør en bruddflate, og er dermed mer ru. Undersiden til underliggeren er ujevn, og deler av de to langsidene stikker mer ut enn den øvrige undersiden, slik at det nærmest utgjør en liten ujevn plattform på hver side. Undersiden har ikke spor av bearbeiding. Oversiden er svakt konkav, med tydelig slipt midtparti langs steinens langside. Slipeflaten har en bredde på 11 cm, og går helt til kanten på én kortsid, og om lag 5 cm fra kanten på andre kortsid. Ytterkantene utenfor slipeflaten er relativt glatte, men synlig grovere enn slipeflaten.

Fnr: 302757.

Mål: *L:* 30,0 cm. *B:* 21,0 cm. *T:* 6,0 cm.

Datering: Førromersk jernalder

Strukturnr: 302730 Grav

3) Osteologisk materiale (brent osteologisk) av bein.

Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.

Fnr: 302756. *Vekt:* 21,5 gram.

Datering: Yngre bronsealder/førromersk jernalder

Strukturnr: 302730 Grav

4) Nagle av jern. *Gjenstandsdel:* Stamme. *Antall fragmenter:* 2

Fragmenter av jernnagle. Kun stammen og en mindre uidentifiserbar bit er bevart. Stammen er 3,2 cm lang, og har en tykkelse på 0,3 cm. Det mindre fragmentet har størrelse på 1 cm x 0,6 cm x 0,3 cm. *Vekt:* 0,9 g.

Fnr: 305009.

Mål: L: 3,2 cm. T: 0,3 cm.

Datering: Førromersk jernalder

Struktur: 303736 Rund steinlagt gravanlegg.

5) **Ildslagningsstein** (ildflint) av flint.

Mulig ildslagningsstein av flint. Steinen har en lengde på 4,5 cm, bredde på 4 cm, og tykkelse på 1 cm. Steinen har slagmerker på flere sider, men disse viser ikke tegn på systematisk tilvirkning med tanke på redskapsproduksjon. Størrelsen på steinen, og de spredte slagmerkene, tyder på ildslagningsstein.

Fnr: 303602.

Mål: L: 4,5 cm. B: 4,0 cm. T: 1,0 cm.

Datering: Yngre bronsealder/eldre jernalder

Struktur: 303489 Dyrkningslag

6) **Leirkar** (asbestkeramikk) av keramikk. *Antall fragmenter:* 3

Tre fragmenter av asbestkeramikk. Mulig randskår. Funnet i dyrkningslag under gravfelt.

Fnr: 305963.

Mål: Stl: 2,7 cm. Stb: 2,0 cm. Stt: 0,4 cm. Vekt: 5,2 gram.

Datering: Yngre bronsealder/eldre jernalder

Struktur: 305985 Dyrkningslag

7) **Osteologisk materiale** (brent humanosteologisk) av bein.

Brent osteologisk materiale av hovedsakelig humant opphav. Materialet ble delvis undersøkt i detalj ved OFL, Stockholms universitet. Ett eldre voksent individ ble påvist i materialet. Pattedyr (menneske, homo sapiens), tinningbein (temporale) 5,6 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), hjernekasse (neurocranium) 19,6 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), underkjeve (mandibula) 0,4 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), tannrot (dens) 0,5 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), ribbein (costae) 0,1 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), ryggvirvel (vertebrae) 0,3 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), kragebein (clavicula) 0,5 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), hånd/fot (metapodial) 0,3 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), hånd/fot (metapodial/phalanges) 0,1 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), fotrotsknokkel (tarsi) 0,4 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), fingerbein (phalanges) 0,9 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), skinnebein (tibia) 4,9 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), spolebein (radius) 0,2 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), rørknokkel (ossa longa) 66,3 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), spongiosa (spongiosa) 5,9 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), ubestemt (indet.) 162,4 g. Pattedyr (pattedyr, mammalia), rørknokkel (ossa longa) 1,1 g.

Vekt: 269,5 gram.

Datering: Yngre bronsealder/førromersk jernalder

Struktur: 302905 Bålmørje tilhørende gravanlegg 306298.

8) **Osteologisk materiale** (brent humanosteologisk) av bein.

Brent osteologisk materiale av humant opphav. Materialet ble delvis grunnleggende undersøkt ved OFL, Stockholms universitet. "Fragment av vuxen individ; mest rörben, flera olika element.

Kotfragment verkar saknas/vara ovanliga. Inga synliga metafysytor vilket antyder en vuxen individ.

Någre kraniefragment uppvisar en tjock dipoloe, Figur 21. Sannolikt är individen en äldre vuxen, dvs i

samma åldersspann som den i primärgraven. Inget säkert animalt." Sammenndrag fra OFL Rapport 2020:2, Stockholms Universitet 2020.

Vekt: 42,9 gram.

Datering: Førromersk jernalder

Strukturnr: 303189 Beindepot

9) Osteologisk materiale (brent humanosteologisk) av bein.

Brent osteologisk materiale av humant opphav. Materialet ble delvis grunnleggende undersøkt ved OFL, Stockholms universitet. Beinmaterialet var svært fragmentert, med rørbein som var hardt brente. Deler av beinmaterialet var forholdsvis sotfargede sammenlignet med andre kontekster. Hoveddelen av det identifiserte materialet er rørbeinsfragmenter. Et kraftigere rørbeinsfragment (trolig lårbain), samt noen andre rørbeinsfragmenter, antyder at individet har oppnådd fullvoksen kroppsstørrelse. Mange rørbeinsfragmenter har likevel tynnere cortex. Et fragment av overarmsbein antyder at det har vært en nylig sammenvoksing mellom epifyse og diafyse, noe som skjer ved 16-20 års alder. Et fragment med en sammenvokst distal leddoverflate av fibula gjør at alderen settes eldre enn 21 år. Trolig er individet altså en ung voksen. Tre deler av tannrøtter av tenner ble funnet i materialet. Kraniefragmenter er underrepresentert i materialet og det ble heller ikke påvist kjønnsindikerende fragmenter.

Vekt: 234,3 gram.

Datering: Førromersk jernalder

Strukturnr: 302183 Grav

10) Osteologisk materiale (brent humanosteologisk) av bein.

Brent osteologisk materiale av humant opphav. Materialet ble delvis grunnleggende undersøkt ved OFL, Stockholms universitet. Ett enkelt voksent individ ble påvist i konteksten. Tolkningen ble gjort med utgangspunkt i et fragment av nesebeinet som hadde vokst sammen med frontalbeinet, i tillegg til at ett virvelfragment hadde tegn på aldersrelaterte forandringer. Det kan dermed potensielt være snakk om et eldre voksent individ, men dette kan ikke slås fast sikkert. Øvrig beinmateriale inkluderte flere ulike rørbein, og biter av kranium.

Vekt: 320 gram.

Datering: Førromersk jernalder

Strukturnr: 302213 Grav

11) Osteologisk materiale (brent humanosteologisk) av bein.

Brent osteologisk materiale av humant opphav. Undersøkt i detalj ved OFL, Stockholms universitet. Ett "eldre" subadultt individ (infans II/juvenilis) påvist i materialet. Pattedyr (menneske, homo sapiens), hjernekasse (neurocranium) 4,6 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), brystvirvel/ribbein (vertebrae/costae) 0,8 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), hånd/fot (manus/pedis) 1,7 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), rørknokkel diafyser (ossa longa) 42,5 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), spongiosa (spongiosa) 1,0 g. Pattedyr (menneske, homo sapiens), ubestemt (indet.) 23,5 g.

Fnr: 302706. *Vekt:* 74,1 gram.

Datering: Yngre bronsealder/førromersk jernalder

Strukturnr: 302696 Grav

12) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.

Fragmenter av brente bein. Ukjent artsopphav.

Fnr: 302729. *Vekt:* 41,4 gram.

Datering: Førromersk jernalder

Strukturnr: 302707 Grav

13) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.

Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.

Fnr: 303488. *Vekt:* 32,9 gram.

Datering: Yngre bronsealder/førromersk jernalder

Strukturnr: 303399 Grav

14) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.

Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.

Vekt: 43,5 gram.

Datering: Førromersk jernalder

Strukturnr: 301734 Grav

15) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.

Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.

Fnr: 305379. *Vekt:* 8,1 gram.

Datering: Eldre jernalder

Strukturnr: 305358 Funnførende lag i rund steinlagt grav.

16) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.

Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.

Fnr: 306242. *Vekt:* 0,4 gram.

Datering: Eldre jernalder

Strukturnr: 304932 Mulig steinlagt grav.

17) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.

Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.

Vekt: 9,2 gram.

Datering: Førromersk jernalder

Strukturnr: 301927 Sekundærgrav

18) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.

Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.

Fnr: 302648. *Vekt:* 1 gram.

Strukturnr: 302437 Hesteskoformet steinlag.

19) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.

Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.

Fnr: 302649. *Vekt:* 1,3 gram.

Strukturnr: 302437 Hestekoformet steinlag.

20) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.

Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.

Fnr: 302771. *Vekt:* 3,5 gram.

Datering: Eldre jernalder

Strukturnr: 302437 Hestekoformet steinlag.

21) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.

Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.

Fnr: 302978. *Vekt:* 0,3 gram.

Datering: Eldre jernalder

Strukturnr: 302437 Hestekoformet steinlag.

22) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.

Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.

Fnr: 303374. *Vekt:* 0,2 gram.

Strukturnr: 303082 Kantkjede

23) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.

Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.

Vekt: 131,7 gram.

Strukturnr: 302007 Koksteinslag

24) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.

Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.

Vekt: 13,3 gram.

Strukturnr: 302257 Steinsamling

25) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.

Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.

Vekt: 103,5 gram.

Datering: Eldre jernalder

Strukturnr: 301798 Steinlag

26) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.

Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.

Fnr: 302246. *Vekt:* 4,4 gram.

Datering: Eldre jernalder

Strukturnr: 301760 Sotholdig lag

27) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.

Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.

Vekt: 6,8 gram.

Datering: Eldre jernalder

Strukturnr: 303148 Hellesamling

28) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.

Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.

Fnr: 303829. Vekt: 0,1 gram.

Datering: Jernalder

Strukturnr: 303614 Nedgravd steinpakning.

29) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.

Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.

Vekt: 19,8 gram.

Strukturnr: 301566 Steinbladet sand-/siltlag.

30) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.

Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.

Vekt: 36 gram.

Strukturnr: 302428 Overgangslag

31) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.

Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.

Fnr: 304085. Vekt: 0,8 gram.

Datering: Yngre bronsealder/eldre jernalder

Strukturnr: 304062 Nedgravning

32) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.

Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.

Fnr: 302976. Vekt: 0,9 gram.

Datering: Bronsealder/førromersk jernalder

Strukturnr: 302976 Dyrkningslag

33) **Osteologisk materiale** (brent osteologisk) av bein.

Fragmenter av brent osteologisk materiale. Ukjent artsopphav.

Fnr: 302977. Vekt: 0,2 gram.

Datering: Yngre bronsealder/førromersk jernalder

Strukturnr: 303534 Dyrkningslag

34) **Prøve** (osteologisk dateringsprøve) av bein.

Dateringsprøve av humanosteologisk materiale. Datert ved Nasjonallaboratoriene for datering.

Labreferanse TRa-14521. Restmateriale magasinert på dette museumsnummer.

Fnr: 306297.

Datering: BP 2493+/-20 (TRa-14521)

Strukturnr: 302905 Bålmørje tilhørende gravanlegg 306298.

35) **Prøve** (osteologisk dateringsprøve) av bein.

Dateringsprøve av humanosteologisk materiale. Datert ved Nasjonallaboratoriene for datering.

Labreferanse TRa-14893. Restmateriale magasinert på dette museumsnummer.

Fnr: 306294.

Datering: BP 2390+/-14 (TRa-14893)

Strukturnr: 303189 Beindepot

36) **Prøve** (osteologisk dateringsprøve) av bein.

Dateringsprøve av humanosteologisk materiale. Datert ved Nasjonallaboratoriene for datering.

Labreferanse TRa-14694. Restmateriale magasinert på dette museumsnummer.

Fnr: 306270.

Datering: BP 2392+/-28 (TRa-14694)

Strukturnr: 302696 Grav

37) **Prøve** (osteologisk dateringsprøve) av bein.

Dateringsprøve av humanosteologisk materiale. Datert ved Nasjonallaboratoriene for datering.

Labreferanse TRa-14693. Restmateriale magasinert på dette museumsnummer.

Fnr: 306260.

Datering: BP 2350+/-26 (TRa-14693)

Strukturnr: 302213 Grav

38) **Prøve** (osteologisk dateringsprøve) av bein.

Dateringsprøve av humanosteologisk materiale. Datert ved Beta Analytic. Labreferanse Beta-532171.

Restmateriale ventes.

Fnr: 700249.

Datering: BP 2340+/-30 (Beta-532171)

Strukturnr: 302213 Grav

39) **Prøve** (osteologisk dateringsprøve) av bein.

Dateringsprøve av humanosteologisk materiale. Datert ved Beta Analytic. Labreferanse Beta-532170.

Restmateriale ventes.

Fnr: 700247.

Datering: BP 2270+/-30 (Beta-532170)

Strukturnr: 302183 Grav

40) **Prøve** (osteologisk dateringsprøve) av bein.

Dateringsprøve av osteologisk materiale. Datert ved Nasjonallaboratoriene for datering.

Labreferanse TRa-14696. Restmateriale magasinert på dette museumsnummer.

Fnr: 306272.

Datering: BP 2409 +/-29 (TRa-14696)

Strukturnr: 302730 Grav

41) **Prøve** (osteologisk dateringsprøve) av bein.

Dateringsprøve av osteologisk materiale. Datert ved Nasjonallaboratoriene for datering.
Labreferanse TRa-14698. Restmateriale magasinert på dette museumsnummer.

Fnr: 306274.

Datering: BP 2429+/-29 (TRa--14698)

Strukturnr: 303399 Grav

42) **Prøve** (osteologisk dateringsprøve) av bein.

Dateringsprøve av osteologisk materiale. Datert ved Nasjonallaboratoriene for datering.
Labreferanse TRa-14682. Restmateriale magasinert på dette museumsnummer.

Fnr: 306241.

Datering: BP 2438+/-30 (TRa-14682)

Strukturnr: 303736 Rund steinlagt grav.

43) **Prøve** (osteologisk dateringsprøve) av bein.

Dateringsprøve av osteologisk materiale. Datert ved Nasjonallaboratoriene for datering.
Labreferanse TRa-14695. Restmateriale magasinert på dette museumsnummer.

Fnr: 306271.

Datering: BP 2336+/-26 (TRa-14695)

Strukturnr: 302707 Grav

44) **Prøve** (osteologisk dateringsprøve) av bein.

Dateringsprøve av osteologisk materiale. Datert ved Nasjonallaboratoriene for datering.
Labreferanse TRa-14697. Intet restmateriale.

Fnr: 306273.

Datering: BP 2348+29/-28 (TRa-14697)

Strukturnr: 303032 Kantkjede

45) **Prøve** (osteologisk dateringsprøve) av bein.

Dateringsprøve av osteologisk materiale. Datert ved Nasjonallaboratoriene for datering.
Labreferanse TRa-14691. Restmateriale magasinert på dette museumsnummer.

Fnr: 306268.

Datering: BP 2349+/-30 (TRa-14691)

Strukturnr: 301734 Grav

46) **Prøve** (osteologisk dateringsprøve) av bein.

Dateringsprøve av osteologisk materiale. Datert ved Nasjonallaboratoriene for datering.
Labreferanse TRa-14692. Restmateriale magasinert på dette museumsnummer.

Fnr: 306269.

Datering: BP 2164+/-26 (TRa-14692)

Strukturnr: 301927 Grav

47) **Prøve** (osteologisk dateringsprøve) av bein.

Dateringsprøve av osteologisk materiale. Datert ved Nasjonallaboratoriene for datering.

Labreferanse TRa-14683. Restmateriale magasinert på dette museumsnummer.

Fnr: 306277.

Datering: BP 2442+/-27 (TRa-14683)

Strukturnr: 305249 Steinlegning tilhørende grav 306258.

48) **Prøve** (trekullprøve) av trekull.

Dateringsprøve av trekull, Alnus/Betula. Datert ved Nasjonallaboratoriene for datering. Labreferanse

TRa-14681. Restmateriale magasinert på dette museumsnummer.

Fnr: 305248.

Datering: BP 2332+/-14 (TRa-14681)

Strukturnr: 304932 Grav/steinlegning

49) **Prøve** (trekullprøve) av trekull.

Dateringsprøve av trekull, Prunus/Sorbus. Datert ved Nasjonallaboratoriene for datering.

Labreferanse TRa-14671. Restmateriale magasinert på dette museumsnummer.

Fnr: 305309.

Datering: BP 2427+/-13 (TRa-14671)

Strukturnr: 304951 Grav/steinlegning

50) **Prøve** (trekullprøve) av trekull.

Dateringsprøve av trekull, Alnus/Betula. Datert ved Nasjonallaboratoriene for datering. Labreferanse

TRa-14669. Restmateriale magasinert på dette museumsnummer.

Fnr: 303611.

Datering: BP 2445+/-15 (TRa-14669)

Strukturnr: 303082 Kantkjede

51) **Prøve** (trekullprøve) av tre.

Dateringsprøve av trekull, Salix/Populus. Datert ved Nasjonallaboratoriene for datering.

Labreferanse TRa-14522. Restmateriale magasinert på dette museumsnummer.

Fnr: 303893.

Datering: BP 3249+/-20 (TRa-14522)

Strukturnr: 303832 Kokegrop

52) **Prøve** (trekullprøve) av trekull.

Dateringsprøve av trekull, Betula sp. Kvist/liten grein Datert ved Nasjonallaboratoriene for datering.

Labreferanse TRa-14675. Restmateriale magasinert på dette museumsnummer.

Fnr: 305590.

Datering: BP 2321+/-14 (TRa-14678)

Strukturnr: 305547 Kokegrop

53) **Prøve** (trekullprøve) av trekull.

Dateringsprøve av trekull, Salix/Populus. Datert ved Nasjonallaboratoriene for datering.

Labreferanse TRa-14677. Restmateriale magasinert på dette museumsnummer.

Fnr: 305925.

Datering: BP 3331+/-14 (TRa-14677)

Strukturnr: 305898 Kokegrop

54) **Prøve** (treprøve) av trekull.

Dateringsprøve av trekull, Salix/Populus. Datert ved Nasjonallaboratoriene for datering.

Labreferanse TRa-14670. Restmateriale magasinert på dette museumsnummer.

Fnr: 304083.

Datering: BP 3208+/-14 (TRa-14670)

Strukturnr: 304027 Kokegrop

55) **Prøve** (trekullprøve) av trekull.

Dateringsprøve av trekull, Ulnus. Datert ved Nasjonallaboratoriene for datering. Labreferanse TRa-14676. Restmateriale magasinert på dette museumsnummer.

Fnr: 305581.

Datering: BP 2465+/-15 (TRa-14676)

Strukturnr: 305591 Kokegrop

56) **Prøve** (trekullprøve) av trekull.

Dateringsprøve av trekull, Alnus/Betula sp. Datert ved Nasjonallaboratoriene for datering.

Labreferanse TRa-14668. Restmateriale magasinert på dette museumsnummer.

Fnr: 303237.

Datering: BP 2328+/-13 (TRa-14668)

Strukturnr: 303232 Dyrkningslag

57) **Prøve** (trekullprøve) av trekull.

Dateringsprøve av trekull, Alnus sp. Datert ved Nasjonallaboratoriene for datering. Labreferanse TRa-14679. Restmateriale magasinert på dette museumsnummer.

Fnr: 306235.

Datering: BP 2311+/-15 (TRa-14679)

Strukturnr: 305985 Dyrkningslag

58) **Prøve** (trekullprøve) av trekull.

Dateringsprøve av trekull, Betula sp. Datert ved Nasjonallaboratoriene for datering. Labreferanse TRa-14680. Restmateriale magasinert på dette museumsnummer.

Fnr: 306236.

Datering: BP 3421+/-15 (TRa-14680)

Strukturnr: 305985 Dyrkningslag

59) **Prøve** (trekullprøve) av trekull.

Dateringsprøve av trekull, Alnus sp. Datert ved Nasjonallaboratoriene for datering. Labreferanse TRa-14667. Restmateriale magasinert på dette museumsnummer.

Fnr: 302694.

Datering: BP 2351+/-16 (TRa-14667)

Strukturnr: 302650 Dyrkningslag

60) **Prøve** (trekullprøve) av trekull.

Dateringsprøve av trekull, Dicotyledon kvist. Datert ved Nasjonallaboratoriene for datering.

Labreferanse TRa-14673. Restmateriale magasinert på dette museumsnummer.

Fnr: 305964.

Datering: BP 2430+/-14 (TRa-14673)

Strukturnr: 305955 Dyrkningslag

61) **Prøve** (trekullprøve) av trekull.

Dateringsprøve av trekull. Datert ved Beta Analytic. Labreferanse Beta-500451. Intet restmateriale.

Fnr: 301019.

Datering: BP 3300+/-30 (Beta-500451)

Strukturnr: 300979 Dyrkningslag

62) **Prøve** (trekullprøve) av trekull.

Dateringsprøve av trekull. Datert ved Beta Analytic. Labreferanse Beta-500450. Intet restmateriale.

Fnr: 301003.

Datering: BP 2010+/-30 (Beta-500450)

Strukturnr: 300979 Dyrkningslag

63) **Prøve** (makrofossilprøve) av jord/trekull.

Makrofossilprøve analysert av Annine S.A Moltsen ved NOK. Inneholdt forkullet materiale.

Fnr: 305691.

Datering: Førromersk jernalder

Strukturnr: 305591 Kokegrop

64) **Prøve** (makrofossilprøve) av jord/trekull.

Makrofossilprøve analysert av Annine S.A Moltsen ved NOK. Inneholdt forkullet materiale.

Fnr: 306207.

Datering: Bonsealder/førromersk jernalder

Strukturnr: 305985 Dyrkningslag

65) **Prøve** (makrofossilprøve) av jord/trekull.

Makrofossilprøve analysert av Annine S.A Moltsen ved NOK. Inneholdt forkullet materiale.

Fnr: 306239.

Datering: Bronsealder/førromersk jernalder

Strukturnr: 305985 Dyrkningslag

66) **Prøve** (makrofossilprøve) av jord/trekull.

Makrofossilprøve analysert av Annine S.A Moltsen ved NOK. Inneholdt forkullet materiale.

Fnr: 305628.

Datering: Bronsealder/førromersk jernalder
Strukturnr: 303489 Dyrkningslag

67) **Prøve** (makrofossilprøve) av jord/trekull.
Makrofossilprøve analysert av Annine S.A Moltsen ved NOK. Inneholdt forkullet materiale.
Fnr: 305630.

Datering: Bronsealder/førromersk jernalder
Strukturnr: 303534 Dyrkningslag

68) **Prøve** (mikromorfologi) av jord.
Mikromorfologiprøve analysert av Richard I. Macphail, Institute of Archaeology, University College London.
Fnr: 306221.

Datering: Bronsealder/førromersk jernalder
Strukturnr: 305985 Dyrkningslag

69) **Prøve** (mikromorfologi) av jord.
Mikromorfologiprøve analysert av Richard I. Macphail, Institute of Archaeology, University College London.
Fnr: 306222.

Datering: Bronsealder/førromersk jernalder
Strukturnr: 305985 Dyrkningslag

70) **Prøve** (mikromorfologi) av jord.
Mikromorfologiprøve analysert av Richard I. Macphail, Institute of Archaeology, University College London.
Fnr: 306223.

Datering: Bronsealder/førromersk jernalder
Strukturnr: 305985 Dyrkningslag

71) **Prøve** (mikromorfologi) av jord.
Mikromorfologiprøve analysert av Richard I. Macphail, Institute of Archaeology, University College London.
Fnr: 306224.

Datering: Bronsealder/førromersk jernalder
Strukturnr: 305985 Dyrkningslag

72) **Prøve** (mikromorfologi) av jord.
Mikromorfologiprøve analysert av Richard I. Macphail, Institute of Archaeology, University College London.
Fnr: 305532.

Datering: Bronsealder/førromersk jernalder
Strukturnr: 303489 Dyrkningslag

73) **Prøve** (mikromorfologi) av jord.

Mikromorfologiprøve analysert av Richard I. Macphail, Institute of Archaeology, University College London.

Fnr: 305533.

Datering: Bronsealder/førromersk jernalder

Strukturnr: 303489 Dyrkningslag

74) **Prøve** (mikromorfologi) av jord.

Mikromorfologiprøve analysert av Richard I. Macphail, Institute of Archaeology, University College London.

Fnr: 305534.

Datering: Bronsealder/førromersk jernalder

Strukturnr: 303489 Dyrkningslag

75) **Prøve** (mikromorfologi) av jord.

Mikromorfologiprøve analysert av Richard I. Macphail, Institute of Archaeology, University College London.

Fnr: 305535.

Datering: Bronsealder/førromersk jernalder

Strukturnr: 303489 Dyrkningslag

Funnomstendighet: Arkeologisk utgravning I 2018 og 2019 gjennomførte NTNU Vitenskapsmuseet arkeologisk utgravning av to romertids gravrøys (Askeladden ID 18201) på lokaliteten Gyllan, gnr.225/1, 8, 16 i forbindelse med utbygning av E6 på parsellen Gylland-Røskaft i Melhus kommune, Trøndelag. Under gravrøysene ble det oppdaget et førromersk gravfelt og et dyrkningslag.

Lokalitetens totale undersøkte område var på 307,8 m². Gravrøysene og gravfeltet under ble undersøkt etter single context metoden mens dyrkningslaget ble undersøkt ved maskinell flateavdekking. T28162 omfatter gravfeltet og dyrkningslaget under romertidsrøysene. Gravfeltet omfatter 10 sikre gravkontekster og flere mulige. Datering ble gjort på osteologisk materiale og trekull fra gravkontekster, kokegroper, lag og dyrkningslag. Resultatene viser at dyrkningslaget strekker seg tilbake til eldre bronsealder mens lokalitetens bruksfase som gravfelt forekommer i yngre bronsealder/forromersk. Samtlige osteologiske funn er hardt brent og fragmentarisk. Én ristningstein (:1) med båtfigur med mannskapsstreker ble funnet omkranset av gravkontekster i toppen av dyrkningslaget under gravrøys 18201-2. Av potensielle gravgaver ble det funnet en skubbekvernsunderligger og en nagle i to av gravkonteksten. Lokaliteten omfatter også T28160 (gravrøys 18201-1) og T28161 (gravrøys 18201-2). Feltledere: Astrid Kviseth og Michael A. James. Prosjektleder: Merete Moe Henriksen

Kartreferanse/-koordinater: Projeksjon: EU89-UTM; Sone 32, N: 6996548, Ø: 562946.

LokalitetsID: 18201/216031/216035.

Innberetning/litteratur:

Kviseth, A., James, M. A. & Henriksen, M. M., Arkeologisk undersøkelse av gravrøyser og gravanlegg, Gyllan, Melhus kommune, Trøndelag.

Macphail, R. I., Gyllan, Melhus municipality, Trøndelag County, Norway; Soil Micromorphology.

Moltsen, A. S. A., Makrofossilanalyser fra Gyllan, Melhus kommune - E6 Melhus-prosjektet. NOK-rapport nr.05-2020.

Gustavsson, R. & Storå, J., Osteologisk analys av brända ben från Gyllan, Melhus kommun i Trøndelag fylke. OFL Rapport 2020:2, Stockholms universitet.

Funnet av: Michael Aravinthan James/Astrid Kviseth.

Funnår: 2018-2019.

Katalogisert av: Michael Aravinthan James.

Vedlegg 4: Dateringsprøver

Prøvenr.	Kontekst	Lab ID	Datert materiale	Datert BP	Kalibrert alder 1 sigma	Kalibrert alder 2 sigma
301003	303489 Lag	Beta- 500450	Trekull	2010 ± 30	-	92 BC-65 AD
301004	303489 Lag	Kassert	-	-	-	-
301019	303489 Lag	Beta- 500451	Trekull	3300 ± 30	-	1643-1504 BC
301095	301069 Lag	Kassert	-	-	-	-
301116	301096 Grav	Kassert	-	-	-	-
301317	301296 Lag	Tra- 14674	Trekull av furu (Pinus)	125 ± 15	1686-1927 AD	1682-1936 AD
301323	301117 Grav	Kassert	-	-	-	-
301370	301361 Grav	Kassert	-	-	-	-
301389	301361 Grav	Kassert	-	-	-	-
301514	-	Kassert	-	-	-	-
301630	301595 Lag	TRa- 14666	Trekull av or/bjørk (Alnus/Betula)	1815 ± 15	143-236 AD	135-239 AD
301747	302183	Beta- 532170	Brent bein	2270 ± 30	-	400-210 BC
302127	301798 Lag	Kassert	-	-	-	-
302208	301798 Lag	Kassert	-	-	-	-
302211	301798 Lag	Kassert	-	-	-	-
302244	302213	Beta- 532171	Brent bein	2340 ± 30	-	507-366 BC
302252	302007 Lag	Kassert	-	-	-	-
302255	302007 Lag	Kassert	-	-	-	-
302693	303534 Lag	Kassert	-	-	-	-

Prøvenr.	Kontekst	Lab ID	Datert materiale	Datert BP	Kalibrert alder 1 sigma	Kalibrert alder 2 sigma
302694	303534 Lag	TRa- 14667	Trekull av or (Alnus)	2350 ± 15	408-397 BC	427-386 BC
302695	303534 Lag	Kassert	-	-	-	-
303228	303082 Kantkjede	Kassert	-	-	-	-
303229	303082 Kantkjede	Kassert	-	-	-	-
303230	303082 Kantkjede	Kassert	-	-	-	-
303231	303082 Kantkjede	Kassert	-	-	-	-
303235	303534 Lag	Kassert	-	-	-	-
303236	303534 Lag	Kassert	-	-	-	-
303237	303534 Lag	TRa- 14668	Trekull av or/bjørk/hassel (Alnus/Betula/ Corylus)	2330 ± 15	402-393 BC	406-386 BC
303238	303534 Lag	Kassert	-	-	-	-
303240	303534 Lag	Kassert	-	-	-	-
303241	303534 Lag	Kassert	-	-	-	-
303375	303148 Lag	Kassert	-	-	-	-
303376	303148 Lag	Kassert	-	-	-	-
303377	303148 Lag	Kassert	-	-	-	-
303378	303148 Lag	Kassert	-	-	-	-
303379	303148 Lag	Kassert	-	-	-	-
303380	303148 Lag	Kassert	-	-	-	-
303381	303148 Lag	Kassert	-	-	-	-
303382	303148 Lag	Kassert	-	-	-	-

Prøvenr.	Kontekst	Lab ID	Datert materiale	Datert BP	Kalibrert alder 1 sigma	Kalibrert alder 2 sigma
303383	303148 Lag	Kassert	-	-	-	-
303390	303082 Kantkjede	Kassert	-	-	-	-
303391	303082 Kantkjede	Kassert	-	-	-	-
303392	303082 Kantkjede	Kassert	-	-	-	-
303393	303082 Kantkjede	Kassert	-	-	--	
303597	303534 Lag	Kassert	-	-	-	--
303598	303534 Lag	Kassert	-	-	-	-
303599	303534 Lag	Kassert	-	-	-	-
303600	303411 Stein	Kassert	-	-	-	-
303601	303427 Stein	Kassert	-	-	-	-
303603	303082 Kantkjede	Kassert	-	-	-	-
303604	303082 Kantkjede	Kassert	-	-	-	-
303605	303082 Kantkjede	Kassert	-	-	-	-
303606	303082 Kantkjede	Kassert	-	-	-	-
303607	303082 Kantkjede	Kassert	-	-	-	-
303608	303082 Kantkjede	Kassert	-	-	-	-
303609	303082 Kantkjede	Kassert	-	-	-	-
303610	303082 Kantkjede	Kassert	-	-	-	-
303611	303082 Kantkjede	Kassert	-	-	-	-
303612	303082 Kantkjede	Kassert	-	-	-	-
303613	303472 Stein	Kassert	-	-	-	-

Prøvenr.	Kontekst	Lab ID	Datert materiale	Datert BP	Kalibrert alder 1 sigma	Kalibrert alder 2 sigma
303706	302360 Lag i grav	Kassert	-	-	-	-
303733	303534 Lag	Kassert	-	-	-	-
303734	303534 Lag	Kassert	-	-	-	-
303830	303614 Steinsamling	Kassert	-	-	-	-
303892	303851 Kokegrop	Kassert	-	-	-	-
303893	303832 Kokegrop	TRa- 14522	Trekull av vier/poppel (Salix/Populus)	3250 ± 20	1600-1465 BC	1610-1453 BC
303898	303872 Kokegrop	Kassert	-	-	-	-
303899	303872 Kokegrop	Kassert	-	-	-	-
304083	304027 Kokegrop	TRa- 14670	Trekull av vier/poppel (Salix/Populus)	3210 ± 15	1499-1452 BC	1504-1439 BC
304084	304055 Stolpehull	Kassert	-	-	-	-
304086	303951 Stolpehull	Kassert	-	-	-	-
304919	304873 Steinsamling	Kassert	-	-	-	-
304920	304873 Steinsamling	Kassert	-	-	-	-
304921	304873 Steinsamling	Kassert	-	-	-	-
304922	304873 Steinsamling	Kassert	-	-	-	-
304923	304873 Steinsamling	Kassert	-	-	-	-
304924	304873 Steinsamling	Kassert	-	-	-	-
304925	304873 Steinsamling	Kassert	-	-	-	-
304926	304873 Steinsamling	TRa- 14675	Trekull av or (Alnus)	2350 ± 15	407-397 BC	410-393 BC

Prøvenr.	Kontekst	Lab ID	Datert materiale	Datert BP	Kalibrert alder 1 sigma	Kalibrert alder 2 sigma
304927	304873 Steinsamling	Kassert	-	-	-	-
304928	304873 Steinsamling	Kassert	-	-	-	-
304929	304873 Steinsamling	Kassert	-	-	-	-
304930	304873 Steinsamling	Kassert	-	-	-	-
304931	305444	TRa- 14519	Brent bein	1910 ± 25	71-126 AD	24-208 AD
305008	303736 Grav	Kassert	-	-	-	-
305246	304932 Steinlegning	Kassert	-	-	-	-
305247	304932 Steinlegning	Kassert	-	-	-	-
305248	304932 Steinlegning	TRa- 14681	Trekull av or/bjørk (Alnus/Betula)	2425 ± 15	536-429 BC	728-410 BC
305309	304951 Steinlegning	TRa- 14671	Trekull av kirsebærslekt/asal (Prunus/Sorbus)	2425 ± 15	536-429 BC	728-410 BC
305357	305310 Lag	Kassert	-	-	-	-
305380	305358 Lag	Kassert	-	-	-	-
305542	305381 Lag	Kassert	-	-	-	-
305545	305381 Lag	Kassert	-	-	-	-
305589	305547 Kokegrop	Kassert	-	-	-	-
305590	305547 Kokegrop	TRa- 14678	Trekull av bjørk (Betula)	2320 ± 15	401-390 BC	405-383 BC
305618	305474 Steinhelle	Kassert	-	-	-	-
305619	305444 Lag i grav	Kassert	-	-	-	-
305621	305444 Lag i grav	Kassert	-	-	-	-
305631	303534 Lag	Kassert	-	-	-	-

Prøvenr.	Kontekst	Lab ID	Datert materiale	Datert BP	Kalibrert alder 1 sigma	Kalibrert alder 2 sigma
305681	305591 Kokegrop	TRa- 14676	Trekull av alm (Ulmus)	2465 ± 15	748-538 BC	756-490 BC
305860	305444 Lag i grav	Kassert	-	-	-	-
305861	305692 Steinlegning	TRa- 14672	Trekull av kirsebærslekt/asal (Prunus/Sorbus)	1965 ± 15	24-60 AD	4-72 AD
305882	305862 Kokegrop	Kassert	-	-	-	-
305925	305898 Kokegrop	TRa- 14677	Trekull av vier/poppel (Salix/Populus)	3330 ± 15	1642-1566 BC	1665-1535 BC
305940	305930 Lag	Kassert	-	-	-	-
305953	305985 Lag	Kassert	-	-	-	-
305964	305985 Lag	Kassert	-	-	-	-
306002	305994 Stolpehull	Kassert	-	-	-	-
306229	305985 Lag	Kassert	-	-	-	-
306230	305985 Lag	Kassert	-	-	-	-
306235	305985 Lag	Tra- 14679	Trekull av or (Alnus)	2310 ± 15	400-386 BC	404-377 BC
306236	305985 Lag	TRa- 14680	Trekull av bjørk (Betula)	3420 ± 15	1744-1693 BC	1761-1666 BC
306237	305985 Lag	Kassert	-	-	-	-
306238	305985 Lag	Kassert	-	-	-	-
306238	305985 Lag	Kassert	-	-	-	-
306241	303736	TRa- 14682	Brent bein	2440 ± 30	730-428 BC	751-407 BC
306260	302213	TRa- 14693	Brent bein	2350 ± 25	427-386 BC	507-381 BC
306261	301096	TRa- 14685	Brente bein	1840 ± 25	133-214 AD	123-239 AD
306263	301361	TRa- 14670	Brente bein	1865 ± 25	86-211 AD	78-225 AD
306264	301432	TRa- 14687	Brente bein	1785 ± 25	214-324 AD	138-330 AD

Prøvenr.	Kontekst	Lab ID	Datert materiale	Datert BP	Kalibrert alder 1 sigma	Kalibrert alder 2 sigma
306266	301554	TRa-14689	Brent bein	2000 ± 25	40 BC-25 AD	48 BC-57 AD
306267	301659	TRa-14690	Brent bein	2000 ± 30	40 BC-47AD	54 BC-70 AD
306268	301734	TRa-14691	Brent bein	2350 ± 30	471-384 BC	514-375 BC
306269	301927	TRa-14692	Brent bein	2165 ± 25	351-172 BC	358-115 BC
306270	302696	TRa-14694	Brent bein	2390 ± 30	489-404 BC	728-397 BC
306271	302707	TRa-14695	Brent bein	2335 ± 25	407-389 BC	476-366 BC
306272	302730	TRa-14696	Brent bein	2410 ± 30	515-408 BC	735-401 BC
306273	303082	TRa-14697	Brent bein	2350 ± 30	453-383 BC	511-376 BC
306274	303399	TRa-14698	Brent bein	2430 ± 30	726-413 BC	749-405 BC
306277	305358	TRa-14683	Brent bein	2440 ± 25	733-430 BC	751-409 BC
306279	305381	TRa-14684	Brent bein	1950 ± 25	20-80 AD	21 BC-235 AD
306280	300584	TRa-14699	Brente bein	1720 ± 25	259-381 AD	252-390 AD
306281	301150	TRa-14671	Brente bein	1825 ± 25	140-226 AD	126-249 AD
306282	301150 (Fra helle hvor kjelen stod, under kjele)	TRa-14804	Never	1795 ± 15	179-314 AD	138-321 AD
306284	301150 (Fra bunnen av kjele, festet på metallet)	TRa-14806	Never	1840 ± 15	133-212 AD	128-227 AD
306288	301150 (Lag 2, under fragment 10)	TRa-14810	Never	1610 ± 15	410 – 529 AD	399 – 535 AD
306290	301150 (Lag 3, ved og under ved bøyd kant av kjele)	TRa-14812	Never	1810 ± 20	143 – 242 AD	132 – 311 AD
306293	301150 (Lag 4)	TRa-14815	Never	1750 ± 15	252-328 AD	242-337 AD
306294	303189	TRa-14893	Brent bein	2390 ± 15	475-403 BC	511-402 BC

Prøvenr.	Kontekst	Lab ID	Datert materiale	Datert BP	Kalibrert alder 1 sigma	Kalibrert alder 2 sigma
306296	302360	TRa-14521	Brent bein	1895 ± 15	84-125 AD	67-133 AD
306297	302905	TRa-14520	Brent bein	2495 ± 20	758-551 BC	771-540 BC
306301	305444	TRa-15719	Brent bein	1895 ± 15	122-203 AD	84-210 AD
306300	305444	TRa-15720	Brent bein	1900 ± 15	87-203 AD	81-209 AD
400108	300660	Beta-500452	Brent bein	1790 ± 30	-	133-330 AD

Vedlegg 5: Makroprøver

Innholdet forkullet materiale er gjengitt med x, hvor (x) = enkelte forkullede biter, x = ca. 1/3 av prøven var forkullet, xx = ca. 2/3 av prøven var forkullet, og xxx = alt i prøven var forkullet. r = avrundet, s = skarpkantet. Resultater gjengitt etter Moltsen 2020 (NOK-rapport 05-2020).

Prøvenr.	Kontekst	Prøvestatus	Volum Forkullet Slitegrad	Annet innhold	Makrofossil
301631	Kullholdig lag ID 301595	Ferdig analysert	100 ml xx, s Kvister (x)	1f Hvitbrent bein	-
303699	Lag ID 302360, i grav ID 306252	Ferdig analysert	50 ml x s	Hvitbrente bein 2 ml	-
303712	Lag ID 302360, i grav ID 302360	Ubenyttet	-	-	-
303831	Steinansamling ID 303614	Ubenyttet	-	-	-
305512	Lag ID 305444, i grav ID 306250	Ferdig analysert	40 ml xx s + noen lett r	Bladknopp fra løvtre Hvitbrent bein xxx 3 Klumper av amorft organisk materiale Cenococcum x	1 Bygg (Hordeum vulgare) 2f Cf. Korn sp. 8 Bringeber (Rubus idaeus) ½ Einebær (Juniperus communis) Mange moderne frø og rakleskjell fra bjørk (Betula sp.)
305514	Lag ID 305444, i grav ID 306250	Ubenyttet	-	-	-
305544	Grav ID 303736	Ubenyttet	-	-	-
305620	Lag ID 305444, i grav ID 306250	Ubenyttet	-	-	-
305628	Dyrkningslag ID 303489, utenfor kantkjede	Ferdig analysert	2 ml (x), s	-	-
305629	Dyrkningslag ID 303534, midt i profil	Ubenyttet	-	-	-

Prøvenr.	Kontekst	Prøvestatus	Volum Forkullet Slitegrad	Annet innhold	Makrofossil
305630	Dyrkningslag ID 303534, innenfor kantkjede	Ferdig analysert	5 ml (x) , s	-	-
305686	Avskrevet	Ubenyttet	-	-	-
305691	Kokegrop ID 305591	Ferdig analysert	30 ml xxx, s	-	-
305883	Kokegrop ID 305862	Ubenyttet	-	-	-
305941	Lag ID 305930	Ubenyttet	-	-	-
305954	Lag ID 305985 (Avgrensning område ID 305942)	Ubenyttet	-	-	-
305965	Lag ID 305985 (Avgrensning område ID 305942)	Ubenyttet	-	-	-
306207	Dyrkningslag ID 305985, midt i profil	Ferdig analysert	3 ml x, s + r + kvister		
306208	Dyrkningslag ID 305985, sør i profil	Ubenyttet	-	-	-
306239	Dyrkningslag ID 305985, nordlig del av profil	Ferdig analysert	5 ml xx, s		

Vedlegg 5: Mikromorfologiprøver

For resultater av mikromorfologiprøver refereres det til sammendrag i kapittel 4, og rapport av Dr. Richard I. Macphail (*Gyllan, Melhus municipality, Trøndelag County, Norway; Soil; Micromorphology*)

Prøvenr.	Kontekst	Prøvestatus
305532	303489, nordøst i profil	Ferdig analysert
305533	303489, nordøst i profil	Ferdig analysert
305534	303489, nordøst i profil	Ferdig analysert
305535	303489, nordøst i profil	Ferdig analysert
305536	303489, nordøst i profil	Ubenyttet
305537	303489, nordøst i profil	Ubenyttet
305538	303489, nordøst i profil	Ubenyttet
305988	303534, midt i profil	Ubenyttet
305989	303534, midt i profil	Ubenyttet
305990	303534, midt i profil	Ubenyttet
305991	303534, midt i profil	Ubenyttet
305992	303534, midt i profil	Ubenyttet
305993	303534, midt i profil	Ubenyttet
306221	305985, nord i profil	Ferdig analysert
306222	305985, nord i profil	Ferdig analysert
306223	305985, nord i profil	Ferdig analysert
306234	305985, nord i profil	Ferdig analysert
306225	305985, nord i profil	Ubenyttet
306226	305985, nord i profil	Ubenyttet
306227	305985, nord i profil	Ubenyttet
306228	305985, nord i profil	Ubenyttet

Vedlegg 6: Ortofoto

Ortofoto 1 (Da63646_631):

Røys A, 12.06.19. Fotogrammetri etter ferdig avtorving, og før fjerning av stein

Ortofoto 2 (Da63646_632):

Røys A, 17.06.19. Tatt etter at kullholdig lag og jordmasse er fjernet fra toppen, og fjerning av stein i toppen skal ta til

Ortofoto 3 (Da63646_633):

Røys A, 21.06.19. Steinlag ID 301270 er fjernet. Fotogrammetri tatt for å illustrere forskjellen i røysa etter at toppen er fjernet

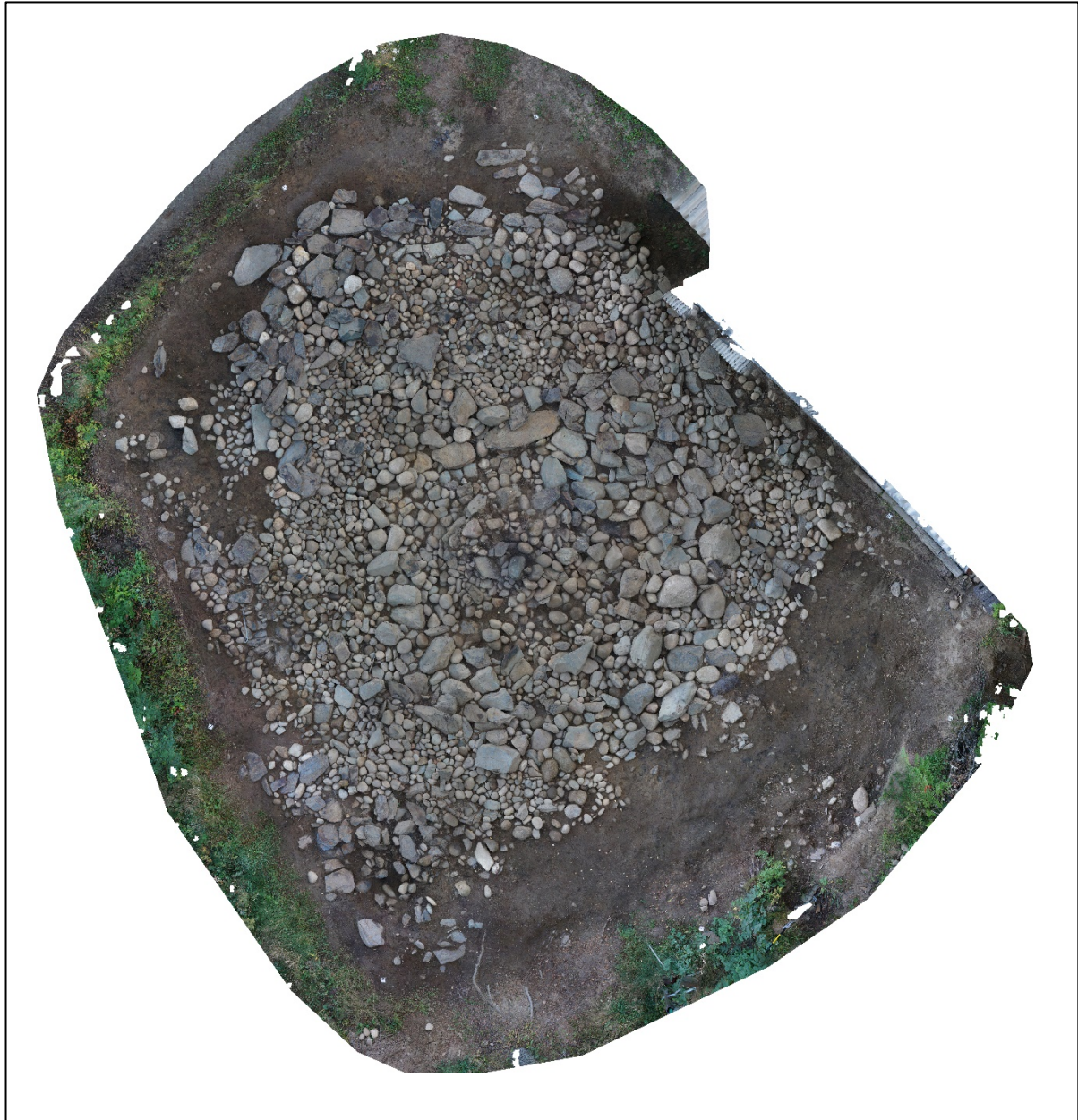
Ortofoto 4: (Da63646_634):

Røys A, 03.07.19. Viser sørlig utstrekning av røys, før deler av denne steinen fjernes

Ortofoto 5: (Da63646_635):

Røys A, 28.08.19. Mye av elvesteinene er fjernet, og store blokker og heller er eksponert. Dette gjelder spesielt i midten, hvor store steiner utgjør en tilnærmet sirkulær form rundt midten av røysa. Dette utgjør ID 306252

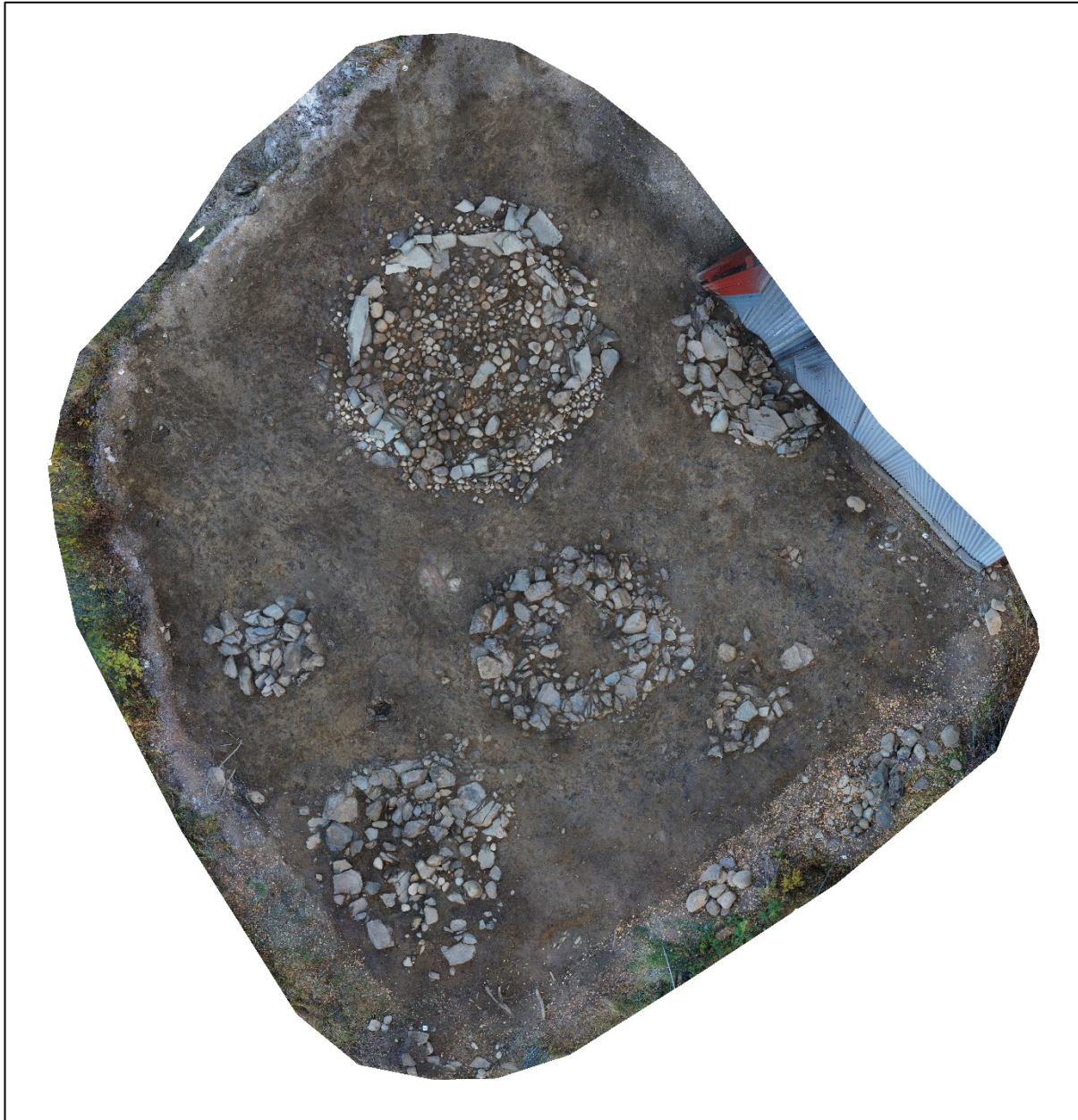
Ortofoto 6: (Da63646_636):

Røys A, 27.09.19. Det meste av elvestein er fjernet fra røysa, og det gjenstår tre sirkler av stein (ID 306250, ID 306252, og ID 303736).. I tillegg er det også et område med heller og stein i vestre kant av røysa

Ortofoto 7 (Da63646_637):

Røys A, 16.10.19. Graver under røys A er eksponert. Utgjøres av ID 306250, ID 305249, ID 304932, ID 304951, ID 304958, og ID 303736.

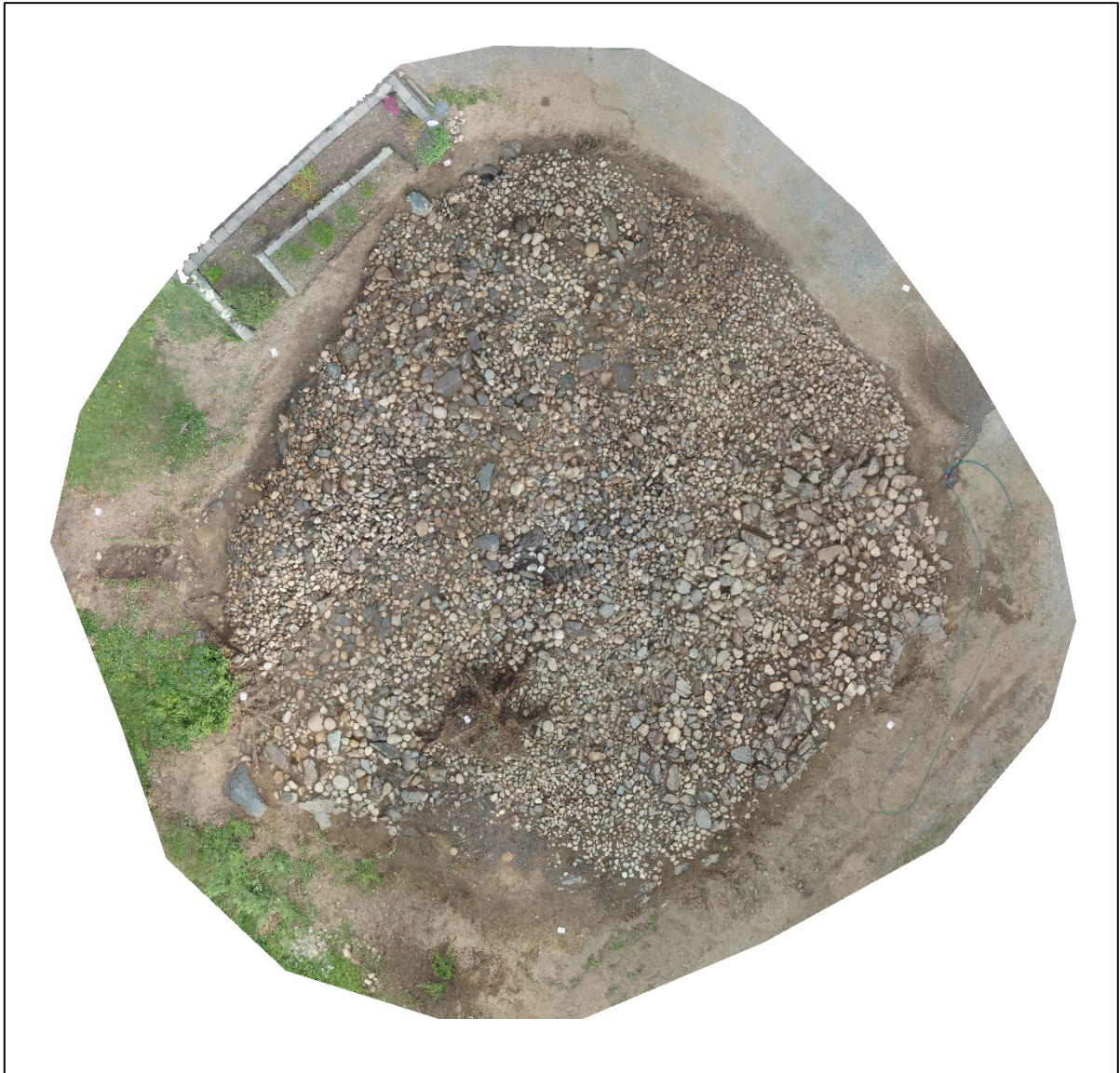
Ortofoto 8 (Da63646_638):

Ortofoto av grav ID 306252. Deler av ID 302360 er fjernet, og pilspiss T28160:1 er eksponert.

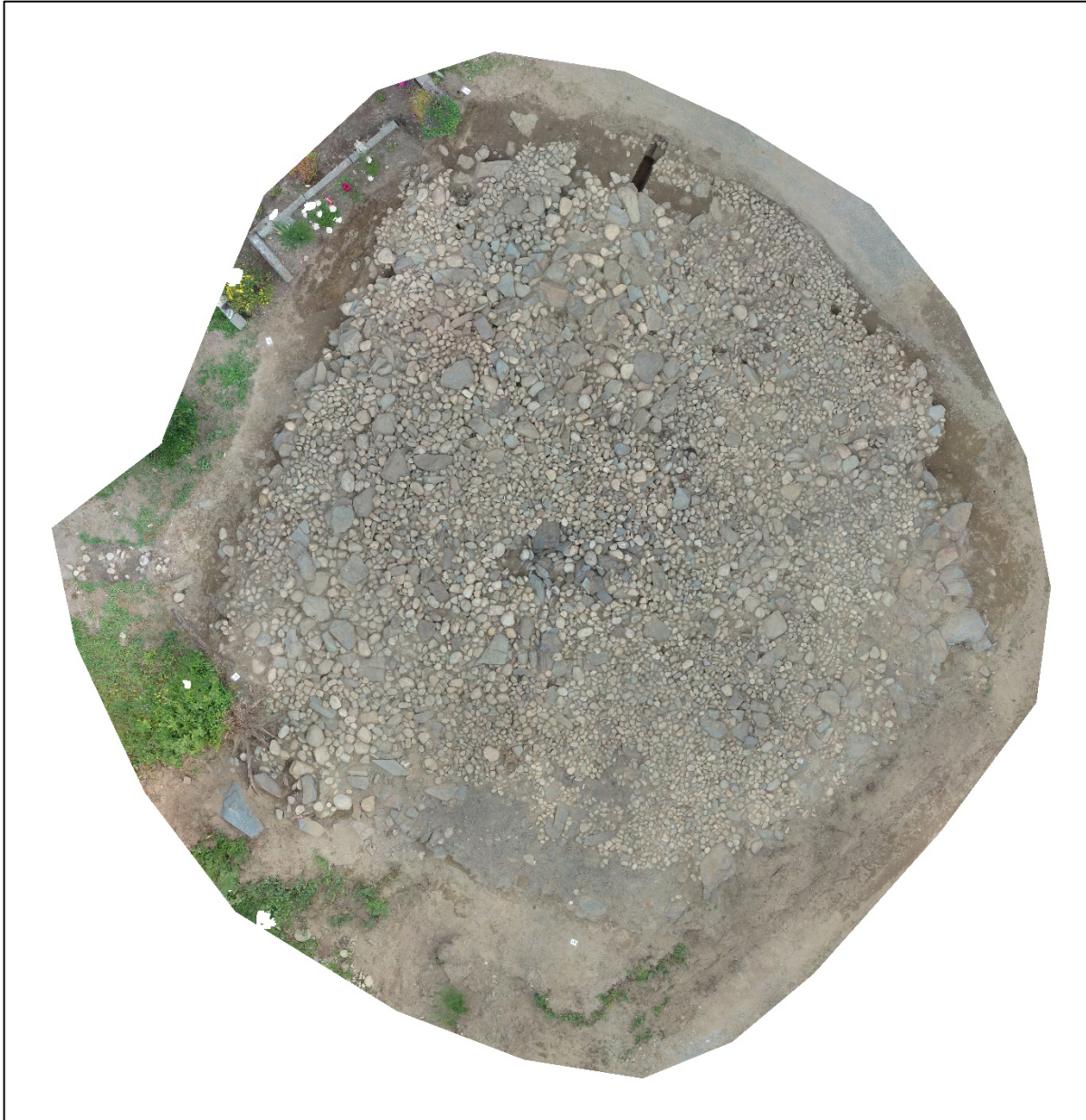
Ortofoto 9 (Da63646_639):

Røys B, 18.06.18. Fotogrammetri etter ferdig avtorving, og før fjerning av stein.

Ortofoto 10 (Da63646_640):

Røys B, 06.07.18. Ett lag stein har blitt fjernet, og røysa renset opp igjen

Ortofoto 11 (Da63646_641):

Røys B, 04.06.19. Fotogrammetri av røysa ved oppstart i 2019, før fjerning av stein. En relativt tydelig kalottform (ID 301069) kan ses på toppen.

Ortofoto 12 (Da63646_642):

Røys B, 07.06.19. Bilde etter fjerning av steinkalott (ID 301069) i toppen. Grav ID 301117, utgjort av et hellelagt område, er eksponert.

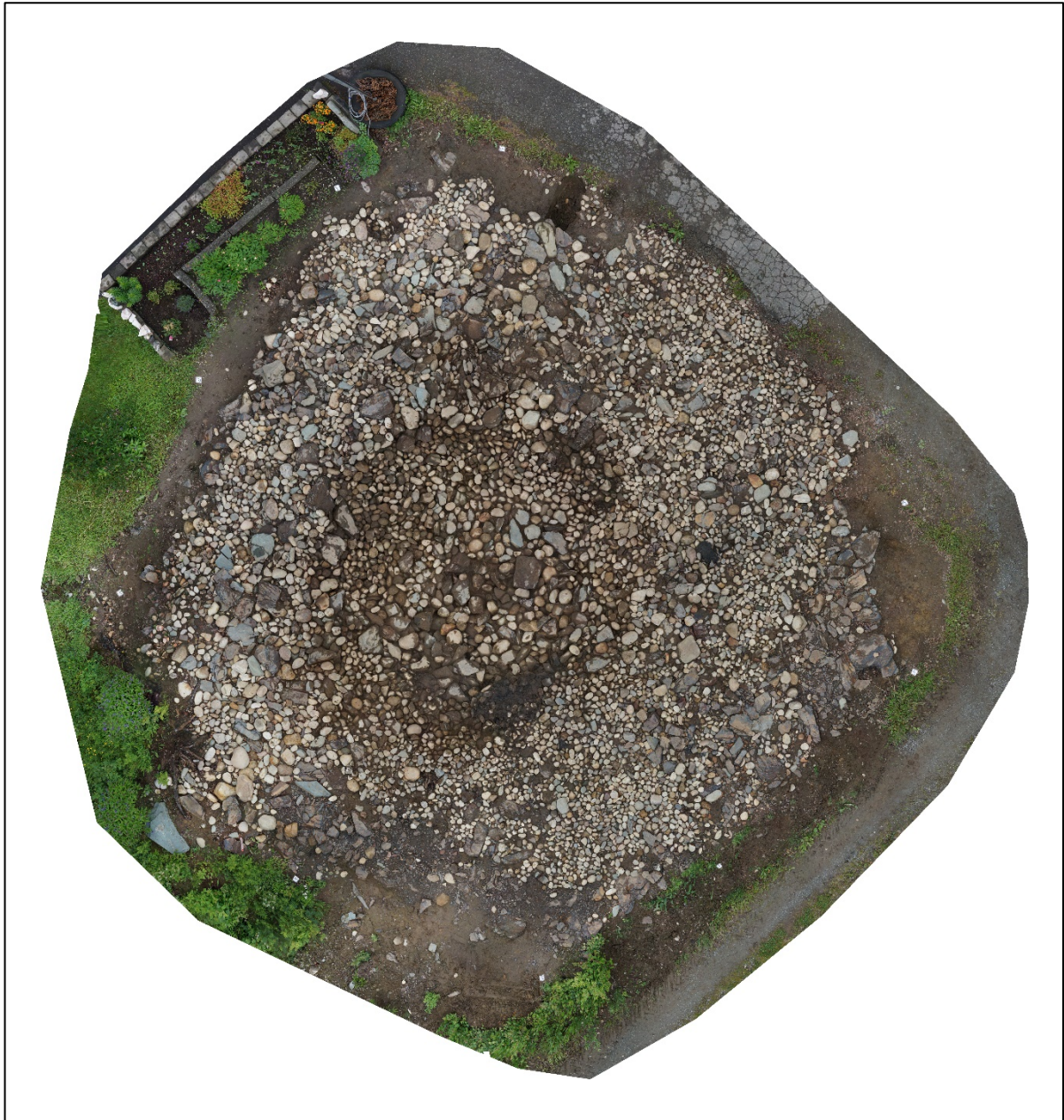
Ortofoto 13 (Da63646_643):

Røys B, 12.06.19. Bronsekjele T28161:1 er eksponert, og utstrekningen av helleområdet ID 301117 er noe større enn ved forrige fotogrammetri, etter fjerning av ytterligere vannrullet stein i sidene

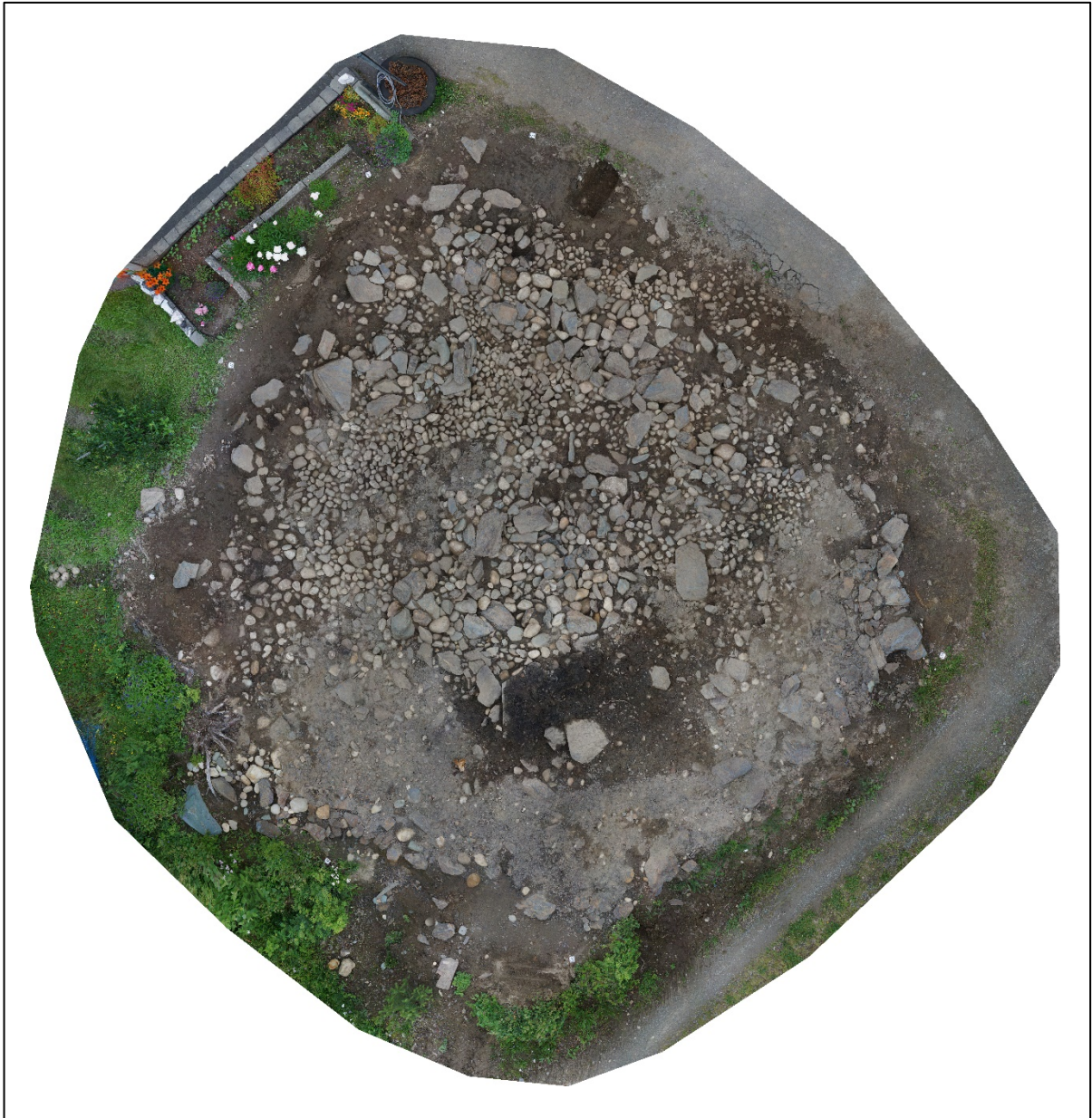
Ortofoto 14 (Da63646_644):

Røys B, 17.06.19. Tatt underveis i fjerning av heller fra ID 301117. Utstrekningen virker å øke både nedover og utover fra forrige fotogrammetri. Rektangulær helle ID 301361 er også eksponert

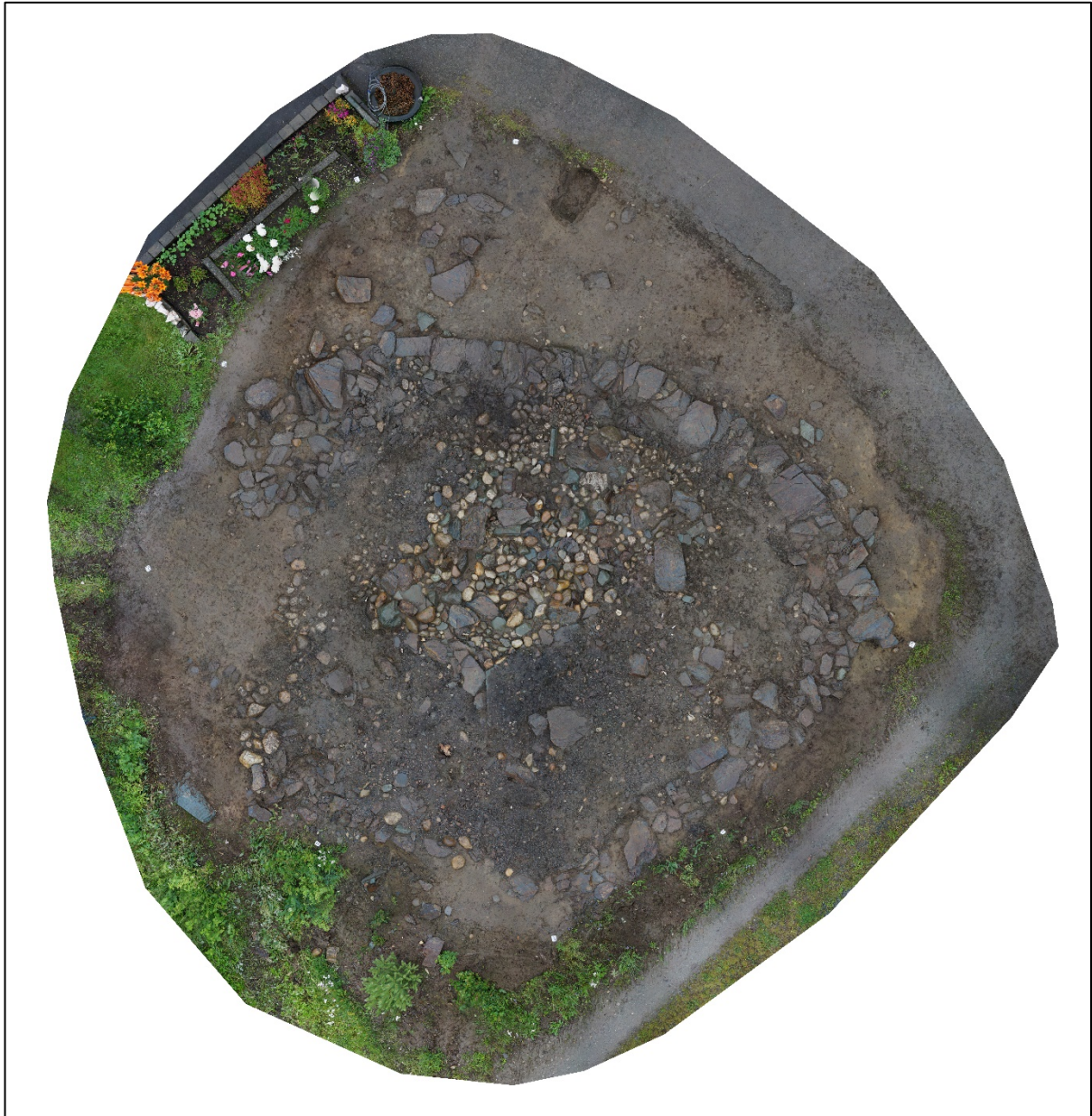
Ortofoto 15 (Da63646_645):

Røys B, 28.06.19. Flere nivåer er tydelige. I sørlig ende er det tilnærmet tomt for elvestein, og fragmentert svartskiferlag ID 301798 er delvis synlig. Et kullag (ID 301595) er også synlig, med hovedkonsentrasjon på en større helle. Det ligger fortsatt igjen en del elvestein på nordlig del. To helleområder (ID 301518 og 301539) er synlige i nordlig del. Også en del heller i sentrum av røysa.

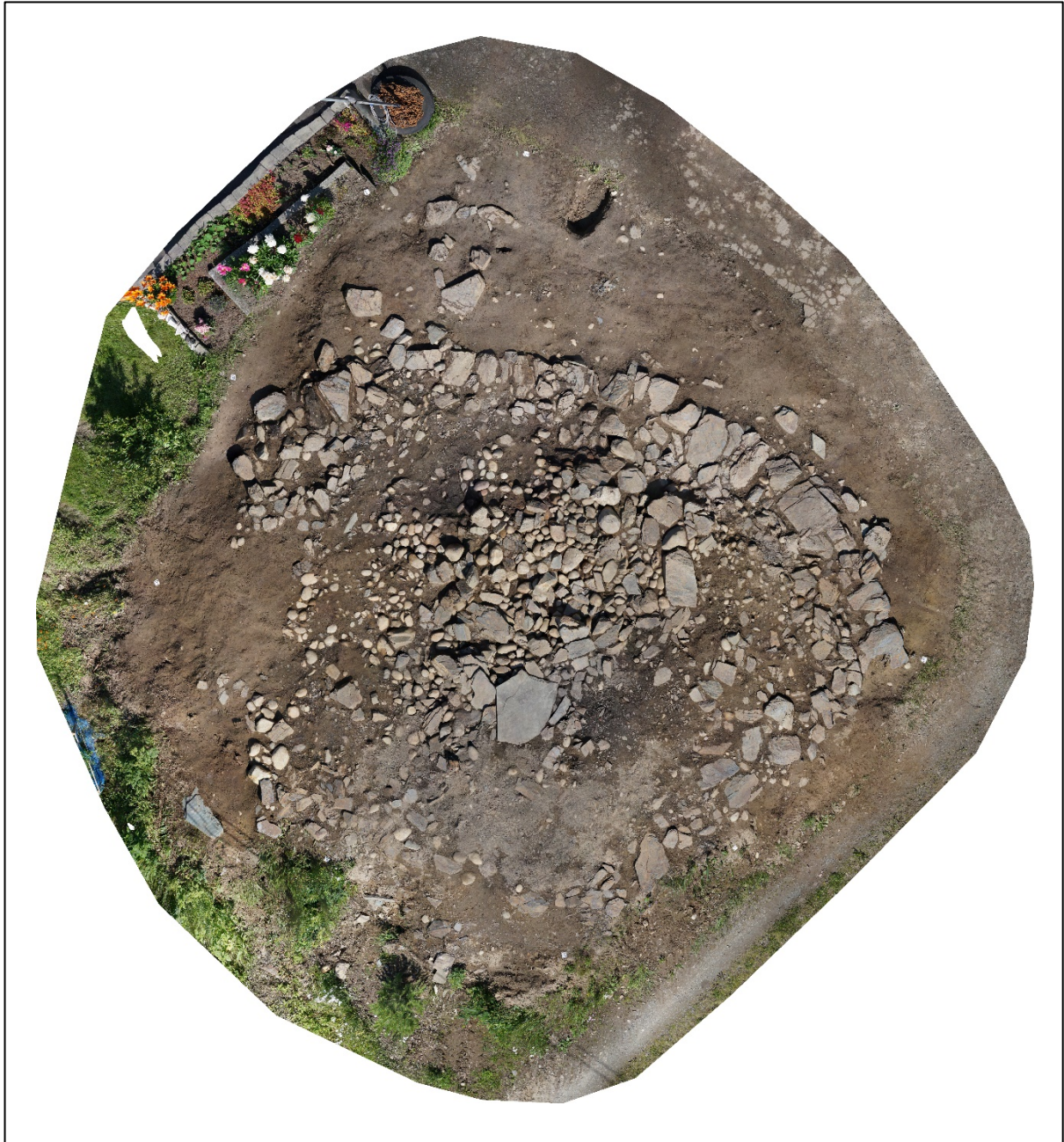
Ortofoto 16 (Da63646_646):

Røys B, 08.07.19. Elvesteinene er fjernet over tilnærmet hele røysa, men fortsatt noe sentralt i området. Kantkjede ID 303082, som har ligget under elvesteinslaget, er nå eksponert

Ortofoto 17 (Da63646_647):

Røys B, 11.07.19. Kullholdig lag ID 301595 har blitt fjernet, og den store hellen (ID 301620) er eksponert

Ortofoto 18 (Da63646_648):

Røys B, 16.07.19. Elvestein er fjernet fra sentrum av området, og helle ID 301620 er fjernet. Fragmentert svartskiferlag ID 301798 er synlig

Ortofoto 19 (Da63646_649):

Røys B, 08.08.19. Fragmentert svartskiferlag ID 301798 er fjernet, og det har dukket opp mer elvestein under dette (ID 302280). Koksteinslag ID 302007 kan ses, og grav ID 302213 er synlig i sørlig ende av røysa

Ortofoto 20 (Da63646_650):

Røys B, 14.08.19. Grav ID 302213 er fjernet. Det er ytterligere heller under denne

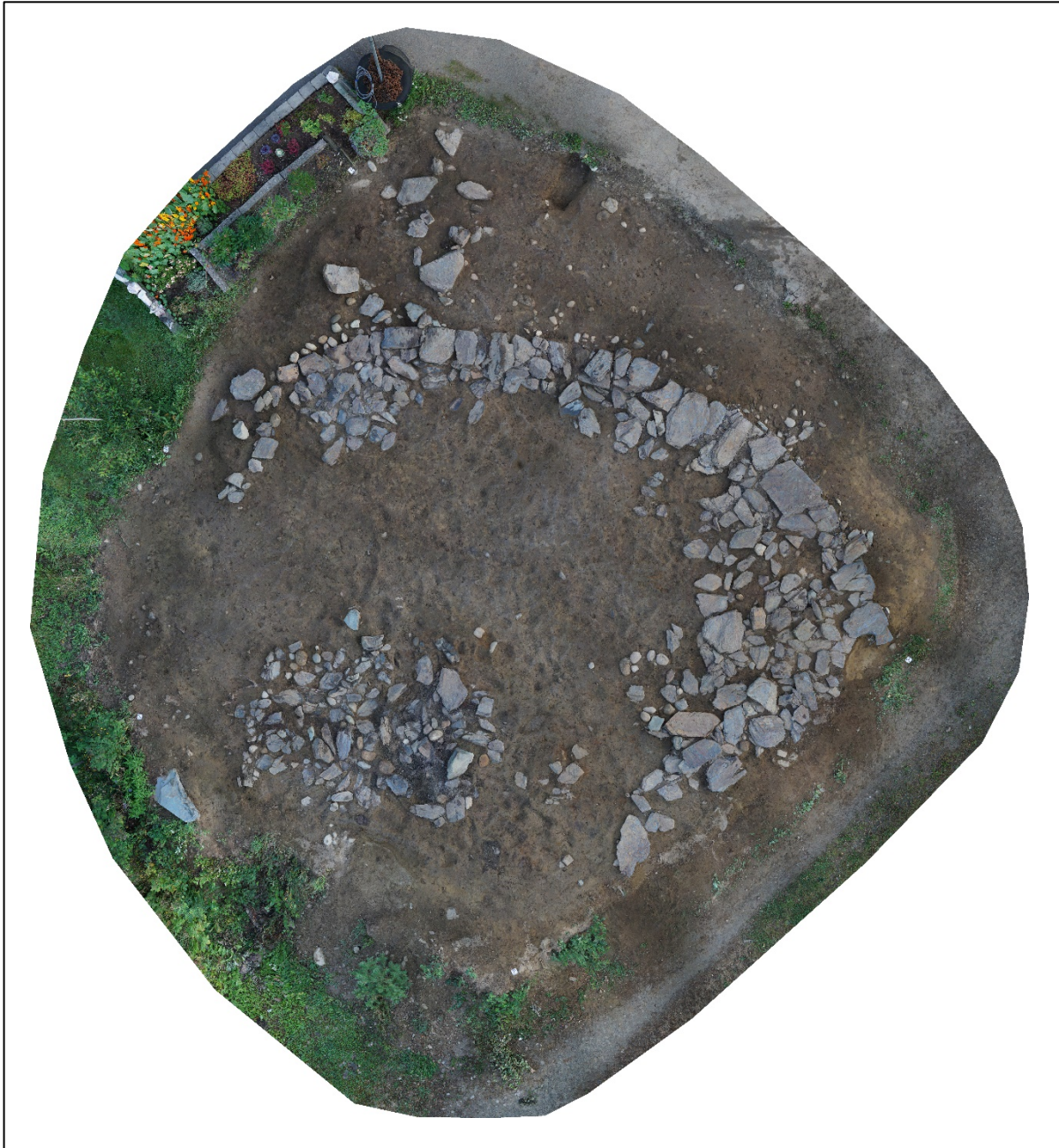
Ortofoto 21 (Da63646_651):

Røys B, 19.08.19. Tatt etter at elvestein ID 302280 er fjernet fra midten, og det gjenstår et hestekoformet område med heller (ID 302437), i tillegg til at kantkjeden fortsatt gjenstår. Om lag midt i bildet, i «inngangen» til det åpne området midt i hesteko, ligger en grønnstein med båtristning

Ortofoto 22 (Da63646_652):

Røys B, 28.08.19. Grav ID 3062098 er synlig. Kantkjede ID 303082 gjenstår også, i tillegg til deler av helleområde ID 303148

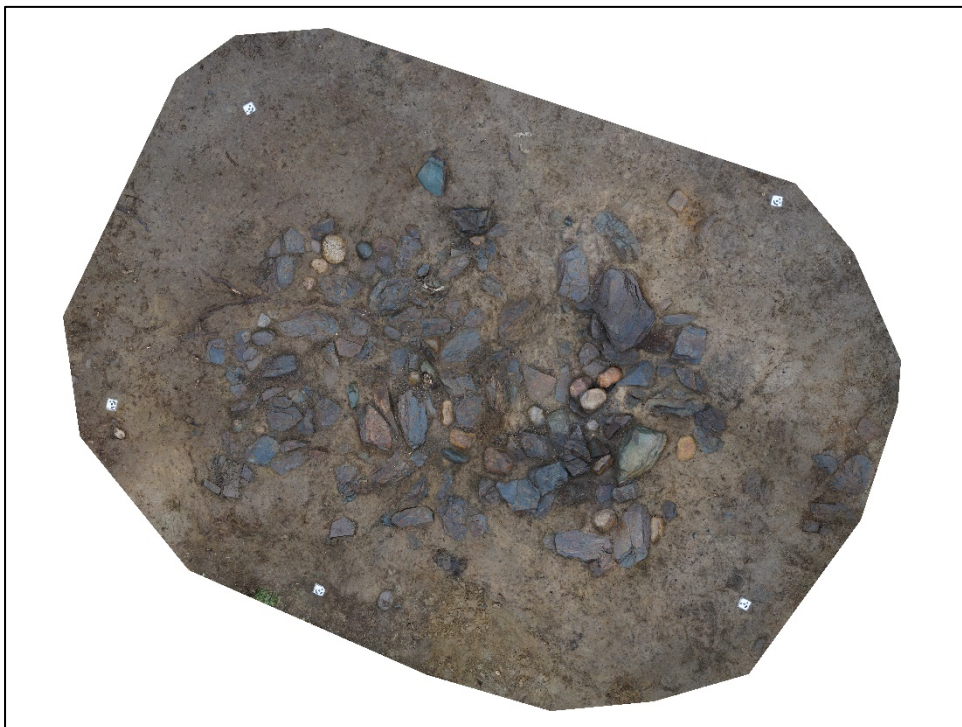
Ortofoto 23 (Da63646_653):

Grav ID 306298, forut for undersøkelse

Ortofoto 24 (Da63646_654):

Grav ID 306298, etter at bålmørje ID 302905 er fjernet

Ortofoto 25 (Da63646_655):

Kantkjede ID 303082

Ortofoto 26 (Da63646_656):

Fundamentheller, under de øvre hellene i kantkjede ID 303082

NTNU Vitenskapsmuseet er en enhet ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, NTNU.

NTNU Vitenskapsmuseet skal utvikle og formidle kunnskap om natur, kultur og vitenskap. Museet skal sikre og forvalte de vitenskapelige samlingene og aktivisere dem gjennom forskning, formidling og undervisning.

Institutt for arkeologi og kulturhistorie har forvaltningsansvar for automatisk fredete kulturminner og skipsfunn i Nordmøre, Trøndelag, nordlige Romsdal, og Nordland til og med Rana. Instituttet foretar arkeologiske undersøkelser på kulturminner over og under vann, i henhold til kulturminneloven.

ISBN 978-82-8322-286-9

ISSN 2387-3965

© NTNU Vitenskapsmuseet

Publikasjonen kan siteres fritt med kildeangivelse

www.ntnu.no/vitenskapsmuseet